C Secūdus Paralyp. incipit. Ca. j.

Confortatus est ergo salomō. Postq̄ꝫ in libro primo actum est de regno israel: ꝓueniente. s. ipsi dauid ex mera volūtate diuina. Hic pn̄r agit de eodē regno ꝓueniente ex successione paterna. Sicut em̄ int̄ filios dauid salomō a deo elect⁹ fuit. vt hȝ li. j. ca. vlt. sic in regno patri suo successit. Primo igit̄ d̄ isto r̄gno agit̄ ꝓut fuit integꝝ ⁊ vnitū. secūdo de ipso ꝓut fuit defalcatum ⁊ ꝑtitū. ca. x. Circa primū agit̄ primo de deuotōne salomonis circa diuina. scdo de ei⁹ magnificentia circa humana. ca. viij. ista tn̄ diuisio nō est ꝑcisa. qꝛ int̄ illa q̄ ondunt deuotōꝫ salomōis in diuinis interponunt̄ aliqua q̄ ondūt eius magnificētiaꝫ in humanis ⁊ ecōuerso. ȝ dicta diuisio accipit̄ ꝓm ptē maiorem. Circa primū vo ondit̄ ꝑmo deuotio salomonis in oblatiōe sacrificij. secūdo in edificatiōe templi. c. ij. Prima adhuc i duas. qꝛ primo ondit̄ salomōis deuotio in sacrificijs. secūdo interponit̄ ei⁹ magnitudo in diuitijs ibi. Congregauitq̄ꝫ. Prima adhuc in duas. qꝛ primo describit̄ salomōis oblatio. scdo diuina acceptatio. ibi. Ecce autē in ipsa nocte. Sententia vo istaꝝ duaꝝ ptium pȝ ex dict. iij. Reg. iij. ca. a pn. capli vsq̄ꝫ ad mediū. exceptis que sequunt̄.

d Tribunis ⁊ centurionibus ⁊c. hoc addit̄ ad exponēdum illud qd̄ ꝑmittit̄. c Uniuerso isrl̄i. qꝛ tota multitudo ppl̄i nō fuit ibi. ȝ isti q̄ erant ꝑncipales in ppl̄o. ⁊ ideo totus ppl̄us in ipsis vꝛtualiter cōtinebat̄. e Archam aūt dei adduxerat dauid de cariathiarim. ij. Reg. vj. dr̄ q̄ adduxit eam de domo aminadab q̄ erat in gabaa. dicēdum q̄ ꝓm veritatē fuit adducta de gabaa. ȝ qꝛ cariathiarim est q̄dam ciuitas ꝓpinq̄ ipsi gabaa. ⁊ ꝑplus fuit ibi ꝯgregat⁹ ꝓpter deductōꝫ arche. ideo dr̄ hic de cariathiarim ipsaꝫ adductā fuisse vt dictū fuit ibidem.

f Altare q̄ꝫ eneū. illud altare erat holocaustoꝝ. ⁊ ꝓpter hoc salomon voluit ibi offerre.

g Ascenditq̄ꝫ salomon ad altare. n̄ ꝑ seipm̄. ȝ ꝑ sacerdotes. ad q̄ꝝ officium spectabat offerre sup altare. in secunda pte dr̄.

h Qui tam innumerabilis ē q̄ꝫ puluis terre. hyperbole est. ad designandū magnam ppl̄i multitudinem.

i Ut egrediar et igrediar corā ppl̄o tuo. Iste egressus intelligit̄ ad bella ꝓ defensiōe ppl̄i. ingressus vo ad iudicia. ad ꝑscindendū ppl̄i litigia.

k Uenit ergo salomon ab excelso gabaon in hirl̄m. vt ibi coram tabernaculo vbi erat archa dn̄i offerret hostias. sicut ⁊ in gabaon obtulerat.

l Cōgregauitq̄ꝫ. ondit̄ magnificentia salomōis in diuitijs. ⁊ ptȝ sn̄ia ex dictis. iij. Reg. x. c. in fine.

C Incipit dabreiamin siue Paralypomenon liber secundus. C Ca. j.

Confortatus est ergo salomon filius dauid in regno suo ⁊ dominus erat cum eo: ⁊ magnificauit eū in excelsuꝫ. b Precepitq̄ꝫ salomō c vniuerso israeli d tribunis ⁊ centurionibus ⁊ ducibus ⁊ iudicibus ōis isrl̄ ⁊ ꝑncipibus familiaꝝ: ⁊ abijt cum vniuersa multitudine in excelsum gabaon vbi erat tabernaculum federis dn̄i qd̄ fecit moyses famulus dei in solitudine. e Archam aūt dei adduxerat dauid d̄ cariathiarim in locum quem preparauerat ei ⁊ vbi fixerat illi tabernaculum: hoc est in hierusalē. f Altare q̄ꝫ eneum qd̄ fabricatus fuerat beseleel filius vri filij vr: ibi erat coraꝫ tabernaculo dn̄i qd̄ ⁊ req̄siuit salomon ⁊ omnis ecclesia. g Ascēditq̄ꝫ salomon ad altare eneum coram tabernaculo federis dn̄i: ⁊ obtulit in eo mille hostias. Ecce aūt in ipsa nocte apparuit ei deus dicens. Postula qd̄ vis vt dem tibi. Dixitq̄ꝫ salomon deo. Tu fecisti cū dauid patre meo mis̄cōdiaꝫ magnaꝫ: ⁊ ꝯstituisti me regem ꝑ eo: nūc ergo dn̄e de⁹: impleat̄ s̄mo tuus quem pollicitus es dauid patri meo. Tu enī me fecisti regem sup ppl̄m tuū multum: h q̄ tam innumerabilis est q̄ pulu is t̄re. Da mihi sapiāꝫ ⁊ intelligētiam: i vt ingrediar ⁊ egrediar coram ppl̄o tuo. Quis ei pōt hūc ppl̄m tuū digne q̄ tam grandis est iudicare: Dixit aūt de⁹ ad salomoneꝫ Quia h̄ magis placuit cordi tuo ⁊ nō postulasti diuitias ⁊ s̄bam ⁊ gloriam: neq̄ꝫ aīas eoꝝ q̄ te oderant: ȝ nec dies vite plurimos: petisti aūt sapiāꝫ ⁊ scientiaꝫ vt iudicare possis ppl̄m meum sup quem ꝯstitui te regem: sapiā ⁊ scientia data sūt tibi. Diuitias aūt ⁊ s̄bam ⁊ gloriam dabo tibi: ita vt nullus in regibus nec ante te nec post te fuerit similis tui. k Uenit ergo salomon ab excelso gabaon in hirl̄m coraꝫ tabernaculo federis: ⁊ regnauit sup isrl̄. l Congregauitq̄ꝫ sibi curr⁹ ⁊ eq̄tes: ⁊ facti sunt ei mille quadringēti curr⁹: ⁊ xij. milia equitum: ⁊ fecit eos eē in vrbibus quadrigaꝝ ⁊ cū rege in hirl̄m. Prebuitq̄ꝫ rex argentum ⁊ auruꝫ in hirl̄m q̄si lapides: ⁊ cedros quasi sycomoros q̄ nascūt̄ in campestribus multitudīe magna. Adducebant̄ autē ei equi de egypto ⁊ de choa a negociatoribus regis: qui ibant ⁊ emebant ꝑcio q̄drigam eq̄ꝝ sexcētis argenteis ⁊ equum centū q̄nquaginta. Silr̄ de vniuersis regnis cethoꝝ ⁊ a regibus syrie emptio celebrabat̄.

C Caplm̄. ij.

Decreuit aūt salomō edificare domum nomini dn̄i: ⁊ palatiū sibi. Et nūerauit septuagita milia viroꝝ portantiū humeris: ⁊ octoginta milia q̄ cederēt

C Ca. ij.

a Decreuit autē. hic pn̄r describit̄ deuotio salomonis in edificatione templi. ⁊ primo describit̄ hui⁹ edificatōis ꝑparatio secundo operis ꝑsecutio. iij. ca. tercio templi edificati dedicatio ca. v. Preparatio aūt edificatōis ꝯsistit i materia ⁊

b Precepit salomō vniuerso israeli. qꝛ voluit honorare deum nō solū ꝑ seipm̄: ȝ ⁊ ꝑ ppl̄m sibi subiectum.

oparijs de quibus
hic agit. ⁊ pꝫ ſniã
ex dict. iij. Reg. v.
ca. vbi eadē ponūt
lꝫ ordo in aliq̄bus
varietur. hic etiam
addūt aliqua que
diſcurrent.
b Ad ꝓpoſitōem
panū ſempitnam.
qꝛ ſꝫ erant ibi pa-
nes ꝓpoſitōꝫ. nō tñ
ſꝫ ijdem panes. qꝛ
in ſabbato amoue-
bant͂ primi. ⁊ pone
bant͂ noui.
c Et ad holocau
ſtomata mane ⁊ ve
ſpe. hoc erat iuge
ſacrificium.
d Sabbatis qꝫ ⁊
neomenijs ⁊c. que
ſunt iſta feſta dictū
fuit p̄mo li. xxiij. in
fine. e Si ice-
lū ⁊ celi celoꝝ ⁊c. h
dixit ſalomō ad re
mouēdum erroꝛeꝫ
ne aliq̄s credēt dei
tatem loco deſmi-
nato circūſcribi.
f Mitte ꝗ mibi
viꝝ eruditū. iij. Re
gū. vij. dr̃. Miſit qꝫ
rex ſalomō ⁊ tulit
hiram. de volūtate
eſt hiraꝫ regis tyri
ſuit. iſte hiram fuit
notabilis artifex ⁊
iō dr̃ ab eo miſſus
ad petitōꝫ tñ ſalo-
monis.
g Et oꝛdei cho-
ros totidē. iij. reg.
v. nō fit mentio de
iſto oꝛdeo. qꝛ ibi ſo
lū fit mētio de cibo
hoim. oꝛdeum aūt
iſtud erat ad pabu
lum aialium.
h Olei qꝫ ⁊c. ime
diate ſbdit͂ in heb.
Et vini batos. xx.
milia. qḋ omittit͂ i
tñſlatōe nr̃a. qꝛ pꝫ
ex hoc qḋ. ſ. dr̃. Tri
ticum ꝗ ⁊ oleum ⁊
vinum ⁊c.
i Miſi ꝗ ⁊c. hirã
patrē meū. rex eñ
tyri vocabat eū pa
trē. tū ꝓpt̄ etatē. tū
ꝓpt̄ artis ſue excel-
lentiam. vtꝫ in lr̃a.
Hebrei tñ dicunt hic hiram patris mei qꝛ oia noia apud
eos ſint indeclinabilia ſicut coꝛnu ⁊ gelu. i. artificē excel
lētē a tpe pr̃is mei. ⁊ ſicut fuit excellēs apḋ eū: ita ⁊ mecū.
k Filium mulieris ḋ fi. dan. cui⁹ pr̃ fuit tyrius. iij. Reg.
vij. dr̃. Et tulit hiraꝫ de tyro filium mulieris vidue. de tri-
bu neptalim pr̃e tyrio. qḋ exponūt hebrei ſic ꝙ ſm verita
tem mr̃ hui⁹ hiram fuit iudea ⁊ de tribu dan. vt hic dr̃. pr̃
aūt eius fuit iudeus ⁊ de tribu neptalim. iō. iij. Reg. dicit͂

lapides in montib⁹: ꝓpoſi-
toſqꝫ eoꝝ tria milia ſexcen-
tos. Miſit qꝫ ad hiraꝫ regē
tyri dicens. Sicut egiſti cū
dauid pr̃e meo ⁊ miſiſti ei li
gna cedrina vt edificaret ſibi
domū in q̄ ⁊ hitauit: ſic fac
mecū vt edificē domū nomi
dñi dei mei vt ↄſecrē eaꝫ ad
adolēdū incēſum coꝛā illo
⁊ fumigāda aromata:[b] ⁊ ad
ꝓpoſitōꝫ panū ſempitnā:[c] ⁊
ad holocauſtomata mane ⁊
veſpe[d] ſabbatis qꝫ ⁊ neome-
nijs ⁊ ſolennitatib⁹ dñi dei
nr̃i in ſempitnū q̄ mādata
ſt̄ iſraeli. Dom⁹ eñ quā edi-
ficare cupio magna ē. Ma-
gn⁹ eſt eñ de⁹ nr̃ ſup oēs de-
os. Quis ꝗ poterit ꝓualere
vt edificet ei dignam domū
[e] Si eñ celū ⁊ celi celoꝝ ca-
pere eum nequnt: quantus
ego ſum vt poſſim edificare
ei domū: Sꝫ ad hoc tm̃: vt
adoleat͂ incenſum coꝛam il
lo.[f] Mitte ꝗ mihi viꝝ erudi
tum q̄ nouerit opari in au-
ro ⁊ argento ere ⁊ ferro pur
pura coccino ⁊ hyacintho:
⁊ q̄ ſciat ſculpere celaturas
cū his artificib⁹ q̄s mecum
habeo i iudea ⁊ i hirl'm: q̄s
ꝑparauit dauid pr̃ me⁹. Sꝫ et
ligna cedrina mitte mihi ⁊
artheutina ⁊ pinea de liba-
no. Scio eñ ꝙ ſui tui noue
rint cedere ligna de libano
Et erūt ſui mei cū ſuis tu-
is vt parent͂ mihi ligna plu
rima. Dom⁹ eñ quaꝫ cupio
edificare magna eſt nimis
⁊ inclyta. Preterea oparijs q̄
ceſuri ſt̄ ligna ſuis tuis da
bo i cibaria: tritici choꝛos
xx. milia.[g] ⁊ oꝛdei choꝛos to
tidem[h] olei qꝫ ſata. xx. milia

Dixit aūt hiram rex tyri ꝑ
lr̃as q̄s miſerat ſalomoni.
Quia dilexit dñs pp̄lm ſuū
idcirco te regnare fecit ſup
eū. Et addidit dicēs. Bñ
dict⁹ dñs de⁹ iſrl' q̄ fecit celū
⁊ terrā: q̄ dedit dd regi filiū
ſapientē ⁊ eruditū ⁊ ſenſatū
atꝫ prudentē: vt edificaret
domum dño ⁊ palaciū ſibi.
[i] Miſi ꝗ tibi viꝝ prudentē ⁊
ſciētiſſimū hirā patrē meū
[k] filiū mulier' de filiab⁹ dan
cui⁹ pat̄ fuit tyri⁹ q̄ nouerit
opari in auro ⁊ argento: ere
⁊ ferro ⁊ marmoꝛe ⁊ lignis:
in purpura qꝫ ⁊ hyacintho
⁊ byſſino ⁊ coccino: ⁊ q̄ ſciat
celare oēm ſculpturaꝫ ⁊ ad
inuenire prudent͂ qḋcunqꝫ
in ope neceſſariū eſt: cū ar-
tificib⁹ tuis ⁊ cuꝫ artificib⁹
dñi mei dauid pr̃is tui. Tri
ticū ꝗ ⁊ oꝛdeū ⁊ oleū ⁊ vinū
q̄ pollicitus es dñe mi mit-
te ſuis tuis. Nos aūt cede
m⁹ ligna de libano quot ne
ceſſaria habueris: ⁊ applica
bim⁹ ea ratib⁹ ꝑ mare i iop-
pe: tuū autē erit transferre
ea i hirl'm. Numerauit igr̄
ſalomon oēs viros ꝓſelitos
q̄ erant in terra iſrl' poſt di-
numeratōꝫ quam dinume-
rauit dauid pat̄ ei⁹: ⁊ inuen
ti ſunt centū q̄nq̄ginta tria
milia ⁊ ſexcenti. Fecitqꝫ ex
eis. lxx. milia qui humeris
onera poꝛtarent: ⁊ octogin
ta milia q̄ lapides de mon-
tib⁹ cederēt: tria aūt milia
⁊ ſexcentos prepoſitos ope
rum populi. Ca. iij.

E T cepit ſalomon edi
ficare domū dñi in hie
ruſalem[b] in monte moꝛia[c] q̄
demonſtrat⁹ fuerat dauid

Hiram de tribu
neptalim. qꝛ ge-
nealogizatio fit
ex pte magis qꝫ
ex pte mr̃is. dr̃
tñ pr̃ ei⁹ tyri⁹. n̄
natōe ſꝫ habita-
tione. qꝛ hitauit
ibi ſicut. ij. Reg.
dr̃. vj. ca. Et hi-
tauit archa dñi
in domo obede-
dō gethei. q̄ ſic
cognoiabat͂. co
ꝙ hitauerat in
Geth erat tñ de
tribu leui. cetera
patent ex dictis
iij. Reg. v.
l Triticuꝫ aūt
oꝛdeū ⁊ oleum ⁊
vinum. ⁊. n̄ fecit
mentōꝫ de vino.
ſꝫ qꝛ hic repetit͂
tenendū ꝙ a pn̄
cipio fuit ſub pa
cto ſicut ⁊ alia.

Ca. iij.

E T cepit ſa-
lomon edi-
ficare domū do-
mini. Hic pn̄ter
deſcribit͂ ipſius
templi edifica-
tio. ⁊ primo qꝫ-
tum ad formaꝫ
templi. ſecundo
qꝫtū ad vaſa mi
niſterij. iiij. cap.
Prima in tres.
qꝛ primo deſcri-
bit͂ foꝛma tem-
pli. ſcḋo ipſoꝛuꝫ
cherubin q̄ fue-
runt poſita ibi.
Fecit etiā in do
mo ſanctiſſctōꝝ
cherubin. tercio
columnaꝝ que
erant in poꝛticu
templi. ibi. An-
te foꝛes etiaꝫ tē-
pli. Sententia
autem prime p-
tis ⁊ ſecunde pꝫ
ex dictis. iij. Reg. vj. a pn̄. ca. vſqꝫ ꝓpe finem exceptis
que ſequunt͂.
b In monte moꝛia. i. viſionis. Ille eſt locus in quo
abraam obtulit yſaac. vt hr̃ Gen. xxij. ⁊ vocat͂ ibidem
locus viſionis. quia abraam appellauit ipſum: dñs vi
det: vt ibidem dr̃. c Qui demonſtratus fuerat da
uid quando angelus pcepit ꝙ dauid ibi edificaret al-
tare ⁊ victimas offerret. vt dictum eſt ſupꝛa libro. i.

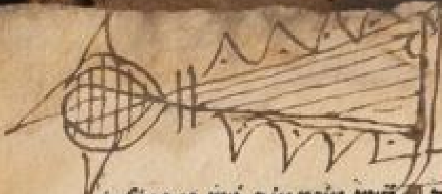

in fine ca.xxi. ⁊ in prin.xxii. d Menſe ſecundo in ſecunda.ſ.die mēſis: ſic eſt in hebreo. tranſlatio vo nr̃a omittit in ſecunda. e In menſura prima.i. ſm̄ formam ⁊ menſuram ſibi traditas a dauid. q̄ tradidit ſalomoni exemplar oim̄ fiendoꝝ in templo. vt dictum eſt.ſ. li.i.xxviij. f Et deaurauit eam intrinſecꝰ. hoc eſt intelligẽdū q̃tū ad inferiorē mãſionem templi q̄ ꝯtinebat ſctm̄ ⁊ ſctm̄ ſanctoꝝ. g Sȝ ⁊ clauos fecit aureos. ad ꝯiungendū fortiẽ laminas aureas cū tabulis q̄ erant in parietibus domꝰ. h Ipſi aūt ſtabant erectis pedibꝰ.i. obliq̃tis vt dicit mgr in hiſtorijs. ita ꝙ hēbant vnū pedem magis eleuatū altero. q̄ſi diſponerent̃ ad ambulãdum. ſ; hoc non vr̃ verũ. q2 in heb. hr̃. Et ſtabant ſup pedes ſuos. ita ꝙ vterqȝ pes vniꝰ cherubin tangebat pauimẽtum ⁊ ſimilr̃ pedes alteriꝰ: ⁊ iō cū dr̃ hic. Stabãt erectis pedibus. intelligendum ẽ.i. recti. q2 rcte ſup pedes ſuos ſtabant. i Fecit qȝ velum. iſtud erat pendens ad parietem diuidẽtẽ ſctm̄ ⁊ ſctmſctõruȝ. ⁊ tp̄e paſſionis xp̄i ſciſſum fuit. vt hr̃ Mathei.xxvij. k Ante fores. Hic ꝯñr agit de his q̄ erãt in porticu.ſ. de duabꝰ columnis notabilibus de q̄bus dictū fuit diffuſe.iij. Reg.vij. ⁊ pȝ ſnīa ex dict̃ ibidē: excepto qḋ ſeq̃t. l Et q̄ſi cathe. in oraculo ⁊ ſuppo. eas capitibꝰ colūnaꝝ. certū eſt aūt ꝙ ille columne erant in porticu templi. ⁊ iō dicunt hic expoſitores nr̃i cõiter ꝙ lȝ oraculū ꝓpriſſime dicat̃ ipm̄ ꝓpiciatorium. eo ꝙ inde dabant̃ r̃nſa diuina q̄ſi de ſede dei vt dictum fuit diffuſe Exo. xxv. tñ vlteriꝰ trahit̃ ad ſignandum totam domū ſancti ſanctoꝝ in q̄ erat ꝓpiciatoriū. ⁊ vlteriꝰ ad ſignandū ꝑtem anteriorem templi q̄ dicebat̃ ſanctū vel ſancta. ⁊ vlterius ad ſignandum etiam porticum. eo ꝙ cõiungebat̃ templo. ⁊ in hoc ſenſu loquit̃ hic ſcriptura: cū dicit̃. l Et q̄ſi cathenulas.i. opus reticulatū ad modū cathenaꝝ ſupple fecit. m In oraculo.i. in porticu vbi erant colūne. n Et ſuppoſuit eas capitibꝰ columnaꝝ. q2 ſup capita illaꝝ columnaꝝ erat opus reticulatū. vt hr̃.iij. regū.vij. ⁊ ibi fuit diffuſe expoſitū. ſ; q2 nō recolo me vidiſſe in ve. teſta. ⁊ maxime vbi agit̃ de tēpli edificatione ꝙ oraculū dicat̃ niſi ipm̄ ꝓpiciatoriū et domꝰ ſanctiſctõꝝ i q̄ erat ꝓpiciatoriū: iō ꝑt iſtud alr̃ exponi. Ad cuiꝰ intellectū ſciendū. ꝙ in parietibꝰ ſctiſctõꝝ erant celate varie figure ⁊ erant ibi aliq̃ ad modū opis plectil̃ ſeu ꝯcathenati vel reticulati. ⁊ ꝯſimile opꝰ factū fuit in capitibꝰ iſtaꝝ colūnaꝝ: tñ de alia materia. q2 iſte colūne fuerunt de ere. oēs aūt figure q̄ apparebãt in domo ſancti ſanctoꝝ erant auree. ſm̄ hoc igit̃ ꝑt exponi hr̃a ſic. Et q̄ſi cathenulas in oraculo.i. opꝰ ꝯcathenatū ſeu reticulatum ſimile illi qḋ erat i oraculo. ſup. fecit. ⁊ ſuperpoſuit capitibꝰ columnarum. o Ipſas qȝ colūnas poſuit in veſtibulo tēpli.i. in porticu.

Caplm̄.iiij.

Fecit qȝ altare eneuȝ. Hic ꝯñr agit̃ de vaſis miſterij. inter que ꝯputant̃ etiam altaria ⁊ p̄mo ponit̃ iſtoꝝ deſcriptio. ſcd̄o ponit̃ q̄dam epilogatio. ibi. Et ꝯpleuit. Circa primū agit̃ p̄mo de aliq̄bus q̄ erant in atrio ſacerdotum. ſecū̃do de illis que erant intra templum. ibi. Fecit aūt candelabra. ⁊ primo agit̃ de altari holocauſtoꝝ: cum dicit̃. a Fecit quoqȝ altare eneum. iſtud non fuit concauum ſicut altare quod fecit moyſes. q2 non erat portandum de loco ad locum ſ; erat interius de lapidibus impolitis. ſm̄ ꝙ precipit̃ Exo.xx. ⁊ exterius erat eneū. b Viginti cubitoꝝ longitudinis ⁊c. ⁊ ſic patet ꝙ erat multo maius q̄ȝ altare qḋ fecerat moyſes. quod erat tm̄ quinqȝ cubitoꝝ in quadrum ſm̄ lon-

pri eiꝰ: in loco quē parauerat dauid in area ornā iebuzei. Cepit aūt edificare mēſe ſcd̄o: anno q̃rto regni ſui. et hec ſunt fundamēta q̄ iecit ſalomō vt edificaret domū dei: longitudinis cubitos [e] in menſura prima ſexaginta: latitudinis cubitos.xx. Porticum vo ante frontē q̄ tendebat̃ in longum iuxͣ menſurā latitudinis domꝰ cubitoꝝ.xx. Porro altitudo centum viginti cubitoꝝ erat. [f] Et deaurauit eam intrinſecus auro mūdiſſimo. Domū qȝ maiorem texit tabulis ligneis abiegnis: ⁊ laminas auri obrizi affixit ꝑ totū. Sculpſitqȝ in ea palmas: ⁊ q̄ſi cathenulas ſe inuicē ꝯplectentes. Strauit qȝ pauimentū templi ꝑcioſiſſimo marmore decore mlͣto. Porro auꝝ erat ꝓbatiſſimuȝ de cuiꝰ laminis texit domū ⁊ trabes eius ⁊ poſtes ⁊ parietes ⁊ oſtia: ⁊ celauit cherubin ī parietibꝫ. Fecit qȝ domū ſanctiſctõꝝ: longitudinē iuxͣ latitudinem domꝰ cubitoꝝ.xx. ⁊ latitudinē ſimiliter.xx cubitoꝝ. Et laminis aureis texit eam q̄ſi talentis ſexcentis [g] ſed ⁊ clauos fecit aureos: ita vt ſinguli claui ſiclos q̄nq̄genos appenderent. Cenacula qȝ texit auro. Fecit etiaȝ in domo ſciſctõꝝ cherubin duos opere ſtatuario: ⁊ texit eos auro. Ale cherubin.xx. cubitis extēdebant̃ ita vt vna ala hr̃et cubitos q̄nqȝ: ⁊ tãgeret parietem domꝰ ⁊ altera q̄nqȝ cubitos hñs alam tangeret alterius cherub. Similiter cherub alterius ala q̄nqȝ habebat cubitos ⁊ tangebat parietem: ⁊ ala eiꝰ altera q̄nqȝ cubitoꝝ alã cherub alterius ꝯtingebat. Igit̃ ale vtriuſqȝ cherub expanſe erant: ⁊ extendebant̃ ꝑ cubitos.xx. [h] Ipſi aūt ſtabant erectis pedibꝫ ⁊ facies eoꝝ erant verſe ad exteriorē domū. [i] Fecit qȝ velū ex hyacītho purpura cocco ⁊ byſſo: ⁊ intexuit ei cherubin. [k] Ante fores etiam templi duas columnas que triginta ⁊ quinqȝ cubitos habebãt altitudinis. Porro capita earū q̄nqȝ cubitoꝝ: necnon [l] ⁊ quaſi cathenulas [m] in oraculo [n] ⁊ ſuppoſuit eas capitibꝫ colūnaꝝ. Malogranata etiam centum: que cathenulis īpoſuit. [o] Ipſas qȝ columnas poſuit in veſtibulo templi: vnam a dextris ⁊ alteram a ſiniſtris. Eam q̄ a dextrl erat vocauit iachin ⁊ q̄ ad leuā: vocauit booz.

Caplm̄.iiij.

F[a]ecit qȝ altare eneuȝ viginti cubitoꝝ longitudinis: ⁊ viginti cubitoꝝ latitudinis et decem cubi-

gitudinem ꝛ latitudinem. ꝛ ſic area ſupioꝛ erat. xxv. cubi
toꝝ. hēbat aūt tres cubitos tm̄ in altitudie. iſtud vō hūit
xx. cubitos in longitudine. ꝛ. xx. in latitudine. ꝛ. x. in alti
tudine. ꝛ ſic area ſupioꝛ hēbat. cccc. cubitos. pꝫ etiam ꝙ
opoꝛtebat hīe aſcenſum ad hoc altare. alr ſacerdotes nō
poſſent deſup mini
ſtrare. ille tn̄ aſcen
ſus erat ſine ğdibꝰ
p modū eleuatōis
paulatī aſcēdens a
lōginq̄. ſic plenꝰ di
ctū fuit i Ero. c. xx.
c Mare etiā. h̄
ꝯnr agit̄ de mari e
neo. in q̄ lauabant̄
ſacerdotes. ſcd̄o d̄
luterib' in q̄ laua
bāt̄ hoſtie offerēde
ibi. Fec̄ q̄z cōchas.
Siūa iſtaꝝ ptiū pꝫ
ex dictꝭ. iiij. reg. vij.
ca. vbi diffuſe fuit
dictū de diſpoſitōe
hꝰ maris ꝛ luteriū.
tn̄ de h̄ aliq̄ pauca
ſunt h̄ expōnēda.
d Quaſi duobꝰ v̄
ſibꝰ ꝛc. i. oꝛdinibꝰ.
e Labium maris
circuibāt. nō eſt in
telligendum ꝙ illi
duo oꝛdies celatu
raꝝ cēnt iuxͣ labiū
qd̄ erat in ſupioꝛi
pte maris. ſ; erant
v̄ſus inferioꝛē ptē
ſicut fuit oñſuz. iij.
Reg. ſ; dicunt̄ hic
circuire labiū. qꝛ p
cedebānt circuitū
maris v̄ſus ptē in
ferioꝛē. ſicut ꝛ labi
um circuibat in p
te ſupioꝛi.
f Poꝛro vaſtitas
e. i. ſpiſſitudo mari
g Hēbat mēſurā
palmi ꝛc. iij. Reg.
dr̄. Triū vnciaꝝ. ꝛ
dicendū ꝙ eadē eſt
menſura. ſicut ibi
plenꝰ fuit dictum.
h Fecit q̄z ꝯchas
x. i. d̄ luteres. ꝛ vo
cant̄ h̄ ꝯche a ꝯca
uitate quia luteres
erāt interiꝰ ꝯcaui. i Et poſuit. v. a dex. ꝛ. v. a ſi. ſ. reſpe
ctu maris enei qd̄ erat in medio.
k Fecit aūt candelabꝛa. hic ꝯnr agit̄ de aliq̄bus q̄ erāt
intra templū. ſ. in illa pte q̄ dicebat̄ ſctm̄ vel ſancta. ſcd̄o
reuertit̄ ad aliq̄ q̄ erant ex templū. ibi. Fecit etiā. Circa
primū dr̄. k Fecit aūt cande. aurea. x. ſm̄ ſpēm quā
iuſſerat. i. ſm̄ ſimilitudinē candelabꝛi qd̄ fecit moyſes. de
cuiꝰ factura ꝛ foꝛma dictū fuit diffuſe Exo. xxv.
l Et poſuit ea in templo. v. a dex. ꝛ. v. a ſi. ſ. reſpectu cā
delabꝛi qd̄ fecerat moyſes. qd̄ erat in medio. iſta tn̄ duo
cādelabꝛa oīa erant in pte auſtrali templi. ſic ꝛ cādelabꝛ
qd̄ fecerat moyſes. ſm̄ qd̄ hr̄ Nūe. viij. ca. m Necnō
ꝛ menſas. x. ſ. aureas. n Et poſuit ꝛc. quinq̄ a ſiniſtriſ
ſc; reſpectu menſe quam fecerat moyſes. tn̄ omnes iſte
menſe erant in parte aquilonari ipſius templi. ſicut ꝛ mē
ſa quam fecit moyſes. vt habet̄ Nume. viij. Ratio autē

toꝝ altitudinis. c Mare eti
am eneū fuſile. x. cubit̄ a la
bio vſq; ad labiū: rotūdum
p circuitū. Quinq; cubitos
hēbat altitudīs: ꝛ funiculꝰ
xxx. cubitoꝝ ambiebat gyꝝ
eiꝰ. Siīlitudo q̄z boum erat
ſubt̄ illō. Et. x. cubit̄ q̄daꝫ
extrinſecꝰ celature: d q̄ſi duo
bus v̄ſibꝰ e labiū maris cir
cuibant. Boues aūt erant
fuſiles: ꝛ ipm mare ſup. xij.
boues impoſitū erat: quoꝝ
tres reſpiciebāt ad aqlonē:
ꝛ aliij tres ad occidēte. Poꝛ
ro tres aliij meridiē: ꝛ tres q̄
reliq̄ erant oꝛientē: hn̄tes
mare ſuppoſitū. Poſterio
ra aūt bouū erant intrinſecꝰ
ſub mari. f Poꝛro vaſtitas
eiꝰ g hēbat menſuram pal
mi ꝛ labium illꝰ erat q̄ſi la
bium calicis vl̄ repādi lilij
capiebatq; tria milia me
tretas h Fecit q̄z conchas. x.
i ꝛ poſuit quinq; a dextris ꝛ
q̄nq; a ſiniſtris vt lauarēt i
eis oīa q̄ in holocauſtū ob
laturi erāt. Poꝛro in mari
ſacerdotes lauabant̄. k Fec
aūtē ꝛ candelabꝛa aurea. x.
ſm̄ ſpēm quā iuſſerat fieri
l ꝛ poſuit ea in templo: q̄nq;
a dextris: ꝛ q̄nq; a ſiniſtris
m Necnō ꝛ mēſas. x. n ꝛ poſu

hꝰ ſitꝰ cādelabri ꝛ menſe fuit dcā Exo. xxvj. ꝛ Nu. viij.
o Fecit etiā atriū. hic breuit̄ facit mentōꝫ de atrio
ſacerdotū qd̄ erat in circuitu templi. p Et baſilicā
grandē. baſilica ꝓꝑe dr̄ domꝰ regia. a baſileos qd̄ eſt
rex in greco. eſt tn̄ nomē baſilice tractū ad quodlibet
edificiū nōbile.
iſtud aūt atriuꝫ
erat clauſuꝫ ſū
ptuoſe ꝛ curioſe
. ſ. tribꝰ oꝛdinibꝰ
lapidū ꝛ vno oꝛ
dine cedri. vt hꝫ
iij. Reg. vj. in fi.
ꝛ ibi vocat̄ h̄ ba
ſilica. q Et
oſtia i baſilica p
q̄ igrediebāt̄ ſa
cerdotes atriū.
r Poꝛro mare
poſuit in latere
dextro ꝛc. h̄ po
nit̄ hic qꝛ ſ. non
determiauerat de
ſitu hꝰ mari. ꝛ ex
hoc qd̄ dr̄ hic pꝫ
ꝙ declinabat ad
dextrā ptē atrij
accipiendo dex
terā ꝓut ſacer
dotes egrediebāt̄
de tēplo. qꝛ egre
diēdo ꝓcedebāt
v̄ſus oꝛientē. co
ꝙ ingreſſus tem
pli erat i pte oꝛi
entali ipſiꝰ tēpli
s Fecit āt hi
rā lebetes. i. cal
daria. t Et
creagas. i. inſtra
ad extrahendū car
nes de caldarijs
ꝛ dicunt̄ a creos
qd̄ ē caro ꝛ agros
qd̄ eſt tractꝰ.
v Et phialas.
in heb. hr̄. Et ba
tinos. iſta inſtra
erāt ꝓ altari ho
locauſtoꝝ.
x Et ꝯpleuit.
hic ꝯnr r̄ſpectu
ꝓdictoꝝ ponit̄
q̄daꝫ epilogatō
vt aliq̄ addant̄
q̄ fuerūt omiſſa.
ꝛ ptꝫ ſniā vſq; ibi. y Baſes etiā fecit. ſup q̄s pone
bant̄ conche ſeu luteres. ꝛ de foꝛma ꝛ factura iſtaꝝ ba
ſium dictum fuit diffuſe. iij. Reg. vij. fit tn̄ hic mentio
de iſtis baſibꝰ. qꝛ de ipſis nō fecerat mentōꝫ ſ. loq̄ndo
de conchis ſeu luteribꝰ. z Oīa vaſa fecit ſalomoni
hyuram. ſic ſcribit̄ in hebꝛeo hic nec miꝝ: qꝛ noīa he
bꝛea freq̄nt̄ ſic variant̄: ſic ꝛ latina: vt freq̄nt̄ dictū eſt.
a Pater eiꝰ. dr̄ aūt pr̄ ſalomonis rōne etatis vel ex
cellentie artis. ſicut ſupꝛa dictū eſt de rege tyri. ij. ca.
b Int̄ ſochot ꝛ ſaredatha. iſte locꝰ vocat̄ ſarthā. iij.
Reg. vij. v̄ſus finem. qꝛ ſicut dictū eſt. noīa hebꝛea fre
quent̄ variant̄ in ꝓncipio vel in fine.
c Altare aureum. qd̄ erat in templo in pte anterioꝛi
que dicebat̄ ſancta in qua cremabatur thymiama. ꝛ
ponitur hic. quia ſupꝛa de hoc non fuerat facta men
tio. o Et menſas ꝛ ſup eas panes ꝓpoſitionis hoc.

it eas in templo q̄nq; a dex
tris: ꝛ q̄nq; a ſiniſtris. p Phi
alas q̄z aureas centum. o Fe
cit etiā atrium ſacerdotū
p ꝛ baſilicā grandē: q ꝛ oſtia
in baſilica q̄ texit ere. r Poꝛ
ro mare poſuit i latē dextro
ꝯ oꝛiētē ad meridiē. s Fecit
āt hirā: lebetes t ꝛ creagras
v ꝛ phialas x ꝛ ꝯpleuit omne
opus r̄gis in domo dei h̄ eſt
columnas duas ꝛ epiſtylia
ꝛ capita: ꝛ q̄ſi q̄daꝫ retiacu
la q̄ capita tegerēt ſup epi
ſtylia. Malogn̄ata q̄z q̄dri
gēta ꝛ retiacula duo: ita vt
bini oꝛdines malogranato
rum ſingulis retiaculis iū
gerent̄: q̄ ptegerēt epiſtylia
ꝛ capita columnaꝝ. y Baſes
et̄ fecit: ꝛ cōchas q̄s ſuppo
ſuit baſibꝰ: mare vnum: bo
ues q̄z. xij. ſub mari: ꝛ lebe
tes ꝛ creagras ꝛ phialas.
z Omnia vaſa fecit ſalomo
ni hyuram a pat̄ eius in do
mo dn̄i ex ere mundiſſimo.
In r̄gione ioꝛdanis fudit
ea rex in argylloſa t̄ra b int̄
ſochot ꝛ ſaredatha. Erat
aūt multitudo vaſoꝝ innu
merabilis: ita vt ignoꝛaret
pōdus eris. Fecitq; ſalomō
omnia vaſa domꝰ dei: c ꝛ al
tare aureū o et menſas: ꝛ ſup

ponit hic. qꝛ ſupra nō fecerat mentōꝫ de panib⁹ poſitꝭ ſup. x. mēſas aureas a ſalomone factas. ⁊ lꝫ nō dicat hic quot panes erant in q̄libet mēſa. ꝓbabile tñ eſt ꝙ ibi erant. xij. ſicut in menſa moyſi q̄ erat in medio. ⁊ ſic in iſtis menſis erant. cxxxij. panes in vniuerſo q̄ cedebant in vſum ſacerdotum.

feſtum expiationis. tñ feſtum hui⁹ dedicationis cepit añ ꝑ duos dies. qꝛ durauit. vij. dieb⁹. vt hꝫ. iij. Reg. viij. in fi. ⁊ in hoc li. ij. ca. vij. ⁊ hui⁹ ſeptene dies expiatōis fuit ſcia. qꝛ. xv. die hui⁹ menſis incipiebat feſtū tabernaculoꝝ ſm ꝓceptum legis. qd̄ ſilr durabat. vij. dieb⁹ ⁊ intulerunt ſacerdotes archaꝫ federis dñi in ſuuꝫ locū. leuite eñi apportauerāt eaꝫ vſqꝫ ad templuꝫ. vt hic ꝑmittit̄ ſꝫ intra ſanctūſctōꝝ introduci nō poterat nec etiam intra templuꝫ niſi ꝑ ſacerdotes.

e Candelabra q̄ꝫ cum lucernis ſuis ſꝫ ſilr addit̄ ad denotādū ꝙ tot erāt lucerne in q̄libet cādelabro facto a ſalomone. q̄t erāt in cādelabro moyſi. ſ. vij. vt hꝫ Exodi. xxv. ⁊ ſic in oīb⁹ iſtis candelabris erāt. lxxvij. lucerne.

f Et forcipes aureos. ad reſcidendum ptes lignoꝝ ꝯbuſtas.

g Thymiamateria. vaſa erant in q̄b⁹ ponebāt̄ carbones ad cremandū thymiama i altāi aureo

h Et oſtia celauit tēpli. iſta fuerūt oſtiola per q̄ erat ingreſſus a pte templi q̄ dr̄ ſctā. ad illā q̄ dr̄ ſctūſctōꝝ. de q̄bus ſꝫ. ñ fecerat mentōꝫ.

Capi. v.

a Intulit ergo ſalomon. Hic pñr deſcribit̄ templi edificati dedicatio. Circa quā p̄mo deſcribit̄ arche ⁊ vaſorū introductio. ſcd̄o ſalomonis orō ca. vj. tercio diuine acceptatōis manifeſtatio ca. vij. Circa primū primo deſcribitur arche ⁊ vaſoꝝ ſacroꝝ deportatō. ſcd̄o ſacerdotū ⁊ leuitarū iubilatio. ibi. Egreſſis aūt ſacerdotib⁹. tercō diuina acceptatio. ibi. Igit̄ cūctis. Sn̄ia p̄mꝑtis pꝫ ex dicꝭ iij. Reg. viij. ca. in pn̄. exceptis que ſequunt̄.

b In die ſolenni menſis ſeptimi. totus ille menſis apud hebreos fere erat ſolennis tamen dies ſolennis q̄ hic ponit̄. fuit dies decimꝰ menſis in qua agebatur

ēas panes ꝓpoſitōis. ᵉ Candelabra q̄ꝫ cū lucernis ſuis vt lucerēt añ oraculū iuxta ritū ex auro puriſſimo ⁊ florētia q̄daꝫ ⁊ lucernas ᶠ ⁊ forcipes aureos. Oīa de auro mūdiſſimo facta ſt̄. ᵍ Thymiamateria q̄ꝫ ⁊ thuribula ⁊ phialas ⁊ mortariola ex auro puriſſimo. ʰ Et oſtia celauit templi interioris. i. in ſanctaſctōꝝ ⁊ oſtia templi forīſec⁹ aurea. Sicqꝫ cōpletū eſt oē op⁹ qd̄ fecit ſalomō in domo dñi. Ca. v.

Intulit igit̄ ſalomon oīa q̄ vouerat dd̄ pat̄ ſu⁹ argētū ⁊ auꝝ ⁊ vniuerſa vaſa poſuit i theſauriſ dom⁹ dñi. Poſt q̄ ꝯgregauit maiores natu iſrl̄: ⁊ cūctos pn̄cipes tribuū: ⁊ capita familiaꝝ de filijs iſrl̄ ᵇ in hirlm: vt adducerēt archam federis dñi de ciuitate dauid q̄ eſt in ſyon. Venerūt itaqꝫ ad regem oēs viri iſrl̄: in die ſolēni mēſis ſeptimi. Cūqꝫ veniſſent cūcti ſenioꝝ iſrl̄: portauerūt leuite archam: ⁊ intulerūt eaꝫ: ⁊ oēm ꝑaturā tabnaculi. Porro vaſa ſanctuarij q̄ erant in tabernaculo portauerūt ſacerdotes cū leuitis. Rex aūt ſalomō ⁊ vniuſus cetus iſrl̄ ⁊ oēs q̄ fuerūt ꝯgregati añ archaꝫ imolabant arietes ⁊ boues abſqꝫ vllo numero: tāta eñi erat multitudo victimaꝝ. Et intulerūt ſacerdotes archaꝫ federiſ dñi i locū ſuū. i. ad oraculū tēpli in ſcāſcōꝝ ſubter alas cherubin ita vt cherubin expanderēt alas ſuas ſuꝑ locū in q̄ poſita erat archa: ⁊ ipſaꝫ archaꝫ tegerēt cū vectib; ſuis. Vectium āt q̄bꝫ portabat̄ archa. qꝛ paululū longiores erāt capita parebāt añ oraculū. Si v° q̄s paululuꝫ fuiſſet extrinſec⁹: eos videre nō poterat. Fuit itaqꝫ archa ibi vſqꝫ in pn̄tem diē. Nihilqꝫ erat aliud in archa niſi due tabule q̄s poſuerat moyſes in oreb: qn̄ legē dedit dn̄s filijs iſrl̄ egredientib; ex egypto ᶜ Egreſſis aūt ſacerdotib; d̄ ſanctuario ᵈ Oēs eñi ſacerdotes q̄ ibi potuerant inueniri ſanctificati ſt̄ ᵉ nec adhuc in illo tp̄e vices ⁊ miſterioꝝ ordo int̄ eos diuiſuſ erat: tā leuite q̄ cantores. ſ. ⁊ q̄ ſub aſaph erant: ⁊ q̄ ſub heman: ⁊ q̄ ſub ydithun filij ⁊ frēs eoꝝ veſtiti byſſinis cymbalis ⁊ pſalterijs ⁊ cytharis ꝯcrepabant ſtantes ad orientalem plagaꝫ altaris: ⁊ cū eis cantores. cxx. canentes tubis. ᶠ Igit̄ cūctis parit̄ ⁊ tubis ⁊ voce ⁊ cymbalis ⁊ organis ⁊ diuerſi generis muſicoꝝ ꝯcinnentib; ⁊ vocē in ſublime tollētib;: longe ſonit⁹ audiebat̄: ita vt cum dñm laudare cepiſſent ⁊ dicere. Confitemini dño qm̄ bon⁹: qm̄ in eternuꝫ miſcd̄ia ei⁹: impleret̄ dom⁹ dei nube: ne poſſent ſacerdotes ſtare ⁊ miniſtrare propter caliginem. Compleuerat enim gloria domini domum dei.

c Egreſſis autē: hic pn̄r deſcribit̄ ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ iubilatio. cum dr̄. Egreſſis aūt ſacerdotib⁹ de ſctuario hoc refert̄ ad illud qd̄. j. dr̄. Et cū eis ſacerdotes. cxx. canentes in tubis. qꝛ expediti de arche introductione intra ſctūſctōꝝ ⁊ ei⁹ diſpoſitiōe. exierūt ⁊ ceperūt iubilare tubis cum leuitis cātantib⁹ in organis muſicis.

e Nec adhuc ⁊c̄. diuiſus erat. hoc exponit̄ cōiter. ꝙ licꝫ diuiſus fuiſſꝫ añ ꝑ ipm dauid q̄ntū ad diſtīctōes ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ vt hꝫ ſ. li. j. ca. xxiiij. ⁊. xxv. tñ iſta diuiſio executiue fuit fcā p⁹ collocatōꝫ arche i templo. Alr exponūt hebrei dr̄. ꝙ lꝫ diuiſiones ſacerdotū ⁊ cātoꝝ ⁊ vices ſibi ſuccedēdo eēnt facte. tñ iſta ſucceſſio ñ habuit locuꝫ i feſto dedicatōis tēpli. in q̄ oēs ſacerdotes ⁊ oēs leuite tūc ſimul fuerūt occupati i officijs ſuis ⁊ ſꝫ expoſitio cōſonat lr̄e ꝑcedenti cum dr̄.

d Oēs eñi ſacerdotes ⁊c̄. ſanctificati ſt̄ ad templi dedicatōeꝫ ſimilit̄ ⁊ ſequenti cū dr̄. Taꝫ leuite q̄ꝫ cantores ⁊c̄.

f Igit̄ cunctis. Hic pn̄r deſcribit̄ diuina acceptatio ꝑ hoc ꝙ ſacerdotibus ⁊ leuitis deū laudantibus nubes deſcendit ⁊ impleuit templū ⁊ hoc erat diuine pn̄tie ſignuꝫ ⁊ pꝫ ſuis ex dictis. iij. Reg. viij. ca.

¶ Capitulum.vj.
a Tunc Salomõ ait. hic põnr ponitᷣ ſalomonis orõ pre mittitᷣ tñ q̃dam cõtinuatio ad dicta i mediate.cuȝ dicitᷣ. Tũc ſalomon ait. cũ vidit nubẽ templum implentem. ⁊ pȝ ſnia ex dictis iij. Reg.viij.
b ¶ Et ↄuertit.hic põnr deſcribitᷣ ipſiꝰ ſalomonis orõ. cuius oronis primo ponitᷣ narratio.ſecundo ↄcluſio.ibi. Tu es eñ deꝰ meꝰ. in fi.ca. Prima diuiditᷣ in ſeptẽ ptes ſm ſeptem petitiones p ordinem poſitas in orone ſalomonis. Prima reſpicit regni ſui ſtabilitatem. ſecunda hominum adinuicem fidelitatẽ.ibi. Si peccauerit q̃ſpiã.tercia belli aduerſitatem.ibi. Si ſupatus.q̃rta tpis ſiccitatem.ibi. Si clauſo celo. q̃nta defectuȝ victualiũ. ibi. Fames ſi aborta fuerit.ſexta duo tõȝ gentilium.ibi. Externũ q̃ȝ. ſeptia euentũ belli variũ ibi. Si egreſſus.et differt iſta petitio a tercia. qꝛ illa rſpicit tm̃ belli aduerſitatẽ. iſta aũt ꝓſpitatem ⁊ aduerſitatem. Circa primaȝ q̃tuor ponũtᷣ p ordinẽ.primũ eſt ſalomõis ĝtiarũ actio reſpectu p̃teriti beneficij.ſecundo intᷣ ponitᷣ ipſiꝰ deuotꝰ modus orandi.ibi Stetit ğ.tercio formatᷣ eiꝰ petitio reſpectu beneficij futuri.ibi. Nũc igitᷣ. Hãȝ eñ actio de p̃teritis bñficijs et deuotꝰ modus orãdi faciũt orõem exaudibilem de futuris. q̃rto remouetᷣ occaſio exaudi.ibi Ergo ne credibile eſt. Snia aũt iſtaȝ ptium pȝ ex dictis iij.reg. viij. ca.b.c. excepꝰ q̃ ſequuntᷣ.

Tunc ſalomon | .vj.
ait. Dñs pollicitꝰ ẽ vt habitaret in caligĩe: ego aũt edificaui domũ nomini eiꝰ: vt habitaret ibi in ppetuũ
b Et ↄuertit rex faciẽ ſuam
c ⁊ bñdixit vniuerſe multitudini iſrael. Nam oĩs turba ſtabat intenta: ⁊ ait. Bñdictus dñs deꝰ iſrael: q̃ qð locutꝰ ẽ dauid patri meo ope ↄpleuit dicẽs. A die q̃ eduxi pplm meũ ð terra egypti nõ elegi ciuitatẽ de cunctis tribubꝫ iſrael vt edificaretᷣ in ea domꝰ nomini meo: neq̃ elegi quẽq̃ alium viꝝ vt eſſet dux in pplo meo iſrael ſꝫ elegi hirlm vt ſit nomen meũ in ea: ⁊ elegi dauid vt ↄſtituereȝ eũ ſup pplm meum iſrael. Cũq̃ fuiſſet voluntatis dauid patris mei: vt edificaret domũ noĩ dñi dei iſrl: dixit dñs ad euȝ. Quia hꝫ fuit volũtas tua vt edificares domũ noĩ meo: bñ q̃deȝ feciſti huiuſcemodi hr̃e volũtatem: ſꝫ nõ tu edificabis mihi domũ. Verũtñ filius tuus q̃ egredietᷣ de lũbis tuis: ipſe edificabit domũ nomini meo. Compleuit ğ dñs ſmonẽ ſuũ quẽ locutꝰ fuerat: ⁊ ego ſurrexi ꝓ dauid patre meo: ⁊ ſedi ſup thronũ iſrael ſicut locutus ẽ dñs: ⁊ edificaui domũ noĩ dñi dei iſrl: ⁊ poſui in ea archam in q̃ eſt pactũ dñi qð pepigit cũ filijs iſrl. Stetit ğ coraȝ altare dñi ex aduerſo vniuerſe multitudĩs iſrl: ⁊ extendit manꝰ ſuas. Siq̃dem fecerat ſalomon baſim eneam d ⁊ poſuerat eam in medio baſilice hñtem q̃nq̃ cubitos longitudĩs. ⁊ .v. latitudinis. ⁊ tres cubitos altitudinis: ſtetitq̃ ſup eaȝ ⁊ deinceps flexis genibꝫ ↄ vniuerſam multitudinẽ iſrl et palmis in celũ leuatis: ait. Dñe deꝰ iſrael: non eſt ſitis tui deus in celo ⁊ in terra: q̃ cuſtodis pactũ ⁊ miſcðiam cum ſuis tuis: q̃ ambulant coraȝ te in toto corde ſuo: q̃ p̃ſtitiſti ſuo tuo dauid pr̃i meo quecunq̃ locutus fueras ei: ⁊ q̃ ore ꝓmiſeras: ope ↄpleſti ſicut ⁊ pñs tp̃us ꝓbat. Nunc ğ dñe deꝰ iſrael imple ſuo tuo pr̃i meo dauid quecũq̃ locutus es dicens. Non deficiet ex te vir coraȝ me q̃ ſedeat ſup thronũ iſrael: ita tñ ſi cuſtodierit filij tui vias meas ⁊ ambulauerint in lege mea: ſicᷣ ⁊ tu ambulaſti corã me. Et nũc dñe deꝰ iſrael firmetᷣ ſmo tuus quem locutꝰ es ſerno tuo dauid. Ergo ne credibile eſt vt habitet deꝰ cuȝ hominibꝫ ſup terraȝ: Si celum ⁊ celi celoꝝ nõ te capiunt: quãto magis domꝰ iſta quaȝ edificaui. Sꝫ ad hꝫ tm̃ facta eſt: ⁊ reſpicias oroneȝ ſui tui ⁊ obſecratõem eius dñe deus meus: ⁊ audias p̃ces quas fundit famulus tuus coram te: vt aperias oculos tuos ſup domũ iſtã diebꝫ ac noctibꝫ ſup locum in quo pollicitꝰ es vt inuocetᷣ nomen tuum: ⁊ exaudires oronem quam ſuus tuus orat in eo: e exaudi p̃ces famuli tui ⁊ ppli tui iſrael. Quicũq̃ orauerit in loco iſto: exaudi de habitaculo tuo.i. de celis ⁊ ꝓpiciare f Si peccauerit quiſpiam in ꝓximum ſuum: ⁊ iuraret contra eum paratꝰ venerit. g ſeq̃ maledicto ↄſtrinxerit coram altari in domo iſta: tu audies de celo: ⁊ facies iudicium ſuoꝝ tuoꝝ: ita vt reddas iniquo viam ſuaȝ in caput ꝓprium: ⁊ vlciſcaris iuſtum: retribuẽs ei ſm iuſticiam ſuam. Si ſupatꝰ fuerit ppl's tuꝰ iſrael ab inimicis: peccabunt eñ tibi: ⁊ cõuerſi egerint penitentiaȝ: et obſecrauerint nomen tuũ: ⁊ fuerint dep̃cati te in loco

c ¶ Et benedixit ⁊c. nõ bñdictiõe ſacerdotali. ſed imprecando eis bona vt induceret pplm ad regr̃tiandum deo ſecum. In ſecũda pte dĩ.

d ¶ Et poſuerat eaȝ in medio baſilice.i. atrũ ſacerdotuȝ. qð vocatur baſilica ğ. iiij.ca. In q̃rta pte dĩ.

e ¶ Exaudi preces famli tui ⁊c. qꝛ in ꝓncipio indurerat populũ ad agendum ğ̃tias deo ſecum. vt dictum eſt.

f ¶ Si peccauerit quiſpiaȝ. hic põnr ponuntᷣ alie ſex petitiones p ordinem. ⁊ patȝ ſnia ex dict̃ .iij. reg. viij.ca. c. d. e.f. vbi iſte petitiones ponuntᷣ eodem ordine. ⁊ q̃ſi eiſdem verbis. exceptis q̃ ſequuntᷣ in ꝓma parte.

g ¶ Seq̃ maledicto cõſtrinxerint. quod fit in iuramento execrationis q̃ aliquis obligat ſe puniendum eſſe a deo manifeſte ſi peierauerit in tercia pte.

h ¶ Et aurugo. iij. Reg. viij. dĩ. Et rubigo ⁊ idẽ important. quia aurugo eſt aura corrumpens ſegetes rubiginans.

a ¶ Tu es enī. hic ponit̄ p̄dicte oꝛonis ꝯcluſio. vnde q̄ exaudiatur a deo ſubdit.

b ¶ Apiant̄ q̄ſo oculi tui ⁊c. loq̄t̄ d̄ deo mō humano. q2 hō erigit oculos ⁊ aures ad dep̄cationē quam vult exaudire.

c ¶ Cōſurge dn̄e de⁹ in requiē tuā. q2 in tēplo erat ſpālis dei hitatō ⁊ petebat ſalomon q̄ hoc eſſet ad ſp.

d ¶ Et archa foꝛtitudis tue. vt n̄ moueat̄ de loco ad locū ampli⁹. ſicut p̄teritis tpibus. q2 p deſertuz fuit poꝛtata annis .xl. ⁊ poſtea de ſylo ⁊ aliis locis pluꝛib⁹ vt dictū fuit .j. Reg. vij. ⁊ dr̄ h̄ archa foꝛtitudinis diuine. q2 foꝛtitudo dei apparuit ꝑ ipſaz in ioꝛdanis ſiccatōe Ioſ. iij. ⁊ in hiericho deſtructōe Ioſ. vj. ⁊ in philiſtinoꝝ ꝑcuſſione. j. Reg. v.

e ¶ Sacerdo. tui do. de⁹ induant̄ ſalutem. i. circūdent̄ omnib⁹ bonis ꝓuenītib⁹ eis ex oblatōib⁹ ⁊ ſacrificiis. vel aliter. Induāt̄ ſalutem. i. indumentis ſacris in ſuis officiis exercendis.

f ¶ Et ſancti tui letēt̄. i. cātoꝛes pſallentes corā deo. In hoc petit ſalomō q̄ cultus diuinus ꝯſeuerant̄ maneat in tēplo ab ipſo edificato.

iſto: tu exaudies de celo ⁊ ꝓpiciare pctō ppl'i tui iſrl': et reduc eos in terrā quā dediſti eis ⁊ p̄rib⁹ eoꝝ. Si clauſo celo pluuia nō fluxerit ꝓpt̄ pctā ppl'i tui ⁊ dep̄cati te fuerit in loco iſto: ⁊ ꝯfeſſi noī tuo: ⁊ ꝯuerſi a pctis ſuis cū eos afflixeris: exaudi de celo dn̄e: ⁊ dimitte pctā ſuis tuis ⁊ ppl'i tui iſrael: ⁊ doce eos viaz bonā ꝑ quā ingrediant̄: ⁊ da pluuiā t̄re quaz dediſti ppl'o tuo ad poſſidēdū. Fames ſi oꝛta fuerit in t̄ra ⁊ peſtilētia erugo ⁊ aurugo ⁊ locuſta ⁊ bꝛuc⁹ ⁊ hoſtes vaſtatis regionib⁹ poꝛtas obſederit ciuitatis. oīſqꝫ plaga ⁊ īfirmitas p̄ſſerit: ſi q̄s de ppl'o tuo iſrl' fuerit dep̄cat⁹: cognoſcēs plagā ⁊ infirmitatē ſuaz: ⁊ expanderit man⁹ ſuas in domo hac: tu exaudies de celo de ſublimi. ſ. habitaculo tuo: ⁊ ꝓpiciare: ⁊ redde vnicuiqꝫ ſ̄m vias ſuas q̄s noſti eū hr̄e in coꝛde ſuo. Tu enī ſolus noſti coꝛda filioꝝ hoīm vt timeant te ⁊ ambulēt in viis tuis cūctis diebꝰ q̄b⁹ viuūt ſuꝑ faciē terre quaz dediſti patrib⁹ nr̄is. Externū q̄qꝫ q̄ nō eſt de ppl'o tuo iſrl' ſi venerit d̄ terra longinq̄ ꝓpter nomen tuū magnū ⁊ ꝓpter manū tuam robuſtaz ⁊ bꝛachium tuū extentū: ⁊ adoꝛauerit in loco iſto: tu exaudies de celo firmiſſimo habitaculo tuo: ⁊ facies cūcta ꝓ q̄b⁹ inuocauerit te ille ꝑegrin⁹: vt ſciant oēs ppl'i terre nomen tuū: ⁊ timeant te ſic̄ ppl's tuus iſrl': ⁊ cognoſcāt q2 nomē tuū inuocatū eſt ſuꝑ domū hanc quaz edificaui noī tuo. Si egreſſ⁹ fuerit ppl's tu⁹ ad bellū ꝯ aduſarios ſuos ꝑ viā in q̄ miſeris eos: adoꝛabūt te ꝯ viaz ī q̄ ciuitas h̄ ē quā elegiſti: ⁊ dom⁹ quā edificaui noī tuo vt exaudias de celo p̄ces eorū ⁊ obſecratōz ⁊ vlciſcaris. Si āt peccauerit tibi: neqꝫ enī eſt hō q̄ n̄ peccet: ⁊ irat⁹ fueris eis: ⁊ tradideris hoſtib⁹: ⁊ captiuos duxerit eos in terrā longinquā: vel certe q̄ iuxta eſt: ⁊ ꝯuerſi in coꝛde ſuo in t̄ra ad quaz captiui ducti fuerāt egerit p̄niaz ⁊ dep̄cati te fuerint in terra captiuitatis ſue dicentes: peccauim⁹: iniq̄ fecim⁹: iniuſte egim⁹: ⁊ r̄uerſi fuerint ad te in toto coꝛde ſuo: ⁊ in tota aīa ſua in t̄ra captiuitat' ſue ad quā ducti ſ̄t: adorabūt te ꝯ viā terre ſue quā dediſti p̄rib⁹ eoꝝ: ⁊ vrb' quā elegiſti ⁊ dom⁹ quā edificaui noī tuo: vt exaudies de celo h̄ eſt de firmo hitaculo tuo p̄ces eoꝝ: ⁊ facias iudiciuz: ⁊ dimittas ppl'o tuo q̄uis pctōꝛi. [a] Tu es enī de⁹ meus [b] Aperiant̄ q̄ſo oculi tui: et aures tue intētē ſint ad oꝛonem q̄ fit in loco iſto. [c] Nūc igit̄ ꝯſurge dn̄e deus in requiem tuam: [d] tu ⁊ archa foꝛtitudinis tue. [e] Sacerdotes tui dn̄e de⁹ induant̄ ſalutē: ⁊ ſancti tui letent̄ in bonis. Dn̄e de⁹ me⁹ [g] ne auerteris faciem xp̄i tui. [h] Memento miſcdiaꝝ dauid ſui tui.

Capitulum vij.

Quinqꝫ complеſſet ſalomō fundēs p̄ces: [b] ignis deſcendit de celo: ⁊ deuoꝛauit holocauſta

g ¶ Ne auertas faciem xp̄i tui. i. a dep̄catione mea. q̄ ſum xp̄c tu⁹. i. de volūtate tua in regem inunct⁹.

h ¶ Memento miſcdiaꝝ dauid. q. d. q̄uis non ſim dignus exaudiri ex meritis meis: exaudias tñ ꝓpter merita dauid patris mei. Nota vo ꝙ ps iſta aliter exponit̄ ab aliq̄bus hebꝛeis dicentib⁹ q̄ hic non ponit̄ p̄dicte oꝛonis ꝯcluſio. ſꝫ magis cuiuſdam dicti declaratio dictum enī fuit ſupꝛa ca. v. q̄ ſacerdotes intulerūt archaz federis domini in locum ſuū. ſꝫ ibi nō fuit exp̄ſſus introducendi modus q̄ hic exp̄rimit̄ dicūt enī q̄ cum ſacerdotes vellēt introducere archaz in templuz. poꝛte templi clauſerunt ſe ꝯ eos q̄d videns ſalomō oꝛauit ꝓ apertione dicens. Nunc igit̄ ꝯſurge dn̄e in requiem tuā tu ⁊ archa. vt ipſa ponat̄ in loco quietis a me p̄parato. iō etiam dicebat̄ q̄ſ dn̄i. q2 ibi rep̄ſentabat̄ ſedes dei vt frequēter dictum eſt. ſimilit̄ ſacerdotes ad idez impetrandum cantauerunt pſalmū. cxxxj. ⁊ cum venirent aduerſum illū Propter dauid ſuum tuum. i. ꝓpter eius merita. Ne auertas faciem xp̄i. id eſt ſalomonis de negādo ingreſſum arche ad locū quez p̄ꝑauit. tunc poꝛte aperuerunt ſe. ſicut dictum fuit. iij. Reg. viij. in fi. Aliqui ꝯo hebꝛei exponūt alit̄. Propter dauid ſuum tuū. i. ꝓpter peccata eius in facto vrie ⁊ ꝑpli numeratione. ⁊ ꝑ hoc q̄ poꝛte aperuerunt ſe intellexit ſalomō q̄ peccata patris erant dimiſſa ⁊ eius oꝛo exaudita. ſꝫ p̄ma expoſitio melioꝛ videt̄.

¶ Ca. vij.

Quinqꝫ complеſſet. hic conſequēter circa complectionem dedicatōnis ponitur ſignum diuine acceptationis. ⁊ primo ponit̄ dicta acceptatio. ſecundo ſalomonis monitio. ibi. Apparuit autez. Pꝛima in duas. q2 pꝛimo ſignum acceptationis dat̄. ſecundo dedicatio ꝯſummat̄. ibi. Rex aūt. Signum aūt diuine acceptationis ponit̄ cum dicit̄.

b ¶ Ignis deſcendit de celo: ⁊ deuoꝛauit holocauſta ⁊c. ſicut in conſecratione Aaron ⁊ filioꝛum eius. Leuiti. ix. ⁊ in oblatione Helie. tercio Regum decimooctauo. ⁊ in

ſacrificio dauid in
area ornã iebuzei
j. Paral. xxj. ca. in
qb⁹ deſceſſus ignis
fuit ſignum diuine
acceptatõis.
c ¶ Et maieſtas do
mini impleuit do-
mũ. i. nubes q̃ erat
ſignum diuine pñ-
tie. ſicut expoſituz
fuit. iij. Regũ. viij.
ca. b.
d ¶ Et corruentes
proni in terram ado
rauerunt ⁊ lauda-
uerũt dñm. adora-
tione latrie.
e ¶ Rex aũt. hõnr
dedicatio ↄſũmat
p oblatõz victima
rum a rege. medi-
tantib⁹ tñ ſacerdo
tibus. ad q̃z offm
ſpectat talia offer-
re.
f ¶ Et dedicauit do
mum dei rex. nõ p
ſe ſꝫ ſũmũ ſacer-
dotẽ. ⁊ alios ſacer-
dotes ſibi aſſiſtẽtes
⁊ miniſtrantes.
g ¶ Sanctificauit
qꝫ ſalomon mediũ
atrij. ſimilr̃ p pon-
tificem. Cauſa aũt
q̃re potuit ſic ſan-
ctificari dicta fuit.
iij. Reg. viij. ca. g.
h ¶ Obtulerat ei.
nõ eſt p hoc intelli-
gendum ꝙ oblatõ
pceſſerit ſanctifica
tõẽ. ſꝫ econuerſo.
i ¶ Fecit ergo ſalomõ
ſolennitatẽ ⁊c. iſta
fuit ſolẽnitas tab-
naculoꝝ. q̃ incepit
immediate poſt fe
ſtum dedicationis.
vnde ſeqnr̃.
k ¶ Fecitqꝫ die octa
uo collectam. q̃ fie
bat in craſtino vlti
me diei feſtiuitatis
tabernaculoꝝ. vñ
ſeqnr̃.
l ¶ Eo ꝙ dedicaſſz
altare ſeptẽ dieb⁹.
q̃ dedicatio incepit
octaua die menſis
ſeptimi. ⁊ finita fu
it. xiiij. die eiuſdem
menſis incluſiue.
m ¶ Et ſolẽnitatez
celebraſſet. ſ. taber
naculoꝝ dieb⁹. vij.
incipiendo a. xv.
die mẽſis ſeptimi
incluſiue. ⁊ termi-
nando. xxj. die eiuſ

⁊ victima: [c] ⁊ maieſtas dñi
ĩpleuit domũ: nec poterant
ſacerdotes ingredi templũ
dñi: eo ꝙ ĩpleſſet maieſtas
dñi templũ. Sꝫ ⁊ omẽs filij
iſrl̃ videbant deſcendentez
ignẽ ⁊ gloriaz dñi ſup domũ
[d] ⁊ corruentes proni in terraz
ſup pauimentũ ſtratũ lapi
de: adorauerũt ⁊ laudauerũt
dñm qm̃ bon⁹ qm̃ in ſeculũ
miſcdia eius. [e] Rex aũt ⁊ om
nis pplꝰs immolabant victi
mas coraz dño. Mactauit
igr̃ rex ſalamõ hoſtias: bo-
um vigintiduo milia: arie-
tuz centũ viginti milia. [f] Et
dedicauit domum dei rex ⁊
vniuerſus pplꝰs. Sacerdo
tes autẽ ſtabant in officijs
ſuis: ⁊ leuite in organis car-
minũ dñi q̃ fecit dauid rex
ad laudandũ dñm: qm̃ bo-
n⁹: qm̃ in etnũ miſcdia eius:
hymnos dauid canentes p
man⁹ ſuas. Porro ſacerdo
tes canebant tubis añ eos
cũctuſqꝫ iſrl̃ ſtabat. [g] San-
ctificauit qꝫ ſalomon medi
um atrij ante templũ dñi.
[h] Obtulerat enim ibi holo
cauſta ⁊ adipes pacificoꝝ:
q: altare eneum qd̃ fecerat
nõ poterat ſuſtinere holo-
cauſta ⁊ ſacrificia ⁊ adipes
pacificoꝝ. [i] Fecit ergo ſalomon
ſolẽnitatem in tempe illo ſe
ptem dieb: ⁊ omnis iſrael
cum eo: eccleſia magna val-
de: ab introitu emath vſqꝫ
ad torrẽtem egypti. [k] Fecit-
qꝫ die octauo collectam: [l] eo
ꝙ dedicaſſet altare ſeptem
dieb [m] ⁊ ſolẽnitatẽ celebraſ
ſet dieb ſeptẽ. [n] Igr̃ in die
xxiij. menſis ſeptimi dimi-
ſit pplꝰos ad tabnacula ſua
letantes atqꝫ gaudentes ſup
bono qd̃ fecerat dñs dauid
⁊ ſalomoni ⁊ iſrael pplꝰo ſuo
Compleuitqꝫ ſalomon do-
mũ dñi ⁊ domũ regis ⁊ omĩa
q̃ diſpoſuerat in corde ſuo:
vt faceret in domo dñi ⁊ in
domo ſua: ⁊ pſperatus eſt:

[o] Apparuit aũt ei dominus
nocte: ⁊ ait. Audiui oronez
tuã: ⁊ elegi locum iſtũ mihi
in domũ ſacrificij. Si clau-
ſero celũ ⁊ pluuia nõ fluxe-
rit ⁊ mandauero ⁊ p̃cepero
locuſte vt deuoret terraz: et
miſero peſtilẽtiaz in pplm
meũ: ↄuerſus aũt pplꝰs me
us ſup quos inuocatuz eſt
nomen meũ: dep̃cat⁹ me fue
rit ⁊ exquiſierit faciẽ meaz:
⁊ egerit pniaz a vijs ſuis peſ
ſimis: ⁊ ego exaudiam de ce
lo: ⁊ ppicius ero peccatis eo
rum: ⁊ ſanabo terram eoꝝ.
[p] Oculi qꝫ mei erũt apti: et
aures mee erecte ad oronez
eius qui in loco iſto orauc-
rit. Elegi enĩ ⁊ ſanctificaui
locum iſtum [q] vt ſit nomen
meum ibi in ſempiternum:
⁊ pmaneant oculi mei ⁊ cor
meũ ibi cunctis dieb. Tu
qꝫ ſi ambulaueris coraz me
ſicut ambulauit dauid pa-
ter tuus: ⁊ feceris iuxta oĩa
q̃ p̃cepi tibi: ⁊ iuſticias me-
as iudiciaqꝫ ſuaueris: ſuſci
tabo thronũ regni tui ſicut
pollicitus ſum dauid patri
tuo dicens: Non auferet̃ de
ſtirpe tua vir q̃ nõ ſit prin-
ceps in iſrael. Si aũt auerſi
fueritis: ⁊ dereliq̃ritis iuſti
cias meas ⁊ p̃cepta mea q̃ p
poſui vobis: ⁊ abeuntes ſer
uieritis dijs alienis ⁊ ado-
raueritis eos: euellaz vos d̃
terra mea quaz dedi vobis
⁊ domũ hanc quaz edifica-
ui nomĩ meo pijciaz a facie
mea ⁊ tradaz eam in pabo-
laz ⁊ in exemplũ cũctꝭ pplꝭs
⁊ dom⁹ iſta erit in pūerbiuz
vniuerſis tranſeuntib ⁊ di
cent ſtupẽtes. Quare fecit
dñs ſic terre huic ⁊ domui
huic? Rñdebuntqꝫ. Quia
dereliq̃rũt dñm deũ pꝛm ſu
oꝝ: q̃ eduxit eos d̃ terra egy
pti ⁊ apphenderũt deos alie
nos ⁊ adorauerũt eos ⁊ co-
luerũt: idcirco venerũt ſup
eos vniuerſa hec mala.

dem menſis in-
cluſiue. et. xxij.
die facta fuit col
lecta p neceſſa-
rijs templi. ideo
ſubdit.
n ¶ Igr̃ in die.
xxiij. menſis ſe-
ptimi dimiſit po
pulos ad taber.
ſua. q: oĩa erant
ↄpleta.
o ¶ Apparuit au
tem. hic ↄñr po
nit ſalomonis
monitio de pma
nendo in obedi
entia dei. ⁊ patꝫ
ſnia ex dictꝭ. iij.
reg. ix. a. ⁊. b. ex-
ceptis q̃ ſequñt.
p ¶ Oculi quo-
qꝫ mei erũt apti
⁊c. i. pat⁹ ero ex-
audire oronem.
q ¶ Ut ſit nomẽ
meũ ibi in ſem-
piternuz. i. in tẽ
pus futuꝝ abſ-
qꝫ determinatio
ne ſuppoſita ↄdi
tione ꝙ ſalomõ
⁊ pplꝰs debeant
in obediẽtia dei
pmanere.

¶Ca.viij.

a Expletꝭ āt. Superiꝰ deſcripta eſt reuerentia ſalomōis circa diuina. hic ꝯñr deſcribit eius magnificentia circa humana.interponunt tñ aliqua ad diuinam reuerentiaꝫ ptinētia. qꝛ iſta diuiſio non eſt pciſa ſicut dictum fuit a principio huius ſecundi libri Igit pmo deſcribit magnificētie ſalomonis ꝯditio. ſecundo ex hoc ſeqͣs fame diffuſio.c.ix. Magnificentia aūt iſta pmo deſcribit i edificijſ ſecundo in ꝓplis ſubiect.ibi. Omneꝫ ꝓplm. tercio in ſacrificijs. ibi tunc obtulit.qr. to in exqſitis diuitijs ibi. Tunc abijt ſalomon. ſnia āt prime ꝑtis pꝫ ex dictis iij. Reg.ix. in.d. ⁊ ſilr.q. vſqꝫ ibi.

b ¶Omnes aūt principes exercitꝰ regis ſalomonis fuerunt ducenti qnqͣginta. iij. Reg.ix. dicit qngenti quinqͣginta.ſ rñſio pꝫ ex textu.qꝛ hloquit de principibus exercitꝰ.ibi aūt nō ſolum de principibus exercitus.ſ etiam de his q̄ ꝑerant omnibꝰ ſalomonis opibus. vtꝫ ꝑ lrāꝫ intuenti.

c ¶Filiam vo pharaonis ⁊c.ſ expoſitū eſt.iij. Reg.ix.g.

d ¶Tunc obtulit. Hic ꝯñr deſcribit magnificentia ſalomonis in ſacrificijs cuꝫ dī.Tunc obtulit ſa.holo.domino ſuꝑ altare

Expletis aūt .viij. xx.ānis poſtq̄ edificauit ſalomon domū dñi ⁊ domū ſuaꝫ: ciuitates q̄s dederat hiram ſalomoni edificauit ⁊ habitare ibi fecit filios iſrl. Abijt qꝫ in emath ſuba: ⁊ obtinuit eaꝫ: ⁊ edificauit palmiraꝫ in deſerto ⁊ alias ciuitateſ muñitiſſimaſ edificauit in emath. Extruxitqꝫ bethoron ſuꝑiorē ⁊ bethoron inferiorē: ciuitates muratas hñtes portas ⁊ vectes ⁊ ſeras. Balaath etiā ⁊ oēs vrbes firmiſſimas q̄ fuerunt ſalomonis cūctaſqꝫ vrbes quadrigaꝝ ⁊ vrbes equitū. Omnia q̄cūqꝫ voluit fecit rex ſalomō atꝫ diſpoſuit: edificauit in hieruſaleꝫ: ⁊ in libano: ⁊ in vniuerſa terra poteſtatis ſue. Oēm ꝓplm qui derelictus fuerat de etheis ⁊ amorreis ⁊ pherezeis ⁊ eueis ⁊ iebuzeis qui nō erant de ſtirpe iſrl: de filijs eoꝝ ⁊ de poſteris quos non interfecerant filij iſrl: ſubiugauit ſalomon in tributarios vſqꝫ in diem hanc. Porro de filijs iſrael nō poſuit vt ſuirent opibꝫ regis. Ipſi em̄ erāt viri bellatores ⁊ duces primi: ⁊ principes quadrigaꝝ ⁊ equituꝫ eiꝰ. b Omnes aūt principes exercitus regis ſalomonis fuerunt ducenti quinqͣginta q̄ erudiebant ꝓplm. c Filiaꝫ vo pharaonis tranſtulit de ciuitate dauid in domuꝫ quaꝫ edificauerat ei. Dixit em̄ rex. Nō habitabit vxor mea i domo dauid regꝭ iſrl eo q̄ ſanctificata ſit: qꝛ ingreſſa eſt in eam archa dñi. d Tunc obtulit ſalomō holocauſta dño ſuꝑ altare dñi qd̄ extruxerat ante porticū vt ꝑ ſingulos dies offerret in eo iuxta p̄ceptum moyſi e in ſabbatis f ⁊ in kalendis g ⁊ in feſtis diebꝫ: ter ꝑ annū .i. in ſolennitate aꝫimoꝝ et ſolēnitate hebdomadaꝝ et in ſolēnitate tabernaculorū. Et ꝯſtituit iuxta diſpoſitōeꝫ dauid patris ſui officia ſacerdotum in miniſterijs ſuis ⁊ leuitas in ordine ſuo: vt laudarēt ⁊ miniſtrarent coram ſacerdotibꝫ iuxta ritum vniuſcuiuſqꝫ diei ⁊ ianitores in diuiſionibꝫ ſuis per portam ⁊ portam. Sic em̄ p̄ceperat dauid homo dei. Nec p̄tergreſſi ſunt de mandatis regis tam ſacerdotes q̄ leuite ex omnibꝰ que p̄cepat. Et in cuſtodijs theſauroꝝ omnes impenſas preparatas habuit ſalomon: ex eo die quo fundauit domū dñi vſqꝫ in dieꝫ q̄ ꝑfecit eaꝫ. h Tunc abijt ſalomon in aſiongaber ⁊ in hailach: ad oram maris rubri: que eſt in terra edom. Miſit ĝ ei hiram ꝑ manus ſuoꝝ ſuoꝝ naues ⁊ nautas ⁊ gnaros maris: ⁊ abierunt cū ſuis ſalomōis in ophir. Tuleruntqꝫ inde quadringenta quinquaginta talenta auri: ⁊ attulerunt ad regem ſalomonem.

¶Capi.ix.

a Regina q̄ꝫ ſaba cum audiſſet famam ſalomonis venit vt tentaret eū in enigmatibꝫ in hieruſaleꝫ cum magnis opibꝫ ⁊ camelis qui portabant aromata ⁊ auri plurimum gēmaſqꝫ p̄cioſas. Cunqꝫ veniſſet ad ſalomonem: locuta eſt ei quecūqꝫ erant in corde ſuo. Et expoſuit ei ſalomon omnia q̄ ꝓpoſuerat: nec quicq̄ fuit qd̄ nō ꝑſpicuum ei fecerit. Que poſtq̄ vidit ſapiaꝫ .ſ. ſalomonis ⁊ domū quam edificauerat: necnon ⁊ cibaria menſe eius ⁊ habitacula ſeruoꝝ ⁊ officia miniſtrorum eius ⁊ veſtimenta eorum pincernas quoqꝫ ⁊ veſtes eoruꝫ ⁊ victimas quas immolabat in domo dñi: non

.ſ.holocauſtoꝝ.qd̄ erat in atrio ſacerdotum.

e ¶In ſabbatis. q̄ libet hebdomada.

f ¶Et in kalendis. in principijs menſium.

g ¶Et in feſtis diebus ter ꝑ annuꝫ.ſ. in feſtis paſche. pēthecoſtes ⁊ tabernaculoꝝ.cetera patent in lra.

h ¶Tunc abijt ſalomon. Hic deſcribit magnificentia ſalomonis in diuitijs exquiſitis.qꝛ ꝑ nauigiuꝫ faciebat exquiri diuitias icōſuetas i locis remotis ⁊ inacceſſibilibꝰ ꝑ terram. de quo nauigio dictū fuit.iij. Regū.ix.ī fine.

¶Capitulum.ix.

a Regina q̄ꝫ ſaba. hic ꝯñr circa magnificētiam ſalomonis deſcribit fame diffuſio. ⁊ pmo ſpecialit q̄tum ad reginam ſaba.ſecundo generaliter q̄tū ad reges terre ibi magnificatꝰ ē. Prima in duas. qꝛ primo deſcribit dicta fame diffuſio.ſecūdo ſubſtantie ſalomonis q̄dam numeratio. ibi. Erat autem pondus auri. Circa primū ſciendūꝫ q̄ regina ſaba audita fama ſalomonis. venit ad eum de ꝑtibꝰ remotis. Primo ĝ oñditur ad q̄d venit.ſ. ad ꝓponendum dubias q̄ōes. ⁊ q̄d inuenit.ſ. perſpicuas ſolutōes. ſcd̄o oñdit q̄d ſalomōi dedit. ⁊ q̄d ab eo recepit.ibi. Dedit āt regi ⁊c.

erat pre ſtupore vltra in ea
ſpūs. Dixitq̃ ad regē. Ue-
rus eſt ſmo quē audierā in
t̃ra mea: de v̄tutib᷒ ⁊ ſapiā
tua. Nō credebam narrāti
bus donec ipſa veniſſem ⁊ vi
diſſent oculi mei: ⁊ pbaſſez
vix medietatē ſapiē tue mi
hi fuiſſe narratam. Uiciſti
famam virtutib᷒ tuis. Bea
ti viri tui ⁊ beati ſui tui hi
q̄ aſſiſtunt coram te omni
tpe: ⁊ audiunt ſapiāz tuam
Sit dn̄s deus tuus benedi
ctus: q̄ voluit te ordinare ſu
per thronuz ſuū regem dn̄i
dei tui. Quia diligit deus
iſrael: ⁊ vult ſuare eum in-
et̃nuz: idcirco poſuit te ſup
eum regē: vt facias iudicia
atz iuſticiaz. Dedit aūt re-
gi centū viginti talenta au
ri: ⁊ aromata multa nimis
⁊ gēmas p̃cioſiſſimas. Nō
fuerūt aromata talia vt h
q̄ dedit regina ſaba regi ſa-
lomoni. Sz ⁊ ſui hyram cū
ſuis ſalomonis attulerunt
auꝝ de ophir ⁊ ligna thina
⁊ gēmas p̃cioſiſſimas. De q̄
bus fecit rex de lignis. ſ. thi-
nis gradus in domo dn̄i: ⁊ ĩ
domo regia: citharas q̃ꝫ et
pſalteria cantorib᷒. Nunq̃
viſa ſunt in t̃ra iuda ligna
talia. Rex aūt ſalomon de-
dit regine ſaba cuncta q̄vo
luit ⁊ q̄ poſtulauit: ⁊ multo
plura q̃ attulerat ad eum.
Que reuerſa abijt in terrā
ſuam cum ſuis ſuis. [b] Erat
aūt pondus auri qđ affere-
bāt ſalomoni p ſingulos ā-
nos ſexcēta ſexagintaſex ta-
lenta auri excepta ea ſum-
ma quā legati diuerſaꝝ gē-
tium ⁊ negociatores afferre
cōſueuerāt: omneſq̃ꝫ reges
arabie ⁊ ſatrape terraꝝ qui
ꝯportabāt aurum ⁊ argen-
tum ſalomoni. Fecit igitur
rex ſalomon ducentas ha-
ſtas aureas de ſumma ſexcē
toꝝ aureoꝝ: qui in ſingulis
haſtis expendebant. Tre-
centa q̃ꝫ ſcuta aurea trecen-
toꝝ aureoꝝ quib᷒ tegebāt
ſingula ſcuta. Poſuitq̃ꝫ ea
rex in armamentario quod
erat conſitum nemore. Fe-
cit q̃ꝫ rex ſolium eburneum
grāde: ⁊ veſtiuit illud auro
mundiſſimo. Sex q̃ꝫ ĝdus
quib᷒ aſcendebāt ad ſoliuz
⁊ ſcabelluz aureū: ⁊ brachi-
ola duo altrinſecus: ⁊ duoſ
leones ſtātes iux̄ brachio-
la: ſ ⁊ alios duodecim leun
culos ſtātes ſuper ſex ĝdus
ex v̄tꝗ pte. Non fuit tale
ſolium in vnuerſis regnis.
Omnia q̃ꝫ vaſa ꝯuiuij regꝫ
erāt aurea ⁊ vaſa domus ſal
tus libani ex auro puriſſi-
mo. Argentū em̄ in diebus
illis p nihilo r̄putabāt. Si
quidez naues regis ibāt in
tharſis cū ſuis hyrā ſemel
in annis trib᷒: ⁊ deferebāt
inde auꝝ ⁊ argētum ⁊ ebur
⁊ ſymias ⁊ pauos. [c] Magnifi
catus eſt igit̃ ſalomon ſup
om̄es reges terre p̄ diuitijs
⁊ gloria. Omneſq̃ꝫ reges ter
raꝝ deſiderabāt videre faci
em ſalomonis vt audirent
ſapientiā quā dederat deuſ
in corde eius. Et deferebāt
ei munera: vaſa argentea ⁊
aurea: ⁊ veſtes ⁊ arma ⁊ aro
mata eq̄s ⁊ mulos p ſingu-
los ānos. Hūit q̃ꝫ ſalomon
xl. milia equoꝝ in ſtabulis:
⁊ curruum equitūq̃ꝫ duode
cim milia. Cōſtituitq̃ꝫ eos
in vrbib᷒ q̄drigarum: ⁊ vbi
erat rex in hirlm. Et exercu
it etiaz ptātem ſup cūctos
reges a flumine eufrate vſ-
q̃ꝫ ad terrā philiſtinoꝝ: ⁊ vſ
q̃ꝫ ad terminos egypti: tā-
tamq̃ꝫ copiā p̄buit argenti
in hirlm q̄ſi lapidum ⁊ ce-
droꝝ tantam multitudinē
velut ſycomoꝝ que gignūt
in campeſtrib᷒. Adduce-
bant autem ei equi de egy-
pto cūctiſq̃ꝫ regionib᷒: [d] reli
qua aūt opa ſalomonis pri
oꝝ ⁊ nouiſſimorum [e] ſcripta

b Erat autē pon
dus. Hic pon itur
quedaz ſubſtantie
ſalomonis nume-
ratio. Circa quod
primo deſcribitur
multitudo ꝓuen-
tuum. ſecundo ma
gnitudo effectuuz.
ibi. Fecit igit̃ rex
ſalomon.

c Magnifica
tus eſt. Hic p̄ꝫ
deſcribitur diffu
ſio fame ſalomo
nis omnib᷒ ter-
re regib᷒. Sen-
tentia ꝟo iſtaꝝ
partium patz ex
dictis. iij. Regū
ix.

d Reliqua au
tem opm. hic po
nit̃ concluſio re
gni ſalomonis.

e Scripta ſūt
in libris nathan
ꝓphete ⁊c̃. Iſti li
bri non habent
apud nos. nec
apud hebreos.

¶ Sup omnez
iſrl'. hoc dr̄ q2 fili
us eiꝰ roboaz re
gnauit tm̄ ſuper
tres tribꝰ. vt vi-
debit in ſequen
tibus.
¶ In ca. ix. vbi
dr̄ i poſtil. Scri
pta ſūt in libris
Nathan ꝓphe.
¶ Additio.
Liber Na-
than ꝓphe
ꝓbabilr poſſet
dici ſecūdus re-
gum ⁊ terciꝰ rōe
tacta. ſ. j. Pa-
ral. xix. ca.
¶ Ca. x.
Profectus
eſt āt. poſt
ꝙ actum eſt de
regno dauid vni
to ⁊ integro. hic
ɔñr agit d̄ codē
diuiſo ⁊ defalca-
to. ⁊ lz fuerint.
xix. reges. q2 tñ
aliq̄ pauca aut
nulla fecerūt. iō
tps coꝝ cū aliis
deſcribit. Et ꝫm
hoc reſiduū hꝰli
bri i. xv. ptes di-
uidit. q2 primo
agit de tpe robo
am filii ſalomo-
nis ca. x. ſecūdo
agit de tpe abie:
ca. xiij. tercio de
tpe aſa ca. xiiij.
q̄rto de tpe ioſa-
phat. c. xvij. q̄n-
to de tpe ioram:
cap̄. xxj. ſexto de
tpe ochozie ca.
xxij. ſeptimo de
tpe ioas. c. xxiij.
octauo de tpe a-
maſie. c. xxv. no
no de tpe ozie. c.
xxvj. decimo de
tpe ionathā ca.
xxvij. vndecimo
de tpe achaz ca.
xxviij. duodecīo
d̄ tpe ezechie. c.
xxix. decimoter-
cio d̄ tpe manaſ
ſe ca. xxxiij. deci
moq̄rto de tpe
ioſie cap̄. xxxiiij.
q̄ndecimo d̄ tpe
filioꝝ eius capi.
xxxvj. Circa pri
mū deſcribit pri
mo regni dauid
diuiſio. ſecundo
diuiſionis ɔfir-
matio capit. xj.

ſunt in v̄bis nathan ꝓphete
⁊ in libris ahie ſylonitis in
viſione q̄ꝫ addo videntis ɔ̄
hieroboam filium nabath
Regnauit aūt ſalomon in
hirlm̄ ſup omnē iſrl'. xl. an-
nis. Dormiuitq̄ꝫ cū patribꝫ
ſuis: ⁊ ſepelierunt eū in ciui
tate dauid: regnauitq̄ꝫ ro-
boam filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. ¶ Ca. x.
Profectꝰ eſt aūt robo
am in ſichē. Illuc em̄
cunctꝰ iſrl' ɔuenerat vt ɔſti
tuerent eū regē. Quod cuz
audiſſet hieroboam filiꝰ na
bath q̄ erat in egypto: fuge
rat q̄ppe illuc a facie ſalomo-
nē: ſtatim reuerſus eſt. Vo
cauerūtq̄ꝫ eum ⁊ venit cum
vniuerſo iſrael ⁊ locuti ſūt
ad roboam dicentes. Pat
tuꝰ duriſſimo iugo nos pſ-
ſit: tu leuiora impera patre
tuo q̄ nobis impoſuit gra-
uem ſuitutem: ⁊ paululuz
de onere ſubleua vt ſuiamꝰ
tibi. Qui ait: poſt tres dies
reuertimini ad me. Cumq̄ꝫ
abiiſſet populus iniit ɔſili
um cum ſenibꝫ q̄ ſteterant
coraz patre eius ſalomone
dum adhuc viueret dicens
Quid datis ɔſilii vt rñdeā
pp̄lo: Qui dixerunt ei. Si
placueris pp̄lo huic ⁊ lenie
ris eos v̄bis clemētibꝫ: ſui-
ent tibi om̄i tpe. At ille re-
liq̄t ɔſilium ſenum: ⁊ cū iu-
uenibꝫ tractare cepit q̄ cuz
eo nutriti fuerāt ⁊ erant in
comitatu illius. Dixitq̄ꝫ ad
eos. Quid vobis vr̄: vel rñ-
dere q̄d debeo pp̄lo huic q̄
dixit mihi: ſubleua iugū qđ
impoſuit nobis pater tuꝰ:
At illi rñderūt vt iuuenes
⁊ nutriti cum eo in delicijs
atz dixerunt. Sic loqueris
populo q̄ dixit tibi: pat tuꝰ
aggrauauit iugum nr̄m tu
ſbleua: ⁊ ſic rñdebis ei. Mi-
nimꝰ digitus meꝰ groſſior
eſt lumbis patris mei. Pat
meus impoſuit vobis gra-
ue iugū: ⁊ ego maius pōduſ
apponam. Pater meus ce-
cidit vos flagellis ego vo ce
dam vos ſcorpionibꝫ. Ve-
nit ḡ hieroboam ⁊ vniuer-
ſus pp̄lus ad roboaz die t̄-
cio ſicut p̄cepat eis. Rn̄dit
q̄ꝫ rex dura: derelicto ɔſilio
ſenioꝝ: locutuſq̄ꝫ eſt iuxta
iuuenum voluntatem. Pat
meus graue vobis impoſu
it iugum: qđ ego grauiꝰ fa-
ciaz. Pat meus cecidit vos
flagellis: ego vo cedaz vos
ſcorpionibꝫ. Et nō acq̄euit
populi p̄cibꝫ. Erat em̄ vo-
lūtatis dei: vt ɔpleret ſmo
eius quē locutus fuerat p
manū ahie ſylonit' ad hie-
roboam filiū nabath. Po-
pulus autē vniuerſus rege
duriora dicēte: ſic locutꝰ eſt
ad eū. Non eſt nobis ps in
dauid: neq̄ꝫ hereditas in fi-
lio iſai. Reuertē in taber-
nacula tua iſrl'. Tu aūt pa-
ſce domū tuaz dō. Et abiit
iſrl' in tabnacula ſua. Sup
filios āt iſrl' qui habitabāt
in ciuitatibꝫ iuda regnauit
roboam. Miſitq̄ꝫ rex robo-
az aduraz q̄ p̄erat tributis:
⁊ lapidauerūt eum filii iſrl'
⁊ mortuꝰ eſt. Porro rex ro-
boam curꝝ feſtinauit aſcē-
dere ⁊ fugit in hirlm. Re-
ceſſitq̄ꝫ iſrl' a domo dauid
vſq̄ꝫ ad diem hanc.
¶ Ca. xj.
Venit aūt roboam in
hieruſalē: ⁊ ɔuocauit
vniuerſaz domū iuda ⁊ ben
iamin centū octoginta mi-
lia electoꝝ atz bellantium
vt dimicaret contra iſrael
⁊ conuerteret ad ſe regnum
ſuum. Factuſq̄ꝫ eſt ſmo do-
mini ad ſemeiam hominez
dei dicens. Loquere ad ro-
boam filium ſalomonis re
gem iuda: ⁊ ad vniuerſum
iſrael qui eſt in iuda ⁊ ben-
iamin. Hec dicit dn̄s. Nō
aſcendetis neq̄ꝫ pugnabitiſ
ɔ̄ frēs vr̄os: reuertat vnuſ-
q̄ſq̄ꝫ in domū ſuam: q2 mea

Prima in duas. q2
primo deſcribit di
uiſionis occaſio. ſe
cundo ipſa diuiſio
ibi. Populus aūt.
Sn̄ia aūt iſtaꝝ pti
um patet ex dictis
iij. reg. xij. vſq̄ꝫ ad
mediū ca. Factuz
eſt aūt cum audiſ-
ſet omnis iſrael ⁊c.
Hoc totū nō eſt de
textu. q2 non eſt in
hebreo nec in libriſ
correctis. ſ3 de ter-
cio Regū. xij. acce
ptum eſt ⁊ inſertū
in hoc loco ex impi
tia ſcptoꝝ ſeu cor-
rectoꝝ. ⁊ ex igno-
rantia hebraice ve
ritatis. ſicut ⁊ in a-
liis pluribus locis
ſimile factū eſt.

¶ Capi. xj.
Venit aūt ro
boam. Hic
ɔñr deſcri-
bit p̄dicte diuiſio-
nis ɔfirmatio p v̄-
bum ꝓphete ex pte
dn̄i loq̄ntis. ⁊ ptz
ſn̄ia ex dict. iij. Re
gum. xij. e. ſecundo
deſcribit regni de-
falcati ꝓſecutio ibi
Habitauit aūt ro-
boam. Et diuidit
in duas ptes. q2 p̄-
mo deſcribit ꝓſe-
cutio huiꝰ regni p
ficiendo. ſcđo defi-
ciendo ca. xij. Pri-
ma in duas. q2 pri
mo deſcribit ꝓfe-
ctus regni roboaz
p ꝓpium ſtudium
ſecūdo p alioꝝ au-
xiliū ibi. Sacerdo
tes aūt. tercio ꝓpo
nendo valentioꝝ
filiū ibi. Duxit aūt
roboam ⁊c. Circa
primuz oñdit ꝓfe
ctus regni roboaz
ꝓprio ſtudio eo q
multas ciuitates
murauit. ⁊ plura
fortalicia ɔſtruxit
in regno ſuo muni
endo ea victuali-
bꝰ ⁊ bellatoribus
ad roborationem
regni ſui. ⁊ patet li
tera.

b ¶ Sacerdotes
aūt. hic ꝯñr deſcri-
bit̄ ꝑfect⁹ regni ro
boam ꝑ alioꝝ auxi
liū. q꞉ hieroboā fa
ct⁹ rex ſr iſrl̄. timuit
ne ꝑplus rediret ad
regnū dauid ſi iret
in hirlm ad ſacrifi-
candum dño vt hī
iij. Reg. xij. ⁊ iō fec̄
duos vitulos aure
os vt ibidem hī. ⁊
q꞉ ſacerdotes ⁊ le-
uite q̄ hitabant in
regno ſuo abomia
bant̄ cultū vituloꝝ
abiecit eos. ⁊ ſic ve
nerūt ad regnū robo
az: ⁊ ꝑ ꝯñs ipm̄ ro
borauerūt. ⁊ hoc eſt
qḋ dicit̄.

c ¶ Venerūt ad eū
de cūctis ſedib⁹ ſu
is. i. ciuitatib⁹ in q̄
b⁹ hitabāt. ⁊ q̄ erāt
eis affigte ꝓ inha-
bitatiōe. vt hī Jo-
ſue. xxj.

d ¶ Relinquētes
ſburbana. q꞉ ſicut
erāt eis ꝯceſſe ciui
tates ad hitanduz
ſic etiā ſuburbana
ad aīalia nutriēdū
Silr etiā hoies de-
uoti de alijs tribu-
b⁹ q̄ volebāt cole-
re dñm. aſcēdebāt
in hirlm ad imolā
dū dño. ſicut legit̄
de thobia Thob. j.
⁊ ſic roborauerūt re
gnum iuda. q꞉ pati
erāt ipm̄ adiuuare
⁊ hoc eſt qḋ dī. Sz
⁊ de cunctis tribu-
bus iſrl̄ ⁊c̄.

e ¶ Duxit aūt ro-
boam. Hic ꝯñr de-
ſcribit̄ ꝑfect⁹ regni
roboaz ꝑ hoc ꝙ or-
dinauit ſibi ſucce-
dere valētiorem fi
lium. ſ. abiaz ꝗ̄uis
hēt plures vxores
⁊ de his multos fi-
lios ſeniores ipſo.
⁊ ptz lr̄a ex dictis.
¶ Capi. xij.

Cūq3 robora
tum fuiſſet. h
ꝯñr deſcribit̄ ꝓceſ
ſus regni roboam
in deficiendo. ⁊ pri
mo deſcribit̄ regis
⁊ ꝑli transgreſſio. ſcḋo ꝯtritio. ibi. Semeias autē. Circa
primum dī. a ¶ Cunq3 roboratum fuiſſet regnum ro-
boam. mō dicto ca. ꝑcedenti.
b ¶ Dereliq̄t legem dñi. ad ydolatriam declinando ſm̄
modum mrīs ſue q̄ fuit naama amanitis. vt dī. j. eo. ca.

hoc geſtum eſt voluntate.
Qui cū audiſſent ſmonem
dñi: reuerſi ſūt: nec ꝑrexerūt
ꝯ hieroboaz. Habitauit autē
roboam in hirlm: ⁊ edifica-
uit ciuitates muratas i iu-
da: extruxitq3 bethleem ⁊
ethā ⁊ thecue: bethſur q3 ⁊
ſoccho ⁊ odollam necnon ⁊
geth ⁊ mareſa ⁊ ziph: ſed ⁊
adurā ⁊ lachis ⁊ aſecha: ſa-
raa q3 ⁊ ahialon ⁊ hebron
q̄ erāt in iuda ⁊ beīamin ci-
uitates munitiſſimas. Cū
q3 clauſiſſet eas muris: po-
ſuit in eis ꝑncipes ciboꝝq3
horrea: h̄ eſt olei ⁊ vini. Sz
⁊ in ſingulis vrbib⁹ fecit ar
mamītaria ſcutoꝝ ⁊ haſtaꝝ
firmauitq3 eas ſūma dilige
tia: ⁊ ꝑpauit ſuꝑ iudā ⁊ beīa
min. [b] Sacerdotes aūt ⁊ le-
uite q̄ erant in vniuerſo iſrl̄
[c] venerūt ad eū de cūctis ſe-
dib⁹ ſuis: [d] relinq̄ntes ſbur-
bana ⁊ poſſeſſiones ſuas: et
tranſeūtes ad iudā ⁊ hirlm
eo ꝙ abieciſſet eos hierobo
am ⁊ poſteri ei⁹ ne ſacerdo-
tio dñi fungerēt: q̄ ꝯſtituit
ſibi ſacerdotes excelſoꝝ ⁊ de
monioꝝ vituloꝝq3 q̄s fece-
rat. Sz ⁊ de cūctis tribub⁹
iſrl̄ q̄cunq3 dederat cor ſuū
vt q̄rerent dñm deū iſrl̄: ve-
nerūt in hirlm ad imolādū
victimas ſuas corā dño deo
patꝝ ſuoꝝ: ⁊ roborauerunt
regnū iuda: ⁊ ꝯfirmauerūt
roboā filium ſalomonis ꝑ
tres annos. Ambulauerūt
eīn in vijs dd ⁊ ſalomōis ān
nis tm̄ trib⁹. [e] Duxit aūt ro
boam vxorē: malaath filiā
hierimuth filij dd: abigail
q3 filiaz heliab filij iſai: que
pepit ei filios: iehus ⁊ ſomo
riam ⁊ zoom. Poſt hanc q3
accepit maachaz filiaz ab-
ſalon: q̄ pepit ei abia ⁊ ethi:
⁊ ziza ⁊ ſalimith. Amauit
aūt roboam maachaz filiā
abſalō ſuꝑ oēs vxores ſuas
⁊ ꝯcubinas. Naz vxores de
cē ⁊ octo duxerat: ꝯcubinaſ
aūt. lx. ⁊ genuit. xxviij. filioſ
⁊ lx. filias. Cōſtituit vo in
capite abiaz filiū maacha
ducem ſuꝑ omēs frēs ſuos
ipm̄ eīn regem facere cogita
bat q꞉ ſapientior fuit ⁊ po-
tentior ſuꝑ oēs filios eius ⁊
in cunctis finib⁹ iuda ⁊ bē-
iamin: ⁊ in vniuerſis ciuita
tib⁹ muratis. prebuitq3 eis
eſcas plurimas: ⁊ multas
petiuit vxores. ¶ Ca^m. xij.

Cūq3 roboratū fuiſ-
ſet regnū roboam ⁊ cō
fortatū [b] dereliq̄t legē dñi [c] ⁊
omnis iſrl̄ cū eo. Anno aūt
quinto regni roboam [d] aſcē
dit ſeſac rex egypti i hirlm
q꞉ peccauerant dño: cū mil
le ducētis currib⁹ ⁊ ſexagin
ta milib⁹ equitū. Nec erat
numerus vulgi qḋ venerat
cum eo ex egypto: libyes. ſ.
⁊ trogodyte ⁊ ethyopes: ce-
pitq3 ciuitates munitiſſi-
mas in iuda: ⁊ venit vſq3 in
hirlm. [e] Semeias aūt ꝓpha
ingreſſus ē ad roboā ⁊ ꝑnci
pes iuda q̄ ꝯgregati fuerāt
in hirlm fugientes ſeſac di
xitq3 ad eos. Hec dicit dñs.
[f] Vos reliq̄ſti me [g] ⁊ ego reli
qui vos in manu ſeſac. Cō-
ſternatiq3 ꝑncipes iſrl̄ ⁊ rex
dixerūt [h] Juſtus eſt dñs. Cū
q3 vidiſſet dñs ꝙ humiliati
eēnt: factus eſt ſmo dñi ad
ſemeiaz dicēs [k] Quia humi
liati ſunt nō diſꝑdam eos
[l] daboq3 eis pauxilluz auxi-
lij: ⁊ nō ſtillabit furor me⁹
ſuꝑ hirlm ꝑ manum ſeſac:
Verūtn̄ ſuient ei [m] vt ſciāt

¶ Et oīs iſrl̄ cū
eo. i. maior pars
ꝑli q̄ erat ꝓnus
ad ydolatriā. ali
q̄ tn̄ in hoc fuerūt
eū ſecuti vt pa-
tebit. j. e. ca. ꝯñr
ponit̄ transgreſ
ſiōis punitio cū
dicit̄.

d ¶ Aſcendit ſe-
ſac rex egypti in
hirlm de ordina
tōe dñi ad puni
endū pctm̄ reg
⁊ ꝑli. q꞉ maluz
pene eſt a deo in
q̄ntū iuſte infer
tur. ꝓpt̄ qḋ dī a-
mos. iij. Nō eſt
malū in ciuitate
qḋ dñs n̄ fecerit

e ¶ Semeias āt.
hic ponit̄ regis
⁊ ꝑli ꝯtritio ve
ratōe eis dante
intellectū. ꝓpter
qḋ receperūt ꝓ-
pheto dbum. vñ
dī. Semeias āt
ꝓpha ingreſſus
eſt ad roboam ⁊
ꝑncipes iuda q̄
nō potentes re-
ſiſtere ipſi ſeſac
in campo. fuge-
rant in hirlm tā
q̄ ad ciuitatem
regiā fortiſſimā
⁊ munitiſſimaz.

f ¶ Vos dereliq̄
ſtis me. ad ydo-
la declinando.

g ¶ Et ego reliq̄
vos auxiliū me-
um ſbtrahēdo.

h ¶ Juſtus eſt
dñs. ꝯfitentes
pctm̄ ſuum hu-
milit̄ ⁊ veracit̄
exaudiendo.

i ¶ Cūq3 vidiſ-
ſet dñs ꝙ humi
liati eſſent. ꝑ de-
licti ſui ꝯfeſſio-
nem ⁊ pniaz: ex
hoc ſubdit̄ pene
diminutio cū di
cit̄.

k ¶ Quia humiliati ſunt non diſꝑdam eos. totaliter
delendo. l ¶ Daboq3 eis pauxillum auxilij. quia nō
permittam ſeſac ciuitatem ⁊ populum deſtruere ta-
men permittam eos ipſi ſeſac ſeruire ſub tributo cui⁹
cauſa ſubditur. m ¶ Et ſciāt ⁊c̄. per experientiam.

a ¶ Diſtantiam ſeruitutis mee ꝛc. q: ſeruitus dei ſuauis ē ꝛ ꝯſolabilis. ſuit⁹ aūt humana dura ꝛ q̄ſi importabilis eſt. vñ legit̄ de multis ꝙ magis elegerūt mori q̄ ſubijci ſuituti. ſicut refert ioſeph⁹ li. de iudaico bello. q: eleazar iude⁹ cum multis alijs in q̄dam caſtro a romanis obſeſſus q̄ videtes ꝙ erāt capiēdi interfecerūt ſe mutuo. ne ſubijcerent̄ romanoꝝ ſuituti.

b ¶ Receſ. itaqꝫ ſeſac rex egy. ab hierlm. nō ab obſidione tm̄. q: ingreſſus fuit ierlm vtz ex ſeqntib⁹ cum dr̄.

c ¶ Sublat̄ theſauri do. dñi ꝛc. dicit em̄ ioſeph⁹ ꝙ roboaz timore duct⁹ fecit ſibi portas apiri tn̄ ſub certis pactis. q̄ tñ ſeſach nō tenuit. ſ3 magis templū ꝛ domū regiam ſpoliauit.

d ¶ Pro q̄b⁹ fecit rex eneos. ex q̄ ptz deiectio regni ab aurea magnificētia i enea.

e ¶ Siq̄dem in iuda inuēta ſūt opa bona. q: aliq̄ ad ydolatriaz nō declinauerāt q̄ꝝ intuitu de⁹ pepcit etiam alijs nō tñ a toto ſ3 a tanto.

f ¶ Confortat⁹ ē ḡ rex roboā. eāt em̄ parui cordis vt hr̄ ca. ſeqn. ꝛ iō accepit ꝯfortatōez in modico. vicz ꝙ remāſiſſet ſibi ciuitas ꝛ vita ꝛ nomen regium.

g ¶ Nomē aūt mrīs ei⁹ na. amanit. erat em̄ gētilis ꝛ ydolatra. ꝛ ſic docuit filium ſuum: vnde ſubdit̄. Fecitqꝫ malum ꝛc.

h ¶ In libris ſemeie ꝛc. Iſti libri nō habent̄. q: nō fuerunt repati ab eſdra.

i ¶ Pugnauerūtqꝫ aduer. ſe ro. ꝛ hiero. cunctis die. l3 em̄ primū bellum generale int̄ eos fuerit ꝓhibitum a deo vt dictum eſt in ṗn. xj. ca. tñ bella pticularia fuerunt in extremitatib⁹ vtriuſqꝫ regni. ſicut ſolet fieri in extremitatib⁹ regnoꝝ abinuicem diſcordantium.

¶ Capitulum. xiiij.

a Anno. xviij. Hic ꝯñr agit̄ de tempe abia. ꝛ primo deſcribit̄ eius genealogia. ſcdo pugna. ibi. Cūqꝫ iniſſet abia certamē. tercio victoria. ibi. Reſpicienſqꝫ iudas. quarto culpa occulta. ibi. Quem pcuſſit dñs. Circa primū dicit̄.

a diſtantiam ſuitutis mee ꝛ ſuitutis regni terraꝝ. b Receſſit itaqꝫ ſeſac rex egypti ab hierlm c ſblatis theſauris domꝰ dñi ꝛ domꝰ regis oīaqꝫ ſecum tulit: ꝛ clypeos aureos q̄s fecerat ſalomō: d ꝓ q̄bus fecit rex eneos ꝛ tradidit illos principib⁹ ſcutarioꝝ q̄ cuſtodiebāt veſtibulū palacij. Cūqꝫ introiret rex domū dei: veniebāt ſcutarij ꝛ tollebant eos: iterūqꝫ referebant eos ad armamētarium ſuū. Verūtñ q: humiliati ſt̄: auerſa ē ab eis ira dñi nec deleti ſt̄ penit⁹. e Siq̄dē ꝛ in iuda inuenta ſunt opa bona. f Confortat⁹ eſt ḡ rex roboaz in hierlm: atqꝫ regnauit. Quadragīta aūt ꝛ vni⁹ āni erat cū regnare cepiſſet ꝛ decē ꝛ octo ānis regnauit i hierlm vrbe quā elegit dñs vt ꝯfirmaret nomē ſuū ibi de cūctis tribub⁹ iſrl̄. g Nomen aūt mrīs ei⁹ naama amanites. Fecitqꝫ malū ꝛ nō ꝑparauit cor ſuum vt q̄reret dñm. Opa vo roboam prima ꝛ nouiſſima ſcripta ſunt h in libris ſemeie ꝓphe ꝛ addo videntꝪ: ꝛ diligent̄ expoſita. i Pugnauerūtqꝫ aduerſuz ſe roboam ꝛ hieroboaz cūctis dieb⁹. Et dormiuit roboam cū patrib⁹ ſuis: ſepultuſqꝫ eſt in ciuitate dd ꝛ regnauit abia fili⁹ ei⁹ ꝓ eo.

a Anno. xviij. regis hieroboaz regnauit abia ſup iudā. trib⁹ annis regnauit i hierlm. b Nomēqꝫ mrīs eius michaia c filia vriel ō gabaa. ꝛ erat bellū int̄ abia ꝛ hieroboam. d Cūqꝫ iniſſet abia certamē ꝛ hēret bellicoſiſſimos viros ꝛ electoꝝ. xl. milia: hieroboam ꝯſtruxit econtra aciem octogīta milia viroꝝ q̄ ꝛ ipſi electi erāt ꝛ ad bella fortiſſimi. Stetit ḡ abia ſup montē ſemeron q̄ erat in ephraim ꝛ ait. Audi hieroboam ꝛ oīs iſrl̄. Nū ignoratis ꝙ dñs de⁹ iſrl̄ dederit regnū dauid ſup iſrl̄ in ſempiternum: ipſi ꝛ filijs eius e in pactū ſalis. Et ſurrexit hieroboam filius nabath ſuus ſalamonis filij dauid: ꝛ rebellauit ꝯ dñm ſuū. f Congregatiqꝫ ſt̄ ad eū viri vaniſſimi g ꝛ filij belial h ꝛ ꝑualuerūt ꝯ roboam filium ſalomōis. Porro roboam erat rudis i ꝛ corde pauido: nec potuit reſiſtere eis. k Nunc ḡ vos dicitis ꝙ reſiſtere poſſitis regno dñi q̄d poſſidet ꝑ filios dd: l Habetiſqꝫ grādez ꝑpli multitudiez

b ¶ Nomēqꝫ mrīs ei⁹ michaia. ſ. xj. ca. vocat̄ maacha. ꝛ dōm ꝙ eſt idē nomen variatū tñ. q̄d frequēt̄ fit in noīb⁹ hebraīs ꝛ latinis vt frequēt̄ dictū eſt.

c ¶ Filia vriel. ſ. xj. dr̄. Filia abiſſalon: ſicut eſt in hebreo. ꝛ nō abſalon. vt hūt aliq̄ libri ꝛ male. ꝛ ex hoc vlteri⁹ erāt aliq̄ credētes ꝙ fuerit abſalon fili⁹ dauid. dr̄ em̄ hic filia vriel de gabaa. abſalon aūt fili⁹ dauid fuit de hierlm. Ad illud vo q̄d inductū eſt de diſcordia nōis patris iſtius q̄ vocat̄ h̄ vriel ꝛ ſ. abiſſalō dicūt aliq̄ ꝙ vriel fuit pr̄ eius vt dr̄ hic. abiſſalon vo auus ei⁹. ꝛ ſic vocat̄ ei⁹ filia q: filij filioꝝ dicūt̄ filij pentū. vñ ruth iiij. Nat⁹ ē fili⁹ noemi. i. nepos. Aliter pt̄ dici ꝙ pr̄ maacha fuit binomi⁹ ſicut ꝛ multi alij. ꝛ h̄ exprimit̄ vnū nomē. aliud ſ. xj. ca. ꝛ iij. Reg. xv.

d ¶ Cūqꝫ iniſſet abia certamen. hic deſcribit̄ ipſi⁹ abie cū hieroboam pugna vbi primo deſcribit̄ bellatoꝝ hic ꝛ inde nūer⁹. ꝛ ptz lr̄a. ſcdo pugne locus cū dr̄. Sup mōtem ſemerō. tercio ꝑſuaſio abie ad inducendū aduerſarios vt ſine bello recederēt vt patebit j. Vbi p̄mo allegat ordinatōez dñi dantis regnum dauid ꝛ filijs eius imppetuum: iō ſubdit̄.

e ¶ In pactū ſalis. in omni em̄ ſacrificio dñi pōebat̄ ſal. ꝛ iō apud iudeos pactū firmū ꝛ ſtabile dicebat̄ pactum ſalis. ſcdo allegat ipſius hieroboam vſurpatōez iniuſtaz regni. d. Et ſurrexit hieroboam ꝛc.

f ¶ Congregatiqꝫ ſunt ad eum viri vaniſſimi. nihil habētes de pondere veritatis.

g ¶ Et filij belial. i. abſqꝫ iugo diuine legis ꝛ recte rōnis.

h ¶ Et ꝑualuerūt ꝯ roboam. cui⁹ cā ſubdit̄. Porro roboam erat rudis. i. ſtolidus. vñ in hebreo hic dr̄. Puer. non etate. q: in principio regni ſui iam erat. xl. ꝛ vni⁹ anni. vt hr̄ iij. Reg. xiiij. ca. ſ3 dr̄ puer ſenſu.

i ¶ Et corde pauido. in hebreo hr̄. Et corde tenero. i. impotenti ad aliq̄d ſuſtinendum.

k ¶ Nunc ergo vos dicitis ꝙ reſiſtere poteritꝭ regno dñi. q: ipſe erat rex principalis. ꝛ filij dauid eius vicarij. ex hoc patet ꝙ iſte hieroboam volebat etiam occupare regnum iuda. Tercio allegat abia ipſius hieroboam ꝛ ei⁹ populi ydolatriam: cum dicit̄. l ¶ Habetiſqꝫ grādem populi

multitudinem. in q̄ ꝯfiditis. ſ pro nihilo. qꝛ ſunt ſubditi
idolatrie pctō. lꝫ eñ in vitulis aureis primo adorauerint
deū ſm opinionē aliq̄ꝝ q̄ ꝓbabilis eſt. vt dictū ē. iiij. Reg.
xij. tñ extūc fuit ibi q̄dam ydolatrie modus. qꝛ adorabat
cum in imagine ꝓhibita. vt h̄r Exo. xx. Item ꝑcedente
tpe adorauerūt ibi
demōes dantes rñ
ſa. vnde. ſ. xj. dr̄ de
hieroboam. q̄ ꝯſti
tuit ſibi ſacerdotes
excelſoꝝ ⁊ demoni
oꝝ. vñ ſubdit. Atꝫ
vitulos aureos ⁊c.
m Et eiecistis ſa
cerdotes dñi. vt h̄r
ſupra. xj.
n Quicūqꝫ vene
rit ⁊c. h̄ eſt q̄cunqꝫ
voluerit ꝑcium da
re erit ſacerdos. et
poterit offerre. Or
to allegat abia in
ꝓlō ſuo ipſi⁹ dei de
bitam fidē ⁊ cultu-
ram dicens.
o Nr aūt dñs de
us eſt. q̄ eſt verus
deus ſolus.
p Sacerdoteſqꝫ
miſtrant dño de fi
lijs aaron q̄s elegit
dñs in ſacerdotes
ſibi. vt habet Exo.
xxviij.
q Et leuite ſt̄ in
ordine ſuo. ſ. cātoꝝ
ianitoꝝ. ⁊ alioꝝ of
ficioꝝ. ꝓut ordina
uit dd̄. vt h̄r. ſ. j. li.
xxv. r Holo-
cauſta q̄ꝫ offerunt
dño ⁊c. ſ. iuge ſacri
ficiū qđ offerebat
omni die mane et
veſpere.
s Et thymiama
iuxͣ leg̃ ꝑce. ꝯfeſ. ſ.
ex q̄tuor reb⁹ aro-
matic̄. vt h̄r. Exo.
xxx. g.
t Et ponunt pa
nes. ſ. xij. q̄libꝫ ſab
bato renouando.
v Eſtqꝫ apd̄ nos
candelabꝝ aureū.
lꝫ eñ eēnt in tem-
plo. xj. candelabra
aurea vt dictū eſt
ſ. iiij. ca. tñ ſeſach
rex egypti ſpolia-
uerat templum vt dictū eſt ſ. xij. ca. ⁊ forte abſtulerat. x.
que fecerat ſalomon dimittēs illud ſolū qđ fecerat moy-
ſes. vel ponit hic ſingulare ꝓ plurali.
x Candelabꝝ. i. candelabra. ſicut Exo. viij. Venit mu-
ſca grauiſſima. i. multitudo ⁊c. vñ ſubdit.
y Et lucerna ei⁹. i. lucerne. qꝛ in q̄libet candelabro erāt
vij. lucerne. vt dictū eſt ſ. c. iiij. z Vt accendant ſꝑ ad
veſpam. plures eñ lucerne ardebant de nocte q̄ꝫ de die. ⁊
iō alique extinguebant mane ⁊ reaccendebant veſpe.
a Ergo in exer. nr̄o dux deus eſt. q̄ ſꝑ aſſiſtit ſuis veris
cultoribus. b Filij iſrael nolite pugnare ꝯ dominuꝫ.
quia pugnando ꝯ nos qui ſumus eius ſerui. pugnabitis

atꝫ vitulos aureos q̄s fecit
vob̄ hieroboā in deos m Et
eiecistis ſacerdotes dñi fili-
os aaron atꝫ leuitas: ⁊ feci-
ſtis vobis ſacerdotes ſicut
oēs ꝓpli trāꝝ n Quicūqꝫ ve-
nerit ⁊ initiauerit manū ſu
am in thauro: ī bob⁹ ⁊ ī arie
tib⁹ ſeptē: fit ſacerdos eoꝝ
q̄ nō ſt̄ dij. o Nr aūt dñs de⁹
eſt: quē nō derelinq̄m⁹ p Sa
cerdoteſqꝫ miſtrant dño de
filijs aarō: q ⁊ leuite ſt̄ in or-
dine ſuo: r holocauſta q̄ꝫ of-
ferūt dño ꝑ ſingulos dies:
mane ⁊ veſꝑe s ⁊ thymiama
iuxͣ legis ꝑcepta ꝯfectū: t ⁊ ꝓ-
ponunt panes in mēſa mū-
diſſima v Eſtqꝫ apd̄ nos x cā
delabꝝ aureū: y ⁊ lucerna e⁹
z vt accēdant ſꝑ ad veſꝑam:
nos q̄ꝑpe cuſtodim⁹ ꝑcepta
dñi dei nr̄i quē vos reliq̄ſtꝭ
a Ergo ī exercitu nr̄o dux de
us eſt: ⁊ ſacerdotes ei⁹ q̄ clā-
gunt tubis ⁊ reſonāt ꝯ vos
b Filij iſrl̄ nolite pugnare ꝯ
dñm deū patrū vroꝝ qꝛ nō
vobis expedit. c Hec illo lo-
quēte: hieroboaꝫ retro mo
liebat inſidias. Cūqꝫ ex ad
uerſo hoſtiū ſtaret: ignorā-
tem iudaꝫ ſuo ambiebat ex
ercitu. d Reſpiciēſqꝫ iudas
vidit inſtare bellū ex aduer
ſo ⁊ poſt tergū: e ⁊ clamauit
ad dñm: ac ſacerdotes tub̄
canere ceperūt. omneſqꝫ vi-
ri iuda vociferati ſunt. Et
ecce illis clamātib⁹ f ꝑtruit
de⁹ hieroboaꝫ ⁊ oēm iſrl̄: q̄
ſtabat ex aduerſo abia ⁊ iu-
da: fugerūtqꝫ filij iſrl̄ iudam
⁊ tradidit eos de⁹ in manu
eoꝝ. Percuſſit ḡ abia ⁊ po-
pul⁹ ei⁹ plaga magna: ⁊ cor-
ruerūt vulnerati ex iſrl̄ q̄n-
q̄ginta milia viroꝝ fortiūꝫ
Humiliatiqꝫ ſt̄ filij iſrael ī
tpe illo: ⁊ vehemētiſſime cō
fortati filij iuda: eo q̄ ſpaſ-
ſent in dño deo patꝝ ſuoꝝ.
Perſecut⁹ eſt aūt abia fugi
entē hieroboam: g ⁊ cepit ci
uitates eius: bethel ⁊ filias
ei⁹: ⁊ hieſana cū filiab⁹ ſuis
ephron q̄ꝫ ⁊ filias eius. Nec
valuit vltra reſiſtere hiero
boam in dieb⁹ abia. h Quē
ꝑcuſſit dñs ⁊ mortu⁹ eſt. igr̄
abia ꝯfortato impio ſuo ac
cepit vxores. xiiij. ꝓcreauit
qꝫ viginti duos filios ⁊ ſede
cim filias. Reliq̄ aūt ſmo-
num abia viaꝝqꝫ ⁊ opm ei⁹
ſcripta ſunt diligentiſſime
in libro addo ꝓphete.

Ca. xiiij.

Dormiuit āt abia cuꝫ
patrib⁹ ſuis ⁊ ſepelierūt
eum in ciuitate dauid. Re-
gnauitqꝫ aſa filius eius pro
eo b In cuius dieb⁹ quieuit
terra annis decem. Fecit er
go aſa quod bonum ⁊ placi
tum erat in ꝯſpectu dei ſui:

ꝯ ipſum. ⁊ ſic patet qđ dictum eſt in principio hui⁹ per
ſuaſionis. vicꝫ q̄ abia intendebat monere filios iſrael
ad hoc q̄ recederēt abſqꝫ mutuo ꝯflictu. ſ ſua ꝑſuaſio
nō habuit effectū: vñ ſubdit. c Hec illo loq̄nte hie
roboā ⁊c. ſtans eñ ex oppoſito fingebat ſe velle pugn̄re
a pte anterioꝛi
tm̄. ſ malicioſe
q̄rebat eū cum
hoc inuadere a
pte poſterioꝛi.
d Reſpicienſ-
qꝫ iudas. h̄ ꝯñr
ponit ipſi⁹ abie
victoria. qꝛ cū vi
deret ſe ⁊ exerci
tum ſuū ꝑdicto
mō incluſum.
e Clamauit ad
dñm. ꝯfidēs de
eius auxilio. iō
ſubdit.
f Perterruit de⁹
hiero. ⁊c. modus
aūt ꝑterendi nō
exprimit in tex.
nec in glo. quaꝫ
viderim. ſ potu
it eſſe ꝑ aliq̄d ex
teri⁹. ſ. ꝑ fragorē
tonitrui ⁊ lapi-
des grādinis vl̄
hmōi. ſicut dr̄ de
philiſteis. j. reg.
vij. vel immitten-
do terrorē interi
us tm̄ ꝑ quē deſi
cēt coꝛ. ⁊ ꝑ ꝯñs
mēbra exterio-
ra ad ſe defendē
dum. qꝛ mot⁹ vi
talis ſpirituū ꝓ
cedit a corde ad
membra exteri-
ora: ſequit.
g Et cepit ci-
ui. ei⁹ ⁊c. i. villas
ſibi adiūctas.
h Quem ꝑcuſ
ſit dñs. h̄ vltimo
deſcribit ipſius
abie culpa occul
ta ꝓpter quam a
dño interfect⁹ eſt.
⁊ iſta vt dicunt
aliq̄ fuit qꝛ capi
endo ciuitatem
bethel. ydola ibi
inuenta reſerua
uit in detrimen-
tum ſui ⁊ coluit:
nec mirꝝ: qꝛ de ipſo dr̄. iij. Reg. xv. Ambulauitqꝫ in oi-
bus pctis patris ſui. ſ. roboaꝫ. q̄ tñ fuit ydolatra vt di
ctum eſt ca. ꝑce. Aliqui vō exponunt de hieroboam. ſ
non eſt veriſimile. quia non agit hic de eius fine. ſ de
fine Abie.

Capitulum. xiiij.

Dormiuit aūt abia. hic ꝯñr agit de tpe ipſi⁹ aſa
et ꝑmo deſcribit ꝯuerſatio bona. ſcđo ꝯſolatio
ꝓphica. c. xv. ẜcio ꝑuaricatio mala. c. xvj. Circa
ꝑmū deſcribit ꝑrio ipſi⁹ aſa vita vͥtuoſa. ſcđo ei⁹ victo-
ria miraculoſa. ibi egreſſus eſt aūt. Circa primū dr̄.
b In cui⁹ diebus q̄euit terra. x. ānis. qꝛ in principio

regni vixit ſancte:iō dñs dedit ei pacē.x.annis vt poſ-
ſet regnū ſuū munire:qđ et fecit:vtz ex ſequentib⁹.
c ¶ Et ſubuertit altaria pegrini cultus.i.ydoloꝝ q̄ di-
cunt dij alieni. d ¶ Et excelſa.ↄtrariū videt ſequē-
ti ca. vbi dī. Excelſa aūt derelicta ſt.z.iij. Reg.v.dicit
de ipſo. Excelſa
aūt ñ abſtulit di
cendū ꝙ aliqua
erāt excelſa vbi
colebāt ydola z
illa abſtulit vt h
dī. Alia āt erāt
excelſa in quib⁹
offerebāt deo ſa
crificia qđ fuit
licitū ꝙdiu ar-
cha nō hūit ſta-
bilē māſiōez p-
ut dcm̄ fuit deu.
xij.z.j. Reg.vij
h p⁹ edificatōez
tēpli nō fuit lici
tū niſi ex diſpē-
ſatōe diua ſpāli
tū hoc permiſit
Aſa ō ſacrificiū
votiuis z multi
alij reges ad cui
tādū mai⁹ malū
ſ.ne talia offerrē
tur ydol̄ z demo
nib⁹ ſic pmittū-
tur meretrices i
ciuitatibus:ne
oīa turbentur li
bidinibus.
e ¶ Et faceret le
gez. ↄtū ad pce
pta decalogi: q
pprie dicūt lex.
f ¶ Et vniuerſa
mādata.q ſt q-
dā ↄcluſiōes ex
pceptō decalogi
elicite:vl̄ q̄dam
ſuppoſita ad de-
calogi pcepta:ſi
cut ē pceptū di-
lectōnis dei z p
ximi:ꝑut dictū
fuit deu.vj. cete
ra patent ex di-
ctis vſqꝫ ibi.
g ¶ Habuit ꝛc.
ſcuta et haſtas.
i.habentiū ſcien
tiā pliandi i ſcu-
tis z haſtis.
h ¶ Egreſſus ē
aūt. Hic ↄñter
deſcribit ipi⁹ aſa
victoria miraculoſa:z patet vſqꝫ ibi.
i ¶ Porro aſa pꝛexit obuiā.ne intrādo regnū ſuū deuꝰ
ſtaret ērā ſuā. k ¶ Et inuocauit dñm. deuote z cōfi-
dēter. l ¶ Dñe nō ē apđ te vlla diſtā. ꝛc.qꝛ es vtut
infinite.cui oīs alia virt⁹ cōpata nulla ē. m ¶ In te
eñ z in tuo noīe hñtes fiduciā nō in viribus noſtris.
n ¶ Nō ꝑualeat ↄtra te homo.i.ↄtra nos q̄ viuim⁹ ad
pugnam in noīe tuo. o ¶ Exterruit itaqꝫ dñs ethyo
pes.p effectū exteriorē vl̄ interiorē ſicut dictū fuit ca.
pcedēti de hierobo ā et ei⁹ exercitu:qꝛ nō exprimit hic
qualiter fuerit:ſicut nec ibi.
p ¶ Quia dño ꝛc.exercitu illi⁹ pliante.i.angelicis po-

[c]et ſubuertit altaria pegri-
ni cult⁹[d] z excelſa:z cōfregit
ſtatuas:lucoſqꝫ ſuccidit:et
pcepit iude vt q̄reret dñm
deū patrū ſuoꝝ[e] z faceret le
gez[f] z vniuerſa mādata. Et
abſtulit d cūctis vrbib⁹ iuda
aras et phana: z regnauit i
pace. Edificauit ꝙ vrbes
munitas in iuda: qꝛ quiet⁹
erat z nulla tēpib⁹ ei⁹ bella
ſurrexerāt:pacē dño largiē-
te. Dixit aūt iuda. Edifice-
mus ciuitates iſtas :z valle
mus murū:z roborem⁹ tur-
rib⁹ et portis et ſeris: donec
a bellis quieta ſūt oīa;eo ꝙ
q̄ſierim⁹ dñm deū patrū no-
ſtroꝝ:et dederit nob pacez
ꝑ gyrū. Edificauerūt igit et
nullū in extruendo impedi
mentū fuit.[g] Habuit āt aſa
in exercitu ſuo portātiū ſcu
ta et haſtas de iuda trecen-
ta milia. de beniamī vo ſcu-
tarioꝝ z ſagittarioꝝ ducen
ta octoginta milia. Omſqꝫ
iſti viri fortiſſimi.[h] Egreſſ⁹
eſt aūt ↄ eos zara ethyops
cū exercitu ſuo decies cēte-
na milia et currib⁹ trecētis
z venit vſqꝫ mareſa[i] Porro
aſa pꝛexit obuiā ei. z inſtru
xit aciē ad bellū in valle ſe-
phata:que eſt iuxta mareſa
[k] z inuocauit dñm deū z ait
[l] Dñe nō eſt apud te vlla di-
ſtātia. vtrum in paucis au-
xilieris:aut in plurib⁹:adiu-
ua nos dñe deus nr̄.[m] In te
eñ z in tuo nomīe hñtes fi-
duciā:venim⁹ ↄ hāc multi-
tudinem. Dñe de⁹ nr̄ tu es.
[n] nō ꝑualeat ↄtra te homo[o] Ex
terruit itaqꝫ dñs ethyopes
corā aſa z iuda. Fugerūtqꝫ
ethyopes:z pſecutus ē eos
aſa z ppl̄s q̄ cū eo erat vſqꝫ
gerara. Et ruerunt ethyo-
pes vſqꝫ ad internitōez:[p] qꝛ
dño cedente ↄtriti ſt:z exer-
citu illi⁹ pliāte. Tulerūt er
go ſpolia multa. Et pcuſſe-
rūt ciuitates oēs p circui-
tū gerare. Grādis qppe cū
ctos terror iuaſerat. Et di-
ripuerūt vrbes z multā pdaz
aſportauerūt:ſz et caulas oui
um deſtruētes:tulerunt pe-
coꝝ infinitā multitudinez
z cameloꝝ: reuerſiqꝫ ſt i hie
ruſalem. ¶ Ca.xv.
Azarias āt fili⁹ obed
facto i ſe ſpū dei[b] egreſ
ſus ē in occurſuz aſa z dixit
ei. Audite me aſa: z oīs iu-
da z beniamin.[c] Dñs vobi-
ſcū:[d] qꝛ fuiſtis cū eo. Si q̄ſi-
eritis eū:inuenietis. Si au-
tez dereliqueritis eū:dereli-
quet vos.[e] Trāſibūt āt mł-
ti dies in iſrl̄ abſqꝫ deo vero
[f] z abſqꝫ ſacerdote:abſqꝫ do-
ctore ꝙ[g] z abſqꝫ lege.[h] Cūqꝫ
reuerſi fuerint i āguſtia ſua
z clamauerit[i] ad dñm deum
iſrl̄ z q̄ſierit eū:[k] reperient euz
[l] In tpe illo ñ erit pax egre-

teſtatib⁹:q̄ dicunt dñi exercit⁹:vel exercitus dñi.pōt hic
intelligi exercit⁹ aſa q̄ pugnabat in noīe dñi cetera patet
in litera. ¶ Capi.xv.
Azarias aūt filius obed.ſic dz ſcribi:qꝛ ſic eſt in he
breo.hic ↄñter circa aſa ponit ↄſolatio ꝓphetica
Circa quā prio de-
ſcribit ꝓphete de-
nūciatō: ſcđo ipſi⁹
aſa z ppli ↄſolatio:
ibi. Qđ cū audiſſz
aſa. Circa primum
dicitur.
b ¶ Egreſſus eſt in
occurſuz aſa. ad de
nunciandū ſibi bo-
na q̄ libēter cito nū
ciant:vñ ſubdit.
c ¶ Dñs vobiſcuz
ſupple eſt. et fuit in
iſto prelio.
d ¶ Quia fuiſtis cū
eo.p verā fidem et
cultum debitum.
e ¶ Trāſibūt autē
dies multi ꝛc. Di-
cūt expoſitores no
ſtri ꝙ iſta ꝓphetia
intelligit coiter de
futuro ſicut ſonat
noſtra trāſlatio:et
fuit impleta tempe
captiuitat̄ babylo-
nice:qꝛ iudei extra
irl̄m non poterant
offerre deo ſacrifi-
cia: z ideo tempo-
re captiuitatis ba-
bylonice fuerūt ſi-
ne deo vero: ſz mō
ſcꝫ colendo eū p ſa
crificia multi etiaz
de ipſis relicto iu-
daiſmo ↄuerſi fue
rūt ad cultū ydo-
loꝝ.
f ¶ Et abſqꝫ ſacer-
dote.qꝛ officiuz ſa-
cerdotū i oblatiōe
ſacrificioꝝ tūc ceſ-
ſauit.
g ¶ Et abſqꝫ lege.
qꝛ Nabuſardan li-
bros legis ↄbuſſit
quos poſtea p ma
gnū temp⁹ eſdras
repauit.
h ¶ Cūqꝫ reuerſi
fuerint in anguſtia
ſua.i.exñtes in ca-
ptiuitate babyloni
ca.
i ¶ Ad dñm deum iſrael.per veram penitentiam vexati-
one dante eis intellectū. k ¶ Reperiēt eum.qđ fuit im-
pletum tempore cyri:qui dedit licentiam iudeis redeun-
di in hieruſalem: et reedificandum templum domini.vt
habetur primo Eſdre.j.
l ¶ In tempore illo nō erit pax egrē. z ingre.qꝛ iudei re-
uerſi de captiuitate babylonica:per longum tempus fue
runt in magna afflictōne poſiti:quia ſamaritani z alij eo
rum vicini frequenter moleſtabant eos z inuadebant:vt
habetur libro neemie in plurib⁹ locis. m ¶ Pugnabit
eñ gens contra gentē.qꝛ temporib⁹ illis ſurrexerūt mul
ta bella in partibus illis vt patet intuēti hyſtorias illius

xp̄is. dicunt etiā q̄ pfecti⁹ impleta ē illa ꝓphetia p captiuitatē iudeoꝝ factā per tytū ꝛ veſpaſianū. iudei v̄o totā iſtam lr̄am exponūt de tp̄e q̄ fuit ante aſa ꝛ vt meli⁹ intelligat̄ iſta expoſitio: p̄rio ponā lr̄am ꝓut iacet ꝛ ſ̄m hebraicā veritatē. lr̄a ei hebraica nō h̄z. Traſibūt. ſ̄ ſic incipit. Et dies multi i iſrl̄ ad nō deū verū ꝛ ad n̄ ſacerdotē et ad nō legē ꝛ reuerſus ē i anguſtia ei⁹ ad dn̄m deū iſrl̄: et reqſierūt eū ꝛ inuētꝰ ē ab eis: ꝛ i tp̄ib⁹ illis nō ē par egredienti ꝛ venienti. q̄ ꝯſumptōes multe ſuꝑ oēs habitātes terraꝝ: ꝛ diminute ſunt gens in gentē ꝛ ciuitas in ciuitatem: q̄ de⁹ cōſumpſit eos in oi anguſtia. vos aūt cōfortamini ꝛc̄. ſic igr̄ exponit̄ ab hebreis litera p̄dicta. Et dies multi in iſrl̄. ſuꝑple iam fuerūt. Ad nō deū verū. q̄a in ipis nō recurrerūt filij iſrl̄ ad dn̄m verū: ꝛ hoc fuit a q̄rto āno roboam: in q̄ declinauit ad ydolatriā: et ois iſrl̄ cū eo vt dictū ē ſupra ca. xij. ꝛ tp̄e filij ſui abia q̄ ambulauit in oīb⁹ peccatis p̄ris ſui. vt dictū ē ſupra. xiij. ca. et. iij. Reg. xv. Et ad nō ſacerdotē. i. abſq̄ ſacerdote docente: q̄ erḡ declinauerūt ad ydolatriā parū curauerūt de ſacerdotibus ꝛ lege. Et reuerſus eſt in anguſtia ſua ad dominū deum iſrael. quia tp̄e aſa qui ſucceſſit abia. ꝑplꝰ iſrael reuerſus fuit ad cultum veri dei: vt patet ca. p̄cedenti: ꝛ maxime q̄n fuerunt in anguſtia poſiti. ꝓpter aduentū regis ethyopū. Et inuentus eſt ab eis. q̄ dedit eis victoriā miraculoſam: vt p̄z ex dictis ca. p̄cedenti. Et in tp̄ib⁹ illis. ſ. roboam ꝛ abie. Nō par egredienti et venienti. ſuꝑple fuit: quia quinto anno roboam ſeſach rex egypti intrauit ir̄lm: ꝛ ſpoliauit templū et domū regiā: ꝛ facti ſunt ei iudei ſerui: vt patet ſ. ca. xij. Tēpore v̄o abia filij eius hieroboā moleſtauit regnū ei⁹ licz finaliter fuerit debellatus. Et diminute ſūt gens in gentē ꝛ ciuitas in ciuitatē. quia tunc iudei habuerūt inſult⁹ ab exterioribus: ꝛ intra ſe diuiſiones: ex quibus diminutus fuit populus: ꝛ iō ſequit̄.

n Vos ergo cōfortamini. i. tu aſa et ꝑplꝰ tuus qui queſiuiſtis dn̄m: et inueniſtis.

o Cōfortamini in dn̄o. q̄ ſaluabit vos.

p Et nō diſſoluant̄ man⁹ v̄re. a bono ope q̄ cepiſtis. cui⁹ cā ſubdit̄.

q Erit. n. merces opi v̄ro. ſic igit̄ p̄z: q̄ iſta expoſitō ſatis ꝯcordat litere p̄cedenti et ſubſequenti. in iſta tñ expoſitōne aliqua addidi ad maiorē intellectū: q̄ gloſe hebrai ce breuiter loquunt̄ ꝛ magis obſcure: tenui tñ ſententiā eaꝝ.

r Qd̄ cū audiſſet aſa. Hic pn̄r deſcribit̄ ipſi⁹ aſa et populi ꝯſolatio: ex qua ꝯſolatiōe abſtulit aſa ydola nō ſolū de terra iuda ꝛ beniamin: ſ̄ etiā de vrbib⁹ quas cepe

dienti ꝛ ingredienti: ſ̄ terrores vndiq̄ in cūctis habitatoribꝰ traꝝ. m Pugnabit eni gēs ꝯ gētē: ꝛ citas ꝯtra ciuitatē q̄ dn̄s ꝯturbabit eos i omī āguſtia. n Vos ḡ cōfortamini: p ꝛ nō diſſoluāt̄ manus v̄re. q erit. n. merces opi v̄ro. r Qd̄ cū audiſſz Aſa v̄ba. ſ. et ꝓphiam Azarie filij obed ꝓphe ꝯfortat⁹ eſt ꝛ abſtulit ydola de oī tra iuda ꝛ de beniamin: ꝛ ex vrbibꝰ q̄s cepat mont̄ ephrai. s ꝛ dedicauit altare dn̄i t q̄d erat añ porticū dn̄i. congregauitq̄ vniuerſum iudā ꝛ bēiamin ꝛ aduenas cū eis de ephrai ꝛ manaſſe ꝛ de ſymeon. Plures. n. ad eū ꝯfugerāt ex iſrl̄ videtes q̄ dominꝰ deus illi⁹ eēt cū eo. Cūq̄ veniſſent in ir̄lm mēſe tercio: āno decimoquinto regni aſa v imolauerūt dn̄o in die illa x de manubijs: ꝛ p̄dā quā addūxerāt y boues ſeptigētos: ꝛ arietes ſeptē milia. z Et intrauit ex more a ad corroborandū fed⁹ vt q̄rerēt dn̄m deū

rat in regno decē tribuū.

s Et dedicauit altare dn̄i q̄ altare factū a ſalomōe d̄ nouo ſolēnizauit: offerēs ibi ſacrificia valde magna: qualia nō fuerant ibi oblata a tp̄e ſalomonis.

t Qd̄ erat ante porticū dn̄i. ſ. in atrio ſacerdotū: ibi eīm erat altare holocauſtorum: vñ ſubdit̄.

v Immolauerūt dn̄o in die illa valde ſolenniter. vt dictū eſt.

x De manubijs. i. manibus captis.

y Boues ſeptingentos ꝛc̄. quia adduxerāt pecoꝝ infinitā multitudinē hita victoria: vt habet̄ ca. p̄cedenti in fine.

z Et intrauit ex more. ſ. atrium templi.

a Ad corroborandū fed⁹. int̄ deū et ꝑplm ſuū: ibi. n. fiebant talia federa vel renouabant̄.

b Iurauerūtq̄ dn̄o q̄ ſuirēt ei fideliter.

c Voce magna in iubilo ꝛc̄. ad maiorē ſolennitatē iuramēti

d Cū execratione. ſuppōnētes ſe maledicto et pene morti ſi venirēt ꝯtra iuramentum.

e Sz ꝛ maacha m̄rē. iſtud expoſitū eſt. iij. Re. xv. ſ̄ exceptō

f Ex anguſto depoſuit impio. q̄ maacha fecerat ſpecū. vt habet̄. iij. Reg. xv. in quo colebat̄ p̄apus: in quo cultu ipa p̄erat. ꝛ ideo d̄r hm̄ōi imperiū anguſtū. i. ſtrictum.

g Excelſa aūt derelicta ſunt in iſrl̄. ſ. illa in quib⁹ offerebat̄ dn̄o: ſicut dictū fuit in principio capituli p̄cedētis.

h Attñ cor aſa erat pfectū cunctis dieb⁹ eius. ſcz vſq̄ ad tp̄s p̄uaricatōis ſue que h̄r ca. ſequenti.

i Bellū v̄o nen fuit vſq̄ ad triceſimū annum regni aſa. in hebreo h̄r. vſq̄ ad. xxxv. annū regni aſa et huic cōcordat q̄d h̄r i principio capituli ſequētis. Anno āt xxxvj. regni ei⁹ aſcendit baaſa ad inuadendum regnū aſa.

patrū ſuoꝝ in toto corde ꝛ in tota aīa ſua. b Siq̄s āt inquit nō q̄ſierit dn̄m deū iſrl̄ moriat̄ a minimo vſq̄ ad maximū: a viro vſq̄ ad mlierē. b Iurauerūtq̄ dn̄o c voce magna in iubilo: ꝛ in clangore tube ꝛ in ſonitu buccinarū oēs q̄ erāt in iuda d cū execratōne. In oī. n. corde ſuo iurauerūt: ꝛ i tota volūtate queſierūt eū: ꝛ inuenerūt. Preſtititq̄ eis dn̄s requiē ꝑ circuitū. e Sed ꝛ maachā matrem Aſa regis f ex anguſto depoſuit ipio: eo q̄ feciſſet in loco ſimulachrū p̄api q̄d oē ꝯtriuit: ꝛ in fruſta cōminuēs ꝯbuſſit i torrēte cedron. g Excelſa āt derelicta ſunt in iſrl̄. h Attñ cor Aſa erat pfectū cūctis dieb⁹ ei⁹. Eaq̄ que vouerat p̄r ſu⁹: ꝛ ipe intulit i domū dn̄i argētū ꝛ aurū: vaſorūq̄ diuerſā ſuppellectilē. i Bellū v̄o nō fuit vſq̄ ad triceſimū ānū regni aſa.

Ca. xvj.

Anno autem triceſimo ſexto regni eius

Capitulum. xvj.

Anno aūt. xxxvj. ꝛc̄. Hic pn̄r deſcribit̄ p̄uaricatio aſa circa finē vite ſue. cum tñ bona vita p̄ceſſiſſet. ex quo p̄z q̄ nullus debet de p̄cedentibus meritis nimis ꝯfidere: ſ̄ ſemp timere ne cadat: ſicut dictū fuit. iij. Reg. xj. de ſalomone. Preuaricatio aūt iſtius aſa fuit: q̄ diffiſus d̄ diuino auxilio quod expertus fuerat in maiori p̄iculo. recurrit ad auxiliū infideliū. Et primo deſcribit̄ ipſi⁹ p̄uaricatio: ſcd̄o p̄uaricantis obſtinatio: ibi. In tp̄e illo. ſnīa prime ꝑtis p̄z ex dictis. iij. Reg. xv. d. hoc excepto q̄d d̄r hic.

a Anno aūt. xxxvj. regni eius. ſ. aſa.

b Aſcendit baaſa ad debellandū regnū aſa: cōfidēs

de auxilio regis ſyrie: qꝛ .iij. Regū .xv. in fine dr̄. Anno
tercio aſa regis iuda regnauit baaſa: ⁊ ſtati ſubdit̄: ꝙ
regnauit tm̄ .xxiiij. annis. ex quo ſequit̄ ꝙ mortuꝰ fuit
xxvj. anno regni aſa. ⁊ ſic vr̄ impoſſibile: ꝙ venerit cō
tra aſa .xxxvj. anno regni eius: cū iam eēt mortuꝰ p .x.
annos ante. In glo. hebraica ponit̄ ad hoc q̄daꝫ ſolutō ꝓlixa implicās plura falſa: ꝓpter qḋ eaꝫ dimitto. et dico ꝙ primꝰ annus regni alicuiꝰ regis dupl'r accipit̄ in ſcriptura. Uno mō quando ſimpl'r incipit regnare ⁊ ſic accipitur coiter. Alio mō dr̄ primus annꝰ regni eiꝰ ab aliq̄ eiꝰ facto notabili: verbigrā dan̄ .ij. dr̄. ꝙ anno ſcḋo nabuchodono. vidit ſomniū. ⁊ tn̄ ſcḋ'z oēs hiſtoriographes et expoſitores: ille ānꝰ nō fuit ſcḋs a principio regni ſui ſimpl'r: ſ; p plures ānos an̄ regnau erat. ſ; dicitur ſcḋs a victoria notabili quā hūit de rege egypti: ⁊ ita pōt dici in ꝓpoſito. q̄a aſa .x. āno regni ſui hūit victoriā valde notabileꝫ de rege ethyopū vt dictū ē ſupra .xiiij. ⁊ iō hoc mō accipiendo primū annuꝫ regni eiꝰ in quo habuit hanc victoriā notabilem tercíuſdecimus annus r̄gni ſui ſimpliciter accepti fuit terciꝰ: et ſic accipit̄ .iij. Re. xv. vbi dicit̄. ꝙ anno tercio aſa Baaſa cepit regnare: ⁊ cum regnauerit viginquatuor annis: ſequit̄ ꝙ vixit vſq; ad xxxvj. annū aſa incluſiue: ⁊ in principio huius anni inuaſit regnū aſa. ⁊ in fine mortuus eſt forte ex dolore et triſticia eo ꝙ opus eius impeditū ⁊ diſſipatū fuerat: ⁊ pecuniā quā regi ſyrie dederat ꝓ ꝯfederatōe ad iuuādū ipm̄ cōtra aſa non ſolum ꝑdita fuerat: ſed etiam ei nocuerat: qꝛ ad petitōeꝫ aſa rex ſyrie rupit fedus ꝑdictum: ⁊ inuaſit ipſius baaſa regnū: vt habet̄ in l'ra.

c In tpe illo. Hic ꝯſr̄ deſcribit̄ ipſius aſa obſtinatō qꝛ rephenſus a ꝓpha eo ꝙ refugerat ad būanū auxilium diffidens de diuino nō ſe correxit: ſ; magis peccatū aggrauauit ꝓphaꝫ incarcerādo. ꝓpter qḋ a dn̄o punitus fuit in ꝑſona ꝓpria ⁊ in ꝓplo ſuo: et his dictis p; ſnia paucis exceptis q̄ diſcurrent.

d Idcirco euaſit ſyrie regis exer. de ma. tua. qꝛ ſi ꝯfidens de dn̄o ꝯſtanter iuiſſet ꝯtra regē iſrl' ⁊ ſyrie ſic ꝯfederatos: ſicut fecerat ꝯtra ethyopes: vterq; rex fuiſſet ab eo debellatus.

b aſcēdit baaſa rex iſrl' in iudā ⁊ muro circumdabat rama vt nullꝰ tute poſſ; egredi ⁊ ingredi de regno Aſa. Protulit āt aſa argētum ⁊ aurū de theʒauris domꝰ domini: ⁊ de theʒauris regijs. miſitq; ad benadab regem ſyrie q̄ habitabat in damaſco dicēs. Fedus int̄ me ⁊ te ē. Pr̄ q̄ꝫ meꝰ ⁊ pr̄ tuꝰ habuere ꝯcordiā: q̄obrem miſi tibi argētū ⁊ auruꝫ: vt rupto federe qḋ habes cum baſa rege iſrl' facias eum a me recedere. Quo cōpto benadab miſit principes exercituū ſuorū ad vrbes iſrl'. qui ꝑcuſſerūt ahiō ⁊ dan ⁊ abel maim: ⁊ vniuerſas vrbes neptalim muratas. Quod cū audiſſet baaſa deſijt edificare rama: ⁊ intermiſit opꝰ ſuū. Porro aſa rex aſſūpſit vniuerſū iudā ⁊ tulerūt lapides de rama ⁊ ligna q̄ edificatōni prepauerat Baaſa: edificauitq; ex eis gabaa et maſpha. c In tpe illo venit anani ꝓpha ad aſaꝫ regē iuda: ⁊ dixit ei. Quia habuiſti fiduciā in rege ſyrie. ⁊ nō i dn̄o deo tuo. d Idcirco euaſit ſyrie regis exercitus de manu tua. Nonne ethyopes et libyes multoplures erant quadrigis ⁊ equitibꝫ ⁊ multitudine nimia: quos cū i domino credidiſſes tradidit in manu tua. Oculi enim domini ꝯtemplantur vniuerſam terram: ⁊ p̄bent fortitudinē his qui corde ꝑfecto credunt in eum. Stulte igitur egiſti: e ⁊ ꝓpter hoc etiam pn̄ti tpe aduerſum te bella conſurgēt. Iratuſq; aſa aduerſus videntē: iuſſit eum mitti in neruuꝫ. Ualde q̄ppe ſuꝑ hoc fuerat dn̄s indignatꝰ: f ⁊ int̄fecit de populo in tēpe illo plurimos. Opa āt aſa prima ⁊ nouiſſima ſcripta ſunt in libro regum iuda et iſrl'. g Egrotauit ēt aſa āno triceſimonono regni ſui: dolore pedum vehemētiſſimo: i ⁊ nec in infirmitate ſua q̄ſiuit dn̄m: ſ; magis in medicoꝝ arte confiſus ē. Dormiuitq; cū prībus ſuis. ⁊ mortuus ē anno quadrageſimoprimo regni ſui. ⁊ ſepelierūt eum i ſepulcro ſuo quod foderat ſibi i ciuitate dd̄. k Poſuerunteq; eū ſuꝑ lectū ſuum l plenum aromatibus m et vnguentis meretricijs que erāt pigmētariorum arte ꝯfecta. ⁊ combuſſerunt ſuꝑ eum n ambitione nimia.

Capitulū .xvij.

Regnauit autē ioſaphat filꝰ eius pro eo ⁊ b inualuit ꝯ iſrl'. Cōſtituit q; militū numeros in cunctis vrbibꝫ iuda q̄ erāt val-

e Et tc̄. aduerſuꝫ te bella ꝯſurgēt. lꝫ eīn habuiſſet plura bella an̄. qꝛ interipſum ⁊ baaſa fuit bellum cūctis diebus quibꝰ cōregnauerūt: vt hr̄. iij. Regū. xv. tn̄ illa bella nō fuerāt ei grauia qꝛ ſuꝑauerat: ſ; de cetero fuerunt grauia: vn̄ ſequitur.

f Et interfecit de ꝓplo tpe illo plurimos. in bellis ſuꝑuenientibus ⁊ ſic ꝑ pctō principis fuit punitꝰ ꝓplſ ⁊ qꝛ forte ꝯſenſerat regi in pctō.

g Egrotauit āt aſa ānō triceſimonono regni ſui dolore pedū vehemētiſſimo. vt ſic puniret̄ in q̄ peccauerat ponendo ꝓphetā in cypo ꝑ pedes.

i Et nec in infir. q̄ſiuit dn̄m ex q̄ etiam apparet obſtinatio in pctō.

k Poſuerūtq; eū ſuꝑ lectū ſuū. i. feretrū vl' ſepulture locum.

l Plenū aromatibus. ad reprimendū fetorem cadaueris.

m Et vnguentis meretricijs. i. rebꝰ odoriferis quibus meretrices antiq̄tus aſpergebāt lectos ſuos: ad alliciendū hoīes ad luxuriā: ſ'm qḋ dr̄ ꝓuerbi. vij. in ꝑſona meretricis. Aſperſi cubile meū myrrha aloe ⁊ cynamomo ⁊c̄.

n Ambitōne nimia. id ē apparatu magno vl' ſumptu.

Regnauit aūt ioſaphat. Hic ꝯſr̄ agit̄ de tpe ioſaphat: cuius primo deſcribit̄ vita ꝓſpera. ſcḋo ſocietas praua. capi. xviij. tercio correctio ꝓmpta ca. xix. quarto victoria magna. cap. xx. Circa primū quatuor ꝑ ordinē tangunt̄. Primo ei deū coluit: ſecūdo ꝓplm̄ inſtruxit. tercio hoſtes ſubiecit. quarto ciuitates muniuit: ꝙ tres patebūt ꝓſequendo. Circa primū dr̄.

a Ca. xvij.

b Inualuit ꝯtra iſrl'. ꝓpter bonam vitā ſuam. ſicut cōtrario pater ſuus in fine vite ſue ꝓpter peccatū ſuuꝫ fuerat afflictus: vt dictū eſt capitulo ꝑcedenti.

c In ciuitatibꝰ ephraim. ille eīn indigebāt maiori munitōe: eo ꝙ erant ꝓpe aduerſarios ⁊ eis ablate.

d ¶ Et fuit dñs cũ ioſaphat. ꝑ grãm ⁊ ſpãlem ꝓtectõez.
e ¶ Quia ambulauit in vijs dd ⁊c. ꝑ h. n. innuit ꝙ imitatus fuit dd in bonis: et nõ in malis ſcꝫ in peccato berſabee ⁊ in ꝑpli nũeratõne.
f ¶ Et nõ ſperauit in baalim. lꝫ eẽt affinitate cõiunctus ipſi achab: qui colebat baal.
g ¶ Et dedit ois iuda munera Joſaphat. ꝓpter bonitatem ſui regiminis.
h ¶ Cũqꝫ ſumpſiſſet cor eius ⁊c. ꝓpẽ ſpem. ſ. quã in domino habebat ꝯfidenter agebat.
i ¶ Tercio ãt anno. Hic ꝯñr oñdit ꝗliter ꝑplm ſuũ inſtruxit. ſ. ꝑ ſacerdotes et leuitas quos ad hoc miſit: ⁊ cuꝫ eis aliquos d̄ ꝑncipibus ſuis: vt ꝑplm inducerent ad obediendũ: et punirẽt rebelles ſi quos inuenirent: ⁊ pꝫ lr̃a.
k ¶ Itaqꝫ fact⁹ eſt pauor. Hic ꝯñr oñditur ꝗliter hoſtes in circuitu ſubiecit qꝛ dñs ꝓpter eius bonitatẽ terrorem eis immiſit. ita ꝙ nõ ſolũ ceſſauerũt euꝫ impugnare: ſꝫ etiaꝫ aliqui eorũ reddebant ei tributũ: vt pꝫ in litera.
l ¶ Creuit ergo. h quarto oñdit qualiter ciuitates ſuas muniuit cuꝫ oꝛ.
m ¶ Edificauit in iuda domos ad inſtar turriũ. vt ſi hoſtes ciuitatẽ intrarent: de domib⁹ inſici poſſent: ⁊ nõ ſolum muniuit fortalicijs: ſꝫ etiã bellatoribus viris: ideo dicitur.
n ¶ Uiri qꝫ bel. et ro. erant in irlm ꝗrũ iſte ẽ nũer⁹ ⁊c. ñ ẽ ꝑ hoc intelligẽdũ ꝙ oẽs iſti inferius noiati manerẽt cõtinue in hierlm cũ rege: ſꝫ per vices ⁊ ſucceſſiue: ſicut dictũ fuit. j. li. xxvj. ꝙ

latemurꝫ: ꝑſidiaqꝫ diſpoſuit in tra iuda ⁊ᶜ in ciuitatibus ephraim q̃s cepat Aſa pr̃ eius. ᵈ Et fuit dñs cũ ioſaphat ᵉ quia ambulauit in vijs dd patris ſui ꝑmis: ᶠ et non ſperauit ĩ baalim: ſꝫ in deo pr̃is ſui: ⁊ ꝑgexit in ꝑceptis illi⁹: ⁊ non iuxta peccata iſrl̃. Confirmauitqꝫ dñs regnũ in manu ei⁹: ᵍ et dedit oĩs iuda munera ioſaphat facteqꝫ ſunt ei infinite diuitie: ⁊ multa gl̃a ʰ Cũqꝫ ſumpſiſſet cor ei⁹ audaciã ꝓpter vias dñi: etiam excelſa ⁊ lucos de iuda abſtulit. ⁱ Tercio autẽ anno regni ſui miſit de ꝑncipib⁹ ſuis benial ⁊ obdiam ⁊ zachariam et nathanael ⁊ micheam vt docerẽt in ciuitatib⁹ iuda: ⁊ cum eis leuitã ſemeiã et nathaniã et zabadiã: aſahel: quoqꝫ ⁊ ſemiramoth ⁊ ionathã adoniãqꝫ ⁊ thobiã ⁊ tobadoniã leuitas: ⁊ cuꝫ eis eliſama et ioram ſacerdotes. Docebantqꝫ ꝑplm in iuda: hñtes librũ legis dñi et circuibant cũctas vrbes iuda atqꝫ erudiebãt ꝑplm ᵏ Itaqꝫ factus eſt pauor dñi ſuꝑ oĩa regna terrarũ: que erãt ꝑ gyrũ iuda: nec audebant bellare contra Joſaphat. Sed et philiſtei: ioſaphat. munera deferebãt: et vectigal argenti. Arabes quoqꝫ adducebãt pecora arietum ſeptẽ milia ſeptingentos: ⁊ hyrcos totidẽ ˡ Creuit ḡ ioſaphat ⁊ magnificat⁹ eſt vſqꝫ in ſublime: ᵐ atqꝫ edificauit in iuda domos ad inſtar turriũ. vrbeſqꝫ muratas: et multa opa parauit in vrbibus iuda. ⁿ Uiri quoqꝫ bellatores ⁊ robuſti erãt ĩ hieruſalem: quorũ iſte numer⁹ ꝑ domos atqꝫ familias ſingulorum. In iuda princeps exercitus ednas dux: ⁊ cum eo robuſtiſſimorũ viri trecenta milia. Poſt hunc iohannan princeps: et cum eo ducẽta octoginta milia. Poſt illum quoqꝫ amaſias filius zechri conſecrat⁹ domino: ⁊ cum eo ducenta milia virorum fortium. Hunc ſequebatur robuſtus ad ꝑlia eliada: ⁊ cum eo tenentium arcum ⁊ clypeum ducẽta milia. Poſt iſtum etiam iozadab et cum eo centum octoginta milia expeditoꝝ militum. ° Hi omnes erant ad manum regis: exceptis alijs quos poſuerat in vrbibus muratis: ⁊ in vniuerſo iuda.

Capi. xviij.

ᵃ Fuit ergo ioſaphat diues ⁊ inclyt⁹ multum ᵇ ⁊ affinitate coniunctus eſt achab: deſcenditqꝫ poſt annos ad euꝫ in ſamariã. Ad cuius aduentum mactauit achab arietes ⁊ boues plurimos ipſi ⁊ populo qui venerat cum eo perſuaſitqꝫ illi vt aſcenderet in ramoth galaad. Dixitqꝫ achab rex iſrael ad ioſaphat regem iuda. Ueni mecum in ramoth galaad. Cui ille reſpondit. Ut ego ⁊ tu: ſicut populus tu⁹ ſic et populus meus tecumqꝫ erimus in bello. Dixitqꝫ ioſaphat ad regem iſrael. Conſule obſecro impñſentiarum ſermonem domini. Congregauit igitur rex iſrahel prophetaꝝ quadringentos viros: et dixit ad eos. In ramoth galaad ad bellãdum ire debem⁹: an ꝗeſcere? At illi aſcẽde inquiũt: ⁊ tradet deus in manu regis. Dixitqꝫ ioſaphat. Nũqd non ẽ h ꝓphetes dñi: vt ab illo etiaꝫ reqram⁹? Et ait rex iſrl̃ ad ioſaphat. Eſt vir vnus a q̃ poſſumus q̃rere dñi voluntatẽ: ſꝫ ego odi eũ: qꝛ non ꝓphetat mihi bonũ: ſꝫ maluꝫ oĩ tpe. Eſt ãt micheas fili⁹ iẽla. Dixitqꝫ ioſaphat. Ne loq̃ris rex hoc mõ. Uocauit ergo rex iſrael vnum de

ꝑ ſingulos menſes. xxiiij. milia bellatoꝝ erant cũ rege in irlm.
o ¶ Hi oẽs erãt ad manũ regis. qꝛ q̃ndo occurrebat maior neceſſitas oẽs erant parati venire ad ipſum.
¶ Caplm. xviij.
a Fuit ergo ioſaphat diues. h ꝯñr deſcribitur ipſius ioſaphat ſocietas praua: q̃a amicicia coniunctus fuit ipſi achab q̃ erat peſſimus ydolatra ⁊ cũ eo iuit ad ꝓlium ad ei⁹ auxiliũ: ⁊ ido primo deſcribitur belli tractatus: ſcdo congreſſus: ibi. Igit aſcenderẽt. In tractatu ſo belli ꝑão requirit auxiliũ ipſi⁹ ioſaphat. ſecundo ꝯſiliũ ꝓphaꝝ ibi. Dixitqꝫ ioſaphat ad regẽ iſrael. ⁊ pꝫ ſententia totius iſtius capituli ex dict̃ iij. Reg. vlti. exceptis paucis q̃ ſequunt.
b ¶ Et affinitate cõiunctus eſt achab. q̃a ioraꝫ fili⁹ ioſaphat accepit filiã achab vxorẽ: vel ei⁹ neptem ſm alios: vt dicet plenĩ⁹ infra. xxj.

In ſecunda pte dicitur.

c Aſcēdite: cū cta enī ⁊c. dicit ra. ſal. ꝙ loquit̄ cōditōnatiue: ⁊ eſt ſenſus ſi aſcē datis, pſpere vt dicūt ꝓphete veſtri tradent̄ hoſtes in man⁹ veſtras: q2 cōditio nal' ꝓpoſitio vera eſt aliqn̄: licz vtraqz ps ſit falſa. ſicut iſta. ſi homo volat habet alas: ſic in ꝓpoſito. Aliter etiam expoſui hoc. iij. Reg. ſ. ꝙ loquebat̄ negatiue: vl' optatiue: vt ſit ſenſus vtinam ſic eſſet ſicut dicunt ꝓphete veſtri: qd̓ aduertens achab ꝑ q̄dā ſigna adiurauit eū: vt nō diceret niſi qd̓ ſciret eſſe verum ⁊ planum.

ennuchis: ēt dixit ei. Voca cito micheā filium Jemla. Porro rex iſrl' et ioſaphat rex iuda: vterqz ſedebāt in ſolio ſuo veſtiti cultu regio Sedebāt autem in area iuxta portaz ſamarie. omneſqz ꝓphete vaticinabantur corā eis. Sedechias vo filius chanana fecit ſibi cornua ferrea: et ait. Hec dicit dn̄s. His ventilabis ſyriā: donec cōteres eā. Oēſqz prophete ſilr̄ ꝓphetabāt: atqz dicebāt. Aſcēde in ramoth galaad ⁊ pſperaberis: ⁊ tradet eos dn̄s in manu regis. Nunci⁹ āt qui ierat ad vocādum micheā: ait illi. En v̓ba oīm ꝓphetarū vno ore bona regi annunciāt. Queſo ḡ te vt et ſermo tu⁹ ab eo nō diſſentiat: loquariſqz pſpera. Cui rn̄dit Micheas. Viuit dn̄s q2 quodcūqz dixerit mihi de⁹ meus hoc loquar. Venit ergo ad regez Cui rex ait. Michea: ire debemus in Ramoth galaad ad bellanduz: an quieſcere: Cui ille rn̄dit. c Aſcendite: cūcta enī pſpera euenīēt: et tradent̄ hoſtes in man⁹ veſtras. Dixitqz rex. Iterū atqz iteruz te adiuro: vt mihi non loquaris niſi qd̓ veruz eſt in nomīe dn̄i. At ille ait Vidi vniuerſuz iſrl' diſperſum in mōtibus ſicut oues abſqz paſtore. Et dixit dn̄s Nō habēt iſti dn̄os: reuertatur vnuſquiſqz in domuz ſuā in pace. Et ait rex iſrael ad ioſaphat. Nonne dixi tibi ꝙ nō ꝓphetaret iſte mihi quicq̄ boni: ſ3 ea que mala ſt. At ille: idcirco ait audite verbū domini. Vidi dominū ſedentē in ſolio ſuo: ⁊ oēm exercitū celi aſſiſtentē ei a dextris ⁊ a ſiniſtris. Et dixit domin⁹. Quis decipiet achab regē iſrl' vt aſcendat ⁊ corruat in ramoth galaad. Cumqz diceret vnus hoc mō: et alter alio: ꝓceſſit

ſpūs ⁊ ſtetit corā dn̄o: et ait Ego decipiā eū. Cui dominus. in quo inquit decipies. At ille rn̄dit. Egrediar: et ero ſpūs mendax in ore oīm ꝓphetarū eius. Dixitqz dominus. Decipies: ⁊ preualebis egredere ⁊ fac ita. Nūc igit̄ ecce dn̄s dedit ſpm̄ mēdacij in ore omniū ꝓphetarū tuoꝝ: ⁊ dn̄s locutus ē de te mala. Acceſſit aūt ſedechias filius chanana: ⁊ percuſſit michee maxillā: ⁊ ait. Per quā viā tranſiuit ſpūs dn̄i a me vt loqueretur tibi Dixitqz Micheas. Tu ipſe videb̄ in die illo: qn̄ ingreſſus fuer̄ cubiculū d̓ cubiculo vt abſcondaris. Precepit āt rex iſrl' dicens. Tollite micheā ⁊ ducite eū ad āmō ꝑncipē ciuitat̄: ⁊ ad ioas filiū amalech: ⁊ dicetis. Hec dic̄ rex. Mittite hūc in carcerē ⁊ date ei panē modicū: ⁊ aque paurillum donec reuertar ī pace. Dixitqz micheas. Si reuerſus fueris ī pace: non eſt domin⁹ locut⁹ in me. Et ait: Audite omēs ppl'i. Igitur aſcenderūt rex iſrl' ⁊ ioſaphat rex iuda ī ramoth galaad. Dixitqz rex iſrl' ad ioſaphat. d Mutabo habitum: ⁊ ſic ad pugnā vadā: tu aūt induere veſtibus tuis e Mutatoqz rex iſrahel habitu venit ad bellū. Rex autē ſyrie ꝑceꝑat ducib3 eqtatus ſui dicēs. Ne pugnetis ꝯ minimum: aut ꝯ maximū: niſi ꝯ ſolū regē iſrl': itaqz cū vidiſſent ꝑncipes eqtatus ioſaphat dixerūt: rex iſrl' eſt iſte. Et circumdederunt eū dimicantes. At ille clamauit ad dn̄m: ⁊ auxiliatus eſt ei: atqz auertit eos ab illo. Cum eniz vidiſſent duces equitatus ꝙ nō eſſet rex iſrael: reliqrūt eū. Accidit autē vt vn⁹ e ppl'o ſagittā ī incertū iaceret ⁊ ꝑcuteret regē iſrl' iter ceruicē ⁊ ſcapulas. At ille aurige ſuo ait:

d Mutabo habitu. in hebreo habet̄. Muteris ⁊ veni ad bellū. ⁊ ſic dirigit̄ verbū ad ioſaphat. ⁊ eſt ſenſus. Amoue veſtes tuas cōes: ⁊ accipe arma bellica cum ſignis regalibus.

e Mutatoqz rex iſrl' habitu. quia intrando bellū nō accepit inſignia regalia cuius cauſa dicta fuit. iij. Reg. vltimo.

f Cōuerte manū tuam ⁊ educ me de acie. nō dicit de bello totaliter. q2 ſeqtur. Porro rex iſrael ſtabat in curru ſuo ꝯtra ſyrios vſqz ad veſperā. ſed dicit de acie q2 d̓ ꝓma acie i qua erat iuſſit ſe reduci ad aliā i q̄ nō tātū impugnaret̄: ⁊ ſic poſſet magis diſſimulare vulnerationez ſuam. ne populus ſu⁹ fugeret de ꝓlio.

Reuerſus ē aūt. Hic dñr deſcribiť ipſi⁹ ¶ Ca.xix. ioſaphat correctio ꝓmpta: vbi p͡rio deſcribiť prophete reꝑhenſio. ſcd͡o ipſius ioſaphat emendatō in ſe ꝛ in ꝑplo ſibi ſubiecto: ibi. Habitauit ergo. Circa primū dicit. a ¶ Reuerſus eſt aūt ioſaphat rex iuda. de ꝑlio ꝑdicto pacifice: lȝ ei fuerit ī piculo mortis: vt ꝑdictū ē: tñ reuerſus fuit ſine vulnē deo ipm ꝓtegēte. b ¶ Impio pbēs auxilium i. ꝓbuiſti ꝯ volūtatem dñi.

c ¶ Et idcirco irā qdē dñi merebar ſ̃ de rigore iuſticie: ſ ꝓpter alia opa tua bona pepcit tibi ex dulcore ſue miſericordie. d ¶ Habitauit ergo. Hic dñr ponit ipius ioſaphat emendatio in ſe ꝛ populo ſuo. ꝛ p͡rio in cultu diui no cum dicit.

e ¶ Rurſūqȝ egreſſus eſt. ſ. p ſacerdotes et leuitas ſicut ante fecerat.

f ¶ De berſabee vſqȝ ad mōtē ephrai i. a principio regni ſui vſqȝ ad finē: qa berſabee ē in principio regni ei⁹ verſus auſtrū: ꝛ mōs ephraim in oppoſito verſus aqlonē accipiēdo regnum ei⁹ ꝓut includit ciuitates aliqs: qs pater eius cepat d̃ regno decē tribuū in monte ephraim.

g ¶ Cōſtituitqȝ iudices. Hic ſecūdo deſcribiť ipſius Ioſaphat ꝛ ꝑpli melioratio in regimie populi: ꝛ p͡rimo in cōmunibus cauſis. ſecūdo in arduis i qbus erat recurſus i hieruſalē: ibi. In hierlm q̄ȝ. Circa ꝑmū di. Cōſtituitqȝ iudices ꝛc. vt non oporteret populū diſcurrere de loco ad locū ad hn̄duȝ iudiciū i cauſis cōib⁹.

f Cōuerte manū tuā ꝛ educ me de acie: qꝛ vulnerat⁹ ſū. Et finita ē pugna ī die illo. Porro rex iſrľ ſtabat ī curru ſuo ꝯtra ſyrios vſqȝ ad veſperā ꝛ mortu⁹ ē occidēte ſole. ¶ Ca.xix.

R a Euerſus ē autē ioſaphat rex iuda ī domū ſuā pacifice in irlm. Cui occurrit iehu filius Anani vidēs ꝛ ait ad eū. b Impio ꝑbēs auxiliū: ꝛ his q̄ oderūt dñm amicicia iūgeris: c ꝛ idcirco irā qdem dñi merebaris: ſ̃ bona opa inuēta ſunt in te eo ꝙ abſtuleris lucos de terra iuda: ꝛ ꝑparaueris cor tuū vt requireres dñm deū pr̄m tuorū. d Habitauit ergo ioſaphat in hieruſalē. Rurſumqȝ egreſſus eſt ad pplm e de berſabee vſqȝ ad montem Ephraim ꝛ reuocauit eos ad dñm deū patꝝ ſuoꝝ. g conſtituitqȝ iudices terre in cūctis ciuitatib᷒ iuda munitis ꝑ ſingula loca: h ꝛ ꝑcipiēs iudicib᷒. i videte ait qd faciatis. k Nō. n. hominis exercetis iudiciū: ſ̃ dñi: l ꝛ qd̄cūqȝ iudicaueritis ī vos redūdabit. Sit timor dñi vobiſcū: ꝛ cū diligētia cūcta facite. n Nō ē. n. apud dñm deū nr̄m o iniqtas nec ꝑſonarū acceptō: nec cupido munerū. p In irlm quoqȝ cōſtituit ioſaphat leuitas

h ¶ Et ꝑcipiēs iudicibus. ab eo inſtitutis. i ¶ Uidete ait qd faciatis. ne ꝑcipitanter: ſ̃ cū magna deliberatōe ſniā feratis: cui⁹ cā ſubdit. k ¶ Nō. n. hoīs exercetis iudiciū ſ̃ dñi. Dñi iudices qꝛ tenet locū dei in terris: vocanť dij ꝑticipatiue vt hr̄ Exo. xxij. Dñs domus applicabiť ad deos. i. ad iudices. l ¶ Et qd̄cūqȝ iudicaueritis in vos redūdabit. i. i bonū vl’ m̄ ſi bene iudicaueritis: ꝛ in malum ſi male. n ¶ Nō. n. eſt apud dñm deū nr̄m. cui debetis cōformari in iudicādo: vȝ ex dictis. o ¶ Iniquitas neqȝ ꝑſonaꝝ acceptio. nec cupido munerū. Iſta. n. tria ex ꝑte iudicis faciunt peruerti iudicium.

p ¶ In irlm q̄ȝ. Hic ordinať regimē ꝑpli ī arduis cauſis: que non poterant bene preſcindi abſqȝ recurſu in irlm ſm ꝙ ꝑcipitur Deu. xvij. vbi dicit. Si difficile et ambiguū apd̄ te iudiciū ēē ꝑſpexeris. ſequit. Surge et aſcende ad locū quē elegerit dñs ꝛc. et ideo ioſaphat ibi ꝯſtituit iudices ad talia difficilia determinādum: iō ſubdit.

q Omē cām que venerit ad vos fratrū vroꝝ qui habitāt ī vrbib⁹ ſuis ꝛc. ſequit.

q ¶ Ubicūqȝ eſt qo de lege. ꝗtū ad decē decalogi ꝑcepta.

r ¶ De mandato. ꝗtum ad cetera moralia: exceptis decalogi quaſi quedā cōditiones dicite.

s ¶ De ceremonijs. ꝗtū ad ceremonialia.

t ¶ De iuſtificationibus. i. de iudicialib⁹ per que iuſticia eſt inter hoīes ꝯſeruāda

v ¶ Sup ea opera erit que ad officiū regis pertinent. vt ſi aliqui rebelles inueniantur ꝑ eū pena debita plectanť

ꝛ ſacerdotes et prīcipes familiarū ex iſrľ vt iudiciū et cām dñi iudicarent habitatoribus eius: preceptiqȝ ei dicēs. Sic agetis in timore dñi fideliter ꝛ corde ꝑfecto q Omē cām q̄ venerit ad vos fratrum vroꝝ q̄ habitāt in vrbib᷒ ſuis: int̄ cognatōnē ꝛ cognatōnem q vbicunqȝ q̄ſtio ē de lege r de mādato s de ceremonijs: t de iuſtificatōnib᷒ oſtēdite eis vt non peccent in dñm: ꝛ ne veniat ira ſup vos ꝛ ſup fratres vros. Sic ergo agētes n̄ peccabitis. Amarias aūt ſacerdos et pontifex veſter: ī his que ad deum ꝑtinent ꝑſidebit. Porro zabadias fili⁹ iſmael q̄ ē dux in domo iuda v ſuper ea opa erit que ad regis officiū ꝑtinent. Habetiſqȝ mgr̄os leuitas corā vobis: confortamī ꝛ agite diligenter: ꝛ erit dñs vobiſcū in bonis. ¶ Ca.xx.

P a Oſt hec congregatī ſunt filij moab ꝛ filij ammō. ꝛ cū eis de ammonitis ad ioſaphat vt pugnent ꝯtra eū. b Venerūtqȝ nuncij: et indicauerūt ioſaphat dicētes. Uenit ꝯtra te multitudo magna c de his locis q̄ trās mare ſūt ꝛ de ſyria: ꝛ ecce cōſiſtūt ī aſaſōthamar q̄ ē engaddi. d Ioſaphat aūt timore ꝑterrit⁹: totū ſe cō

¶ Capitm̄. xx.

P Oſt hec cōgregati ſ͡c. Hic ꝯñter deſcribiť ipſius ioſaphat mirabilis victoria cuius p͡rimo deſcribitur proceſſus: ſecundo ſeqn̄s effectus ibi. Irruit autē pauor domi. tercio ponitur ioſaphat defectus: ibi. Poſt h̄ inīt. Circa primū ad uentus aduerſātium nunciatur ſecundo ioſaphat dñm dep̄catur: ibi. Ioſaphat autē. tercio ꝓpheta eū ꝯſolať: ibi. Erat aūt iaſibel. Circa ꝑmū dicit. a ¶ Congregati ſunt filij moab ꝛ filij ammon ꝛ cum eis de idumeis. In hebreo habeť. Et cū eis de āmonitis. habet aūt tranſlatio noſtra loco hui⁹ de idumeis: qꝛ ſm veritatem fuerunt idumei: vt patebit infra: nominanť tñ in hebreo āmonite: qꝛ acceperunt ſigna ammonitaꝝ: ꝛ cōiunxerūt ſe exercitui eoꝝ quaſi eēnt de eodē ꝑplo. b ¶ Uenerūtqȝ nūcij. annūciantes ioſaphat aduentū iſtoꝝ ꝯtra eum. c ¶ De his locis que trans mare ſunt. ſcȝ trans mare mortuum. d ¶ Ioſaphat. Hic ꝯñter ioſaphat de

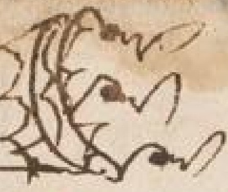

minū depcāt̄ ꝑ diuino auxilio impetrādo: ⁊ ad hoc ſe ⁊ ꝓpl'm diſponit cū dr̄. e Et ꝑdicauit ieiu. vniuerſo iuda. qꝛ afflictō ⁊ humiliato faciūt orones exaudibilē. f Cōgregatuſqꝫ ē oīs iuda. vt q̄nto orō eēt cōior: tanto exaudibilior. g Cūqꝫ ſtetiſſet ioſaphat ī medio.

egreſſi fuerunt de egypto. vt hr̄ Deu. ij. ⁊ ideo iniuſte volēbant auferre filiis iſrl' terrā a deo ſibi ꝯceſſam: ⁊ hec ratio tangit̄ ibi. n Nūc igit̄ ecce filij ammō ⁊ moab ⁊ mōs ſeyr. i. habitatores montis ſeyr: qui dicuntur idumei ex q̄ pꝫ qd̄ ꝑdictū eſt in principio capituli. ſ. q̄ ꝑ āmonitas intelligunt̄ idumei.

ad aiandū alios ad orandū.
h Ante atriū nouuꝫ. in atrio em̄ illo reges iuda fecerant aliq̄ abominabilia a quibus ipſe euꝫ purgauit: et ſic dr̄ atriū renouatū. i Domine deus. Hic cōſequenter ioſaphat format orōnem ſuā in qua allegat quinqꝫ ad exauditōem depcatōnis ſue. pmū ē dei omipotentia cū dr̄. k Tu es deus in celo ⁊c. ⁊ ideo libera nos. qꝛ potes ſolo nutu. ſecundū eſt maieſtatis diuine decentia: decet em̄ regiā maieſtatē defendere vaſallo ſuo terrā quā ſibi dedit. de⁹ āt terrā ꝓmiſſiōis dedit filijs iſrael ergo ⁊c. ⁊ hec rō tangit̄ cū dr̄. l Nōne tu de⁹ nr̄ interfeciſti oms̄ habitatores terre h⁹ ⁊c. terciū ē ꝓmiſſi diuini efficacia: cū. n. edificato tēplo ſalomō rogauit dominū vt ſi ppl's afflictus ibi oraret dn̄m: q̄ ipſe exaudiret in celo. Et rn̄dit dn̄s ſalomoni: q̄ ſic faceret: cui⁹ promiſſio debet eſſe efficax: qꝛ ſcribitur prouer. xxv. Nubes ⁊ vēt⁹ ⁊ pluuie nō ſequētes vir glīoſus ⁊ ꝓmiſſa nō complens: et hec rō tangit̄ ibi.
l Habita. i. ea ⁊ extru. i. ea ſan. dicētes. ſ. ꝑ ſalomonē. Si venerint ſup vos mala ⁊c. ſequit̄.

tulit ad rogandū dn̄m: e ⁊ ꝑdicauit ieiuniū vniuerſo iuda. f Cōgregatuſqꝫ ē iudas ad depcādū dn̄m: ꝫ ⁊ oēs de vrbibꝫ ſuis venerūt ad obſecrandū eū. g Cunqꝫ ſtetiſſet ioſaphat ī medio cetu iude ⁊ hierl'm in domo dn̄i h ante atriū nouū ait. i Dn̄e de⁹ patrū nr̄oꝝ k tu es deus ī celo: ⁊ dn̄aris cūctis regnis gentiū. In manu tua ē fortitudo ⁊ potētia: nec quiſqꝫ tibi pōt reſiſtere. l Nonne tu de⁹ nr̄ interfeciſti oms̄ habitatores terre huius coraꝫ populo tuo iſrl': et dediſti eam ſemī abrahaꝫ amici tui ī ſempiternū. l Habitauerūtqꝫ in ea: ⁊ extruxerūt ī illa ſāctuariū noī tuo dicētes. Si irruerint ſup nos mala: gladius iudicij: peſtilentia ⁊ fames: ſtabi⁹ corā domo hac ī ꝯſpectu tuo ī q̄ inuocatuꝫ ē nomē tuuꝫ ⁊ clamabim⁹ ad te in tribulatōibꝫ nr̄is: m et exaudies nos: ſaluoſqꝫ facies. n Nūc igr̄ ecce filij āmō ⁊ moab ⁊ mōs ſeyr o ꝑ q̄s n̄ cōceſſiſti iſrl' vt tranſirent qn̄ egrediebant̄ ꝺ egypto: ꝫ declinauerūt ab eis ⁊ nō interfecerūt illos: ecōtrario agūt ⁊ nitunt̄ eijcere nos de poſſeſſione quā tradidiſti nobis deus noſter. p Ergo non iudicabis eos. q In nobis quidē nō ē tanta fortitudo vt poſſimus huic multitudini reſiſtere que irruit ſup nos: ꝫ cū ignorem⁹ qd̄ agere debeamus ꝫ ſolum habemus reſidui vt oculos nr̄os dirigam⁹ ad te. r Omīs vo iuda ſtabat coraꝫ dn̄o: cum paruulis et vxoribꝫ et liberis ſuis. s Erat āt iazihel filiuſ zacharie filij banaie filij iehihel filij mathanie leuites de filijs aſaph: ſup quem fact⁹ ē ſpūs dn̄i in medio turbe ⁊ ait. Attēdite oīs iuda et q̄ habitatis in irl'm: et tu rex ioſaphat. t Hec dic dn̄s vob̄ v Nolite timere nec paueatis hāc multitudinem. Nō ē. n. vr̄a pugna: ſed dei. x Cras aſcēdetis cōtra eos. Aſcēſuri. n. ſunt ꝑ cliuū nomie ſeyꝛ: et inuenietis illos in ſūmitate torrētis q̄ ē cōtra ſolitudinem hieruhel. Nō. n. eritis vos q̄ dimicabitis: ꝫ tantūmō ꝯfidenter ſtate: ⁊ videbitis auxilium dn̄i ſup vos. O iuda et hieruſalē nolite timere nec paueat̄. Cras egrediemini ꝯ eos: ⁊ dn̄s erit vobiſcū. Ioſaphat ḡ ⁊ iuda ⁊ oms̄ habitatores hierl'm y ceciderunt ꝓni ī terrā corā dn̄o ⁊ adorauerunt eū. Porro leuite de filijs caath ⁊ de filijs chore laudabant dn̄m deū iſrl' voce magna in excelſum. Cūqꝫ mane ſurrexiſſent egreſſi ſunt ꝑ deſertū thecue: ꝓfectiſqꝫ eis z ſtās ioſaphat in medio eoꝝ dixit. Audite me viri iuda: ⁊ oms̄ habitatores hierl'm. a Credite ī domīo deo vr̄o: ⁊ ſecuri eritis. credite ꝓphis ei⁹: et cuncta euenient ꝓſpa. b Deditqꝫ ꝯſiliū pplo c ⁊ ſtatuit cantores dn̄i vt laudarēt eū ī turmis ſuis: ⁊ anteceder ēt exercitū ac voce ꝯſona dicerēt. Cōfite-

m Et exaudies nos. ⁊ ſupplenda ē rn̄ſio dn̄i: qꝛ rn̄dit ſalomoni ſe exaudire vt hr̄ ſupra. vij. ca. quartuꝫ ē aduerſarioꝝ iniuſticia q̄ hus nō nocuerūt filij iſrl': nec terrā eoꝝ acceperūt. qn̄

o Per quos non ꝯceſſiſti ⁊c. vt habetur Deu. ij.
p Ergo nō iudicabis eos. tu q̄ es iuſtus iudex. q. d. immo iudicab eorū iniuſticiā puniēdo. quintū ē ꝓpria impotētia cū dr̄.
q In nobis quidē nō ē tanta fortitudo: vt ⁊c. q. d. nō habem⁹ ꝯfidentiā niſi in te.
r Omnis vo iuda ſta. corā dn̄o cū paruulis ⁊c. vt magis impetraret̄ diuinā clementia.
s Erat autē iazihel. Hic ꝯnr̄ deſcribit̄ ꝓphetica ꝯſolatio: in qua pmo deſcribitur victorie denunciatio: ſecundo eiuſdē exhibitō ibi. Cūqꝫ cepiſſent laudes ⁊c. tercō ꝑde collectō ibi. Venit ergo ioſaphat. Circa pmū ponitur nomē ⁊ genus ꝓphete.
s Erat aūt ⁊c. et hoc ad denotādum auctoritatē ſue ꝓphetie. t Hec dicit dn̄s vobis. ꝑ me loquens.
v Nolite timere ⁊c. cuius cā ſubdit̄ Non eſt. n. vr̄a pugna ſed dei: q̄a expugnabit ꝓ vobis inimicos vr̄os: ſicut patebit infra ꝑ effectū. Cōſequenter denunciat eis ꝓcedendi modum.
x Cras aſcēdetis ꝯtra eos ⁊c. ⁊ patꝫ lra vſqꝫ ibi.
y Ceciderūt ꝓni in terrā corā dn̄o. ad regrāduꝫ ei de tāto bn̄ficio ſibi ꝓmiſſo. z Stās ioſaphat in medio vt melius audiret̄.
a Credite domio deo vr̄o. timebat eī ne aliqui puſillanimes effecti verbis ꝓphete diſcrederēt: ⁊ ſic fugerēt.
b Deditqꝫ ꝯſilium populo: qꝛ nō debebat omittere ea que eſſent agenda. ideo ſequit̄. c Et ſtatuit cantores dn̄i ſicut ꝯſuetum erat in bellis filioꝝ iſrael fieri.

mini dño. qm̄ in eternū mi-
ſericordia ei⁹. [e] Cūq̧ cepiſ-
ſent laudes canere: [e] vertit
dñs inſidias eoꝝ in ſemet-
ipſos filioꝝ. ſ. āmō ⁊ moab ⁊
mōtis ſeyr: q̄ egreſſi fuerāt
vt pugnarēt ꝯ iudā: ⁊ pcuſ-
ſi ſt. [f] Nāq̧ filij āmon ⁊ mo-
ab cōſurrexerūt aduerſum
habitatores mōtis ſeyr: vt
interficerēt ⁊ delerēt eos. Cū
q̧ hoc ope ppetraſſent: et i
ſemetipſos verſi mutuis cō-
cidere vulneribus. [g] Porro
iuda cū veniſſet ad ſpelūcā
q̄ reſpicit ſolitudinē vidit
pcul oēm late regionē ple-
naꝫ cadauerib⁹: nec ſupeſſe
quēq̄ q̄ necē potuiſſet eua-
dere. [h] Venit ḡ ioſaphat et
oīs ppl's cū eo ad detrahen
da ſpolia mortuoꝝ. inuene-
rūtq̧ int̄ cadauēa variā ſup
pellectilem: veſtes q̄ꝫ ⁊ vaſa
pcioſiſſima: ⁊ diripuerunt:
ita vt oīa portare nō poſſēt
nec p tres dies ſpolia aufer
re: pre prede magnitudine.
[i] Die āt quarto ꝯgregati ſt̄
in valle bñdictiōis. Eteniꝫ
qm̄ ibi bñdixerīt dño: voca-
uerūt locū illū vallis bñdi-
ctōis vſq̧ in pñteꝫ diē. Re-
uerſuſq̧ ē oīs vir iuda ⁊ hi
tatores hierl'm: et ioſaphat
ante eos in irl'm cuꝫ leticia
magna: eo q̧ dediſſet eis do-
minus gaudiū de inimicis
ſuis. Ingreſſiq̧ ſunt in hie
ruſalē cū pſalterijs ⁊ citha-
ris ⁊ tubis in domū domini
[k] Irruit aūt pauor dñi ſup
vniuerſa regna terraꝝ: cum
audiſſent q̧ pugnaſſet domi
n⁹ ꝯ inimicoſ iſrl'. Quieuit-
q̧ regnuꝫ ioſaphat: ⁊ pbuit
ei dñs pacē p circuitū. Re-
gnauit igit̄ Ioſaphat ſup
iudā: ⁊ erat triginta q̄nq̧ an-
norū cum regnare cepiſſet.
Viginti autē ⁊ q̄nq̧ annis
regnauit in irl'm: et nomen
mr̄is ei⁹ azuba filia ſelachi.
[l] Et ambulauit in via pr̄is
ſui aſa: nec declinauit ab ea
faciēs q̄ placita erāt coram
dño. [m] Verūtamē excelſa nō
abſtulit: et adhuc ppl's non
direxerat cor ſuum ad dñm
deū patrū ſuoꝝ. Reliq̄ aūt
geſtoꝝ ioſaphat priorū ⁊ no-
uiſſimoꝝ ſcpta ſt in vbis ie
hu filij anani: q̄ digeſſit i li-
bro rgū iſrl'. [n] Poſt hec inijt
amicicias ioſaphat rex iu-
da cū ochozia rege iſrl' cui⁹
opa fuerīt impijſſima: ⁊ pri-
ceps fuit vt faceret naues q̄
irēt i tharſis: fecerūtq̧ claſ-
ſeꝫ in aſiōgaber. Propheta
uit aūt eliezer filius dodau
de mareſa ad Ioſaphat di-
cēs. Quia habuiſti fedus cuꝫ
ochozia: pcuſſit dñs opera
tua: [o] ꝯtriteq̧ ſūt naues nec
potuerīt ire i tharſ. C. xxj.

[a] Dormiuit autē ioſa-
phat cū prib⁹ ſuis ⁊ ſe-
pult⁹ ē cū eis in ciuitate dd
regnauitq̧ ioraꝫ filius eius
p eo. [b] Qui hūit frēs filios
ioſaphat: azariaꝫ ⁊ iahihel
⁊ zachariā ⁊ azariā ⁊ micha
el ⁊ ſaphatiā. Oēs hi filij
Ioſaphat regis iuda. [c] De-
ditq̧ eis pr̄ ſuus multa mu
nera argenti ⁊ auri: et pen-
ſatōes cū ciuitatib⁹ muni-
tiſſimis in iuda: regnū autē
tradidit iorā eo q̧ eſſet pri-
mogenit⁹. Surrexit aūt io-
rā ſup regnū prīs ſui. [d] Cun
q̧ ſe ꝯfirmaſſꝫ [e] occidit oēs
fratres ſuos gladio: [f] ⁊ quoſ
dam de principibus iuda.
Trigintaduorum annorū

d Cumq̧ cepiſſent. Hic ꝯñr deſcribit
victorie ꝓmiſſe ex
hibitio: ⁊ hoc vir-
tute diuina cū dr̄.
e Vertit dñs in-
ſidias eoꝝ i ſemet-
ipſos. i. aduerſarioſ
iudeorū q̄ inſidia-
bant̄ vite et terre
ipſoꝝ. f Nanq̧
filij āmon et moab
ꝯſurrexerūt ⁊c. q̄a
dñs poſuit i eis ſpi
ritum vertiginis ⁊
diſſenſionis.
g Porro iuda ⁊c.
ſequit̄. Vidit pcul
oēm late regioneꝫ
plenā cadauerib⁹.
⁊ ſic vidit victoriā
ſibi ꝓmiſſaꝫ iaꝫ in
effectu datā.
h Venit ḡ. Hic
ꝯñr deſcribit̄ pde
collectio: ⁊ patꝫ li-
tera vſq̧ ibi.
i Die aūt quarta
vbi ponit̄ graruꝫ
actio. pmo extra
irl'm cū dr̄. Cōgre-
gati ſunt i valle be
nedictōnis: ſecun-
do in irl'm in tem-
plo dñi cū dr̄. Re-
uerſuſq̧ eſt oīs vir
iuda ⁊c. ⁊ patꝫ l'ra.
k Irruit āt. poſt
q̧ deſcriptus eſt vi
ctorie pceſſus: hic
ꝯñr deſcribit̄ ſeq̄nſ
effectus q̧ p iſtam
victoriā a deo da-
tā: ppl'i q̄ erāt in cir
cuitu regni Ioſa-
phat fuerūt territi
ita q̧ nō audebant
regnū ioſaphat in-
feſtare: ſequit̄.
l Et ambulauit i
via pr̄is ſui aſa ⁊c.
ſciꝫ q̄diu aſa fecit
bonū: ſed in malo
nō fuit ſecut⁹ ipſuꝫ
vicꝫ in hoc q̧ miſit
aurū et argētū do-
mus dñi regi ſyrie
diffidens de diuio
auxilio: vt habetur
iij. Regū. xv. ⁊ in B
q̧ ꝓphetaꝫ ipm ar-
guentē poni iuſſit
in neruo: vt habet̄
xv. m Verū-
tū excelſa non ab-
ſtulit ꝯtrariū videt̄ ſupra. xvij. Cumq̧ ſumpſiſſet cor eius
audaciā ꝓpter vias dñi: etiā excelſa ⁊ lucos de iuda abſtu
lit. Dicendū q̧ ibi loquit̄ ſcriptura de excelſis in quib⁹ im
molabat̄ ydolis: hic aūt de excelſis in quibus deo immo-
labat̄: qd̄ a pluribus regibus fuit pmiſſum ad maius ma
lū euitandū: ſicut dcm̄ fuit ſupra. xiiij. ca. in principio.
n Poſt hec inijt. Hic vltimo ioſaphat de mala ſocieta-
te punit̄: pmo p rephenſionem ꝓphete: que fuit quedaꝫ
punitio: in q̄tuꝫ
Ioſaphat acce-
pit eā patienter
ſcdo p damnuꝫ
tpale vñ ſbdit̄.
o Cōtriteq̧ ſt̄
naues: ꝓpt̄ ami
ciciā ipſi⁹ Ioſa-
phat ꝯtractā cū
Ochozia q̄ erat
peſſimus ydola
tra: ⁊ hāc puniti
onem ioſaphat
patienter acce-
ptauit: ⁊ ſic i pñ
ti punitus fuit:
ne puniret̄ gra-
uius in futuro.

Capi. xxj.

Dormiuit
aūt ioſa-
phat. hic
ꝯñr agit̄ de tpe
ipſi⁹ ioram: cui⁹
primo deſcribit̄
vita praua: ſecū
do ꝯtra eū rebel
lio iuſta: ibi. In
diebus illis. ter-
cio rephēſio de-
ra: ibi. Allate āt
ſunt ei l're. quar-
to punitio dura
ibi. Suſcitauit
ḡ ⁊c. Circa pri-
mū oñdit̄ fratri
cida cū dr̄.
b Qui habuit
frēs filios Ioſa
phat azariaꝫ ia-
hihel ⁊c. iſti no-
minant̄ hic: vt
euidētius appa-
reat malicia io-
ram: q̄ eos occi
dit: vt poſtea ſe-
quitur.
c Deditq̧ eis
pr̄ ſu⁹ multa mu
nera auri et ar-
genti: ⁊ penſatō-
nes ⁊c. i. ānuos
redditus: ⁊ ſeq̄-
tur.

d Cumq̧ ſe cō
firmaſſet. i. ami-
cicia et adiuto-
rio maloruꝫ ho-
minū ſe vallaſ-
ſet. e Occi-
dit oēs frēs ſu-
os. vt bona eo-
rū poſſideret: et
ne forſitan ipſo
electo de regno ꝓpter ſuā maliciam. aliquis de fratrib⁹
ſuis regnaret. f Et quoſdā de principibus iuda. q̄
facta ſua nō approbabāt: ſ; magis eius maliciā abhor-
rebāt. Scdo notant̄ de ydolatria: cū dicit̄. g Am
bulauitq̧ in vijs regū iſrl'. qui erāt ydolatre.
h Sicut egerat domus achab. qui coluit baal.
i Filia quippe achab erat vxor eius. ⁊ iō induxit ma-
ritū ad ydolatriā. Iſta aūt fuit athalia: que ca. ſequē.

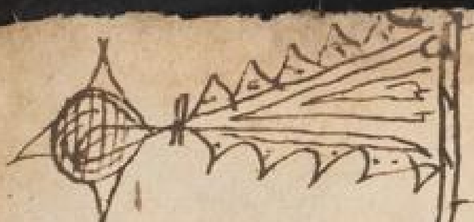

dr̄ filia amri patris achab. ad q̄ȯ pōt dici dupli̇r. Uno mō ꝙ fuit filia achab naturalis: vt hic dī ſequēti capi. tñ dr̄ filia amri eo mō loquendi q̄ filij filioꝝ dicunt̄ filij parentū: qui frequēs ē in ſcriptura. Alio mō ꝙ fuit filia amri naturalis: ſed dr̄ hic filia achab nutritōne ⁊ imitatōe in ydolatria: quia mortuo prē ei⁹ amri ipſe nutriuit eã ⁊ docuit i malo.

k ¶ Noluit aūt dn̄s diſpdere domū dauid. ꝗuis iſte iorā p maliciā ſuā demeruiſſet.

l ¶ In dieb⁹ illis. Hic ǭ iorã ponit̄ rebellio iuſta. ⁊ pꝫ ſententia ex dictis. iiij. Regū. viij. c. addendū tñ eſt hic cum dr̄.

m ¶ Et pcuſſit edom q̄ ſe circūdederat. lꝫ hoc ſit ibi expoſitū tñ h̄ ponit̄ alia expoſitio in gloſa hebraica: videlicꝫ ꝙ iorā in exercitu ſuo habebat mltos de idumeis: eo ꝙ erāt viri fortes ⁊ ei ſubiecti: ⁊ illos interfecit iorā ſubito ne irēt ad iuuanduꝫ illos idumeos q̄ rebellauerūt cōtra eū.

n ¶ Allate autē ſunt ei litere. Hic cōſequenter deſcribitur reprehenſio ipſius vera p literas helye: quarū ſententia hic breuit̄ ponit̄ ꝗ̄tum ad pctā ioram: ⁊ patꝫ ſententia ex dictis. dicunt autē hebrei ꝙ iſte litere fuerūt ei allate poſt tranſlationem helye in celum. de qua habetur. iiij. Reg. ij. et h̄ videt̄ rōnabiliter dictū. quia in illis literis fiebat mentio de occiſione fratrū ſuoꝝ: illos autem non occidit viuēte patre eius ioſaphat: vt ſatis patet ex principio hui⁹ capituli. nec ioſaphat etiam hoc pmiſiſſet: cū eēt ſanct⁹ et bonus: vꝫ ex ſupradictis: helyas vo raptus fuit ante mortē ioſaphat: q̄ȯ pꝫ ex hoc ꝙ heliſeus q̄ remāſerat loco helye. poſt eius raptum ꝓphetauit tribus regib⁹ de aqua eis danda ꝓpter reuerentiaꝫ ipſius ioſaphat regis iude qui erat ibi: vt habet̄. iiij. Reg. iij.

o ¶ Et fornicari feciſti iudā p ydolatriaꝫ que vocatur fornicatio: eo ꝙ facit diuerti a vero ſpōſo q̄ eſt de⁹.

erat iorā cū regnare cepiſſꝫ ⁊ octo annis regnauit i hieruſalē: [g]ambulauitqꝫ i vijs regū iſrl̄ [h]ſicut egerat dom⁹ achab. [i]Filia quippe achab erat vxor eius. Et fec̄ malū in ɔſpectu dn̄i. [k]Noluit āt dn̄s diſpdere domū dd̄ ꝓpt pactū q̄ȯ inierat cū eo: ⁊ qꝛ ꝓmiſerat vt daret ei lucernā ⁊ filijs eius in oī tpe. [l]In dieb⁹ illis rebellauit edom ne eēt ſubditus iude: ⁊ conſtituit ſibi regē. Cūqꝫ trāſiret ioram cū pricipib⁹ ſuis ⁊ cūcto eq̄tatu q̄ erat ſecū: ſurrexit nocte [m] et percuſſit edom q̄ ſe circumdederat: ⁊ oēs duces eq̄tat⁹ ei⁹. Attñ rebellauit edō: ne eēt ſb̄ ditione iuda: vſqꝫ ad hāc dieꝫ. Eo tēpe ⁊ lobna receſſit ne eēt ſub manu illi⁹. Dereliq̄rat. n. dn̄m deū patrū ſuorū: inſup et excelſa fabricatus ē in vrbib⁹ iuda: ⁊ fornicari fecit habitatores hieruſalē ⁊ puaricari iudā. [n]Allate ſt̄ aūt ei lr̄e ab helya ppheta: in q̄b⁹ ſcriptuꝫ erat. Hec dicit dn̄s deus dd̄ prīs tui. Qm̄ non ambulaſti in vijs ioſaphat prīs tui: et in vijs aſa regis iuda: ſꝫ inceſſiſti p iter regū iſrl̄. [o]⁊ fornicari feciſti iudaꝫ: ⁊ habitatores hierl̄m: imitatus fornicatōem domus achab inſup ⁊ frēs tuos domuꝫ prīs tui meliores te occidiſti [p]ecce dn̄s pcutiet te plaga magna cum pplo tuo: ⁊ filijs ⁊ vxorib⁹ tuis: vniuerſaqꝫ ſbſtantia tua. Tu aūt egrotabis peſſimo lāguore veteri: donec egrediant̄ vitalia tua paulatim per ſingulos dies [q]Suſcitauit ḡ dn̄s ɔtra iorā ſpm̄ philiſtinoꝝ ⁊ arabū q̄ ɔfines ſunt ethyopib⁹: et aſcenderūt in terrā iuda [r]et vaſtauerūt eā. [s]Diripuerūt qꝫ cūctā ſubſtantiā q̄ inuēta ē in domo regis: [t]inſup et filios eius ⁊ vxores. Nec remāſit ei fili⁹ niſi ioachaꝫ q̄ minim⁹ natu erat. [v]Et ſup hec oīa pcuſſit eū dn̄s [x]alui lāguore inſanabili. Cunqꝫ diei ſuccederet dies: et tpm ſpacia voluerent̄ duoꝝ annoꝝ expletus eſt circulus: ⁊ ſic lōga ɔſumptus tabe: ita vt egereret etiā viſcera ſua: lāguore pit er ⁊ vita caruit [y]Mortuuſqꝫ ē in infirmitate peſſima: [z]⁊ nō fecit ei popul⁹ ſcḋm moreꝫ cōbuſtionis exeq̄as [ʒ]ſic̄ fecerat maiorib⁹ eius. Trigintaduoꝝ ānoꝝ fuit cum regnare cepiſſet: ⁊ octo annis regnauit in hieruſalē. Ambulauitqꝫ nō recte: ⁊ ſepelierūt eum in ciuitate dd̄: verūtamē nō in ſepulcro regū.

¶ Ca. xxij.

[a]Onſtituerūt āt habitatores hierl̄m [b]ochoziā filiū ei⁹ [c]minimū regē p eo. Omēs eñ maiores natu

p ¶ Ecce dn̄s pcutiet te plaga magna ⁊c. ⁊ rebus. ⁊ etiaꝫ ꝓpria pſona: ideo ſubdit. Tu aūt egrotabis ⁊c. ſequit̄.

q ¶ Suſcitauit ergo. Hic ɔ̄ñr deſcribitur ipſius ioraꝫ punitio oura ſcḋm tenorem literaꝛuꝫ helye ⁊ eodem ordine q̄ denūciata eſt punitio iſta cū dr̄.

q ¶ Suſcitauit ⁊c. ſpm̄ philiſtinoꝝ. i. volūtatem ⁊ animoſitatem inuadendi regnum iorā.

r ¶ Et vaſtauerūt eā. ꝗ̄tuꝫ ad villas ⁊ agros.

s ¶ Diripuerūtqꝫ cūctā ſubſtantiaꝫ. ꝗ̄tuꝫ ad bona mobilia.

t ¶ Inſuper ⁊ filios eius. quos occiderūt: vt habet̄ in principio ſequētis capitli: excepto ioachaꝫ minimo.

v ¶ Et ſup hec oīa pcuſſit eū dn̄s. in pſona ꝓpria.

x ¶ Alui dolore inſanabili: ita ꝙ diu cruciaret̄ pena horribili: iō ſequit̄.

y ¶ Mortuuſqꝫ ē in infir. peſſima. non ſolū ꝗ̄tū ad corp⁹: ſꝫ etiā ꝗ̄tū ad aiaꝫ. qꝛ non apparuerūt ei penitentie ſigna ꝓpter q̄ȯ ſubdit̄.

z ¶ Et nō fecit ⁊c. ɔbuſtionis exequias ɔburendo circa eū aromatica.

ʒ ¶ Sicut fecerat maioribus eius. vt dictū ē ſupra d̄ aſa ca. xvj. lꝫ iſte indigeret eo ꝙ erat totus corrupt⁹: ⁊ fetidus: vt pꝫ p p̄dicta: ⁊ hoc in deteſtatōem ſue malicie ⁊ ex cadē cā non fuit ſepultus in ſepulcro regum: quia rē gnauerat indigne.

¶ Ca. xxij.

a Onſtituerunt autē ⁊c. Hic ɔ̄ñter agit̄ d̄ tpe ochozie. Et primo deſcribitur eius mala vita. Secūdo infert̄ pena debita: ibi. Igit̄ azarias. Quia prime ptis pꝫ ex dict̄ iiij. Reg. viij. in fine: exceptis que ſequunt̄.

b ¶ Ochoziaꝫ filium eius. Iſte eſt qui ca. p̄cedenti dict⁹ eſt ioahaꝫ: ⁊ in pte ſequenti dicit̄ azarias: qꝛ fuit trinominus: vel quia eſt idem nomen variatum. ſicut in latino idē nomen eſt nicolaus colinus coletus.

c ¶ Minimū. qꝛ alij filij fuerāt interfecti.

d ¶ Quadragītaduoꝝ annoꝝ fuit ochozias cū regnare cepiſſet. hoc videtur impoſſibile. qꝛ in fine p̄cedentis capituli dictuꝫ eſt ꝙ ioram pater ei⁹. xxxij. annoꝝ erat: q̄ñ cepit regnare ⁊ octo annis regnauit: ex quo ſequit̄: ꝙ filius eius ocho-

ʒias ſenioꝛ fuit patre duobus annis. Ad qḋ dicendū ſm
ſniam hieronymi: ꝙ ioꝛam regnauit. xxviij. annis: ⁊ octo
annis regnauit ſatis bene poſt moꝛtē patris ſui ioſaphat
anteq̄ꝫ ꝑ vxoꝛē ſuā ad ydolatriā traheret: ⁊ iō illi octo an
ni tm̄ in eius regno ꝯputant̄: alij aūt. xx. ānis regnauit
peſſime: ꝓpter qḋ i
ei⁹ regno nō ꝯpu-
tant̄ ſicut libro pͥ
mo Reg. xiij. dicit̄
ꝙ ſaul r̄gnauit du-
obus annis: ⁊ reſi-
duum tacet̄: quia
duobus annis tm̄
bene regnauit: tn̄
pluribus regnauit
licet male: vt ibidē
dictū fuit: ſ annis
vite filij ſui copulā
tur ne erroꝛ in hy-
ſtoꝛia fieret ſi oīno
tacerent̄. ſilr̄ ⁊ alij
anni ſaul alibi exp̄
munt̄. ſ. Actu. xiij.
⁊ ꝓpter hoc dr̄. iiij.
Reguꝫ. viij. ꝙ iſte
ochozias. xxij. an-
noꝝ erat qn̄ regna
re cepit: qꝛ ibi reſe-
cant̄ anni. xx. pr̄is
ſui qui hic addunt̄
rōne dicta.
e Ipi. n. fuerunt
ei ꝯſiliarij. ſ. illi de
domo Achab: qui
erāt ydolatre.
f Et perrit cū io-
ram filio achab. ex
amicicia ⁊ familia
ritate.
g Igit̄ ochozias
vel Azarias. Hic
ꝯn̄r deſcribit̄ eius
pena debita: ⁊ pͥ-
mo in ꝑſona pro-
pria: ſcḋo in pꝛole
ſua: ibi. Nec erat
vltra ſpes. ſnia au
tem prime ꝑtis pꝫ
ex dictis. iiij. Reg.
ix. c. ⁊. viij. g. exce-
pto qḋ ſequit̄.
h Quē vnxit de⁹
ꝑ vnuꝫ de diſcipul̄
heliſei. vt hr̄. iiij.
Reg. ix.
i Et filios fratrū
ochozie. qꝛ fratres
ochozie fuerāt int̄-
fecti: vt dcm̄ ē ſ fi-
lij eoꝝ remāſerāt:
vocātur tn̄ fratres
ochozie. iiij. reguꝫ
x. ca. l. ꝓpinqui ⁊ de
eadē cognatiōe. in
libro de hebꝛaicis
queſtōnib⁹ dicit̄ ꝙ
erāt ꝯſobꝛini ocho
zie. k Nec erāt
vltra ſpes. Hic ꝯ-
ſequenter deſcribi-
tur punitio Ocho
zie i ꝓle ſua: qꝛ mr̄

q̄ añ eū fuerāt int̄fecerāt la
trones arabū q̄ irruerāt in
caſtra. Regnauit Ochozi-
as filius ioꝛam regis iuda.
a Quadragita duoꝝ annoꝝ
erat ochozias cum regnare
cepiſſet ⁊ vno āno regnit in
ir̄lm: ⁊ nomē mr̄is ei⁹ atha-
lia filia amri. Sꝫ ⁊ ipe igreſ
ſus eſt ꝑ vias domus achab
Mr̄ em̄ eius impulit euꝫ vt
impie ageret. Fec̄ igr̄ malū
in ꝯſpectu dn̄i ſicut domus
achab. c Ipi. n. fuerūt ei con
ſiliarij pt⁹ moꝛtē pr̄is ſui in
interituꝫ eius: ābulauitq̄ꝫ i
ꝯſilijs eoꝝ. f Et perrit cum
ioꝛā filio achab rege iſrael
in bellū ꝯ̄ aſahel regē ſyrie
in ramoth galaad vulnera
uerūtq̄ꝫ ſyri ioꝛaꝫ. Qui re-
uerſus e vt curaret̄ in iezra
hel. Multas em̄ plagas ac-
cepat in ſup̄dicto certamie
g Igit̄ ochozias fili⁹ ioꝛam
rex iuda deſcendit vt inuiſe
ret ioꝛā filiū achab i iezra-
hel egrotāte. Uoluntatis
q̄ppe fuit dei aduſus ocho-
ziaꝫ: vt veniret ad ioꝛā: ⁊ cū
veniſſet ⁊ egrederet̄ cum eo
h aduerſuꝫ iehu filiū namſi.
quē vnxit dn̄s vt deleret do
mū achab. Cuꝫ ḡ euerteret
iehu domum achab inuenit
pꝛincipes iuda i ⁊ filios frm̄
ochozie q̄ miniſtrabāt ei: ⁊
interfecit illos. Ipm̄ q̄ꝫ ꝑ-
quirēs ochoziā ꝯphēdit la-
titantē i ſamaria: adductū
q̄ꝫ ad ſe occidit: ⁊ ſepelierūt
cū eo ꝙ eēt fili⁹ ioſaphat: q̄
queſierat dn̄m in toto coꝛ-
de ſuo k Nec erat vltra ſpes
aliqua: vt de ſtirpe quis re-
gnaret ochozie. Siquidem
athalia mater eius videns
ꝙ moꝛtuus eſſꝫ filius ſuus

ſurrexit ⁊ interfecit omneꝫ
ſtirpem regiā domus ioꝛaꝫ
Poꝛro ioſabeth filia regis
tulit ioas filium ochozie: ⁊
furata ē eū de medio filio-
rū regis cuꝫ interficerēt̄ur
l abſconditq̄ꝫ eū cū nutrice
ſua in cubiculo lectuloꝛum
Ioſabeth āt q̄ abſcōderat
eū erat filia regis ioꝛā: vxoꝛ
ioiade pōtificis ſoꝛoꝛ ocho
zie: ⁊ idcirco athalia nō in-
terfecit euꝫ. Fuit ergo cum
eis in domo dei abſcōditus
ſex ānis: q̄bꝰ regnauit atha
lia ſup̄ terrā. Ca. xxiij.

a Anno aūt ſeptimo cō
foꝛtatus ioiada b aſſū-
pſit cēturiones: azariā viꝗ
filium hieroboam ⁊ iſmael
filium iohannan: azariam
q̄ꝫ filiuꝫ obed: ⁊ maaſiā fili-
um adaie: ⁊ eliſaphat filiuꝫ
zechri: ⁊ inij̄t cuꝫ eis fedus.
Qui circūeuntes iudā con
gregauer̄t leuitas de cūctis
vꝛbibꝰ iuda: ⁊ pꝛincipes fa-
miliaꝝ iſr̄l: venerūtq̄ꝫ in hie-
ruſalē. Inij̄t ergo oīs mltī
tudo pactū in domo dei cū
rege. Dixitq̄ꝫ ad eos ioiada
Ecce filius regis regnabit
ſicut locutus ē dn̄s ſup̄ fili-
os dd̄. Iſte ē ſermo quē fa-
cietis. Tercia ps vr̄m qui
veniūt ad ſabbatum ſacer-
dotū ⁊ leuitaꝝ et ianitoꝛuꝫ
c erit in poꝛtis: tercia vo ps
ad domū regis: et tercia d ad
poꝛtam que appellatur fun
damenti. Omne vero reli-
quū vulgus ſit in atrijs do-
mus domini: nec quiſpiam
alius ingrediatur domū do-
mini: niſi ſacerdotes ⁊ q̄ mi
niſtrāt de leuit̄. Ipi tantū
modo ingrediant̄: qꝛ ſancti
ficati ſt̄: ⁊ oē reliquū vulg⁹

ei⁹ athalia interfec̄ oēs filios eius vno excepto: et p̄tꝫ
ſnia huius partis ex dictis. iiij. Regū. xj. a. excepto qḋ
ſequit̄. l Abſcondit ⁊c̄. in cubiculo lectuloꝝ. i. in
doꝛmitoꝛio ſacerdotū in templo miſtrantiū: vt dicit h
gloſa hebꝛaica tercio regū dr̄. Eratq̄ꝫ cū ea in domo do
mini clam. vbi
dicit ra. ſal. ꝙ h
fuit i ſolarijs tē
pli: ⁊ foꝛte ibi ia
cebant ſacerdo
tes i ſua exedra
miniſtrātes vel
ſaltē eoꝛū aliqui
vl̄ poteſt dici ꝙ
pͥmo abſcōdit
euꝫ in doꝛmito-
rio ſacerdotum
qḋ erat circa tē-
pluꝫ: poſtea trā
ſtulit eū ad ſola
rium templi. vt
ſecretius ſerua-
retur ibi.
Caplm̄. xxiij.
a Anno āt
ſeptimo.
Hic agi-
tur de tp̄e ipſius
ioas regis iude
et pͥmo deſcri-
bitur ei⁹ inſtitu-
tio. ſcḋo regni
ſui ꝓſecutio ca.
xxiiij. Circa pͥ-
mū pͥo deſcribi
tur ipſi⁹ ioas in-
ſtitutio: ſecūdo
athalie occiſio:
ibi. qḋ cū audiſ-
ſet athalia. ter-
cio regis inſtitu
ti confirmatio:
ibi. Pepigit aūt
ioiada. ſnia aūt
iſtaꝝ ꝑtium pa-
tet ex dictis. iiij.
Reg. xj. exceptꝭ
que ſequuntur.
In pͥa p̄te dr̄.
b Aſſumpſit
cēturiones aza-
riam ⁊c̄. nomia
iſtoꝝ omittunt̄
iiij. reguꝫ que ex-
pͥmunt̄ hic ad
maiorem hyſto
rie certitudinē.
c Erit in poꝛ-
tis. iiij. regum dr̄
Ad poꝛtā ſeyr.
⁊ foꝛte ex illa ꝑ-
te erant plures
poꝛte: iō dr̄ hic i
poꝛtis.

d Ad poꝛtam
q̄ appellat̄ fun-
damenti: iſta eſt
poꝛta que tercō
regū dr̄: p⁹ habi
taculū ſcutario-
rū. Poꝛte enim
pluribus noib⁹

noiant̃ et diuer
ſis ꝓprietatib⁹.
e ¶ Et peltas re
gis Dd. i. ſcuta
rotūda a pellen
do dicta. q̄a re-
pellūt ictus. In
ſcd̄a pte dicit̃.
f ¶ Cūq̧ vidiſſʒ
regē ſtantē ſup
gradū. Dicunt
aliqui ꝙ iſte gra
dus erat baſis
enea ſup quam
orauit ſalomon
vt h̃r ſupra ſex-
to. ⁊ vocat̃ gra-
dus. q2 ad eam
aſcendebat̃ per
aliquot gradus
q2 habebat tres
cubitos in alti-
tudine vt ibidez
dr̃. ẜm alios do
erat quedaz ſe-
des notabilis in
porticu templi:
vbi̇ rex ſedebat
q̄n veniebat ad
domuz dñi. In
tercia pte dicit̃.
g ¶ Cōſtituit āt
ioiada p̄poſitos
in domo dñi. vt
fierēt ibi diuina
obſeq̄a: ſicut fie
bant anteq̧ re-
gnaret Athalia
q̄ cultū diuinuz
prout potuit de-
ſtruxit: vt habet̃
ca. ſequenti.
h ¶ Iuxt̃ diſpō-
ſitōnem dd. que
diſpoſitio h̃r ſu-
pra li. j. xxiiij. et
xxv. ca.
i ¶ Letatuſq̧ ē
omis p̄pl̄s terre.
eo ꝙ liberatus
erat a dn̄io mu-
lier̃: q̄d erat ob
probrioſum. et
q2 regnū reſtitu
tū erat ad here-
dem debitum.

obſeruet cuſtodias dn̄i. Le-
uite aūt circūdent regē hn̄-
tes ſinguli arma ſua. ⁊ ſi q̄s
alius ingreſſus fuerit tem-
plū interficiat̃: ſintq̧ cū re-
ge: ⁊ intrante et egrediente.
Fecerunt ergo leuite et vni
uerſus iuda iuxta omnia q̄
p̄cepat ioiada pontifex. Et
aſſumpſerunt ſinguli viros
q̄ ſub ſe erāt: ⁊ veniebant p
ordinē ſabbati cū his q̄ iaz
ipleuerant ſabbm̄: ⁊ egreſſi
erāt. Siq̄dez ioiada ponti-
fex non dimiſerat abire tur
mas q̄ ſibi p ſingulas ebdo
madas ſuccedere conſueue-
rant. Deditq̧ ioiada ſacer-
dos cēturionib⁹ lāceas cly-
peoſq̧ᵉ ⁊ peltas regis dauid
quas cōſecrauerat in domo
dn̄i. Cōſtituitq̧ oēm pplm̄
tenētiū pugiones a pte tem
pli dextra vſq̧ ad ptem tem
pli ſiniſtrā corā altari ⁊ tē-
plo p circuitū regis: ⁊ edu-
xerūt filiū regis: ⁊ impoſue-
rūt ei dyadema et teſtimo-
niuz dederūtq̧ in manu ei⁹
tenēdā legē ⁊ ꝯſtituerūt eū
regez. Unxit q̧ illū ioiada
pōtifex ⁊ filij ei⁹: īmp̄catiq̧
ſunt ei atq̧ dixerūt. Uiuat
rex. Q̄d cum audiſſet atha-
lia vocē. ſ. currētiū atq̧ lau
dantiū regē ingreſſa eſt ad
pplm̄ in tēplū dn̄i.ᶠ Cūq̧ vi
diſſet regē ſtātē ſup gradū i
itroitu ⁊ p̄ncipes turmaſq̧
circa eū: oēmq̧ ppl̄z tre gau
dētē atq̧ clāgētē tub ⁊ diuſi
generis organis ꝯcinentem
vocēq̧ laudantiū. ſcidit ve-
ſtimenta ſua et ait. Inſidie
inſidie. Egreſſus autē ioia-
da pōtifex ad cēturiones et
principes exercit⁹ dixit eis.
Educite illuz ex̃ ſepta tēpli
⁊ interficiat̃ foris gladio. Pre
cepitq̧ ſacerdos ne occide-
ret̃ in domo dn̄i. Et impo-
ſuerūt ceruicib⁹ ei⁹ manus.
Cūq̧ intraſſʒ portā equoꝝ
dom⁹ regis: interfecerūt eaz
ibi. Pepigit autē ioiada fe-
dus int̃ ſe vniuerſumq̧ po-

pulū ⁊ regē: vt eēt ppl̄s dn̄i.
Itaq̧ ingreſſus ē oīs ppl̄s
domū baal: ⁊ deſtruxerūt eaz.
⁊ altaria ac ſimulachra illi
us cōfregerūt: mathā q̧ ſa-
cerdotē baal interfecerūt an̄
aras. ᵍ Cōſtituit autē ioia-
da p̄poſitos in domo dn̄i: et
ſub manib⁹ ſacerdotū et le-
uitaꝝ: q̄s diſtribuit dd i do
mo dn̄i vt offerrēt holocau
ſta dn̄o ſicut ſcriptum eſt in
lege moyſi: in gaudio ⁊ can
ticisʰ iuxta diſpoſitōnē da-
uid. Conſtituit quoq̧ iani
tores in portis dom⁹ dn̄i:
vt nō ingrederet̃ eā immū-
dus in om̄i re. Aſſumpſitq̧
centuriones et fortiſſimos
viros: ac principes ppl̄i et
omne vulgus terre: et fece-
runt deſcendere regez de do
mo domini: et introire per
mediuz porte ſuperioris in
domum regis: et collocaue-
runt eū in ſolio regali.ⁱ Le-
tatuſq̧ eſt omnis populus
terre et vrbs quieuit. Por-
ro athalia interfecta ē gla-
dio.

¶ Capl̄m. xxiiij.

Aᵃ Eptem annoꝝ erat
ioas cū regnare cepiſ-
ſet et quadraginta annis re
gnauit in hierl̄m. Nomen
matris eius ſebia de berſa-
bee. Fecitq̧ q̄d bonū eſt co-
ram dn̄o: cunctis dieb⁹ ioia
de ſacerdotis. Accepit aūt
ei ioiada vxores duas: e qui
bus genuit filios et filias.
Poſt q̄ placuit Ioas vt in-
ſtauraret domū domini: cō-
gregauitq̧ ſacerdotes ⁊ le-
uitas et dixit eis.ᵇ Egredi-
mini ad ciuitates iuda: et
colligite de vniuerſo iſrael
pecuniam ad ſartatecta tē-
pli dei noſtri per ſingulos
annos: feſtinatoq̧ hoc fa-
cite. Porro leuite egere ne-
gligentius. Uocauitq̧ rex
ioiadam principem: ⁊ dixit
ei. Quare tibi nō fuit cure
vt cogeres leuitas inferre d̄
iuda ⁊ de hieruſalē pecuniā

¶ Capl̄m. xxiiij.
a ¶ Eptē anno
rū erat ioaſ
Hic p̄nr de
ſcribit̃ regni Ioas
p̄ſecutio: ⁊ primo
tpe p̄ſperitatis. ſe
cundo tpe aduerſi
tat̃: ibi. Poſtq̧ āt
obijt ioiada. Pria
in duas. q2 p̄ro de
ſcribit̃ p̄ceſſus re-
gni ioas in bono:
ſecūdo ioiade pon-
tificis ſancta cōſu-
matio: ibi. Senuit
aūt ioiada. ſenten-
tia prime ptis pz
ex dictis. iiij. Reg.
xij. exceptis que ſe
quunt̃.
b ¶ Egredimini ad
ciuitates iuda. pre
ter. n. illam pecuni
am q̄ ſponte offere
bat̃ in tēplo p ne-
ceſſarijs tēpli: vo-
luit rex vt a quoli-
bet capitaneo d̄ re
gno ſuo colligeret̃
dimidius ſiclus ar
genti q̄ ſoluebatur
a cōitate ⁊ hoc eq̄
liter ſoluebat pau-
per ⁊ diues: vt ha
bet̃ Exo. xxx. ⁊ hec
pecunia dabat̃ p
redemptōe anime
q2 cum ſic numera
bant̃ p dimidios
ſiclos datos: non
erat plaga in ppl̄o
vt ibidem dr̃.
c ¶ Athalia. n. im-
piiſſima ⁊ filij eius
filij athalie nō pn̄t
hic itelligi fratres
ochozie filij ſui: q̄a
oēs fuerāt interfe-
cti: vt habet̃ ſupra
in p̄ncipio. xxij. ca.
nec filij ochozie: q2
illos interfecit atha-
lia: vt habet̃ ſupra
xxij. ca. in fine: ⁊ iō
filij eius h̃ dicūtur
ſacerdotes baal q̄ſ
ipa nutriebat vt dr̃
li. de hebraicis que
ſtiōib⁹. d ¶ De-
ſtruxerūt domū dei.
dimittētes multa
cadere: ⁊ ſpoliātes
tēplū vaſis ⁊ orna
mētis: applicantes
ea cultui baal: ⁊ p
pter h̃ ad reſtaurā
dum iſta reqrebat̃
magna pecunia: et
matie q2 illa q̄ erāt
applicata ydolis n̄
erāt vlteri⁹ diuino
cultui applicanda.

e ¶ Et fecerunt ar-
cham. tercio regū
dr̄ gazophilatium
locus ē vbi pōt re-
poni pecunia ſine
apertōne: nō tñ in-
de retrahi ſicut ꝑ
fabricis eccliaꝝ ſo-
let fieri. f ¶ Et
deferrēt ſinguli p̄ciū
dn̄o ⁊c. ſ. dimidiū
ſiclum: vt dictū eſt
ſupra. g ¶ Et cō-
gregata eſt infini-
ta pecunia. hyp̄bo-
le ē ad denotandū
magnā ſummā: lʒ
nō eēt infinita ſimplici-
ter. h ¶ Reliquā
ptem pecunie. de q̄
fa. ſunt va. templi
⁊c. ꝯtrariū vr̄. iiij.
Reg. xij. c. vbi dici
tur. Nō fiebant ex
eadē pecunia hy-
drie templi dn̄i ⁊c.
Dicendū ꝙ q̄diu
repabat̄ tēpli edifi
ciū: nō fiebāt vaſa
templi ex illa pecu-
nia q̄ ordiata erat
ad repandū edifici
um: ⁊ ſm̄ hoc loq̄-
tur ſcriptura. iiij. re
gū: ſed edificio re-
pato de reſiduo pe
cunie facta ſunt va
ſa templi: vt hic dr̄
i ¶ Senuit āt. Hic
ꝯñr deſcribit̄ ipſi⁹
ioiade felix ꝯſūma
tio cū dr̄. k ¶ Ple
nus dierū. quia nō
trāſijt tp̄s in vacu
um: ſʒ in bonis opi-
bus ꝯtinue ſe exer
cuit: ꝓpter qd̓ val-
de ſolēniter ſepul-
tus fuit cum dicit̄.
Sepelierūtq; i ciui-
tate dd̓ cū regibus
⁊ ſubdit̄ cā hui⁹.
l ¶ Eo ꝙ feciſſʒ bo
nū cū iſrl': ipm̄ a do
minio mulieris li-
berādo: ⁊ ab ydo-
latria reuocando.
m ¶ Et cū dd̓. regē
de eius ſemine re-
ſtituendo: vt pʒ ꝑ
predicta.
n ¶ Poſtq̄ autē.
Hic ꝯñr deſcribit̄
regnū ioas tp̄e ad-
uerſitatis: ⁊ primo
deſcribitur ipſi⁹ ⁊ populi malū culpe. ſcd̓o malum pene:
ibi. Cumq; euolutus. Circa primū tangit̄ duplex culpa.
Prima ē ydolatria cū dr̄. o ¶ Ingreſſi ſunt principes
iuda ⁊ adorauerūt regē impendendo ſibi diuinū honorē
ſicut dictū fuit diffuſi⁹. iiij. Reg. xij. f. p ¶ Et dereliq̄-
rūt templū dn̄i ⁊c. abyſſus. n. abyſſum inuocat: ⁊ ideo de
vno peccato tracti ſunt ad alia. q ¶ Mittebatq; eis ꝓ
phetas vt ⁊c. ex q̄ apparet dei miſeratio: ⁊ eorum obſtina-

q̄ ꝯſtituta eſt a moyſe ſeruo
dn̄i: vt inferret eā oīs mul-
titudo iſrl' in tabernaculū
teſtimonij. c Athalia. n. im-
pijſſima ⁊ filij eius d deſtru-
xerūt domū dei: ⁊ de vniuer-
ſis q̄ ſctificata fuerāt in tē-
plo dei: ornauerūt phanum
baalim. Precepit ḡ rex: e et
fecerūt archā: poſueruntq;
eā iuxta portā dn̄i foriſec⁹.
Et p̄dicatū ē in iuda ⁊ hie-
ruſalē: f vt deferrent ſinguli
p̄ciū dn̄o qd̓ cōſtituit moy-
ſes ſeru⁹ dei ſup oēm iſrl' in
deſerto. Letatiq; ſunt cun-
cti prīcipes ⁊ oīs ppl's: ⁊ in-
greſſi cōtulerūt in archā dn̄i
atq; miſerūt: ita vt implere
tur. Cumq; tp̄s eēt vt defer-
rēt archā corā rege ꝑ man⁹
leuitaꝝ. Videbāt eē multā
pecuniā: īgrediebat̄ ſcriba
regis ⁊ quē prim⁹ ſacerdos
ꝯſtituerat: effundebātq; pe
cuniā q̄ erat in archa. Por-
ro archā reportabāt ad lo-
cū ſuū: ſicq; faciebant ꝑ ſin
gulos dies. g Et ꝯgregata ē
infinita pecunia: quā dede-
rūt rex ⁊ ioiada his qui pre-
erāt opib⁹ dom⁹ dn̄i. At illi
cōducebāt ex ea ceſores la-
pidū: ⁊ artifices operū ſin-
guloꝝ vt inſtaurarēt domū
dn̄i: fabros q̄ʒ ferri ⁊ eris: vt
quod cadere ceꝑat fulciret̄.
Egerūtq; hi q̄ opabant̄ in-
duſtrie: ⁊ obducebat̄ parie
tū cicatrix ꝑ man⁹ eorū: ac
ſuſcitauerūt domū dn̄i in ſta
tū priſtinū: ⁊ firmit̄ eā ſta-
re fecerūt. Cumq; cōpleſſent
oīa opa: detulerūt corā re-
ge ⁊ ioiada: h reliquā p̄tē pe
cunie: de q̄ facta ſūt vaſa tem
pli in miſteriū ad holocau-
ſta: phiale q̄ʒ et cetera vaſa
aurea ⁊ argētea. Et offere-
bātur holocauſta in domo
dn̄i iugiter cunctis dieb⁹ io
iade. i Senuit autē ioiada
k plen⁹ dierū: ⁊ mortu⁹ ē cū
centū triginta eēt ānoꝝ: ſe-
pelierūtq; eū in ciuitate dd̓
cū regib⁹: l eo ꝙ feciſſet bo-
nū cū iſrl' m ⁊ cū domo eius.
n Poſtq̄ āt obijt ioiada o in-
greſſi ſunt p̄ncipes iuda: et
adorauerūt regē. Qui deli-
nitus obſequijs eoꝝ acqui-
euit eis p Et dereliquerūt tē-
plū dn̄i dei patꝝ ſuoꝝ: ſuie-
rūtq; lucis ⁊ ſculptilibus ⁊
facta ē ira dn̄i ꝯ iudā ⁊ irl'm
ꝓpter hoc pctm̄. q Mittebat
q; eis ꝓphas vt reuerterē-
tur ad dn̄m: q̄s ꝓteſtantes
illi audire nolebāt. r Sp̄us
itaq; dei induit Zachariā
s filiū ioiade ſacerdotem: et
ſtetit in ꝯſpectu ppl'i ⁊ dixit
eis. Hec dicit deus. Quare
trāſgredimini p̄ceptū dn̄i
qd̓ vob̄ non ꝓderit: ⁊ dereli
quiſtis dn̄m: vt derelinq̄ret
vos. t Qui ꝯgregati aduer-
ſus eū miſerūt lapides iuxta
regis impiū: in atrio dom⁹
dn̄i. Et nō ē recordat⁹ ioas
rex miſcd̓ie quā fecerat ioia
da p̄r illius ſecū: ſʒ interfecit
filiū eius. Qui cū moreret̄
ait. v Videat et req̄rat dn̄s.
x Cūq; euolutus eſſet ann⁹
aſcēdit ꝯ eū exercitus ſyrie
venitq; in iuda et hierl'm: ⁊
interfecit cūctos principes
ppl'i atq; vniūſā p̄dā miſe-
rūt regi in damaſcū. Et cer
te cū ꝑmodic⁹ veniſſʒ nūer⁹
ſyroꝝ tradidit dn̄s ī maīb⁹
eoꝝ infinitā mltitudinē eo
ꝙ dereliq̄ſſent dn̄m deū pa-
trū ſuoꝝ. y In ioas q̄ʒ igno-
minioſa exercuere iudicia:

tio. Conſequen-
ter notat̄ de pa-
tricidio in inter-
fectōe zacharie
qui patri ſucceſ-
ſerat in ſummo
ſacerdotio vt hr̄
ex gloſa magna
hebraica treno-
rū ſcd̓o ſup illd̓.
Si occidit̄ i ſan
ctuario domini
ſacerdos ⁊ pro-
pheta. ⁊ in p̄nti
cum dr̄.
r ¶ Sp̄us itaq;
dn̄i īduit zacha-
riā. ex reuelatio
ne. n. ſpūſſancti
et eius impulſu
mot⁹ fuit ad cō-
ſtanter arguen-
dū regē et ꝓplm̄.
s ¶ Filiū ioiade
ꝑ hoc oñdit̄ cō-
ditio aggrauās
petm̄ qꝛ ioiada
fecerat bona er-
ga regē ⁊ ꝓplm̄
vt pʒ ex p̄dictis.
t ¶ Miſerūt la-
pides iuxta reg̓
imperiū. ex quo
pʒ ꝙ rex ⁊ ꝓplus
ꝑpetrauerūt pa
tricidium.
v ¶ Videat dn̄s
et requirat. hoc
dixit nō zelo vin
dicte: ſʒ iuſticie
diuine. x ¶ Cū-
q; euolutus eēt
annus. Hic ꝯñr
ponit̄ debita pe
na: ⁊ primo i de-
bellatione ioas
cū dr̄. Aſcendit
ꝯtra eū exercit⁹
ſyrie ⁊c. ⁊ patet
ſn̄ia vſq; ibi.
y ¶ In ioas q̄ʒ
ignominioſa ex-
ercuere iudicia.
que aūt fuerunt illa hic nō exprimit̄: nec. iiij. Reg. ſʒ li-
bro de hebraicis queſtionibus dr̄: ꝙ occiderunt filios
eius corā eo: īmproperando ei interfectōnē zacha-
rie: ſed hoc non videtur verum: quia in principio ſe-
quentis capituli dicitur: ꝙ amaſias filius eius regna-
uit ꝓ eo. ꝓpter qd̓ et multa alia: iſte liber de hebraicis
queſtionibus a multis et rōnabiliter vt vr̄ negat̄ eſſe
Hiero. tū qꝛ nō hʒ ei⁹ ſtilū: tū qꝛ in libro illuſtriū viroꝝ

vbi Hiero. enumerat libros ab eo editos: facit solum
mentōez de hebraicis qōnib⁹ sup Gen̄. ⁊ iō dr̄ ꝙ liber
de hebraicis qōnib⁹ sup alios libros fact⁹ fuit a q̄dam
iudeo ꝯuerso: q̄ multa ficticia immiscuit vt videt̄ ꝓpter
qḋ de illo libro par̄ curandū ē: nisi q̄ntuȝ ꝯsonat veri-
tati: ⁊ iō alit̄ dr̄.
ꝙ fecerūt isti io-
as plagas tur-
pes: ⁊ ignomini
osas: ⁊ iō subdi-
tur. Et abeūtes
dimiserunt euȝ
in languoribus
magnis: secūdo
describitur pena
ei⁹ in interfecti-
one eius dr̄.
y Surrexerūt
aūt ꝯtra eū ser-
ui sui. ⁊ p;ȝ sen-
tentia hui⁹ ꝑtis
ex dict. .iiij. Re.
xij. in fine.
z Sȝ nō in se-
pulcris regum.
q2 erat indign⁹
ꝓpter malicias
suas.
Capl'm. xxv.
Regnauit
aūt. Hic
dn̄r agit̄
de tp̄e amasie: ⁊
p̄mo describit̄
regni eius ꝓspe
ritas q̄diu vixit
innocenter: secū
do eius aduersi
tas postq̄ vixit
insolent: ibi. At
ille exercit⁹. sen
tentia aūt p̄me
ꝑtis patȝ ex di-
ctis .iiij. Reguȝ
xiiij. in p̄cipio
excepto q̄ sequi-
tur. b Iu-
gulauit seruos
q̄ occiderūt ⁊c.
⁊ hoc iuste: q2 lȝ
ee̅t dignus mor-
te: tn̄ isti nō ha-
bebant auctori-
tatē eū occiden-
di. c Cōgre-
gauit igit̄ ama-
sias iudā ⁊c. ad
pugnādū cōtra
idumeos infestā-
tes regnū suū.
d O rex ne e-
grediat̄ tecū ex-
ercitus israbel.
q2 erāt ydolatre
⁊ iō eoꝝ societas
magis nocuissȝ
q̄ iuuisset: iō se-
quit̄. e Nō
ē. n. dn̄s cū isrl̄:
q2 in regno illo colebant̄ vituli aurei: ⁊ etiā ydola alia
f Et cunctis filijs ephraim. a quibus dn̄abat̄ regnū
illud: q2 hieroboam p̄imus rex fuit de tribu ephraim
⁊ plures alij post eū. g Habet dn̄s vn̄ dare tibi ⁊c.

⁊ abeūtes dimiserūt eū in lā-
guoribꝫ magnis. [y] Surrexe-
rūt aūt ꝯ eū serui sui in vlti-
onem sanguinis zacharie filij
ioiade sacerdotis: ⁊ occide-
rūt eū in lectulo suo ⁊ mor-
tuus ē: sepelierūtq̄ eū in ci-
uitate dd̄: [z] sed non in sepul-
cris regum. Insidiati vo sūt
ei zabath fili⁹ semath ama-
nitidis: ⁊ iozabath filius se-
marith moabitidis. Porro
filij eius ac summa pecunie
q̄ adunata fuerat sub eo: et
instauratio domus dei scri-
pta sunt diligenti⁹ in libro
regum. Ca. xxv.
R[a]Egnauit aūt amasi-
as fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Vigin
tiquinq̄ annoꝝ erat amasi
as cū regnare cepisset: ⁊ vi-
gintinoueȝ annis regnauit
in hierl'm. Nomen m̄ris ei⁹
ioiaden de hierl'm. Fecitq̄
bonuȝ in ꝯspectu dn̄i: verū-
tn̄ nō in corde ꝑfecto. Cum-
q̄ roboratū sibi videret im
periū: [b] iugulauit s̄uos q̄ oc
ciderāt regē p̄rem suū: ſȝ fili
os eoꝝ nō interfecit. sic scri-
ptū est in libro legis moysi
vbi p̄cepit dn̄s dicens. Nō
occidēt p̄res pro filijs: neq̄
filij ꝓ p̄rib⁹ suis: ſȝ vnusquis
q̄ in suo peccato morietur.
[c] Congregauit igr̄ amasias
iudā: ⁊ ꝯstituit eos ꝑ famili-
as: tribunosq̄ et centurio-
nes in vniuerso iuda ⁊ bēia
min: ⁊ recensuit a viginti an-
nis sursuȝ: inuenitq̄ triginta
milia iuuenum q̄ egrederēt
ad pugnā ⁊ tenerēt hastam
⁊ clypeū. Mercede q̄ȝ cōdu-
xit de isrl̄ centū milia robu-
stoꝝ: centū talētis argenti.
Venit aūt hō dei ad illum
⁊ ait. [d] O rex ne egrediat̄ te-
cū exercit⁹ isrl̄. [e] Nō ē eīn do-
min⁹ cuȝ isrl̄: [f] ⁊ cūctis filijs
ephraim: ꝙ si putas ī robo-
re exercitus bella cōsistere:
supari te faciet deus ab ho-
stib⁹. Dei q̄ppe est ⁊ adiuua
re ⁊ ī fugam ꝯuertere. Dixit
q̄ȝ Amasias ad hoīem dei.
Quid ergo fiet de cētū talē
tis q̄ dedi militibus isrl̄. Et
r̄ndit ei hō dei. [g] Hȝ dn̄s vn̄
tibi dare possit multo his
plura. Separauit itaq̄ ama-
sias exercituȝ q̄ venerat ad
eum ex ephraim: vt reuerte-
ret̄ ī locū suū. [h] At illi cōtra
iudā vehemēter irati: reuer
si sunt ī regionē suā. Porro
amasias confidēter eduxit
ppl'm suū: ⁊ abijt ī vallē sali
naꝝ: [i] ꝑcussitq̄ȝ filios seyr. x.
milia. Et alia decē milia vi
roꝝ cepert̄ filij iuda ⁊ addu
xerūt ad p̄ruptū cuiusdam
petre: p̄cipitaueruntq̄ȝ eos de
sūmo in p̄ceps: q̄ vniūsi cre
puert̄. [k] At ille exercit⁹ queȝ
remiserat amasias ne secuȝ
iret ad p̄liū [l] diffusus ē in ci-
uitatib⁹ iuda a samaria vsȝ
[m] bethorō: et interfectis trib⁹
milib⁹ diripuit p̄dam ma-
gnam. [n] Amasias q̄ȝ post ce-
dem idumeoꝝ ⁊ allatos de-
os filioꝝ seyr statuit illos ī
deos sibi ⁊ adorabat eos: et
illis adolebat incensuȝ. Ob
obrem irat⁹ dominus cōtra
amasiam: misit ad illū pro-
phetaȝ qui diceret ei. [o] Cur
adorasti deos qui non libe-
rauerunt populum suum:

ex quo p;ȝ ꝙ illam pecuniā illis militibus dimisit.
h At illi ꝯtra iudā vehementer irati. nō ꝓpter pecunie
retractōeȝ: vt pcm̄ ē: ſȝ q̄m reputauerūt se ꝯtēni in illa se-
paratōe. i Percussitq̄ȝ filios seyr decē milia. sic ē ī he-
breo: ⁊ tercio regū: ⁊ non viginti milia: vt hn̄t aliq̄ libri ⁊
male.
k At ille exercit⁹.
Hic ꝯn̄r describit̄
aduersitas r̄gni sui
postq̄ vixit insolē-
ter: ⁊ p̄imo ponit̄
aduersitas īducta
ꝓ peccato supbie.
secūdo ꝓ pc̄ō ydo
latrie: ibi. Amasias
q̄ȝ. Circa p̄imum
sciendū: ꝙ Amasi-
as exhibita victori
ria elatus in super
biā: eā magis attri
buēs virtuti ꝓprie
q̄ diuine: ⁊ iō exer
citus isrl̄ q̄ r̄dierat
ad terrā suā excita
tus fuit ex diuina
ordinatōe: vt inua
deret regnuȝ suuȝ.
nō. n. inuaserūt in
reditu de exercitu
amasie: ſȝ postq̄ ve
nerāt ad terrā suā
⁊ hoc notat̄ cū dr̄.
l Diffusus ē in ci-
ui. iuda a samaria.
scȝ veniendo.
m Vsq̄ bethorō
Samaria aūt erat
in regno isrl̄. Be-
thoron auteȝ in re
gno iude: ⁊ iō si re-
deundo ꝯ exercitu
amasie h fecissent:
sc̄ptura dixissȝ mō
ꝯrio. s. a bethoron
vsq̄ ad samariam
n Amasias aūt.
Hic ꝯn̄r ponit̄ ad
uersitas ꝓ peccato
ydolatrie: ⁊ p̄imo
ponit̄ culpa: secun
do pena: ibi. Igit̄
amasias. Circa p̄i
mum dr̄.
n Amasias quo-
q̄ post cedē idume
oꝝ et allatos deos
filioꝝ seyr: statuit
eos in deos sibi ⁊c.
In libris d' hebrai
cis qōnib⁹ dicit̄ ꝙ
illa ydola cū mora
rent̄ in idumea de-
derunt r̄nsa: ꝙ hoc
accidebat idumeis
eo ꝙ negligētes fu
erūt in cultu eoꝝ:
qḋ audiens amasi
as eos coluit: ſȝ hoc
vr̄ ficticium: q2 nul
la glosa hebraica hoc dicit: nec aliquis expositor latin⁹ au-
tenticus. Videtur etiam esse contra textum: quia ꝓpheta
de hoc reprehendens amasiam dixit. o Cur adorasti
deos qui non liberauerunt populum suum de manu tua.

nō.n.dr̄ ꝑꝑl's alicu-
ius veri dei vel fal-
ſi: niſi cultū impen
dat ſibi ſcḋm ordinē
illius ritus: vnde ⁊
filij iſrl' q̄n nō cole-
bant debito modo
dn̄m dicebant̄ nō
ꝑꝑl's eius: vt patet
Oſee.j.ca. ⁊ in plu
ribus alijs locꝭ ve-
teris teſtamēti. Itē
q2 amaſias rn̄diſſꝫ
ꝓphete cām dictā
ydola colēdi vt vi-
det̄ ꝓbabiliter: qđ
nō fecit: ſꝫ dixit.
a ¶ Num cōſiliari
us regis ⁊c. ex hoc
etiā apparet obſti-
natio ipſius ama-
ſie. b ¶ Igr̄ ama
ſias. Hic p⁹ culpā
ponit̄ pena debita
⁊ pꝫ ſnīa ex dictis.
iiij. Reg. xiiij. addē
da tn̄ ſunt aliq̄.
c ¶ Cardu⁹ q̄ eſt in
libano ⁊c. Cardu⁹
ē herba vilis ⁊ de-
ſpecta. Cedr⁹ autē
ē arbor alta: ⁊ ideo
vocat amaſiā car-
duū: q̄ ſub ſe habe-
bat tres trib⁹ tm̄.
Se āt vocat cedrū
q2 hēbat decē tri-
bus in regno ſuo.
d ¶ Porro amaſiā
regē iuda filiū ioaſ
filij ioachaz. ſic ha-
bet̄ in hebreo: ⁊ in
libris correctꝭ. Et
iſte ioachaz idē eſt
cū ochoſia: qui vo-
cat̄ etiā ioachan:
vt hr̄ ſ. xxj. ca.
e ¶ Vaſa que rep-
perit in domo dn̄i.
et apud obededō.
iſte tp̄e dd̄ fuit con
ſtitutus ad cuſtodi
am thezaurorū: et
filij eius ſucceſſert
ſibi in eodē officio
et iō locus ille vbi
talia ſeruabant̄ ab
eo denoiabat̄.

f ¶ Necnō ⁊ filios
obſidū. dixerūt ali-
qui ꝙ iſte erant fi-
lij principū regni iſ
rael: quos tenebat
amaſias obſides.
ſꝫ hoc nō videt̄ verū: q2 nō legit̄ amaſias tantū ꝓualuiſſe
regno iſrl'. ꝓpter qđ dicendū ꝙ iſti erāt filij pricipū regni
iuda: q̄s cepit rex iſrl' in ꝓlio ⁊ q̄n venit in irl'm ꝯmutauit
accipiēdo filios ꝓ prib⁹ quos tenebat.

de manu tua. Cumqꝫ hec il-
le loq̄ret̄: rn̄dit ei:ᵃ Nuz cō
ſiliarius regis es. Quieſce
ne interficiā te. Diſcedēſqꝫ ꝓ-
pheta: ſcio inq̄t ꝙ cogitaue
rit dn̄s occidere te: qui ⁊ fe-
ciſti hoc malū: ⁊ inſuper nō
acq̄euiſti cōſilio meo. ᵇ Igr̄
amaſias rex iuda inito peſ-
ſimo ꝯſilio: miſit ad ioas fi-
liū ioachaz filij iehu regem
iſrl' dicēs. Veni videamus
nos mutuo. At ille remiſit
nūcios dicēs. ᶜ Cardu⁹ q̄ eſt
in libano: miſit ad cedrū li-
bani dicēs. Da filiā tuā fi-
lio meo vxorē. Et ecce be-
ſtie q̄ erant in ſilua libani:
trāſierūt ⁊ conculcauerunt
carduū. Dixiſti: ꝑcuſſi edō
⁊ idcirco erigit̄ cor tuū i ſu-
perbiā. Sede in domo tua.
Cur malū aduerſuz te ꝓuo
cas: vt cadas et tu et iudas
tecū. Noluit audire ama-
ſias: eo ꝙ dn̄i eſſet volūtas:
vt traderet̄ i man⁹ hoſtium
ꝓpter deos edom. Aſcendit
igit̄ ioas rex iſrl': et mutuos
ſibi ꝓbuere cōſpect⁹. Ama-
ſias āt rex iuda erat i beth-
ſames iude. Corruitqꝫ iu-
das corā iſrl': ⁊ fugit in tab-
nacula ſua ᵈ Porro amaſiā
regē iuda filium ioas filij
Joachas cepit ioas rex iſrl'
in bethſames ⁊ adduxit in
hierl'm: deſtruxitqꝫ murum
eius a porta ephraim vſqꝫ
ad portā anguli q̄drīgētis
cubitis. Oē q̄ꝫ aurū ⁊ argē-
tū ⁊ vniuerſa ᵉ vaſa q̄ reꝑꝑit
i domo dn̄i: ⁊ apđ obededō:
in thezauris etiā domus re-
gie: ᶠ necnō ⁊ filios obſidum
reduxit in ſamariā. Vixit
aūt amaſias filius ioas rex
iuda poſtq̄ mortu⁹ ē ioas fi-

lius ioachaz rex iſrl' q̄nde-
cim annis. Reliqua aūt ſer
monū amaſie pꝛoꝝ ⁊ nouiſſi
moꝝ ſcripta ſūt in libro re-
gum iuda ⁊ iſrl'. Qui poſtq̄
receſſit a dn̄o: tetenderūt ei
inſidias in irl'm. Cumqꝫ fu-
giſſet lachis: miſerūt ⁊ inter-
fecerūt eū ibi: reportāteſqꝫ
ſuꝑ eq̄s ſepelierūt eū cū pri
bus ſuis i ciuitate dd̄.

Capitulum XXVI.

ᵃ Omnis aūt ꝑꝑl's iuda: filiū e⁹ oziā
annoꝝ ſedecim ꝯſtituit re-
gē ꝓ amaſia prē ſuo. Ipſe
edificauit ahilat: ⁊ reſtituit
eam ditōni iude: poſtq̄ dor-
miuit rex cū prib⁹ ſuis. Se-
decim annoꝝ erat ozias cū
regnare cepiſſet: ⁊ q̄nq̄gita
duob⁹ annis regnauit i hie-
ruſalē. Nomē mr̄is ei⁹ iecī-
lia de irl'm. ᵇ Fecitqꝫ qđ erat
rectū in oculis dn̄i iux̄ oia q̄
fecerat amaſias pr̄ eius: ᶜ et
exq̄ſiuit dn̄m i dieb⁹ zacha-
rie intelligētis ⁊ vidēt̄ deū.
Cūqꝫ req̄reret dn̄m direxit
eū in oib⁹. Deniqꝫ egreſſus
eſt ⁊ pugnauit ꝯ̄ philiſtijm
⁊ deſtruxit murum geth: et
murū iānie: murum azoti.
Edificauit q̄ꝫ oppida i azo
to et philiſtijm: et adiuuit
eū deus ꝯtra philiſtijm et ꝯ̄
arabes q̄ habitabāt i gur-
baal: ⁊ ꝯ̄ āmonitas. Appen
debātqꝫ ammonite mune-
ra ozie: ⁊ diuulgatum ē no-
men eius vſqꝫ ad introitū
egypti propter crebras vi-
ctorias. ᵈ Edificauitqꝫ ozi-
as turres in hierl'm ſuper
portam anguli: ⁊ ſuper por-
tam vallis: et reliquas in
eodem muri latere: firma-
uitqꝫ eas. ᵉ Extruxitqꝫ tur-
res in ſolitudine: ᶠ et effodit

mum primo de-
ſcribit̄ vt grati-
oſus cū dicitur.
b ¶ Fecitqꝫ qđ
erat rectū in cō-
ſpectu dn̄i iuxta
oia que fecerat
Amaſias. ſcꝫ in
principio regnī
ſui. vt habet̄ ca.
ꝓcedenti.
c ¶ Et exquiſi-
uit dn̄m in die-
bus zacharie in-
telligentis ⁊ vi-
dentis deū. dicit̄
hic glo. hebrai-
ca: ꝙ hec eſt lr̄a.
Intelligentis ti-
mores dn̄i. et ꝙ
iſte Zacharias
idē ē ꝙ rex ozi-
as: ⁊ ꝙ vocatus
fuit tribus noi-
b⁹. ſ. ozias i prin
cipio hui⁹ capi-
tuli: ⁊ hic zacha-
rias: ⁊ iiij. Regū
xv. azarias: ⁊ di
cit̄ hic intelligēs
timores dn̄i: q2
fuit bon⁹ ⁊ ſapi-
ens ⁊ timēs do-
minū in princi-
pio regni ſui. ex-
poſitores nr̄i dī-
cūt coiter ꝙ iſte
Zacharias fuit
fili⁹ ioiade ſacer
dotis quē occi-
dit ioas rex iu-
da: vt dictū ē ſu-
pra. xxiiij. Secū
do deſcribit̄ vt
victorioſus cū
dr̄. Deniqꝫ egreſ
ſus eſt ⁊ pugna-
uit ꝯ̄ philiſtijm.
tercio deſcribit̄
vt famoſus cū
dr̄. Et diuulga-
tum eſt nomen
ei⁹. quarto vt in
bonis tp̄alibus
copioſus: qđ ap
paret ꝑ hoc i edi-
ficijs: q̄ fecit cū
dicitur.

¶ Ca. xxvj.
a ¶ Omnis aūt ꝑꝑl's. Hic ꝯ̄ñr agit̄ de tp̄e ozie: cui⁹ pri
mo deſcribit̄ laudabilis ꝯuerſatio: ſecūdo deteſta-
bilis elatō: ibi. Sed cum roboratus eēt. Circa pri

d ¶ Edificauit-
qꝫ ozias turres
in hieruſalem ſuꝑ por. an. ⁊ ſuꝑ por. val. ⁊ hec eſt q̄ ca
pitulo precedenti vocat̄ porta ephraim. ibi enim for
tius edificauit. quia magis indigebat: eo ꝙ mur⁹ hie-
ruſalem interruptus fuerat a porta ephraim vſqꝫ ad
portā anguli. cccc. cubitis: vt hr̄ ca. ꝓcedēti. e ¶ Ex
truxitqꝫ turres in ſolitudine. ad cuſtodiā aialium.
f ¶ Et effodit ciſternas plurimas. ad potum eorum.

ideo ſubditur.
a ¶ Eo q̄ habe
ret multa peco
ra. 7 i hoc oñdit
copioſus i diui
tijs naturalibuſ
que ſunt valde
neceſſarie regi
bus q2 tpe obſi
dionis nihil va
leret artificialeſ
diuitie abſq2 iſt.
tercio oñdit co
pioſus in rebus
bellicis: cū dicit
Fuit aūt exerci
tus bellatoꝝ eꝰ
ꝛc. et patet lite
ra vſq3 ibi.
b ¶ Quas i tur
rib' collocauit 7
angulis muroꝝ
ibi enī efficatio
res ſunt defenſi
ones eo q̄ ex an
gulis pñt defen
di due ptes mu
ri hinc et inde.
c ¶ Sz cū robo
ratus eēt. h con
ſequenter deſcri
bit ozie deteſta
bilis elatō. quia
cū deberet ex p̄
teritis dei bene
ficiis humiliari
in tantā ſupbiā
eleuatꝰ ē. q̄ non
ſuffecit ſibi ho
nor regius: ſ3 eti
am voluit ſibi
vſurpare ſacer
dotū officiu3 ſup
altare thymia
matis offerēdo
incenſum: 7 pt3
lra vſq3 ibi.
d ¶ Nō ē tui of
ficij ozia. q2 di
ſtincta ſunt reg
7 ſacerdotis of
ficia.
e ¶ Nō reputa
bit tibi in glori
am a dño. i. illd
qd reputas tibi
honorificū: erit
magis in vitupe
riū et dei puniti
one: ideo ſeqt.
f ¶ Statimq3 or
ta ē lepra in frō
te eius. q̄uis. n.
pcuſſus fuerit le
pra in toto cor
pe: tñ fit magis
mentio de fron
te: q2 ibi appaiu
it clariꝰ: vt a ſa
cerdotibꝰ expel
leretur celerius
ad oñdendū eti
am deteſtatiōe3

ciſternas plīmas: [a] eo q̄ ha
beret multa pecora: tā in cā
peſtribꝰ q̄3 in heremi vaſti
tate. Uineas q̄3 hūit 7 vini
tores in montibꝰ 7 ī carme
lo. Erat q̄ppe hō agricultu
re deditus. Fuit aūt exerci
tus bellatoꝝ eiꝰ q̄ pcede
bāt ad plia ſub manu iehi
hel ſcribe: maaſieq3 doctoꝝ
7 ſub manu ananie qui erat
de ducibus regis. Oīſq3 nu
merus pricipu3 p familias
ſuas viroꝝ fortiū duoꝝ mi
liū ſexcentoꝝ: 7 ſub eis vni
uerſus exercitus tricētoꝝ 7
ſeptē miliu3 q̄ngētoꝝ: qui
erant apti ad bella: et p re
ge ꝯtra aduerſarios dimica
bant. Preparauit q̄3 eis ozias
id ē cūcto exercitui clypeos
7 haſtas 7 galeas et loricas
arcuſq3 7 fundas ad iacien
dos lapides: 7 fecit in irlm
diuerſi generis machinas
q̄s [b] in turribꝰ collocauit: et
in angulis muroꝝ: vt mitte
rēt ſagittas 7 ſaxa grandia
Egreſſumq3 ē nomen eiꝰ p
cul: eo q̄ auxiliaret ei dñs 7
corroboraſſet illum. [c] Sed
cū roboratus eēt: eleuatu3
eſt cor eius in interitū ſuu3
7 neglexit dñm deum ſuum:
ingreſſuſq3 templū domini
adolere voluit incenſum ſu
per altare thymiamatis.
Statimq3 ingreſſus pꝰ eum
Azarias ſacerdos: 7 cum eo
ſacerdotes dñi octogin
ta viri fortiſſimi. reſtiterūt
regi atq3 dixert. [d] Non ē tui
officij ozia: vt adoleas incē
ſum dño ſ3 ſacerdotum hoc
eſt filioꝝ Aaron qui conſe
crati ſunt ad huiuſcemodi
miniſteriū. Egredē de ſan
ctuario ne cōtempſeris [e] q2
nō reputabitur tibi in glo
riā hoc a dño deo. Iratuſ
q3 ozias: et tenens in manu
thuribulum vt adoleret in
cenſum: minabat ſacerdoti
bus. [f] Statimq3 orta eſt le
pra in fronte eius coram ſa
cerdotibꝰ in domo dñi: ſup

altare thymiamatis. Cum
q3 reſpexiſſet eum Azarias
pontifex: 7 oēs reliq̄ ſacer
dotes viderūt leprā in fron
te eius: 7 feſtinato expulert
eum. Sz 7 ipſe pterritꝰ ac
celerauit egredi: eo q̄ ſenſiſ
ſet ilico plagā domini. Fuit
igit ozias rex leproſus vſq3
ad diē mortis ſue: 7 habita
uit in domo ſepata: plenus
lepra ob quam eiectus fue
rat de domo domini. Porro
Ioathan filius eius rexit
domū regis: 7 iudicauit po
pulum terre. [g] Reliqua au
tem ſmonum ozie prioꝝ
7 nouiſſimoꝝ ſcpſit Eſaias
filius āmon ꝓpha. Dormi
uitq3 ozias cu3 patribꝰ ſuis
[h] 7 ſepelierunt eū in agro re
galiū ſepulcroꝝ eo q̄ eēt
leproſus: rgnauitq3 ioathā
filius eiꝰ p eo.

¶ Caplm. xxvij.

Uigintiqnq3 annoꝝ
erat ioathā cu3 regna
re cepiſſet: et ſedecim annis
regnauit in hierlm. Nomē
matris eius hieruſa filia ſa
doch. Fecitq3 qd rectū erat
coram dño iuxͣ oīa q̄ fecerat
ozias pr ſuus: excepto q̄ nō
ē ingreſſus tēplū dñi: 7 ad
huc populꝰ delinq̄bat. Ipſe
edificauit portam domꝰ dñi
excelſam et in muro ophel
multa cōſtruxit. Urbes q̄3
edificauit in montibꝰ iuda
7 in ſaltibus caſtella et tur
res. Ipſe pugnauit ꝯtra re
gē filioꝝ āmō 7 vicit eū. De
deruntq3 ei filij ammō in tpe
illo centum talēta argēti: 7
decem milia choros tritici:
ac totidē choros ordi. Hec
ei pbuerunt filij ammon in
anno ſecundo 7 tercio. Cor
roboratuſq3 ē ioathan eo q̄
direxiſſet vias ſuas corā do
mino deo ſuo. Reliq̄ āt ſmo
nū ioathā 7 oēs pugne eiꝰ
7 opa ſcripta ſūt in libro re
gū iſrl 7 iuda. Uigintiqnq3
ānoꝝ eāt cū regnare cepiſſ3
et ſedecim ānis regnauit in

ſui peccati factus
fuit terremotꝰ ter
ribilis in hierlm: vt
h3 zacharie vltio.
g ¶ Reliqua aute3
ſermonū ozie prioꝝ
7 nouiſſimoꝝ ſcri
pſit eſaias. nō in li
bro Eſa. quē habe
mus: ſ3 in alio q̄ nō
fuit p eſdrā repatꝰ
ſicut 7 de pluribus
alijs libris frequē
ter dictū eſt.
h ¶ Et ſepelierunt
eum in agro regali
um ſepulcroꝝ. nō
tam in ſepulcris re
gum: propter infe
ctionem lepre.

¶ Caplm. xxvij.

Uigintiqui
q3 annoꝝ.
Hic pñter
agitur de tpe Ioa
than: cuius deſcri
bitur deuotus in
greſſus: ſtrenuꝰ p
ceſſus victorioſus
ꝯgreſſus: et quietꝰ
egreſſus. ſcda pars
incipit ibi. Ipſe edi
ficauit. tercia ibi.
Ipſe pugnauit. qr
ta ibi. Reliq̄ autē.
et patet ſnia ex di
ctis. iiij. Regū. xv.
capitulo.

¶ Capl'm.xxviij.
Viginti an-
norum erat
achaz. Hic
pñr agit d' tpe ipi⁹
achaz. ⁊ p'rio descri
bit ipsi⁹ p̄uaricatō
scd'o flagellatō: ibi
Tradiditq; eū: et
tercio obstinatio:
ibi. Insup ⁊ tpe an
gustie. s'nia p'ie pa-
tis pz ex dictis. iiij.
Reg.xvj.ca.
c ¶ Tradiditq;. hic
ɔnter ponit ipius
flagellatio. Circa
qd' sciendū: q̄ pha-
cee filius romelie
rex isrl': et rasin rex
syrie simul cōfede-
rati inuaserunt re-
gnuz achaz: ppt' qd'
achaz ⁊ ei⁹ ppls fue
rūt multuz territi:
vt hz Esa. vij. ſ cū
Esaias ipm achaz
ɔsolaret. di. Noli-
te timere ⁊c. et ad
ɔfirmatōez hui⁹ si-
gnū diuinuz obtu-
lisset. d. Pete tibi si
gnū a dno deo tuo
in p̄fundū inferni
siue in excelsum su-
pra: achaz non cre
didit: ⁊ signū obla-
tuz recusauit: et de
domio diffidēs ad
hūanū auxiliū refu
git: mittēs mūera
multa ⁊ magna te-
glatphalassar regi
assyrioꝝ rogās vt
regnū syrie inuade
ret: et p h' rasin rex
syrie recederet de
regno achaz. ⁊ iret
ad defendendū re-
gnū suū qd' ⁊ factū
fuit: ſ rex syrie re-
cedens de regno
achaz magnā p̄dā
secū portauit: ⁊ tūc
achaz credēs p̄ua-
lere ɔtra regē isra-
el solū egressus fu-
it ad pugnā cōtra
eū: ⁊ tūc fuit debel-
latus: ⁊ popul⁹ ei⁹
p magna pte occi-
sus: p'rio igit' ponit'
flagellatio Achaz
p regem syrie cum
di. c ¶ Tradidit
q; eū dns: ⁊ pz lra
ex dictis. scd'o p re
gem isrl' cum di.
d ¶ Manib⁹ q̄z re
gis isrl' tradit⁹ ē. et
pz lra vsq; ibi.
e ¶ Ea tempestate
erat ibi, p̄pheta dn̄i

irl'm. Dormiuitq; ioathan
cū prib⁹ suis: ⁊ sepelierūt eū
in ciuitate Dd'. et regnauit
achaz fili⁹ eius p eo.

¶ Ca.xxviij.

Viginti ānorum erat
achaz cū regnare cepis
set. ⁊ sedecim ānis regnauit
in irl'm. Nō fecit rectū i cō-
spectu dn̄i: sicut dd' pr̄ ei⁹: ſ
āmbulauit in vijs regū isrl': in
sup ⁊ statuas fudit baalim
Ipse ē qui adoleuit incen-
sum in valle hēnō ⁊ lustra-
uit filios suos in igne iuxta
ritū gentium q̄s interfecit
dn̄s in aduentu filioꝝ isrl'.
Sacrificabat q̄ ⁊ thymia-
ma succendebat in excelsis
⁊ in collib⁹: ⁊ sub omi ligno
frondoso[c] Tradiditq; eum
dn̄s deus eius in manu re-
gis syrie: q̄ pcussit eum: ma-
gnāq; p̄dā cepit de eius im-
perio: et adduxit in dama-
scum. [b] Manib⁹ q̄z regis isrl'
traditus est: ⁊ pcussus pla-
ga grādi. Occiditq; phacee
filius romelie de iuda cen-
tuz viginti milia in die vno
oms viros bellatores: eo q̄
reliq̄ssent dn̄m deū patrum
suoꝝ. Eodē tpe occidit Ze
chri vir potens ex ephraim
maasiā filiuz regis: ⁊ ezricā
ducem domus eius: helcha-
nā q̄z secundū a rege. Cepe-
runtq; filij isrl' de frib⁹ suis
ducēta milia mulieruz pue
roꝝ et puellaꝝ: ⁊ infinitam
p̄dā ptulerūtq; eū i samariā
[e] Ea tēpestate erat ibi p̄phe
ta dn̄i noīe obed q̄ egressus
obuiā exercitui venienti in
samariā: dixit eis. Ecce ira
tus dn̄s deus p̄rm vroꝝ con
tra iudā tradidit eos i ma-
nib⁹ vr̄is: et occidistis eos
atrocit': ita vt ad celū ptin-
geret vr̄a crudelitas. Insu
per filios iuda ⁊ hierusalez
vultis vobis subijcere i ser-
uos ⁊ ancillas: qd' nequaq̄
facto opus est. Peccastis ei
sup hoc dn̄o deo vestro. Sz
audite cōsiliū meū: ⁊ redu-

cite captiuos quos addu-
xistis de fratribus vestris:
quia magnus furor domini
imminet vobis. Steterunt
itaq; viri de principibus fi-
liorum Ephraim: Azarias
filius iohannan: barachi-
as filius mosollamoth: eze
chias filius sellum: et ama-
sias filius hadali: ɔtra eos
qui venibant de prelio: et
dixerunt eis. Non introdu
cetis huc captiuos ne pecce
mus domino. Quare vultis
adijcere super peccata ve-
stra. et vetera cumulare de-
licta. Grande quippe pec-
catū est ⁊ ira furoris dn̄i im
minet sup isrl'. Dimiserunt
q; viri israel bellatores pre
daz ⁊ vniuersa que ceperāt
corā principib⁹ ⁊ omni mul
titudine: steteruntq; viri
quos supra memorauimus
⁊ apprehendētes captiuos
omnesq; qui nudi erant ve-
stierunt de spolijs. Cumq;
vestissent eos et calciassent
et refecissent cibo ac potu:
vnxissentq; propter labo-
rem: ⁊ adhibuissent eis cu-
ram: quicūq; ambulare nō
poterunt ⁊ erant imbecil
lo corpore: imposuerūt eos
iumentis: ⁊ adduxerūt hie-
richo ciuitatem palmarum
ad fratres eoꝝ: ipsiq; reuer
si sunt in samariā. [f] Tpe il-
lo misit rex achaz ad regem
assyriorum: postulans au-
xilium. Veneruntq; idumei
et pcusserunt multos ex iu-
da: ⁊ ceperunt predam ma-
gnam. [g] Philistijm quoq;
diffusi sunt per vrbes cam-
pestres et ad meridiem iu-
da: ceperuntq; bethsames
⁊ ahylon ⁊ gadiroth: socho
quoq; ⁊ thānaz ⁊ zamro cū
viculis suis: ⁊ habitauerūt
in eis. Humiliauerat enim
dn̄s iudā pter achaz regē
iuda[h] eo q̄ nudasset euz au-
xilio: ⁊ ɔtemptui habuisset
dn̄m[i] adduxitq; ɔ eū teglat
phalassar regem assyrioruz

noīe obed. iste n̄
erat mansu⁹ in
samaria: ſ vene
rat illuc de iuda
missus a domio
ad arguendum
filioꝝ israel cru-
delitatez. cetera
patēt vsq; ibi.
f ¶ Tpe illo mi-
sit rex achaz ad
regē assyrioꝝ. ſ
fuit añ istud bel-
lū ɔ reges isrl' vt
dcm̄ ē. tercio po
nitur flagellatio
achaz p idume-
os cū di. Venerū-
tam idumei ⁊c.
quarto p phili-
steos cū di.
g ¶ Philistijm
q̄z diffusi sē ⁊c.
isti em̄ videntes
regnum iuda de
bilitatuz modo
p̄dicto inuaserē
ipm in cōfinijs
suis. accipiētes
p̄das ⁊ ciuitates
ɔut poterant.

h ¶ Eo q̄ nu. eū
auxilio. s. diuio:
ppter. n. malici-
as ipsius achaz
regis iude: deus
suo iusto iudicō
subtraxerat suā
ptectiōez ab eo
⁊ pplo suo. quin-
to ponit' flagel-
latio achaz p re-
gē assyrioꝝ cuz
di. i ¶ Addu-
xitq; ɔtra eū te-
glatph. ⁊c. lz ei
teglatph. ad pre
ces achaz p'mo
venerit ɔtra re
gē syrie: vt dcm̄
ē: ⁊ ipm interfe-
cit: vt hz. iiij. Re
gū. xvj. ca. tamē
postea iste Te-
glatphalassar vi-
dēs debilitatem
ipsi⁹ achaz ⁊ po
puli eius: intra-
uit eius regnuz
⁊ tributo graui
ɔstringauit: ⁊ h' ē
qd' ɔdit' posses

a ¶ Dedit regi aſſyrioꝝ munera ⁊ tñ ei nihil ꝓfuit. q̃a licȝ miſiſſet magna munera ⁊ multa regi aſſyrioꝝ: vt p̄dictũ eſt: nõ tñ ꝓpter hoc dimiſit. quin poſtea vaſtaret regnũ eius rediges ſub graui tributo. iſta ẽ do litera ab illo loco. Adduxitq; ꝯ eũ teglatpha. ⁊c. Aliter exponitur ab hebreis: qui dicũt ꝙ hec ẽ vera litera. Et venit ad eũ teglatphalaſſar rex aſſyrioꝝ. q̃a ad ꝑces eius venit ꝯtra regez ſyrie vt dictũ ẽ. Qui afflixit euȝ. ⁊ nõ fortificauit: qꝛ licet ꝑ aduentuȝ Teglatpha. rex ſyrie aduerſari⁹ achaȝ fuerit occiſus: tñ achaȝ ꝓpt̃ mũera magna q̃ miſerat regi aſſyrioꝝ fuit depaupat⁹ ⁊ afflictus. Et tñ nihil ei ꝓfuit. qꝛ ciuitates ſ̃ regno capte ab idumeis ⁊ philiſteis vt p̄dictũ ẽ nõ fuerunt ſibi ꝑ regẽ aſſyrioꝝ reſtitute. b ¶ Inſup et tpe anguſtie. Hic dñr deſcribit ipſius achaȝ obſtinatio: qꝛ p̄ dict⁹ flagellatio nib⁹ nõ fuit emẽdatus: ſȝ magis peioratus: ſicut ⁊ pharao rex egypti: vt habet̃ in libro Exod. ⁊ hoc ẽ qd̃ dr̃.
b ¶ Inſup ⁊ tẽpore ãguſtie ſue .i. flagellationis p̄dicte.
c ¶ Auxit ꝯtemptũ in dñm. exercendo nouũ ydolatrie modũ cũ dr̃. b ¶ Immolauit diis damaſci. ⁊ hoc fuit qñ iuit obuiã teglatph. in damaſcũ ad faciendũ ſibi reuerentiaȝ: eo ꝙ occiderat raſim aduerſariũ ſuũ. vt habet̃. iiij. Reg. xvj.
e ¶ Et dixit: dii regũ ſyrie auxiliãt̃ eis. qꝛ ſic corde credidit: ⁊ ope exteriori mõſtrauit. ſicut ei corde creditur ad iuſticiã: ore aũt fit ꝯfeſſio ad ſaluteȝ: vt habet̃ Ro. x. itaq; infidelitas exiſtens in corde: qñ exterius declarat̃ in ope: facit ad damnatõnis augmentatõeȝ.
f ¶ Clauſit ianuas templi dei. qꝛ non ſuffecit ſibi inducere ydolatriã: ſed etiã abſtulit latriã. g ¶ Et fecit ſibi altaria. ydoloꝝ in vniuerſis angulis hieruſalem: vt ſtatim haberent̃ in promptu a quocũq;. cetera patẽt vſq; ibi. h ¶ Et ſepelierunt eũ in ciuitate hi'rlm. non eñ fuit ſepultus in ciuitate dauid: in qua erant ſepulcra regalia: ſicut fuerat amaſias: nõ. n. fuit ſepult⁹ cuȝ regib⁹. vt dcm̃ fuit. iiij. Reg. xviij. nec in agro regaliuȝ ſepulcroꝝ: ſicut fuit ozias leproſus: vt habetur ſupra xxvj. ſed magis fuit elongatus a ſepulcris regũ tanq; omnibus odioſus: ⁊ ideo execrabilis ⁊ facinoroſus.

qui ⁊ afflixit eũ: ⁊ nullo reſiſtente vaſtauit. Igit̃ achaȝ ſpoliata domo dñi: et domo regum ac principuȝ: a dedit regi aſſyrioꝝ munera: et tñ nihil ei ꝓfuit. b Inſup ⁊ tpe ãguſtie ſue c auxit ꝯtemptuȝ in dñm. Ipſe ꝑ ſe rex achaȝ d imolauit diis damaſci victimas ꝑcuſſoribus ſuis: e ⁊ dixit: dii reguȝ ſyrie auxiliãtur eis: q̃s ego placabo hoſtiis: ⁊ aderũt mihi: cũ econtrario ipſi fuerint ruine ei ⁊ vniuſo iſrl̃. Direptis itaq; achaȝ oĩbus vaſis dom⁹ dei. atȝ ꝯfractis f clauſit ianuas tẽpli dei g ⁊ fecit ſibi altaria in vniuerſis ãgulis hierl̃m. In oĩb⁹ q̃z vrbibus iuda extruxit araſ ad cremãdũ th⁹ atȝ ad iracundiã ꝓuocauit dñm deũ pr̃m ſuoꝝ. Reliq̃ ãt ſermonum eius ⁊ omniũ operũ ſuoꝝ prioꝝ ⁊ nouiſſimoruȝ ſcripta ſunt in libro reguȝ iuda ⁊ iſrl̃. Dormiuit q; achaȝ cũ pr̃ib⁹ ſuis h et ſepelierũt eũ in ciuitate irl̃m Neq;. n. receperũt eũ in ſepulcra regum iſrl̃. Regnauitq; ezechias fili⁹ eius ꝑ eo

a Incipit liber Paralipomenon —

a ¶ Bitur ezechias. Hic dñr agitur de tpe ezechie. ſb quo primo facta ẽ expiatio legalis ſacrificii. ſecũdo celebratio paſchalis beneficii ca. xxx. tercio reparatio ſacerdotalis miniſterii ca. xxxi. quarto reſtauratio regalis imperii. ca. xxxii. Circa ꝑmũ ezechias cupiẽs renouare fedus cũ deo: primo p̄cepit leuitas ⁊ ſacerdotes ſanctificari: ſecundo ꝑ ſanctificatos templũ mũdari: ibi. Cõgregaueruntq;. tercio ꝑ mũdatos ꝓ pctõ ipſi ſacrificari: ibi. Conſurgẽſq;. quarto ſacrificando deũ laudari: ibi. Cõſtituitq;. quinto expiatõne facta holocauſta offerri: ibi. Ezechias aũt. Circa ꝑmũ ꝑmittit̃ genealogia ezechie ex parte matris: qꝛ ſatis erat nota ex parte pr̃is cum dr̃.
b ¶ Nomẽ matris eius abia filia Zacharie. Dicũt aliq̃ ꝙ iſte Zacharias fuit ille quẽ p̄cepit occidi ioas rex iuda. vt dcm̃ ẽ ſupra xxiiii. Alii ãt dicũt ꝙ fuit filius illius zacharie: ⁊ ꝙ tẽpe mortis pr̃is ſui adhuc erat in vtero matris: ⁊ iõ natus ex vtero ſortitus ẽ nomen pr̃is. ſȝ iſta nõ ſunt multũ veriſimilia. q̃a achaȝ ſcȝ pr̃ ipſi⁹ Ezechie fuit ydolatra peſſimus a ꝑncipio regni ſui: et deſtruxit quantũ potuit cultũ dei: ⁊ iõ nõ ẽ veriſimile: ꝙ vxorẽ acceperit ẽ ſ̃ genere ſacerdotali: ⁊ maxime de genere zacharie: qui vſq; ad mortẽ zelauit ꝓ cultu dei. Illud aũt qd̃ p̄dictũ ẽ acceptũ fuit de libro hebraicarum queſtionũ: qui non eſt autenticus: niſi ſup Geñ. vt ſupra dcm̃ eſt. c ¶ In ipſo anno. dicunt hebrei ꝙ hoc fuit in primo anno regni ſui: ⁊ dñr optet dicere ꝙ fuit in prima die coronatõis ſue: vt videbitur poſtea. d ¶ Et menſe primo regni ſui apuit valuas dom⁹ dñi. vt templũ poſſet purificari: ⁊ officiũ diuinũ celebrari ad p̄cludendũ tñ iſta achaȝ pr̃ ei⁹ clauſerat ianuas templi: vt dictum eſt ca. p̄cedenti. e ¶ Adduxitq; ſacerdotes atq; leuitas. ſm p̄dicta optet dicere: ꝙ iſta adductio fuit coꝝ vocatio ad diem ſue coronatõis: in q̃ etiã die inuitauit eos ad renouandũ cultum diuinũ. f ¶ Et ꝯgregauit eos in plateam orientalem .i. in atrium ſacerdotuȝ vbi erat altare holocauſtoꝝ: qd̃ erat in pte orientali atrii ipſi⁹ templi. g ¶ Sãctificamini. ꝑ aquã luſtratõis: ⁊ cõ ꝑ ꝯtinentiã ab vxorib⁹: ⁊ alia ad hoc requiſita.
h ¶ Mũdate do. dñi. qꝛ achaȝ eã fedauerat mlt̃ ad ydolatriã ptinẽtib⁹. i ¶ Auerterũt facies ſuas. a tabnaculo dñi retrocedẽdo tõllit̃ a diuino cultu. aliq̃ ãt exponũt alr̃. ſ. ꝙ adorabãt ꝯ ſua facie ad ortũ ſol: oppoſito modo q̃ ſiebat

¶ Capitulum. xxix.

¶ Capitulum. xxix.
Incipit ...
¶ Bitur ezechias regnare cepit cuȝ vigintiq̃nq; eſſet annorum. ⁊ vigintinouẽ annis regnauit in hieruſalẽ. b Nomen mr̃is eius abia filia zacharie. Fecitq; qd̃ erat placituȝ in ꝯſpectu dñi: iuxta oĩa q̃ fecerat Dd̃ pr̃ ei⁹. c In ipſo anno d ⁊ mẽſe p'mo regni ſui aperuit valuas dom⁹ dñi: ⁊ inſtaurauit eas e adduxitq; ſacerdotes atq; leuitas: f ⁊ cõgregauit eos in plateam orientalem dixitq; ad eos. Audite me leuite g ⁊ ſanctificamĩ: h mũdate domũ dñi dei pr̃m nr̃orũ ⁊ auferte oẽm imũdiciã de ſanctuario. i Peccauerũt pr̃es noſtri: et fecerũt malũ in conſpectu domini dei nr̃i derelinquentes eũ: i auerterunt facies ſuas a tabernaculo domini dei noſtri: et ꝑbuerunt dorſum: clauſerũt oſtia que erant in porticu: ⁊ extinxerũt lucernas. Incenſumq; non adoleuerunt et holocauſta nõ obtulerũt in ſanctuario deo iſrl̃. Concitatus ẽ itaq; furor domini

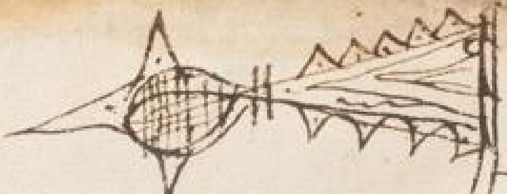

adoratio in templo vbi fiebat versus occidētē: s pria ex
positio magis ɔsonat lr̃e p̄cedēti 7 sequēti. cetera patent
vsq; ibi. a Vos ele. do. tribū. s. leui elegit de9 ad serui
endū sibi: vt dr̃ Nūe. ij. cetera patēt in lr̃a. b Cōgrega
ueruntq;. Hic ɔn̄r describit mūdatio templi p sacerdotes
7 leuitas sanctifica
tos cum dr̃.
c Et sanctificati
sunt. s. mō p̄dicto.
d Et ingressi. iuxt
mandatū regis. scz
ad purgandū tem
plū dn̄i. et modus
purgatōnis oñdit
cum dicitur.
e Sacerdotes
qz ingressi templū
dn̄i. leuite. n. nō po
terāt illuc ingredi.
7 iō optuit q̄ sacer
dotes immūdicias
int9 exn̄tes depor
tarent extra ad lo
cū vbi leuite pote
rant accedere: iō
subditur. f In
vestibło dom9 dn̄i.
i. in atrio vbi leuite
poterant ingredi.
postea subdit tem
pus in quo fecerūt
istā purgatōez cuz
dicit. g Cepe
rūt autē prima die
mensis primi mū
dare. in illis. n. die
bus mundauerūt
atrium sacerdotū.
vbi erat altare ho
locaustoꝝ et mare
eneū: 7 cetera ad sa
crificiū ptinentia.
h In die 7c. expi
auerūtq; tēplū die
bus octo. 7 hāc ex
piatōez fecerūt sa
cerdotes mō p̄di
cto. i Et in die
decimasexta mēsis
eiusdem 7c. ex hoc
pz qō dcm̄ ē supra
vicz q̄ si anno prio
et primo mense re
gni sui; fecerit fieri
ista: oportz q̄ sacer
dotes inchoauerit
in die crastina co
ronatōnis regis.
qz sextadecima die
mensis ɔpleuerūt
mundatiōez: 7 illā
fecerunt in. xv. die
bus: 7 sic ezechias
in die coronatiōis
sue aperuit portas
templi dn̄i: 7 ibidē

sup iudā 7 irlm: tradiditq;
eos in ɔmotōz 7 in interitū
7 in sibilū: sicut ipsi cernitꝭ
oculis vr̃is. En corruerunt
p̃res nr̃i gladijs: filij nostri
7 filie nr̃e 7 ɔiuges captiue du
cte sunt propter hoc scelus:
Nunc ḡ placz mihi vt inea
mus fedus cuz dn̄o deo isrl̃:
7 auertet a nobis furorē ire
sue. Filij mei nolite negligē
[a]Vos elegit domin9 vt ste
tis coram eo: 7 ministretis
illi: colatisq; eū et cremetis
ei incensuz. Surrexerunt ḡ
leuite: maath filius amasie
7 iohel filius azarie de filijs
caath. Porro de filijs mera
ri: cis filius abdai: 7 Azari
as filius ialalehel. De filijs
autē gerson: ioha fili9 zem
ma: 7 edē fili9 ioaha. At vo
de filijs elisaphā: samri 7 ia
hihel. De filijs quoq; asaph
Zacharias et mathanias:
necnon de filijs hemā iahi
hel 7 semei. Sed et de filijs
idithun: semeias et ozihel.
[b]Congregaueruntq; frēs su
os: [c]7 sāctificati sunt: [d]7 in
gressi sunt iuxta mādatum
regis 7 imperium dn̄i: vt expi
arēt domum dei. [e]Sacerdo
tes q; ingressi tēpluz dn̄i vt
sāctificarēt illud extulerūt
oēm imūdiciā quā itro rep
perant in [f]vestibulo domus
domini quā tulerūt leuite 7
asportauerūt ad torrētē ce
dron foras. [g]Ceperūt āt pri
ma die mēsis primi mūda
re: 7 [h]in die octaua eiusdem
mēsis ingressi sunt porticū

ɔgregās sacerdotes 7 leuitas iniūxit eis dictā purgatōz
7 in crastino inceperūt. 7 in h appet magna laus ezechie.
q̄ statī a pria die sue coronatōis p̄cepit renouatōz diuini
cult9 q̄ p prēz suū fuerat destruct9. appet etiā ex dictis ma
gna malicia achaz: q̄ tātū atriū 7 tēplū polluerat: q̄ sacer
dotes 7 leuite posuerūt. xv. dies in ei9 emundatōe. Dicit

eni hic glosa hebraica: q̄ imagines ydolatrie multas af
fixerat in parietibus tēpli cū clauis fortib9 et magnis
7 ideo cū difficultate poterāt euelli. multa etiā de ptī
nētib9 ad diuinū cultū destruxerat: q̄ reparari optuit an
teq; posset ibi diuin9 cult9 exerceri: 7 iō optuit tātū de
tpe apponi. cete
ra patent in lr̃a
k Cōsurgēsq;.
Hic tēpli expiati
onem: h ɔn̄r de
scribit expiatio
ipli p hostiaruz
immolatiōez p
pcō: iō subdit.
Obtule. s. thau
ros septē: 7 arie
tes septē: et ag.
septē: 7 hyrc. se
ptez ꝓ pcō. Cō
sequenter oñdi
tur ꝓ quoꝝ pec
cato cū dicit.
l Pro regno. i.
ꝓ rege 7 princi
pibus.
m Pro sāctu
ario. i. ꝓ sacerdo
tibus ac leuitis:
ibidez ministrā
tibus.

dom9 tēpli dn̄i: expiauerunt
q; tēplū diebꝫ octo: [i]7 in die
sextadecima mēsis eiusdem
qō ceperāt impleuerūt. In
gressi q; sūt ad ezechiā regē
7 dixerūt ei. Sctificauim9
oēm domum domini: 7 alta
re holocausti vasaq; ei9 nec
non 7 mensam propositio
nis cū oībꝫ vasis suis: cūctā
q; tēpli suppellectilē quam
polluerat rex Achaz in re
gno suo postq; p̄uaricat9 ē.
7 ecce exposita sunt oīa co
rā altare dn̄i. [k]Consurgēsq;
diluculo ezechias rex adu
nauit oēs principes ciuita
tis 7 ascēdit in domum dn̄i.
obtulerūtq; sil' thauros se
ptez 7 arietes septē: agnos
septē 7 hyrcos septē ꝓ pcō
[l]ꝓ regno: [m]ꝓ sanctuario: [n]ꝓ
iuda. Dixitq; sacerdotib9 fi
lijs aarō: vt offerrēt sup al
tare dn̄i. Mactauerūt igit
thauros 7 susceperūt sangui
nē sacerdotes: 7 fuderūt illū
sup altare. Mactauerūt et
arietes 7 illoꝝ sāguinē sup
altare fuderūt. Immolaue
rūt agnos 7 fuderūt sup al
tare sāguinē. [o]Applicuerūt
hyrcos ꝓ pcō corāz rege 7
vniuersa multitudie. [p]Im
posuerūtq; man9 suas sup
eos 7 imolauerūt illos sacer
dotes: 7 asperserunt sangui
nē eoꝝ coraz altari ꝓ piacu
lo vniuerso isrl'is. Pro omi
quippe isrl' preceperat rex vt
holocaustum fieret ꝓ pcō.
[q]Cōstituit quoq; leuitas i
domo domi cum cymbalis.

n Pro iuda. i.
ꝓ coī pplo. Cir
ca aūt ista sciē
dū: q̄ lz leuitici.
iiij. ꝓ pcō prin
cipis nō ponat:
nisi vn9 hyrcus
offerendus: 7 ꝓ
peccato sacerdo
tis vnus vitul9:
7 silr ꝓ pcō mul
titudis. tn̄ Nu.
xv. di. q̄ cū hyr
co offerēdo offe
rebat etiā vitu
lus: cū hoc i ho
locaustū: 7 iō il
lud qō ponit le
uitici. iiij. nō ex
cludit: quin i sa
crificio ꝓ pecca
to plura offerri
pn̄t: 7 debent ali
qn̄: et maxie qn̄
fuerat mag̃ pec
catoꝝ multipli
catio: sic fuerat i
ꝓposito: vt pz
in p̄dictis: 7 iō
cū septez hyrcis
oblatis ꝓ pecca
tis regis 7 prin
cipuz 7 sacerdo
tū et leuitaꝝ et
cois ppli fuerūt
oblati thauri arietes 7 agni in eodez numero in holo
caustū. o Applicueruntq; hyrcos 7c. ex quo pz q̄
illa oblatio ꝓ pcō erat ꝓ peccatis oim sil'. p Im
posuerūtq; ma. su. su. eos nō singl'e ꝑsone: s aliquā gerē
tes in h vicē oim. q Cōsti. qz. h ɔn̄r describit i dcā
oblatōe diuia laudatio cū di. Cōstituit qz le. in do. 7c.

No.n.in tali oblatōe inuenit̄ p̄ceptū in lege: q̄ fieret talis iubilatio: ſ dauid hoc ordinauit ꝛ pphe a deo inſpirati. ex q̄ pȝ q̄ veris dei pphis ita credēduȝ ē: ſicut ꝛ legi. cetera patēt vſq̄ ibi. a ¶ Precepitq̄ ꝛc. ſmonib⁹ dd ꝛ aſaph vidētis. i. cātic̄ ꝛ laudib⁹ ab eo ꝯpoſit̄.

Iſit quoq̄ ezechias. Hic ꝯñr deſcribit̄ celebratio paſchalis bñficij. Celebrat̄. n. iſtō feſtū in mēoriā beneficij eductōnis filioꝝ iſrl̄ de terra egypti: igit̄ circa hanc celebratōem ezechias de conſilio ſacerdotum dic̄ inſtituit. Secundo ad hoc populū inuitauit: ibi. Placuit. tercio ſolenniter celebrauit: ibi. Cōgregatiq̄ q̄ ſūt. Circa primū dr̄.

b ¶ Ezechias āt. Hic ꝯñr deſcribitur oblatio hoſtiaꝝ et deuotōne cū ſubdit̄.

c ¶ Accedite et offerte victimaſ et laudes. et pȝ lra vſq̄ ibi.

d ¶ Sanctificaueruntq̄ domino boues ſexcētos ꝛc. nō fuerūt iſti tūc immolati. ſ reſeruati ad imolanduȝ tp̄e ꝯpetenti: et ido tūc dicunt̄ ſctificati. q2 nō poterāt decetero ad vſus alios applicari.

e ¶ Sacerdotes vo pauci erant. q̄ poſſent tūc officium exercere q2 plures eoꝝ nō erāt ſufficiēter ſanctificati: ꝛ poſtea ſubdit̄

f ¶ Unñ ꝛ leuite frēs eoꝝ adiuuerunt eos. licȝ ei detractio pelliȝ ptineret ad ſacerdotū officium tñ leuite poterāt in hoc adiuuare ſacerdotes in neceſſitate. Multa. n. licēt rōne neceſſitatis: que aliſ nō licerēt. iō ſubditur.

e ¶ Donec iplere opus et ſanctificarent̄ antiſtites. i. ſacerdotes quoꝝ plꝰs ñ erāt ſufficienter ſanctificati: cuiꝰ vna cā ſubdit̄ cū dr̄.

ꝛ pſalterijs ꝛ citharꝭ ſm̄ diſpoſitōeȝ dd regis ꝛ gad videntis ꝛ nathā pphe. Siqdē dñi p̄ceptū fuit p̄ manuȝ pphetaꝝ ei⁹. Steterūtq̄ leuite tenētes organa dd ꝛ ſacerdotes tubas: ꝛ iuſſit ezechias vt offerrent holocauſta ſup altare. Cumq̄ offerrētur holocauſta ceperunt laudes canere dño: ꝛ clāgere tubis: atq̄ in diuerſis organis q̄ dd rex iſrl̄ preparauerat: cōcrepare. Oi āt turba adorāte: cātores ꝛ hi qui tenebāt tubas erāt in officio ſuo: donec ꝯpleret̄ holocauſtū. Cumq̄ finita eſſet oblatio: incuruat⁹ ē rex ꝛ omēs q̄ erāt cū eo: et adorauerunt. Precepitq̄ ezechias ꝛ principes leuitis vt laudarēt dominū ſermonib⁹ dd ꝛ aſaph vidētis: qui laudauerūt deū magna leticia: et incuruato genu adorauerūt. [b] Ezechias āt etiā hec addidit. Impleſtis man⁹ vr̄as dño: accedite ꝛ offerte victimas et laudes in domo dñi. Obtulit ergo vniuerſa multitudo hoſtias et laudes et holocauſta mēte deuota. Porro numerus holocauſtoꝝ que obtulit multitudo hic fuit. Thauros ſexaginta: arietes centū: agnos ducen

tos: [d] ſanctificaueruntq̄ dño boues ſexcētos: ꝛ oues tria milia. [e] Sacerdotes vo pauci erāt: nec poterant ſufficere vt pelles holocauſtorum detraherent. Unde ꝛ leuite frēs eoꝝ adiuuerūt eos [e] donec ipleret̄ opus: et ſctificarent̄ ātiſtites. [f] Leuite q̄ppe faciliori ritu ſctificāt̄ q̄ ſacerdotes. Fuerunt ergo holocauſta plurima: adipes pacificoꝝ. ꝛ libamina holocauſtoꝝ: ꝛ ꝯpletus ē cultus domus dñi: [g] letatuſq̄ ē ezechias ꝛ oīs ppl̄s: eo q̄ miniſteriuȝ dñi eēt expletū. [h] De repente q̄ppe h̄ fieri placuerat.

¶ Capit̄. xxx.

Iſit q̄ȝ Ezechias ad oēm iſrl̄ ꝛ iudam: ſcripſitq̄ epl̄as ad ephraim et manaſſen: vt venirēt ad domum dñi in irl̄m ꝛ facerent phaſe dño deo iſrl̄. [b] Inito g̃ ꝯſilio regis ꝛ principū ꝛ vniuerſi cetus irl̄m [c] decreuerūt vt facerēt phaſe menſe ſecūdo. Non eīn occurrerāt facere in tp̄e ſuo. [d] Quia ſacerdotes qui poſſent ſufficere [e] ſanctificati nō fuerant: [f] et populus nondū ꝯgregatus fuerat in hieruſalem. [g] Placuitq̄ ſermo regi. Et omni multitudini. Et decreuerūt

b ¶ Inito ergo cōſilio regis ꝛ principuȝ ꝛ vniuerſi cet⁹ hirlm. ita eſt in hebreo ꝛ in libris correctis. aliq̄. n. libri male hñt iſrl̄.

c ¶ Decreue. vt fa. phaſe mēſe ſecūdo q2 p̄cipit̄ Num. ix. q̄ ſi aliqui ſint ipediti celebrare phaſe menſe p̄io. xiiij. die menſis vt p̄cipit̄ Exo. xij. q̄ faciant menſe ſecūdo. xiiij. die mēſis. rex aūt et totus populus p̄io menſe fuit legitime impedit⁹. q2 ſacerdotes ñ cōpleuerūt purgatōȝ templi añ diē decimāſextā illi⁹ menſis: vtȝ ex dict̄ ca. p̄cedēti: ꝛ iō nō potuerūt celebrare paſcha illo mēſe. quia in illa celebratōne debent offerri ſacrificia ſolennia in tēplo dñi: q̄ offerri ñ poterāt añ purgatiōnē templi. Alia etiam cā exprimit̄ cum dicit̄.

d ¶ Quia ſacerdotes q̄ poſſent ſufficere. p tanta ſolennitate. e ¶ Sanctificati nō fuerāt. ꝛ iō dato q̄ tēpluȝ fuiſſet ante purgatū: tñ optebat differri celebratiōem paſche pter inſufficiētiam ſacerdotū. Tercia etiā cauſa additur cum dr̄.

f ¶ Leuite quippe faciliori ritu ſanctificant̄ q̄ ſacerdotes. et iō in minori tp̄e fuerunt purificati: ꝛ ſic potuerunt iuuare ſacerdotes purificatos loco illoꝝ q̄ nondū erāt ſufficiēter purificati. Alia cā fuit vt dicit gloſa hebraica. q2 ſacerdotes p̄ ipſum achaȝ fuerant elongati de irl̄m: et iō nō venerūt ita cito plures eoꝝ. q2 nō credebāt q̄ cultus diuinus deberet ita cito repari poſt mortē achaȝ: ꝛ ido nō fuerūt ita cito purificati. g ¶ Letatuſq̄ ē ezechias ꝛc. ꝛ vna cā huiꝰ leticie ſubdit̄: cum dr̄. h ¶ De repente quippe hoc fieri placuerat. rex. n. et ppl̄s nō ſolū gaudebant de impletōne miniſterij: ſ etiam de mō implendi. ſ. in tp̄e tam breui: ex quo videbat̄ magis opus diuinū q̄ hūanum. et ſic erat ſm̄ veritatem.

¶ Capitulum. xxx.

f ¶ Et populus nondum congregatus fuerat in hieruſalem. q̄ tamen debebat congregari in ſolennitate paſchali. Ter enim in anno debebant omnes maſculi comparere in hieruſalem coram domino. vt habetur Exo. xxxiiij. ſcilȝ in feſtis paſche penthecoſtes et tabernaculorum: diſpēſabatur tamen de duobus vltimis feſtis cum illis q̄ erāt remoti a hieruſalem: non autem de primo: ꝛ ideo non potuerunt congregari ita cito de longinquis partib⁹ a hieruſalem. Item non poterat immolari phaſe niſi in hieruſalem. vt habetur Deutro. xvj. Et quia tempore achaȝ iſte ſolennitates ceſſauerant. Propter quod non veniſſet populus remot⁹ niſi fuiſſet p̄ literas ezechie mandatum: pter quod venit tardius.

g ¶ Placuitq̄ ſermo regi ꝛ omni ꝛc. Hic conſequenter deſcribitur inuitatio populi: ad diem paſche determinatuȝ

⁊ hoc ꝑ lr̄as regis miſſas nō ſolū ad illos de regno ſuo: ſ etiā ad illos q̄ erāt in toto regno iſrl̄ ideo dr̄. a ¶ Ut mitt. nun. in vni. iſrael de berſabee vſq₃ ad dan. termini ſūt totius terre ꝓmiſſionis ſm̄ ſuā longitudinē: vt frequenter dictū ē. b ¶ Multi. n. nō fecerant ſicut in lege ſcriptuȝ eſt. vicȝ quolibȝ anno: q2 tempe achaȝ nō veniebat populus ad hanc ſolenitatē: q2 quātū poterat cultū dei remouerat. c ¶ Predicantes. vt reuerterent̄ ad deū ⁊ eius cultū: ⁊ maxime in ſolēnitate paſchali iminēte. d ¶ Et reuertet̄ ad re. q̄ eff. ma. regis aſſyrioꝝ. q2 vna ps ꝑpli iſrael iaȝ erat captiuata ꝑ teglatph. regē aſſyrioꝝ: ⁊ tranſlata in aſſyrios: vt hȝ iiij. Reg. xv. e ¶ Tradite man⁹ vr̄as dn̄o. ꝑmittēdo q̄ ei ſeruiatis fideliter: ⁊ hoc nō ſolū ꝓficiet vobis: ſ etiā amicis vr̄is iā ī captiuitate duct̄: ideo ſbdit̄. Si ei vos reuerſi fueritis ad dn̄m frēs vr̄i ⁊ filij hēbunt miſe̾diam corā dn̄is ſuis ⁊c̄. f ¶ Illis irridentibus ⁊ ſubſannantibus. erāt. n. iaȝ habituati ī ydolatria et ideo irridebāt ammonitiōes de cultu dei. g ¶ Attamē quidā viri ex aſer ⁊ manaſſe ⁊c̄. q2 iter illos de regno iſrael remanſerāt aliq̄ viri boni: q̄ non coluerant ydola ſm̄ q̄ dixit dn̄s ad helyam. iij. Reg. xix. Et relinquā mihi ī iſrl̄ ſeptē milia virorū quoꝝ genua nō ſunt curuata añ baal. h ¶ In iuda ꝟo facta ē man⁹ domini. a deo. n. ſpāliter factū ē: q̄ oīs vnanimiter aſſentirent ordinationi regis de celebratōne paſchali.
i ¶ Cōgregatiq₃ ſunt in hierl̄m. Hic ꝑn̄r deſcribit̄ ipſi⁹ paſche ſolēnis celebratio. ⁊ ſecūdo ſuꝑ hoc additō: ibi. Placuitq₃. Circa ꝑmū ꝑmo ponit̄ ydolatrie deſtructio: q̄ impediebat diuinū cultū: q2 ꝑmo remouenda ſ̄t impedimēta ⁊ hoc ē qd̄ dr̄. Et ſurgētes deſtruxerūt altaria ⁊c̄. et ſecundo ſubdit̄ paſche celebratō cū dr̄. Immolauerunt ḡnt phaſe ⁊c̄. k ¶ Sacerdotes quoq₃ atq₃ leuite tādeȝ ſanctificati ⁊c̄. dicit̄ tandē. q2 multi coꝝ tardauerūt venire in irl̄m rōnibus dictis ca. ꝑcedēti. l ¶ Sacerdotes ꝟo ſuſci. effun. ſan. de ma. leuitaꝝ. Exodi. xij. vbi ꝑcipit̄ imolatio agni paſchalis: non dicit̄ q̄ hȝ fieret ꝑ leuitas, q2 ſu-

[a] vt mitteret nūcios in vniuerſuȝ iſrl̄ de berſabee vſq₃ dan vt venirent et facerent phaſe dn̄o deo iſrl̄ in hirl̄m [b] Multi. n. nō fecerāt ſicⁱ in lege ꝑſcriptū ē. Perrexerunt q₃ curſores cum ep̄lis ex regis impio ⁊ principū ei⁹: in vniuerſum iſrl̄ ⁊ iudā iuxta id qd̄ rex iuſſerat [c] ꝑdicātes Filij iſrl̄ reuertimi ad dn̄m deū abraā et yſaac ⁊ iſrl̄: [d] et reuertet̄ ad reliquias q̄ effugerūt man⁹ reg̃ aſſyrioꝝ. Nolite fieri ſicut p̄res vr̄i ⁊ frēs qui receſſerūt a dn̄o deo patrū ſuoꝝ: ⁊ tradidit eos ī interitū: vt ipſi cernitis. Nolite indurare ceruices vr̄as ſic p̄res vr̄i [e] Tradite man⁹ vr̄as dn̄o: ⁊ venite ad ſāctuariū ei⁹ qd̄ ſctificauit ieternū Seruite dn̄o deo patꝝ vr̄orū. ⁊ auertet̄ a vobis ira furoris ei⁹. Si n. vos reuerſi fueritis ad dn̄m frēs vr̄i ⁊ filij vr̄i hēbūt miſe̾diam coram dn̄is ſuis: q̄ illos duxerūt captiuos: ⁊ reuertent̄ in terrā hāc. Pius. n. ⁊ clemēs ē dominus de⁹ vr̄: et nō auertet facieȝ ſuā a vobis ſi reuerſi fueritis ad eū. Igit̄ curſores ꝑgebant velociter de ciuitate in ciuitatē: ꝑ terram ephraim ⁊ manaſſe vſq₃ ad zabulō: [f] illis irridētibus ⁊ ſubſānātibꝰ eos. [g] Attamē quidā viri ex aſer ⁊ manaſſe ⁊ zabulō acq̄eſcētes cōſilio: venerūt hierl̄m. [h] In iuda ꝟo facta eſt man⁹ dn̄i vt daret eis coꝛ vnum: vt facerēt iuxta p̄ceptū regis ⁊ ꝑncipū verbū dn̄i. [i] Congregatiq₃ ſunt in hirl̄m ppl̄i multi: vt facerēt ſolēnitatē azimoꝝ ī mēſe ſcd̄o. Et ſurgētes deſtruxerūt altaria que erāt in hirl̄m atq₃ vniuerſa ī q̄bꝰ ydolis adolebat̄ incenſum ſubuertētes: ꝓiecerūt in torrēteȝ cedrō. Immolauerūt āt phaſe q̄rtadecima die mēſis ſcd̄i. [k] Sacerdotes q̄₃ atq₃ leuite tandē ſāctificati obtulerūt holocauſta in domo dn̄i: ſteteruntq₃ in ordīe ſuo iux̄ diſpoſitōeȝ ⁊ legē moyſi hoīs dei. [l] Sacerdotes ꝟo ſuſcipiebāt effundēdū ſanguinē de manibus leuitarū: [m] eo q̄ multa turma ſanctificata nō eſſet et idcirco īmolarent leuite phaſe his q̄ non occurrerāt ſctificari dn̄o. Magna etiā ps ppl̄i ď ephraim ⁊ manaſſe ⁊ yſachar ⁊ zabulō q̄ ſanctificata non fuerat [n] comedit phaſe: non iuxta qd̄ ſcriptū eſt: [o] ⁊ orauit ꝓ eis Ezechias dicēs. [p] Domin⁹ bon⁹ ꝓpiciabit̄ cunctis qui in toto corde requirunt dominum deum patruȝ ſuorum. ⁊ nō imputabit eis q̄ min⁹ ſanctificati ſ̄t. [q] Que exau-

bat in qualibet domo dum tñ ſufficeret ad eſum agni: ⁊ ideo illa immolatio fiebat a patrefamilias domus. verūtamen quia multi de populo qui venerant in hieruſalem non erant purificati. et iſta immolatio debebat fieri ab homine mundo: ideo leuite q̄ iam erāt purgati de mādato regis imolauerūt ꝓ illis qui iam non erant ſufficienter mundati: ⁊ ſic ꝑ eoȝ ſanguinis effundendaȝ in altari holocauſtoꝝ portauerunt ſacerdotib⁹: ⁊ hoc eſt qd̄ ſbdit̄. m ¶ Eo q̄ multa turba ſanctificata nō eēt ⁊c̄. i. nō poterāt ſanctificari domio. vn̄ ſubdit̄. n ¶ Commedit phaſe. nō iux̄ qd̄ ſcriptū eſt. quia debebat comedi tm̄ a mūdis: ſed tūc fuit diſpēſatum cuȝ iſtis de comeſtione: nō aūt de imolatōe q2 maioꝛ purificatio reqrebat̄ in imolātib⁹ q̄ ī comedentibus tm̄: ſicut ⁊ in noua lege maioꝛ ſāctitas requirit̄ ī ſacerdote conſecrante: q̄ in populo cōicante. o ¶ Et orauit ꝓ eis ezechias. vt talis defect⁹ ſufficientis purificatōis nō noceret eis impediēdo ſacri effectū.
q ¶ Queȝ exaudiuit dn̄s. in libro de hebraic̄ queſtōnibus dr̄ q̄ iſta exauditō fuit ꝑcepta: ꝑ hȝ q̄ immundi alr̄ cōedētes agnuȝ paſchalem ſubito moriebant̄: ſed tunc nō fuerūt mortui. ſed hoc nō videt̄ rōnabiliter dcīm: q2 ſic ezechias ⁊ ipl̄s tentaſſet dn̄m: ⁊ ideo magis dicendum: q̄ ꝑpē neceſſitatem: ⁊ populi deuotōnem fuit cum eis diſpenſatum. tempoꝛe enim neceſſitatis aliquid fuit licitum ꝯ legalia: quod tamen alr̄ non eſſet: ſicut dauid ⁊ viri e⁹ comederūt panes ꝓpoſitōnis licite: ſm̄ q̄ dicit ſaluatoꝛ Math. xij. ⁊ eodem modo poteſt hic dici. quia iſti erāt ī tali ſtatu q̄ non poterāt vltra tardare ad comedendum phaſe. ſcilicet decimoquarto die menſis ſecundi. Silr̄ cult⁹ interioꝛ q̄ ꝯſiſtit in fide ⁊ deuotōne hn̄ ſupplet aliquē defectuȝ qui ꝯſiſtit in exterioꝛi cultu

maxime qꝛ ſacramēta legis nō erant accepta niſi ex fide ⁊ deuotione ſuſcipientiū. ⁊ iō lȝ iſti nō eſſent ſufficiēter purgati ab aliq̄ immūdicia reſpiciente cultū exteriorē: vtpote ex tactu alicuiꝰ rei immūde vel hmōi: tn̄ ꝓpter fidē ⁊ deuotionē ad comeſtionē agni paſchalis supplentē hmōi defectū fuit cuȝ eis diſpēſatū. et hoc eſt qḋ dixit ezechias.

p Dn̄s bonus ⁊c. ſeptē diebus ꝓ feſto paſchali qḋ tātū debebat durare vt habeꝛ Exo. xij.

q In leticia magna. q̄ nō ꝓcedebat ex diſſolutione. ſꝫ ex deuotōne. iō ſbdit Laudātes deuȝ ꝑ ſingulos dies ⁊ ſeqtur.

r Placuitq;. hꝯ ōnr deſcribit ad ꝑdictam ſolēnitatē additio. q̄a celebrauerūt ſeptē diebus aliis ad qḋ n̄ tenebātur.

s Mille tauros ⁊c. iſta offerebanꝛ in hoſtias pacificas q̄rū magna pars erat offerentiuȝ ⁊ de iſtis comedit ꝑplus illis ſeptē diebꝰ poſtq̄ȝ obtulerāt ſacrificia et laudes ⁊ orōnes dn̄o oīni die.

t Factaq; eſt grādis celebritas in hierusalē q̄lis ⁊c. lȝ eīn maior ꝑplus aliq̄n cōueniſſet tn̄ nō erat tanta exultatio: qꝛ nō erat

dixit dn̄s: ⁊ placatus eſt populo. Feceruntq; filij iſrael qui inuenti ſunt in hieruſalem ſolēnitatem azimoꝝ ſeptēȝ dieb⁹ in leticia magna laudantes dn̄m ꝑ ſingulos dies. leuite quoq; ⁊ ſacerdotes per organa que ſuo officio congruebant. Et locutus eſt ezechias ad cor oīm leuitarū, qui habebāt intelligentiam bonam ſuꝑ domino. ⁊ comederunt ſeptē diebus ſolennitatis: immolantes victimas pacificorum. et laudantes dn̄m deum patrum ſuoꝝ. Placuitq; vniuerſe multitudi vt celebrarent etiā alios dies ſeptem qḋ ⁊ fecerūt cū ingenti gaudio. Ezechias aūt rex iuda ꝑbuerat multitudini ᵒmille tauros: ⁊ ſeptē milia ouium. Principes vō dederant populo tauros mille ⁊ oues decē milia. Sanctificata ē ergo ſacerdotum plurima multitudo. ⁊ hilaritate perfuſa omnis turba iuda taȝ ſacerdotum ⁊ leuitarum q̄ȝ vniuerſe frequentie que venerat ex iſrael: proſelitorū

ibi aliq̄ nouitas: eo ꝙ q̄libēt āno celebrareꝛ paſcha tp̄e ſuo. ſꝫ qꝛ achaȝ clauſit ianuas tēpli. ⁊ ſic pluribꝰ annis hec celebritas ceſſauit. ꝓpter qḋ qn̄ ezechias eā renouauit. fuit maior exultatio. qꝛ noua placēt ⁊ delectāt.

v Peruenitq; oratio in habitaculū ſanctū celi. i. fuit exaudita corā deo. ⁊ vt hic dicit glo. hebraica fuit hoc ꝑceptū, eo ꝙ rex ⁊ principes populus leuite ⁊ ſacerdotes valde proſperati ſunt in operibus ſuis.

In capitulo. xxx. vbi dicitꝛ in poſtilla. Comedit phaſe nō iuxta qḋ ſcriptum eſt. quia debebat comedi tm̄ a mundis.

Additio.

Exodi. xij. vbi dꝛ de immolatione ⁊ comeſtione agni paſchalis: nulla fit mentio de hoc ꝙ requiratur purificatio in immolantibus paſcha. indifferenter eīn dicit. Immolabitq; cū tota multitudo filiorum iſrael. Ex quo patet ꝙ nō requirebaꝛ ꝙ eſſet purificatus: put dꝛ in poſtilla. nec aliq̄d hmōi. ſed tm̄ in comeſtione fit mētio de mundicia: circūciſione ⁊ aſſignatione: ⁊ hmōi. Similitudo aūt q̄ inducitꝛ de noua lege

non videꝛ valere: ſacerdos eīn cōſecrās repꝛſentat xp̄m, q̄ eſt principalis actor: vt ipa verba cōſecratōis demonſtrant. ſꝫ immolans agnū paſchalē non repn̄tabat xp̄m ſꝫ potius figurabat ꝙ xp̄s immolandus erat ꝓ multitudine filioꝝ iſrael ⁊c.

quoq; de terra iſrael ⁊ habitantiū in iuda. ᵗ Factaq; eſt grādis celebritas in hierl̄m q̄lis a dieb⁹ ſalomonis filij dauid regꝭ iſrael in ea vrbe nō fuerat. Surrexerūt aūt ſacerdotes atq; leuite benedicētes ꝑplō: ⁊ exaudita eſt vox eoꝝ ᵛpuenitq; oratio in habitaculū ſanctū celi.

Capitulū. xxxi.

Cunq; hec fuiſſent rite celebrata: egreſſus eſt oīs iſrael qui inuentus fuerat in vrbib⁹ iuda: ⁊ fregerunt ſimulachra: ſucciderunt q; lucos: demoliti ſunt excelſa ⁊ altaria deſtruxerūt non ſoluȝ de vniuerſo iuda ⁊ beniamin: ſꝫ ⁊ de ephraim quoq; ⁊ manaſſe: donec penitus euerterēt. Reuerſiq; ſunt oēs filij iſrl̄ in poſſeſſiones ⁊ ciuitates ſuas. Ezechias aūt ꝯſtituit turmas ſacerdotales et leuiticas ꝑ diuiſiones ſuas vnū quēq; in officio proprio: tā ſacerdotum videlicet q̄ȝ leuitarū ad holocauſta et pacifica: vt miniſtrarent et confiterentur: ᵇcanerentq; in por-

Replica ſuꝑ primo et decimo ꝑmi libri: ⁊ ſuꝑ ſeptimo ⁊ triceſimo ſcḋi paralypomenon, ſeqꝛ.

In libris paraly. pauca tāgit Bur. id qḋ de origine hetāgit. j. ca. cor. vide Gen̄. x. qḋ tāgit circa decimuȝ caplm̄ de ſaluatōe vel dānatione ſaul. vide. j. Reg. vlt. Quod aūt tangit circa ſeptimū caplm̄ ſcḋi libri de feſto collecte ſiue cetus. vide ſ. Leuit. xxiij. Sꝫ ꝯ illud qḋ tāgit de xxx. ca. vbi poſtillator dicit immolantes paſcha eſſe debere mundos. cuȝ comedētibus fuit diſpenſatū: qꝛ non tāta requiriꝛ mundicia in comedēte: ſicut in immolante: ponēs exemplū de euangelio vbi requiriꝛ maior ſanctitas i ſacerdote cōſecrante: q̄ȝ in ꝑplō comedente obijcit burgen. ꝙ nō dꝛ de mūdicia immolantis. ſꝫ hoc eſt ꝯ daꝝ textū. Obijcit etiā ꝯ ſimilitudineȝ. q̄a cōſecrans repꝛſentat xp̄m: nō autem immolans. ſꝫ hoc ē falſum. qꝛ oblatio repꝛeſentat xp̄m ⁊ agnū nō ſacerdos offerens. Quis eīn ꝓferat verba xp̄i. ſꝫ eſt miniſtraliter. ex hoc nō repꝛſentat xp̄m oblatū. ſed potius immolantē: ꝑ illa eīn verba iteraꝛ quotidie oblatio Cetera patent ⁊c.

Capitulū. xxxi.

a Cunq; hec fuiſſent rite celebrata. Hic ōnr ſꝫ ezechia deſcribiꝛ reparatio ſacerdotalꝭ miniſterij. Circa qḋ primo deſcribiꝛ idolatrie deſtructio. cuȝ dꝛ. Fregeruntq; ſimulacra ⁊c. ⁊ hoc rōnabiliꝛ. qꝛ ꝑmo debebāt remoueri impedimenta ſacerdotalis miniſterij: ⁊ hmōi ſunt oīa ad idolatriā ꝑtinentia. ſcḋo deſcribiꝛ reparatio ſacerdotalis miniſterij: cū dꝛ. Ezechias autē. vbi ezechias ꝑmo ſacerdotes ⁊ leuitas in officijs ſuis reſtituit. ſcḋo de victualibꝰ eis ꝓuidit: ibi. Precepit etiā. tercō de ꝓcuratoribus in iſtis ordinauit: ibi. Fuit aūt ꝑfectus. Sententia aūt ꝑmi ꝑtis pȝ in lr̄a vſq; ibi.

b Canerētq; in portis caſtroꝝ dn̄i: Caſtra dn̄i hꝭ dicūꝛ atriū ſacerdotū vbi habitabāt ſacerdotes ianitores ⁊ alij q̄ cuſtodiebāt templū.

c Pars aūt regis ⁊c. holocauſtū mane ſemꝑ ⁊ veſpere id eſt iuge ſacrificiū et cetera que ſequūtur. ⁊ hoc fecit ezechias ex ꝓpria deuotione, qꝛ tota cōmunitas debebat ta-

lis miniſtrare. f e ¶ Precepit. Hic oñr deſcribit qliter ezechias ꝓuidit eis de victualibus cũ dr̃. f e ¶ Precepit etiã ꝓplo ⁊c. vt darẽt partes ſacerdotibꝰ et leuitis. ſ. decimas ⁊ ꝓmitias q̃ erãt aſſigte eis ꝑ legẽ. f ¶ Ut poſſent vacare legi dñi. videlicet ſtudẽdo: docendo: tẽplũ officiando. Iſtud enim ſemꝑ fuit obſuatũ apud oĩs ꝙ illi q̃ intẽdebãt ſtudio ⁊ cultui diuino acciperẽt neceſſaria victus a ꝓplo: ꝓpt̃ qđ et ſacerdotes egypti tp̃e famis non fuerũt cõpulſi vendere poſſeſſiões ſuas ſicut alij. q: ipſis ſtatuta cibaria ex horreis publicꝭ ꝓbebant. vt hr̃ Gen. xlvij. capitulo.

care volenti. vt dictũ eſt. ꝫ. xxvj. o ¶ Remãſerũt plurima. ſ. de ꝓmitijs ⁊ decimis: habito ſufficiẽti victu ſacerdotũ ⁊ leuitaꝝ. p ¶ Eo ꝙ bñdixit dñs ꝓplo ſuo. i. abundare fecit in bonis tꝑalibꝰ. ⁊ iõ dabãt abundãter ꝓmitias ⁊ decimas. ⁊ q: tũc erãt magꝭ deuoti. vt pꝫ ex ꝓdictis.

g ¶ Plurimas obtulere ꝓmitias. q̃ntitas aũt ꝓmitiaꝝ nõ fuit determinata in lege. ſꝫ ꝓmo fuit facta volũtarie ſecundũ deuotionẽ dantiũ. poſtea vero ꝓpter auariciã creſcentẽ q: multi parũ aut nihil dabãt ꝑ ſapiẽtes hebreorũ fuit determinatũ ꝙ ad minꝰ ſexageſima ps daret̃: illi tñ q̃ erãt magꝭ deuoti dabãt quadrageſimã: mediꝭ vo q̃nq̃geſimã. ⁊ hoc idẽ dr̃ in collationibꝰ patrũ collatõe prima theone abbatꝭ.

h ¶ Mellis q̃ꝫ licꝫ de melle nõ poſſet fieri oblatio q̃ tota vel ſm̃ partẽ cremaret̃ ſuper altare vt hr̃ Leuit. ij. tñ inde debebãt dari ꝓmitie cedẽtes in vſum ſacerdotum. Hebrei tñ dicũt ꝙ nõie mellis intelligunt̃ hꝛ dulces fructus. vt dactili ficꝰ ⁊ hmõi.

i ¶ Et oim q̃ gignit humꝰ. Dicit autẽ Ra. ſa. ſup Deut. xxvj. ꝙ ꝓmitie q̃tũ ad terrenaſcẽtia dabãt̃ tm̃ de ſeptẽ rebus. ſ. frumento: ordeo: vinea: oliua: malogranato: ficu: ⁊ palma: tñ poterãt homines de alijs dare ex ſpeciali deuotione. ⁊ ſic factũ fuit hic.

tis caſtroꝝ dñi. Pars aũt regis erat vt de ꝓpria eius ſba offerret̃ holocauſtũ mane ſemꝑ ⁊ veſpere ſabbatis q̃ꝫ ⁊ kalendis ⁊ ſolẽnitatibꝰ ceteris ſicut ſcriptũ eſt in lege moyſi.[c] Precepit etiam ꝓplo habitantiũ hirl'm: vt darẽt partes ſacerdotibꝰ et leuitis:[f] vt poſſent vacare legi dñi. Quod cũ ꝑcrebuiſſet in auribꝰ multitudis:[g] plurimas obtulere primitias filij iſrael frumẽti vini ⁊ olei:[h] mellis q̃ꝫ[i] ⁊ omnium que gignit humus decimas obtulerunt. Sed ⁊ filij iſrl' ⁊ iuda qui habitabãt in vrbibus iuda obtulerũt decimas boum ⁊ ouium:[k] decimaſq̃ꝫ ſanctoꝝ que vouerãt domino deo ſuo. atq̃ꝫ vniũſa portantes fecerunt aceruos plurimos.[l] Menſe t̃cio ceperunt aceruoꝝum iacere fundamẽta: ⁊ mẽſe ſeptimo compleuerunt eos. Cunq̃ꝫ ingreſſi fuiſſent: Ezechias et principes eius viderunt aceruos: ⁊ bñdixerunt domino ac populo iſrael.[m] Interrogauitq̃ꝫ ezechias ſacerdotes ⁊ leuitas cur ita iacerẽt aceruĩ.[n] Reſpondit illi azarias ſacerdos ꝓmus de ſtirpe ſadoch dicẽs. Ex quo ceperunt offerri primitie in domo domini: comedimus ⁊ ſaturati ſumus:[o] ⁊ remãſerunt plurima[p] eo ꝙ bñdixerit dñs ꝓplo ſuo. Reliq̃arum autẽ eſt copia iſta quã cernis.[q] Precepit igit̃ Ezechias vt ꝓpararent horrea in domo domini. Quod cũ feciſſent intulerunt tã primitias q̃ decimas. ⁊ q̃cunq̃ꝫ vouerant fidelit̃.[r] Fuit aũt ꝓfectus eorum chonenias leuita: ⁊ ſemei frat̃ eius ſecundus: poſt quẽ iehihel ⁊ azarias et naad ⁊ aſahel et hierimoth: iozabat quoq̃ꝫ ⁊ elihel ⁊ ieſmachias ⁊ maath et banaias ꝓpoſiti ſub maĩbꝰ chonenie ⁊ ſemei fratris eius ex imperio ezechie regis ⁊ azarie pontificis domus domini: ad quos oĩa ꝑtinebant. Chore vo filiꝰ iemna leuites ⁊ ianitor orientalis porte ꝓpoſitus erat his que ſponte offerebãtur domino: ꝓmitijſq̃ꝫ[s] ⁊ conſecratis in ſancta ſanctorũ: ⁊ ſub cura eius eden ⁊ beniamin: ieſue ⁊ ſemeias: amarias quoq̃ꝫ ⁊ ſecheniss in ciuitatibꝰ ſacerdotum. vt fideliter diſtribuerẽt fratribus ſuis partes minoribus atq̃ꝫ maioribꝰ:[t] exceptis maribus ab annis tribꝰ ⁊ ſupra cunctis qui ingrediebãtur tẽplum dñi. Et quicquid ꝑ ſingulos dies cõducebãt in miniſterio atq̃ꝫ obſeruationibꝰ iuxta diuiſiones ſuas: ſacerdotibꝰ ꝑ familias:[v] ⁊ leuitis a viceſimo ãno et

q ¶ Precepit igitur ezechias vt ꝓparent horea vt ibi reponerẽtur ea q̃ ꝯtunc erãt ſupflua: et vſq̃ꝫ ad tp̃s congruũ ſeruarent̃.

r ¶ Fuit aũt ꝓfectus. Hic oñter oñdit̃ qliter ezechias ꝓuidit de fidelibꝰ perſonis ad cõſecrandũ ꝓdicta. ⁊ ꝓcurãdũ ea q̃ eſſent ꝑ ſacerdotibꝰ ⁊ leuitis recipienda. ⁊ ad cõſeruandũ deo oblata ⁊ cõſecrata. vt pꝫ lr̃a vſq̃ꝫ ibi.

k ¶ Decimaſq̃ꝫ ſanctorũ ſm̃ hebreos iſte ſunt decime quas leuite dabant ſacerdotibus de decimis quas receperant a populo. vt habetur Numeri. xviij. ca. l ¶ Menſe tercio ceperunt aceruorum iacere fundamenta. i. principis q̃ ſubſunt illis q̃ ſupponunt̃. m ¶ Interrogauitq̃ꝫ ezechias. quia mirabatur de tãtis aceruis victualium. n ¶ Rñdit illi azarias ſacerdos ꝓmus. i. maior. ⁊ iſte reſtitit ozie regi thurifi-

s ¶ Et cõſecratis in ſancta ſanctoꝝ. nõ accipit̃ hic ſctã ſanctoꝝ ꝑ parte interiori templi. in qua erat archa teſtamenti que ꝓprie dicebat̃ ſancta ſanctoꝝ. put accipitur cõiunctiue. ſꝫ hic accipitur diſiunctiue in ſancta q̃ ſunt de numero ſanctoꝝ. oĩa eñ deo ꝯſecrata dicebãt̃ ſancta ⁊ de numero ſctõꝝ. t ¶ Exceptis maribus ab annis tribꝰ et ſupra lꝫ eñ leuite numerent̃ Nũe. iij. ab vno menſe ⁊ ſupra. hoc tamẽ factũ eſt vt acciperentur ꝓ redemptione primogenitoꝝ aliarũ tribuũ. ſed de oi-

ſtributionib⁹ q̄ fiebāt leuitis nō recipiebaꝛ ꝑ eis: do‑
nec haberēt tres ānos. ſeq̄tur poſtea. v Et leuitis
a viceſimo āno ⁊ ſupra Nume. iiij. accipiunt leuite ad
miniſteriū tabernaculi. a. xxx. ānis vſqꜫ ad. l. ⁊ Nume.
viij. a. xxv. ānis ⁊ ſicut dictū fuit ibidē nō inſtituebanꝛ
miſtri niſi i. xxx.
āno. tñ a. xxv. ex
ercebāꝛ i aliq̄b⁹
officijs vt ſic i ill'
q̄nqꜫ ānis expi‑
rēꝛ ſacerdotes q̄
leuite eſſēt apti
ad miniſtrandū
⁊ in q̄b⁹ officijs:
tñ poſt edificatō
nē tēpli. qꜫ leui‑
te nō habuerūt
ita grauia officia:
ſicut añ: qñ tab‑
naculū cū ptinē
tib⁹ ad ipm por
tabaꝛ de loco ad
locū: in minori
etate inſtituebā
tur. ſ. xx. anno. ⁊
ꝑ aliq̄d tpus añ
accipiebatur ex
pientia de ipſis.
Sciendū tñ ꝙ
ea q̄ dicta ſunt:
ſic fiebāt de com
muni lege. ex ſpe
ciali tamē cauſa
aliq̄ minoꝝ eta‑
tis recipi pote‑
rant ad miniſte‑
rium tabernacu
li. ſicut heli rece‑
pit ſamuelē ad
miniſteriū taber
naculi. cū eſſet
puer decē ānoꝝ
vel circiter. vt di
ctū fuit. j. Re. j.
ca. qꜫ mater ſua
anteqꜫ ꝯciperet
ipm dño voue‑
rat ꝙ ſi daret ei
ſexū virilem. da
ret eum miniſte
rio domini cun‑
ctis dieb⁹ quib⁹
poſſet miniſtra‑
re. hoc etiā fuit ante edificationē templi.
x Operatuſqꜫ eſt. ſ. ezechias. ȝ Et rectū. erga pri
mum. y Bonū. q̄ntum ad ſeipſum.
ȝ Et verū. q̄ntū ad deū: ideo ſequiꝛ. Coram domino
deo ſuo.

ſupra ꝑ ordines et turmas
ſuas: vniuſqꜫ multitudini
tam vxorib⁹ q̄ liberis eorū
vtriuſqꜫ ſex⁹: fideliꝛ cibi de
his q̄ ſctificata fuerāt ꝑbe‑
banꝛ. Sz ⁊ filioꝝ aaron per
agros ⁊ ſuburbana vrbiū
ſingulaꝝ diſpoſiti erāt viri
q̄ ptes diſtribuerēt vniuſo
ſexui maſculino: de ſacerdo
tib⁹ ⁊ leuitis. Fecit ḡ ezechi
as vniuerſa q̄ dixim⁹ in omi
iuda: x operatuſqꜫ eſt y bonū
ȝ ⁊ rectū ȝ ⁊ verū corā domi‑
no deo ſuo. i. vniuerſa cultu
ra miniſterij domus dñi iuꝛ
legem ⁊ ceremonias: volens
requirere deū ſuum in toto
corde ſuo. Fecitqꜫ ⁊ proſpe‑
ratus eſt.

Capi. xxxij.

Poſt q̄ ⁊ huiuſcemodi
a veritatē venit b ſenna‑
cherib rex aſſyriorum ⁊ in‑
greſſus iuda: obſedit ciuita
tes munitas volens eas ca‑
pere. c Qd̄ cū vidiſſet ezechi
as veniſſe ſcꝫ ſennacherib:
⁊ totū belli impetū verti ꝯ
hierl'm d inito cū principib⁹
conſilio viriſqꜫ fortiſſimis
e vt obturarent capita fon‑
tium qui erāt extra vrbem

Capitulū. xxxij.

Poſt que. Hic vltimo ſub ezechia deſcribitur re
ſtauratio regalis imperij. primo per aduerſarij
terribilem deiectionē. ſecundo per ipſius eze‑
chie mirabilem ſanationem: ibi. In diebus illis. Cir‑
ca primū primo deſcribitur circa ezechiam ꝓuidentia
in humanis. ſecundo ꝯfidentia de diuinis: ibi. Et con
uocauit vniuerſos. tercio peſtilentia in eius aduerſa‑
rijs: ibi. Que poſtqꜫ geſta ſunt. Sciendū autem ꝙ cir‑
ca iſtam hiſtoriam aliqua hic omittuntur que pleni⁹
dicta ſunt. iiij. Regū. xviij. et. xix. Circa primam igitur
partem diciꝛ ſic. a Poſt que ⁊ huiuſcemodi veri‑
tatem. ſ. vite ipſius ezechie in idolatrie deſtructione et
cultus diuini reſtauratōe. b Venit ſennacherib ⁊c̄.

Ex q̄ pꝫ ꝙ aliq̄n iuſti tribulanꝛ in hac vita. vt habeāt pa
tientie meritū ⁊ aliȷ̄ exemplū. c Qd̄ cū audiſſet. Hic
omittiꝛ qd̄. iiij. Reg. xviij. ſupplet. ſ. ꝙ ezechiā merito ti
mens deſtructionē hierl'm ꝓpt peccata achaz patris ſui:
aurū ⁊ argentū miſit ſennacherib regi aſſyrioꝝ ſub pacto
iuramēto firmato
ꝙ recederet de re‑
gno iude ⁊ dimitte
ret illud in pace: ſꝫ
fracto federe retē‑
ta pecunia venit po
ſtea ad deſtruendū
hierl'm ſi poſſet: et
tunc Ezechias di‑
ſpoſuit ſe ad reſiſtē
dū. ⁊ hoc eſt quod
dicitur.
c Qd̄ cū audiſſ
ezechias. ſ. fractio
nem iuramenti ꝑ‑
dicti.

d Inito cū prin‑
cipib⁹ ꝯſilio. qꜫ hō
in ꝑiculo poſit⁹ nō
debꝫ omittere ea q̄
ſunt agēda ſm hu
manā ꝓuidentiam
ad ſui liberationē
aliter tentaret deū

e Ut obturarent
ca. fontiū. ad hꝫ ꝙ
exercit⁹ veniēs ad
obſidēdū ciuitatē
pateref aque penu
riā. ⁊ ſic recedē co‑
geretur.
f Et riuū q̄ flue‑
bat. de hieruſalem

g In medio trē
hoc eſt ex vrbē: ita
ꝙ curſum illi⁹ riui
ſic diſpoſuerūt. ꝙ
partim retinebaꝛ
iuxta vrbē ꝑ modū
lacus ⁊ qd̄ ibi capi
nō poterāt terram
reintraret ꝑ aliam
viā: ita ꝙ exercit⁹
obſidēs ciuitatē n̄
hēret inde aliquā
ſubuentionē. h Edificauit qꜫ agēs induſtrie. i. ꝓui‑
de. i Omnē murū ⁊c̄. ita ꝙ nihil omitteret de cōtingē
tibus ad ſui defenſionē. k Et fecit vniuerſi generis
armaturā. ſ. ad inuadendū aduerſarios. ⁊ ad ſuſtinendū
inuaſiones eoꝝ. l Et ꝯuocauit. Hic ꝯñr deſcribiꝛ ei⁹
ꝯfidētia de diuinis. qꜫ qñ hō i ꝑiculis poſit⁹ nihil omittit
de his q̄ pñt fieri ꝑ ꝓuidētiā humanā. ſecure pōt ꝯfidere
de deo in reſiduo. ⁊ hoc ē qd̄ dr̄. l Et ꝯuocauit vni. in
platea porte ciuitatis. vt oēs poſſent eū audire.
m Ac locu. ē ad cor eoꝝ. efficaciꝛ mouēs eos ad bonū.
n Nolite timere. cui⁹ cā ſubdiꝛ. o Multo eñi plu‑
res no. ſunt. ſ. vtus diuina et angeloꝝ ipſius quoꝝ forti‑
tudo ꝑualet omni virtuti humane. vt. j. dr̄ ꝙ angel⁹ dñi
ꝑcuſſit omnē virū robuſtū ⁊ bellatorē exercit⁹ regis aſſy‑
rioꝝ. p Que poſtqꜫ geſta ſunt. Hic ꝯñr deſcribitur
peſtilentia in aduerſarijs. Circa quam primo poniꝛ ſen‑
nacherib blaſphemia. ſecūdo dei vindicta: ibi. Orauerūꝛ
autē. Circa primū diciꝛ. p Que poſtqꜫ geſta ſunt. ſ.
poſt munitionē ezechie ad reſiſtēdū. q Miſit ſenna

et hoc omniū decernēte ſen
tentia cōgregauit plurimā
multitudinē. ⁊ obturauerūt
cūctos fontes f ⁊ riuū q̄ flue
bat g in medio terre dicētes
Ne veniāt reges aſſyriorū
⁊ inueniāt aquaꝝ abundā‑
tiam. h Edificauit qꜫ agēs
induſtrie: i omnē murū qui
fuerat diſſipatus ⁊ extruxit
turres deſuper. ⁊ forinſecus
alterū murū. Inſtaurauit‑
qꜫ mello in ciuitate dauid
k ⁊ fecit vniuerſi generis ar‑
maturā ⁊ clypeos. Conſti‑
tuitqꜫ principes bellatorū
in exercitu: l ⁊ ꝯuocauit vni‑
uerſos in platea porte ciui‑
tatis: m ac locut⁹ eſt ad cor
eoꝝ dicēs. Viriliter agite ⁊
cōfortamini n nolite timere:
nec paueatis regē aſſyrioꝝ
et vniuſam multitudinē q̄
eſt cū eo o Multo eñi plures
nobiſcū ſunt q̄z cū illo. Cū
illo eñi eſt brachiū carneū
nobiſcum dñs deus noſter
qui auxiliator eſt noſter:
pugnatqꜫ pro nobis. Con‑
fortatuſqꜫ eſt populus hu‑
iuſcemodi vbis ezechie re‑
gis iuda. p Que poſtq̄ geſta
ſunt q miſit ſennacherib rex

aſſyrioꝝ ſeruos ſuos hieru
ſalem: ipſe eñ cū vniuerſo
exercitu obſidebat lachis:
ad ezechiaʒ regē iuda: ⁊ ad
omnē populū q̄ erat in vr-
be dicens. Hec dicit ſenna-
cherib rex aſſyrioꝛum. [r] In
quo habētes fiduciam: [s] ſe-
detis obſeſſi in hieruſalem.
[t] Num ezechias dcepit vos
vt tradat morti i fame ⁊ ſi-
ti: [v] affirmās ꝙ dominꝰ deus
veſter liberet vos de manu
regis aſſyrioꝛum. [x] Nunq̄d
non iſte eſt ezechias qui de-
ſtruxit excelſa illius ⁊ alta-
ria. ⁊ ꝑcepit iude ⁊ hieruſa-
lem dicens coꝛā altari vno
adoꝛabitis: ⁊ in ipſo cōbu-
retis incenſum. [y] An igno-
ratis q̄ ego fecerim et pꝛes
mei cunctis terrarū popu-
lis. Nunq̄d ꝑualuerunt dij
gentiū omniūq̃ terrarum
liberare regionē ſuā de ma
nu mea. Quis eſt de vniuer
ſis dijs gentiū quas vaſta-
uerunt patres mei: qui po-
tuerit eruere populū ſuum
de manu mea: vt poſſit etiā
deus veſter eruere vos de
hac manu. Nō vos ḡ deci-
piat ezechias: nec vana per
ſuaſione deludat: neq̃ cre-
datis ei. Si eñ nullus po-
tuit deꝰ cunctaꝝ gētiū atq̃
regionū liberare populum
ſuum de manu mea ⁊ de ma
nu patrū meoꝝ. cōſequent
nec deus veſter poterit eruē
vos de hac manu. Sed et
alia multa locuti ſūt ſui eiꝰ
ꝯ dominū deū ⁊ contra eze-
chiam ſeruū eius. [z] Epiſto-
las q̃ ſcpſit plenas blaſphe
mie in dominū deum iſrael
et locutus eſt aduerſum eū.
Sicut dij gentiū ceterarū
non potuerunt liberare po
pulum ſuum de manu mea:
⁊ ſic deus ezechie eruere nō
poterit populū ſuū de ma-
nu iſta. [a] Inſuper ⁊ clamo-
re magno lingua iudaica ꝯ
populuʒ qui ſedebat in mu
ris hieruſalem perſonabat
vt terreret eos ⁊ caperet ci-
uitatem. Locutuſq̃ eſt con
tra deum iſrael. ſicut aduer
ſum deos populoꝛum terre
opera manuuʒ hominum.
[b] Orauerunt igitur ezechi-
as rex ⁊ eſaias filius amos
pꝛophetes aduerſum hanc
blaſphemiaʒ: ac vociferati
ſunt vſq̃ in celuʒ. Et miſit
dñs angelū ſuū. qui ꝑcuſſit
omnē virū robuſtū ⁊ bella-
toꝛē. ⁊ principē exercitꝰ re-
gis aſſyrioꝝ: [c] reuerſuſq̃ eſt
cū ignominia in terrā ſuā.
Cumq̃ ingreſſus eēt domū
dei ſui: filij qui egreſſi fue-
rant de vtero eius interfece
rūt eū gladio. Saluauitq̃
dñs ezechiam et habitato-
res hierl'm de manu ſenna-
cherib regis aſſyrioꝛū et de
manu omniuʒ. ⁊ preſtitit ei
quietē per circuitū. Multi
etiā deferebāt hoſtias ⁊ ſa-
crificia dño in hierl'm ⁊ mu
nera ezechie regi iuda: qui
exaltatus eſt poſt hec coꝛā
cūctis gētibꝰ. [d] In diebꝰ il-
lis egrotauit ezechias vſq̃
ad moꝛtē ⁊ oꝛauit dñm. Ex
audiuitq̃ eum ⁊ dedit ei ſi-
gnum [e] ſed nō iuxta benefi-
cia q̄ acceperat: retribuit q2
eleuatū ē coꝛ eiꝰ. [f] Et facta
eſt ꝯtra eū ira: ⁊ cōtra iudā

cherib rex aſſyrioꝝ ſuos ſuos in hierl'm. ſ. rabſace ⁊ q̄ſdā
alios cū exercitu. vt terreret ezechiā ⁊ ꝑlm eiꝰ vbis ⁊ fa-
ctis. vt hr̄ pleniꝰ. iiij. Reg. xviij. [r] In q̄ habentes fi-
duciā. q. d. in nullo. q2 nō in vtute humana et hoc notat
cum dr̄. [s] Sedetis obſeſſi in hierl'm. q. d. ſi haberetꝭ
virtuteʒ reſiſtendi
exiretis ad pliuʒ:
ſilr̄ nec in diuina ⁊
hoc notat cū dr̄.
[t] Num ezechias
dcepit vos. q. d. ſic
[v] Affirmās ꝙ do
minꝰ deꝰ veſter libe
ret vos. ⁊ ad h̄ im-
pꝛobandū inducit
duplicē rōnē. ꝑma
eſt ꝙ ezechias de-
ſtruxerat oia alta-
ria: in q̄bus ꝑplus
offerebat dño: ex-
cepto altari quod
erat in tēplo. et ex
hoc arguit ꝙ magꝭ
meruerat dei offen
ſam q̃ miſc̄diam. ⁊
hec rō tangitur cū
dicit.
[x] Nunq̄d nō iſte
eſt ezechias qui de
ſtruxit ⁊c. ſ; hec rō
ꝯcludit falſum. q2
illa altaria n̄ fuerāt
licita pꝰ tēpli edifi-
cationem. ſicut fre
quēter dictū eſt. ſ;
Scd̄a rō eſt. q2 dij
aliaꝝ gentiū cū tn̄
eſſent multi. nō po
terāt eas liberare
d̄ manibꝰ regū aſſy
rioꝛū. ergo nec deꝰ
iſrael cū ſit vnicus
poterit liberare po
pulū ſuū de manu
mea. hec rō diffuſe
tangit': cū dicit'.
[y] An ignoꝛatiꝭ q̄
ipe fecerim ⁊ pꝛes
mei ⁊c. ⁊ p; lr̄a ſed
hec rō nō valet. q2
illi erāt dij falſi: et
nulliꝰ potentie. deꝰ
aūt iſrael verus eſt
deꝰ vnicꝰ ⁊ omnipo
tens.
[z] Epiſtolas q̄q̃
ſcripſit ⁊c. Iſtō nō
fuit tunc factū ſed
poſt receſſuʒ rabſa
cis: cum rex aſſyri-
oꝛum audiſſet per
nūciū. ꝙ rex ethio
pū inuadebat t'rā
ſuā. ⁊ ſic fuit cōpul
ſus recedere de ter
ra iſrael ad bellan-
dum cōtra ipſum
⁊ tūc miſit lr̄as cō-
minatoꝛias ezechie: ꝙ debellato rege ethiopū rediret ad
expugnādū hierl'm. ſ; hoc interponit' int' verba rabſacis

q̄ſi chꝛonice loquēdo. Cōſequent' reuertit' ſcrīptura ad
vba rabſacꝭ cū dr̄. [a] Inſup ⁊ clamoꝛe magꝭ lingua
iudaica ⁊c. ⁊ iſta vba pleniꝰ ꝯtinēt' .iiij. Re. xviij. f. ⁊ g.
Ex h̄ at loco dr̄ cōit' ꝙ ipe rabſaces erat apoſtata a fi-
de ꝯuerſus ad gētilitatē. ⁊ dicūt aliq̄ ꝙ fuit filiꝰ Eſaie.
[b] Orauerunt
aūt. Poſita blaſ
phemia ſenache
rib vbis ⁊ ſcptꝭ.
h̄ ꝯn̄r deſcribit'
dei vidicta ad ꝑ-
ces Ezechie et
Eſaie: q̄ pleniꝰ
hr̄. iiij. Re. xix.
⁊ ſimilr̄ exercitꝰ
ſennacherib per-
cuſſio. ⁊ iſta fue-
rūt ibi diffuſe ex
poſita excepto
qd̄ ſequit'.
[c] Reuerſuſq̃
cū ignominia in
t'rā ſuā cū paucꝭ
fugiendo. aliqui
aūt exponūt ꝙ
qñ āgelꝰ ꝑcuſſit
exercitū ſenna-
cherib: raſit ca-
put ⁊ barbā ipiꝰ
ſennacherib ſm
ꝙ hr̄ Eſaie. vij.
In illa die radꝫ
dñs in rege aſſy
rioꝝ caput ⁊ bar
bā: qd̄ erat val-
de ignominioſū
in terra illa ⁊ ad
huc eſt. Sciēdū
etiaʒ ꝙ illa per-
cuſſio ſennache-
rib ⁊ ſui exercitꝰ
fuit ꝑ duos an-
nos poſtq̃ receſ
ſerat de t'ra iſra-
hel mittēs epi-
ſtolas ꝯminato
rias ezechie. vt
dictū fuit pleniꝰ
iiij. Re. xix. cetā
patent in lr̄a.
[d] In diebꝰ illꝭ
h̄ ꝯn̄r deſcribit'
ipiꝰ ezechie mi-
rabil' ſanatio. ꝯ
modꝰ pleniꝰ hr̄.
iiij. Reg. xx. ⁊ ex
dictis ibidē p;
lr̄a exceptꝭ pau-
cis q̄ ſequuntur.
[e] Sʒ nō iuxta
bn̄. q̄ acce. retri-
buit. ſ. dño. [f]
Quia eleua. eſt
coꝛ eiꝰ. iſtā ſana
tionē ꝓ magna
pte ſuis meritis
attribuēs: ſupbi
uit etiaʒ ex h̄ ꝙ
rex babylōis mi
ſit ſibi lr̄as ⁊ mu
nera. ⁊ ex illa elatione oñdit eis omnes diuitias ſuas
theſauros ⁊ ſecreta ad ſui iactantiam: [g] Et facta

eſt ꝯ eū ira .ſ. dñi
ꝓpter pdicta.
h ¶ Humiliatuſqꝫ
eſt poſtea: ad ar
gutionē eſaie ꝓ
phete. vt hꝫ. iiij.
Re. xx. f. et Eſa.
xxxviij. ⁊ xxxix.
i ¶ Et idcirco nō
venit in eos ira
⁊c. ſꝫ dilata fuit
vſqꝫ ad tpſ ſede
chie.
k ¶ Fuit aūt eze
chias diues di
uitijs artificiali
bꝰ et naturalibꝰ
talijs ad magni
ficētiā regiā ꝑti
nentibus: ⁊ pꝫ
lra vſqꝫ ibi.
l ¶ Ipſe eſt eze
chias ⁊c. gyon.
Gyon nomē fō
tis. ex q̄ fluebat
riuus ex ciuita
tem. cuiꝰ curſuꝫ
īpediuit ezechi
as ꝓpt regē aſſy
rioꝝ. vt dictū ē
ſ. circa ꝑncipiū
huiꝰ capi.
m ¶ Attamē in
legatione ⁊c. de
portento .i. de ſi
gno ſibi dato in
retroceſſiōe ſol.
vt hꝫ. iiij. Regū
xx. n ¶ Dereli
quit eū dns. nō ꝑ
ſeruādo eum ab
elatiōe. vt dictū
eſt .ſ. ſeqtur.
o ¶ Et ſepeli. eū
ſupra ſe. fili. dd
.i. in loco ſolēni
ori: ⁊ celebriori.
ꝓpt bona q̄ fece
rat: lꝫ in aliqui
bus deliquiſſet.

¶ In ca. xxxij.
vbi dr in poſtil.
Ex hoc aūt loco
dicitur.
¶ Additio.
Ex hoc ꝙ
rabſaces
loqueba
tur lingua iuda
ica. nō hꝫ ꝙ fuiſſꝫ
apoſtata a fide
iudeoꝝ: mlti eīm
loquūt̄ ligua ſa
racenica qui nō
ſunt ſaraceni ⁊c̄
iſte eīm rabſaces
linguā ſyriacaꝫ
ſciebat: vñ ei dicebat̄ a nūcijs ezechie vt eiſdē loqret̄
ſyriace. vñ nullū fundamētū hꝫ i lra ad h ꝙ rabſaces
fuiſſet apoſtata a fide hebreoꝝ. ⁊ multominꝰ ꝙ fuiſſet
filiꝰ eſaie. ⁊ iō talia ſm ſniam Aug. eadē auctoritate cō
demnunt̄ q̄ approbant.

et hierlm. h Humiliatuſqꝫ ē
poſtea: eo ꝙ exaltatū fuiſſꝫ
cor eius. tā ipē q̄ hītatores
hierlm: i et idcirco nō venit
ſup eos ira dñi in dieb̄ eze
chie. k Fuit aūt ezechias di
ues ⁊ inclytꝰ valde: ⁊ theſau
ros ſibi plurimos cōgrega
uit argēti et auri. ⁊ lapidis
pcioſi: aromatum ⁊ armoꝝ
vniuſi generis: ⁊ vaſoꝝ ma
gni pcij: apothecas q̄ꝫ fru
menti vini ⁊ olei ⁊ preſepia
oīm iumentoꝝ caulaſqꝫ pe
corib̄. ⁊ vrbes ſex edificauit
Hēbat q̄ppe greges ouiū ⁊
armētoꝝ innumerabiles:
eo ꝙ dediſſet ei dñs ſbſtātiā
multā nimis. l Ipſe ē ezechi
as q̄ obturauit ſupiorē fon
tem aquarū gyon: ⁊ auertit
eas ſubt̄ ad occidentē vrbis
dd. In oīb̄ opib̄ ſuis fecit
ꝓſpere q̄ voluit. m Attamē
in legatione principū baby
lonis q̄ miſſi fuerant ad eū
vt interrogarēt de portēto
qđ acciderat ſup terrā: n de
reliquit eū dñs vt tentaret:
⁊ nota fierēt oīa q̄ erant in
corde eius. Reliq aūt ſmo
nū ezechie ⁊ miſericordiaꝝ
eius ſcripta ſunt in viſione
eſaie filij amos ꝓphe: ⁊ in li
bro regū iuda ⁊ iſrl̄. Dormi
uitqꝫ ezechias cū pīb̄ ſuis
o ⁊ ſepelierūt eū ſupra ſepul
cra filiorum dauid. Et cele
brauit eius exequias vniu
ſus iuda ⁊ oēs habitatōes
hieruſalem. regnauitqꝫ ma
naſſes filius eius pro eo.

¶ Capitulū. xxxiij.

Duodecim ānoꝝ erat
manaſſes cuꝫ regnare
cepiſſet. ⁊ quinqꝫgintaqꝫqꝫ
annis regnauit in hierlm.
Fecit aūt malū corā dño iux
abominationes gentiū q̄s
ſubuertit dominus corā fi
liis iſrl̄: ⁊ cōuerſus inſtaura
uit excelſa q̄ demolitꝰ fuerat
ezechias pr eiꝰ: cōſtruxitqꝫ
aras baalim. ⁊ fecit lucos. ⁊
adorauit oēm militiā celi:
⁊ coluit eam. Edificauit q̄ꝫ
altaria in domo dñi de qua
dixerat dñs: in hieruſalem
erit nomē meū ineternum.
Edificauit autē ea cuncto
exercitui celi i duob̄ atrijs
domꝰ dñi: traſireqꝫ fecit fili
os ſuos ꝑ ignē in valle ben
ennon. b Obſuabat ſom
nia: c ſectabat̄ auguria d ma
leficꝫ artib̄ inſuiebat e Ha
bebat ſecū magos f ⁊ incan
tatores: multaqꝫ mala opa
tus ē corā dño vt irritaret
eū. Sculptile q̄ꝫ ⁊ cōflatile
ſignum poſuit in domo dñi
de q̄ locutꝰ ē dñs ad dauid
⁊ ad ſalomonē filiū eius di
cens. In domo hac ⁊ in hie
ruſalē quā elegi de cunctis
tribubus iſrl̄: ponā nomen
meū in ſempitnū: ⁊ moue
re non faciā pedē iſrl̄ de t̄ra
quaꝫ tradidi pīb̄ eoꝝ: ita
dūtaxat ſi cuſtodierit̄ face
re q̄ pcepi eis: cunctāqꝫ legē
et ceremonias atqꝫ iudicia
q̄ mādaui ꝑ manuꝫ moyſi.
Igit̄ manaſſes ſeduxit iu
dam ⁊ hītatores hierlm. vt
facerēt malū ſup oēs gētes
q̄s ſubuerterat dñs a facie
filioꝝ iſrl̄. g Locutuſqꝫ eſt
dñs ad eū ⁊ ad populū illiꝰ:
h et attēdere noluerūt. i Id
circo k ſupinduxit eis ꝑnci
pes exercitus regis aſſyrio
rum: ceperuntqꝫ manaſſen
⁊ vinctū cathenis atqꝫ cō
pedib̄ duxerūt in babylo
nē. Qui poſtq̄ coanguſta
tus ē: orauit dñm deū ſuum
⁊ egit pñiam valde corā deo
patrum ſuorū. l Depcatuſqꝫ
eſt eum ⁊ obſecrauit intēte

Duodeci an
noꝝ. h pñr
deſcribitur
tpſ ipſiꝰ manaſſe. ⁊
ſcđo ſub ipſo tpus
amon filij ſui. quia
pauca de eo dicūt̄
ibi. Dormiuit aūt.
Circa pmū: primo
deſcribit̄ ipſiꝰ ma
naſſe multiplex ꝑ
uaricatio: ſcđo eiꝰ
emēdatio: ibi. Id
circo ſupinduxit.
t̄cio recapitulatio:
ibi. Reliqua autē
Oīa aūt pmeꝑ
pꝫ ex dict̄. iiij. Re
gū. xxj. exceptis q̄
ſequūt̄. b ¶ Ob
ſuabat ſomnia q̄ꝝ
aliq̄ erāt vana. ali
q̄ a demonibus im
miſſa. ⁊ diuinare d
futuris ꝑ talia illi
citū eſt. vt dictum
fuit plenius de iſta
materia Geñ. xlj.
c ¶ Sectabat̄ au
gu. i. diuinatōes ꝑ
garritū ⁊ volatum
auiū.
d ¶ Maleficis ar
tibus inſeruiebat.
q̄rēdo rñſa demo
num ꝑ magicas ar
tes. e ¶ Hēbat
ſecū magos diui
nātes ꝑ aſtra vltra
q̄ ſe extēdit vtus
cōſtellationis.
f ¶ Et incātatores
ſenſꝰ hoīꝫ illudētes
g ¶ Locutuſqꝫ eſt
dñs ad eū ⁊c. miſe
ricordit̄ reuocādo
h ¶ Et attendē no
luerūt. ex q̄ pꝫ eoꝝ
obſtinatio.
i ¶ Idcirco. Hic
pñr deſcribit̄ ipſiꝰ
manaſſe emēdatō
flagellatōe ſibi itel
lectū ꝓbēte cū dr.
k ¶ Superinduxit
eis ꝑn. ex re. aſſyri
orū. ſm ioſephū et
alios expoſitores ꝯ
manaſſe venit rex
babylonis. vñ ſub
dit̄. Duxerūt eū in
babylonē. dicendū
ꝙ monarchia aſſy
rioꝝ iā ꝓ pte defe
cerat: qꝛ iā medi ⁊
babylonij receſſe
rāt ab ea. ſm ꝙ di.
Hiero. ⁊ alij hiſto
riographi. ⁊ iō qđ dr hic. Supinduxit eis ꝑncipes exerci
tus regis aſſyrioꝝ referēdū eſt hoc ad tpſ pteritū .i. eos
q̄ ſolebāt eſſe ꝑncipes: qñ rex babylonis erat ei ſubditus
qꝛ tunc rex babylonis cū maioribus regni ſui erat de ex
ercitu regis aſſyrioꝝ. l ¶ Depcatuſqꝫ eſt eum et obſe

¶ Capi. xxxiij.

crauit. dr̃ aũt obſe
cratio deprecatio per
rẽ ſacrã ſicut in fi
ne orõnũ eccl'ie dr̃
cõiter. Per dñm
nr̃m ihm xpm ⁊c.
vt p ſanctitatẽ ipſi⁹
obtineam⁹ qð obti
nere iuris meritis
non valemus. ⁊ ſic
orabat manaſſes:
vt p diui nõis ſan
ctitatẽ impetraret
remiſſionẽ.
n Et cognouit
ma. q̃ dñs ipſe eſt
de⁹ p experientiã ſue
flagellatõis ⁊ libe
ratõis ſicut ſcptuʒ
eſt iob. v. Ipſe vul
nerat ⁊ medet̃ pcu
tit ⁊ man⁹ ei⁹ ſana
bunt. o Poſt
hec edificauit mu
rũ. ſ. poſt reuerſio
nẽ ſuã de captiuita
te. p Ad occi
dentẽ gyon ẽ fons
exiſtẽs in pte occi
dentali ciuitat̃ da
uid. q Aras q̃s
q̃s fecerat in mõte
dom⁹ dñi. i. in mon
te moria in q̃ erat
tẽplũ. r Por
ro inſtaurauit alta
re dñi: qð erat de
ſtructũ ⁊ pphana
tum. s Prece
pitq; iude vt ſerui
ret deo iſrael. et ſic
pʒ emẽdatio ma
naſſe in ſpũalib⁹ ⁊ et
tpalib⁹ q̃tũ ad per
ſonã ppriã ⁊ ſubdi
tos.
t Reliq̃ aũt. Hic
ponit̃ recapitula
tio. ⁊ pʒ lra vſq; ibi
v In ſmonibus
regũ iſrl' pʒ q̃ iſte li
ber apð nos nõ hr̃
q2 iſta. iiij. lib. Re.
nõ ita exprimunt vt
h dr̃. ⁊ eodẽ mõ di
cendũ de h qð ſeq̃
tur. Scpta ſunt in
ſermonib⁹ ozai ſeq̃
tur x Dormi
uit aũt. Hic cõſter
agit̃ de factis ipſi⁹
amon filij manaſſe
⁊ pʒ ſnĩa ex dictis.
iiij. Reg. xxi. g. ex
cepto qð ſeq̃t. y
Et nõ ẽ reuerit⁹ fa
ciez dñi. in hoc cm̃
defecit a bonitate
pr̃is ſui. q2 nõ peni
tuit ſicut ipſe.

⁊ exaudiuit orõnẽ ei⁹: redu
xitq; eũ hieruſalẽ in regnũ
ſuũ: n et cognouit manaſſes
q̃ dñs ipe eſſet deus. o Poſt
hec edificauit murũ ex̃ ciui
tatem dauid p ad occidentẽ
gyon in conualle ab introi
tu porte piſcium p circuitũ
vſq; ad ophel: ⁊ exaltauit il
lum vehementer. Conſti
tuitq; principes exercitus
in cunctis ciuitatibus iu
da munitis: ⁊ abſtulit deos
alienos ⁊ ſimulacrum de do
mo domini: q aras quoq; q̃s
fecerat in monte domus do
mini in hieruſalẽ ⁊ proiecit
omnia extra vrbez. r Porro
inſtaurauit altare domini:
⁊ immolauit ſup illud victi
mas ⁊ pacifica ⁊ laudẽ: s pce
pitq; iude vt ſeruiret domi
no deo iſrl'. At tamẽ adhuc
pplus immolabat in excel
ſis domino deo ſuo. t Reliq̃
autẽ geſtoꝝ manaſſe ⁊ obſe
cratio eius ad deũ ſuũ v̈ba
quoq; videntiũ qui loque
bantur ad eũ in nomine do
mini dei iſrl': continent̃: v in
ſermonib⁹ regũ iſrl'. Oratõ
q̃ eius ⁊ exauditio ⁊ cũcta
peccata atq; cõtempt⁹ loca
etiã in quib⁹ edificauit ex
celſa ⁊ fecit lucos ⁊ ſtatuas
anteq̃ ageret pniam: ſcpta
ſunt in ſmonib⁹ ozai. x Dor
miuit autẽ manaſſes cũ pa
trib⁹ ſuis ⁊ ſepelierũt eũ in
domo ſua regnauitq; pro eo
filius eius amon. Viginti
duoꝝ annoꝝ erat amon cũ
regnare cepiſſet. ⁊ duob⁹ an
nis regnauit in hieruſalem
Fecitq; malũ in conſpectu
domini ſic fecerat manaſſes
pr̃ eius ⁊ cunctis idolis que
manaſſes fuerat fabricat⁹:
immolauit atq; ſeruiuit: y ⁊
nõ eſt reuerit⁹ faciez dñi ſic
reueritus eſt manaſſes pat̃
eius: ⁊ multo maiora deliq̃t
Cunq; cõiuraſſent aduſus
eũ ſerui ſui: interfecerũt eũ
in domo ſua. Porro reliqua
populi mľtitudo ceſis his

qui amon pcuſſerant cõſti
tuit regẽ ioſiam filiuʒ eius
pro eo.

Capitulũ. xxxiiij.

Octo annoꝝ erat io
ſias cũ regnare cepiſ
ſet ⁊ triginta ⁊ vno ãno re
gnauit i hieruſalẽ. Fecitq;
qð erat rectum in cõſpectu
domini ⁊ ambulauit in vijs
dauid patris ſui. non decli
nauit neq; ad dexteraʒ neq;
ad ſiniſtrã. Octauo aũt an
no regni ſui cũ adhuc eſſet
puer: cepit querere deũ pa
tris ſui dauid ⁊ duodecimo
ãno poſtq̃ regnare ceperat
mundauit iudã ⁊ hieruſalẽ
ab excelſis et lucis ſimula
criſq; ⁊ ſculptilib⁹. Deſtru
xeruntq; corã eo aras baa
lim ⁊ ſimulacra que ſuppo
ſita fuerant demoliti ſunt.
Lucos etiã ⁊ ſculptilia ſuc
cidit: atq; ɔminuit: ⁊ ſuper
cumulos eoꝝ qui eis immo
lare cõſueuerant fragmẽta
diſperſit. Oſſa pterea ſacer
dotum combuſſit in altari
bus idoloruʒ mundauitq;
iudã ⁊ hierlm. Sed ⁊ in vr
bibus manaſſe ⁊ ephraim ⁊
ſymeon vſq; neptalim cun
cta ſubuertit. Cunq; alta
ria diſſipaſſet: ⁊ lucos ⁊ ſcul
ptilia cõtriuiſſet in fruſta:
b cũctaq; delubra demolit⁹
eſſet de vniuerſa terra iſrl' re
uerſus eſt in hierlm. c Igit̃
decioctauo ãno regni ſui
mundata iã t̃ra ⁊ tẽplo dñi
miſit ſaphã filiũ eſelie ⁊ ma
aſiã pncipẽ ciuitat̃: ⁊ ioha
filiũ ioachã a cõmentarijs
vt inſtauraret domũ dñi dei
ſui. Qui venert̃ ad helchiã
ſacerdotẽ magnũ acceptaq;
ab eo pecunia que illata
fuerat in domũ dñi ⁊ quam
ɔgregauerãt leuite ⁊ ianito
res d de manaſſe et ephraim
et vniuerſis reliquijs iſrael
ab omĩ q̃ iuda ⁊ beniamin
⁊ habitatorib⁹ hieruſalem
tradiderunt in manib⁹ eo
rum q̃ pꝑerant operarijs in

Capi. xxxiiij.

a Octo an
noꝝ erat
ioſias. h
pñr agit̃ de tpe
ioſie. Circa qð p̃
deſcribit̃ diuini
cult⁹ reſtauratõ
ſcðo phaſe cele
bratio. cap. ſe. ⁊
tercio ipſi⁹ ioſie
mors ⁊ tumula
tio: ibi. Poſtq̃
inſtaurauerat.
Circa primũ de
ſcribit̃ pmo ido
latrie deſtructio
ſcðo tẽpli dñi re
paratio ibi. Igi
tur. xviij. anno.
Snĩa autẽ pme
ptis pʒ ex dictis
iiij. Regũ. xxij.
vbi iſta deſtru
ctio idolatrie fa
cta p ioſiã diffu
ſius deſcribit̃ ex
cepto qð ſeq̃t.

b Cũctaq; de
lubra: dr̃ aũt de
lubꝝ a deleo les
⁊ vmbra hre. q̃ſi
delens vmbram
peccatoꝝ. ⁊ hoc
fit ſm veritateʒ
in tẽplo eccl'ie p
ſacramẽtoꝝ ad
miniſtratõʒ ſm
eſtimationẽ vo
falſam ⁊ errone
am gentiliũ hoc
fiebat in tẽplis
idoloꝝ: de q̃bus
eſt hic ſermo.

d De manaſſe
⁊ ephraim ⁊c. alij
qui eſſent fugitiui
euaſerant de ca
ptiuitate decez
tribuũ. ⁊ illi iun
xert̃ ſe regno iu
de ſubijciẽtes ſe
ipſi ioſie ⁊ ſimul
captiuati fuert̃
cum captiuita
te hierlm tpe ſe
dechie.
c Igit̃ decio
octauo. Hic cõ
ſequẽt̃ deſcribit̃
tẽpli dñi repatõ
⁊ diuidit̃ i duas
ptes in ptẽ pnci
palẽ ⁊ icidẽtalẽ
ſcða ibi. Cunq;
offerrent pecu
niam. Snĩa pri
me partis patet
ex dict̃. iiij. Re
gum. xxij. prope

pͥncipiũ: niſi ꝙ
aliq̄ noīa ꝓpria
ibi tacent̄ q̄ hic
exprimũt̄ ⁊ ecõ-
uerſo ⁊ aliq̄ etiã
variãt̄: q2 ſicut
frequent̄ dictũ
eſt: noīa ꝓpria he
braica frequent̄
variant̄: ſicut et
latina ⁊ p iſta tñ
nõ mutat̄ ſnīa.
¶ Cũq3 efferrent. Hec eſt ꝑs
incidentalis: q2
cũ acciperet̄ pe-
cunia q̄ erat in
domo dñi: inuẽ-
tus fuit ibi liber
abſcõditus quē
miſit Helchias
ſacerdos regi. q̄
cũ legeret̄ corã
eo timuit rex di-
uinũ iudiciũ. ⁊
ſcḋo ſup hoc re-
q̄ſiuit diuinũ cõ
ſiliũ: ibi. Et ꝑce-
pit helchie. ⁊ ter
cio renouauit fe
dus int̄ deũ ⁊ ſe
⁊ ꝑlm: ibi. At il
le cõuocatis vni
uerſis. Senten-
tia iſtaꝝ ꝑtiũ pʒ
ex dict/.iiij. Re.
xxij. vſq3 ad fine
capituli,

domo dñi: vt inſtauraret̄ tē
plũ: et infirma queq3 ſarci-
rent. At illi dederũt eã arti
ficib⁹ ⁊ cemētarijs vt eme-
rent lapides et lapicidinis
⁊ ligna ad cõmiſſuras edifi
cij: ⁊ ad cõtignationē domo
rum quas deſtruxerant re-
ges iuda. Qui fideliť cũcta
faciebant. Erant autē ꝑpo
ſiti operantiũ iadab et ab-
dias de filijs merari zacha-
rias ⁊ moſollam de filijs ca
ath que vrgebãt opus: oēs
leuite ſcientes organis ca-
nere. Sup eos vero qui ad
diuerſos vſus onera porta
bant: erãt ſcribe ⁊ magiſtri
de leuitis ianitores. Cũq3
efferrēt pecuniã que illata
fuerãt in templũ dñi reppe-
rit helchias ſacerdos libꝝ
legis dñi qui datus fuerat
ꝑ manũ moyſi: ⁊ ait ad ſa-
phan ſcribã. Librum legis
inueni in domo domi: ⁊ tra-
didit ei. At ille intulit vo-
lumen ad regē: ⁊ nunciauit
ei dicens. Omnia q̄ dediſti
in manu ſeruoꝝ tuoꝝ ecce
cõplent̄. Argentũ qḋ rep-
tũ eſt in domo dñi cõflaue-
runt: datũq3 ē ꝑfectis arti-
ficũ ⁊ diuerſa opa fabrican
tium ꝑterea tradidit mihi
helchias ſacerdos hunc li-
brũ. Quē cũ rege pñte reci-
taſſet audiſſetq3 ille ṽba le-
gis: ſcidit veſtimēta ſua: et
ꝑcepit helchie ⁊ aichã filio
ſaphã: ⁊ abdon filio micha
ſaphan q̄3 ſcribe ⁊ aſaie ſuo
regis dicēs. Ite ⁊ orate do-
minũ ꝓ me et pro reliquijs
iſrl̄ ⁊ iuda ſup vniũſis ſmo
nibus libri iſti⁹ q̄ reptus eſt
Magn⁹ eñi furor dñi ſtilla-
uit ſup nos: eo ꝙ nõ cuſtodi
erint pr̄es nr̄i ṽba dñi. vt fa
cerēt oīa q̄ ſcpta ſunt in iſto
volumīe. Abijt ḡ helchias
⁊ hi q̄ ſimul a rege miſſi fue
rant ad oldan ꝓphetẽ vxo
rem ſellũ filij thecuath fi-
lij aras cuſtodis veſtiũ: qui

habitabat ī hierl̄m in ſcḋa
⁊ locuti ſunt ei ṽba q̄ ſupra
narrauimus. At illa rñdit
eis. Hec dicit dñs de⁹ iſrael.
Dicite viro q̄ miſit vos ad
me. Hec dic̄ dñs. Ecce ego
inducã mala ſup locũ iſtuʒ
⁊ ſup habitatores ei⁹: cun-
ctaq3 maledicta q̄ ſcpta ſt̄
in libro h̄ quē legerũt corã
rege iuda q2 dereliquerunt
me ⁊ ſacrificauerũt dijs ali-
enis: vt me ad iracũdiã ꝓ-
uocarent in cũctis opibus
manuũ ſuaꝝ. Idcirco ſtil-
labit furor meus ſup locum
iſtũ ⁊ nõ extinguet̄. ad regē
aũt iuda q̄ miſit vos ꝓ dño
deprecãdo ſic loq̄mini. Hec
dicit dñs deus iſrl̄. Qm̄ au-
diſti verba voluminis atq3
emollitũ eſt cor tuũ ⁊ humi
liatus es in ꝯſpectu dñi ſup
his q̄ dicta ſunt ꝯ̄ locũ hũc
⁊ habitatores hieruſalē: re
ueritusq3 faciē meã ſcidiſti
veſtimenta tua ⁊ fleuiſti co
ram me: ego q̄3 exaudiui te
dicit dñs. Jam eñi colligã
te ad patres tuos ⁊ inferer̄
in ſepulcrũ tuũ in pace: nec
videbũt oculi tui oēm ma-
lum qḋ ego inductur⁹ ſum
ſuper locũ iſtum. ⁊ ſup habi
tatores eius. Retulerunt
itaq3 regi cuncta q̄ dixerat.
At ille cõuocatis vniũſis
maiorib⁹ natu iuda ⁊ hieru
ſalem: aſcendit in domũ do-
mini vnaq3 oēs viri iuda et
habitatores hieruſalem: ſa
cerdotes ⁊ leuite: et cũctus
populus a minimo vſq3 ad
maximũ. Quibus audien
tibus in domo dñi legit rex
oīa verba voluminis: ⁊ ſtãs
in tribunali ſuo: ꝑcuſſit fe-
dus corã dño vt ambularet
poſt eũ ⁊ cuſtodiret ꝑcepta
⁊ teſtimonia ⁊ iuſtificatões
ei⁹ in toto corde ſuo: ⁊ in to
ta aīa ſua: faceretq3 q̄ ſcpta
ſt̄ in volumine illo qḋ lege-
rat. Adiurauit q̄3 ſup hoc
oēs q̄ repti fuerãt in hirl̄m

Capitulum.xxxv.

Fecit autē ioſias. Hic ꝑn̄r deſcribiť phaſe celebra-
tio. ⁊ pͥmo poniť ad hoc debita ꝑparatio. ſcd̄o
deuota executio: ibi. Preparatūqꝫ ē miniſteriū. Circa p̄-
mū dr̄. b Et cōſtituit ſa. in officijs ſuis hoꝛ. ē eos. vt
debite ſe ꝑpararēt
ad hoc ꝙ deuote ce
lebrare poſſent ſo-
lennitatē paſche.
c Ponite archā i
ſctuario tēpli. Ra.
de hebraicis gōni-
bus dr̄. ꝙ a tēpoꝛe
achaz q̄ poſuit ido
la i tēplo archa fu-
it inde amota q̄ nō
debebat eſſe cū ido
lis. ⁊ fuit tranſpoꝛ-
tata in domū ſellū
mariti olde ꝓphe-
tiſſe: ⁊ ibi māſit vſ
ad tp̄s ioſie: gloſa
vero hebraica dic̄:
ꝙ nō fuit poꝛtata
extra tēplū. ſ quia
manaſſes poſuit
ydolū in domū dn̄i
vt hr̄ s. xxxiij. ideo
voluit eū ponē in
loco honoꝛabilioꝛi
.ſ. vbi erat archa. ⁊
archam fecit trahi
ad ptē qͥ minoꝛ ce
deret maioꝛi. ſ io-
ſias fecit eā in loco
ſuo reponi. ſ vtraꝗ
ꝙ vr̄ in aliq̄ diſſo-
nare a ꝟitate. ſi eni
fuiſſet trāſpoꝛtata
tp̄e achaz: nō eſt ve
riſimile quin Eze-
chias fili⁹ eius qui
tēplū fecerat pur-
gari. ⁊ maxim⁹ zela
toꝛ fuit cult⁹ diuini
vt pꝫ ex p̄cedētib⁹
feciſſet eā tp̄e ſuo
repoꝛtari. ſilr ſi per
manaſſē fuiſſet tm̄
tracta ad ptē intra
tēplū Joſias non
dixiſſet leuit̄. Po-
nite archam in ſan
ctuario tēpli. ꝓut h
dr̄. q: leuite nō po-
terant ingredi illā
ptē tēpli. ſ ſacerdo
tes tm̄. Et iō ꝓba-
bilius vr̄ dici ꝙ tp̄e
manaſſe fuit poꝛta
ta extra tēplū ⁊ nō
an̄: ⁊ tp̄e ioſie p le-
uitas fuit repoꝛta-
ta vſqꝫ ad tēpli in-
greſſum. ⁊ inde per
ſacerdotes fuit in
loco ſuo repoſita.
d Nūc ḡ miniſtra-
te dn̄o. q. d. ex q̄ ar-
cha erit i loco ſuo
⁊ illa q̄ ptinent ad
dei cultū reparata

⁊ beniamin: ⁊ fecerūt hitato-
res hierl̄m iuxta pactū dn̄i
dei patrū ſuoꝝ. Abſtulit ḡ
ioſias cūctas abominatōes
de vniūſis regionib⁹ filioꝝ
iſrl̄ ⁊ fecit oēs q̄ reſidui erāt
in iſrael ſuire dn̄o deo ſuo.
Cūctis dieb⁹ vite ei⁹ nō receſ-
ſerunt a domino deo patrū
ſuoꝝ.

Capitulū. xxxv.

Fecit autem ioſias in
hierl̄m phaſe dn̄o qd̄
immolatū eſt q̄rtadecima
die mēſis pͥmi. b Et ꝯſtituit
ſacerdotes in officijs ſuis:
hoꝛtatuſqꝫ ē eos vt miſtra-
rent in domo dn̄i. Leuit̄ ꝗ
ad q̄ꝝ eruditionē omis iſrl̄
ſctificabať dn̄o: locut⁹ eſt.
c Ponite archā in ſctūario
tēpli qd̄ edificauit ſalomō
filius dauid rex iſrl̄. Neq̄q̄
enim eam vltra poꝛtabitis.
d Nūc ḡ miniſtrate dn̄o deo
vr̄o ⁊ pplo ei⁹ iſrl̄. ⁊ ꝑparate
vos p domos et cognatōes
vr̄as in diuiſionib⁹ ſingulo
rū: e ſicͭ p̄cepit dauid rex iſrl̄
⁊ deſcripſit ſalomon fili⁹ ei⁹
⁊ miſtrate in ſctūario p fa-
milias turmaſqꝫ leuiticas.
⁊ ſanctificati īmolate pha-
ſe. Fratres etiaꝫ veſtros vt
poſſint iuxta ꝟba q̄ locut⁹
eſt dn̄s in manu moyſi facē
ꝑparate. f Dedit p̄terea io-
ſias omi pplo q̄ ibi fuerat
inuētus i ſolēnitate phaſe:
g agnos ⁊ hedos de gregibus
⁊ reliq̄ pecoꝛis triginta mi-
lia boum quoqꝫ trīa milia.
Hec de regis vniuerſa ſub-
ſtantia. Duces ꝗ ei⁹ ſponte
qd̄ vouerāt obtulerūt: tam
populo ꝗ̄ ſacerdotib⁹ ⁊ le-
uitis. Poꝛro helchias ⁊ za-
charias et iehihel p̄ncipes
dom⁹ dn̄i h dederūt ſacerdo-
tibus ad faciēdū phaſe pe-
coꝛa cōmixtim duo milia-
ſexcenta et boues trecētos.
Chonenias aūt ⁊ ſemeias
etiā ⁊ nathanael fratres ei⁹
necnō aſabias ⁊ iahihel ⁊ io
zabad p̄ncipes leuitaꝝ de-
derūt ceteris leuit̄ ad cele-
brandū phaſe q̄nqꝫ milia
pecoꝝ. ⁊ boues quingētos.
i Preparatūqꝫ ē miniſteriū
⁊ ſteterūt ſacerdotes in offi-
cio ſuo. Leuite ꝗ in turmis
iuxta regis imperiū ⁊ imo-
latū eſt phaſe. k Aſpſerūtqꝫ
ſacerdotes man⁹ ſuas ſan-
guine: l ⁊ leuite detraxerunt
pelles holocauſtoꝝ m ⁊ ſepa
uerūt ea vt darēt p domos
⁊ familias ſinguloꝝ. ⁊ offe-
renť dn̄o: ſicut ſcriptū ē in
libro moyſi. De bobus ꝗ
fecerunt ſimilit̄. n Et aſſaue
runt phaſe ſuper ignem iu-
xta quod in lege ſcriptū eſt
o Pacificas ꝟo hoſtias co-
xerunt in lebetis: ⁊ cacabis
⁊ ollis: ⁊ feſtinato diſtribue
runt vniuerſe plebi: ſibi au
tem ⁊ ſacerdotib⁹ poſtea pa
rauerunt. Nā in oblatione
holocauſtoꝝ ⁊ adipum vſqꝫ
ad noctem ſacerdotes fue-
runt occupati vnde ⁊ leuite
ſibi ⁊ ſacerdotib⁹ filijs aarō
parauerūt nouiſſimis. Poꝛ-
ro cantoꝛes filij aſaph ſta-
bant in oꝛdine ſuo iuxta p̄-
ceptum dauid et aſaph et
eman ⁊ idithun ꝓpheta-
rum regis dauid. Janito-
res vero per poꝛtas ſingu-
las obſeruabant: ita vt nec
puncto quidem diſcederēt
a miniſterio. Q̄obꝛē ⁊ fra-
tres eoꝛum leuite parauē-
runt eis cibos. Omnis igiť
cultura domini rite comple
ta eſt in die illa vt facerent

vos nō hēbitis alios laboꝛes: niſi ſolū miniſtrare dn̄o
e Sicut p̄ce. dd̄ rex iſrl̄ ⁊ de ſa. fili⁹ ei⁹ ꝓut vr̄. s. j. lib.
xxviij. vbi dr̄. ꝙ dauid dedit filio ſuo deſcptionē poꝛti-
cus ⁊ tēpli ⁊ oim alioꝝ ad miſteriū tēpli ptinētiū. Di-
cendū ꝙ dd̄ dedit hoc pͥmo diſponēdo ſ ſalomō dedit
iſtā deſcriptōnē
alijs: p̄ris volun-
tatē exequēdo.
f Dedit ⁊c. i ſo
lennitate phaſe
h eſt ad faciēdū
ſolēnitatē phaſe
g Agnos ⁊ he
dos: q: taꝫ agni⁹
ꝗ hed⁹ poterāt
immolari i ſolē-
nitate paſchali.
Exo. xij. ceťa pa
tent vſqꝫ ibi.
h Dederūt ſa.
ad fa. phaſe pec.
ꝯmixtim. i. coit̄:
q2 iſti p̄noiati ſi-
mul iūcti dederūt
iſta. i Prepa
ratūqꝫ e. Deſcri-
pta ꝑparatōe de
bita ad ſolēnita-
tem paſchalē. h
ꝯñter poniť exe
cutio deuota: cū
dr̄. Et ſteterūt ſa-
cerdotes ⁊c. ⁊ pꝫ
lra vſqꝫ ibi. k
Aſpſerūt ſacer.
man⁹ ſuas ſan-
guine q̄ ab eis eť
fundebať ſuper
altare. l Et
leuite detraxerūt
pelles holocau-
ſtoꝝ. l3. n. h ptī-
neret ad officiū
ſacerdotū. vt hr̄
in Leui. tn̄ in ne
ceſſitate ꝓp̄ mł-
titudinē victimaꝝ
leuite poterant
eos adiuuare: ſi
cut dictū fuit. s.
xxix. m Sepa-
uerūt ea vt darēt
p domos. ex hoc
pꝫ ꝙ n̄ erāt holo
cauſta ꝓꝑie dcā
q̄ totalr̄ icēdūť
ſ large: eo ꝙ ali-
q̄ ps i altari cre-
mabať. n Et
aſſa. phaſe ſup
ignē: iuť ꝙ i lege
ſcriptū eſt. Exo.
xij. No comede
tis ex eo crudū
q̄d nec coctū aq̄
ſ aſſum tm̄ igni
o Pacificas
ꝟo hoſti. q2 ma
ioꝛ ps cedebat i
vſum offerētiū:
ceťa patent vſqꝫ
ibi.

p Nō fuit ꝛc. a dieb⁹ Samuelis ꝓphete ꝛc. iiij. Regū xxiij. dr̄. A dieb⁹ iudicū: ⁊ in idē redit. quia ſamuel fuit vltim⁹ iudex. q Sed nec quiſꝗ de regib⁹ iſrl̄ ꝛc. nō eſt ꝑ hoc intelligendū. ꝙ iſtud phaſe fuerit excellētius oībus ꝑteritis q̄ntū ad multitudinē ppl̄i: qꝛ tpe dauid ⁊ ſalomonis qñ regnū fuit vnitū. ⁊ nulla trib⁹ erat captiuata: frequēter maioꝛ multitudo cōuenit in hierl̄m ad ſolēnitatem paſchalē. ſꝫ iſta excellētia itelligit̄ q̄ntū ad regis ioſie liberalitatē q̄ cū eēt longe impotētioꝛ dauid et ſalomone tn̄ maioꝛa legitur munera dediſſe in illa ſolēnitate .ſ. ad ſufficiētiā ꝓ oīm refectōe ideo ſubdit̄.

r Sicut ioſias ſacerdotib⁹ ꝛc. qꝛ dedit ad hoc triginta milia pecoꝝ ⁊ tria milia boū. vt hr̄ in lr̄a

s Qui reptus fuerat. ſꝫ addit̄ q̄a illi de regno iſrl̄ iā erāt in captiuitatē ducti: exceptis aliq̄b⁹ q̄ fugiēdo euaſerant. ⁊ recedēte exercitu reuerſi fuerant.

t Poſtꝙ̄ iſtaurauerat. Hic cōſequēt̄ deſcribit̄ ꝓpi⁹ ioſie mors et tumulatio: et pꝫ ſnīa ex dictis iiij. Reg. xxiij. c. exceptis que ſequuntur.

v Qui trāſtulerūt eū d̄ curru in alterū curruꝫ ſicut cōm principes i bellis hn̄t pluresequos ſic tunc reges pugnātes in curribus hēbant plures currus pro ꝑſonis ſuis.

x Et vniuerſus iuda ⁊ hierl̄m luxerunt eū. ꝓpē bonitate vite ſue ⁊ regiminis. vt pꝫ ex ꝓdictis.

y Hieremias maxime in libro qui intitulat̄ Lamētationes hieremie.

phaſe ⁊ offerrent holocauſta ſuper altare domini iuxͣ ꝑceptum regis ioſie. Feceruntꝗ filij iſrael q̄ reperti fuerant ibi phaſe in tēpoꝛe illo: ⁊ ſolennitatē azimoꝝ ſeptem diebus. ᵖ Non fuit phaſe ſimile huic in iſrael a diebus ſamuelis ꝓphete ᵠ ſed nec quiſꝗ de cūctis regibus iſrael fecit phaſe: ʳ ſicut ioſias ſacerdotib⁹ et leuitis/ ⁊ omi iude/ ⁊ iſrl̄: ˢ qui repertus fuerat ⁊ habitantibus in hieruſalē. Octauodecimo āno regni ioſie hoc phaſe celebratū eſt ᵗ Poſtꝙ̄ inſtaurauerat ioſias tēplū aſcendit nechao rex egypti ad pugnādū in carchamis iuxta euphraten ⁊ ꝓceſſit in occurſum ei⁹ ioſias. At ille miſſis ad eum nuncijs ait. Quid mihi ⁊ tibi rex iuda. Nō aduerſum te hodie venio ſed ꝯtra aliā pugno domū: ad quā me deus feſtinato ire ꝑcepit. Deſine aduerſum deum facere qui mecū eſt ne interficiat te. Noluit ioſias reuerti ſed ꝑparauit cōtra eū bellū: nec acquieuit ſmonib⁹ nechao ex oꝛe dei: verū ꝑrexit vt dimicaret in cāpo mageddo. Ibiꝗ vulneratus a ſagittarijs: dixit pueris ſuis. Educite me de ꝑlio. qꝛ opido vulneratus ſum ᵛ Qui trāſtulerūt eū de curru in alterū currū. q̄ ſeq̄bat̄ eū moꝛe regio. ⁊ aſpoꝛtauerūt eū in hierl̄m. Moꝛtuuſꝗ eſt ⁊ ſepult⁹ in mauſoleo patrū ſuoꝝ: ˣ et vniūſus iuda et hierl̄m luxerunt eū:

z In capi. xxxv. vbi dr̄ in poſtilla. Agnos ⁊ hedos. q̄ tn̄ agnus ꝙ̄ hedus poterāt immolari.

Additio.

In ſolēnitate paſchali agn⁹ debebat īmolari: nō aūt hedus: ſꝫ agn⁹ immolādus accipiēdus eēt de grege in quo eſſent agni ⁊ hedi vt lati⁹ fuit extēſum in additiōe ſup Exo. xij.

ʸ hieremias maxime: cui⁹ oēs cantoꝛes atꝗ cantatrices vſꝗ in p̄ntē diē lamētationes ſup ioſiā replicāt et q̄ſi lex obtinuit in iſrael. Ecce ſcꝑtū fert̄ in lamētatōnib⁹ Reliq̄ aūt ſermonū ioſie et miſericoꝛdiaꝝ ei⁹. q̄ lege ꝑcepta ſt̄ dn̄i: oꝑa q̄ꝫ illi⁹ prima et nouiſſima ſcꝑta ſunt in libꝛo regum iuda ⁊ iſrahel.

Capi. xxxvj.

Tulit ẽ ꝑplus t̄re ioachaꝫ filiū ioſie: ⁊ ꝯſtituit regē ꝓ p̄re ſuo in hierl̄m. Viginti triū ānoꝝ erat ioachā cū regnare cepiſſet: et tribus menſib⁹ regnauit in hierl̄m. Amouit aūt eū rex egypti cū veniſſet ī hierl̄m ⁊ ꝯdēnauit t̄rā centū talentis argenti et talento auri. ᵇ Conſtituitꝗ ꝓ eo regē eliachim fratrē ei⁹ ſup iudam ⁊ hierl̄m ⁊ vertit nomē eius ioachim. Ipm̄ ꝟo ioachaꝫ tulit ſecū ⁊ adduxit in egyptum. Viginti q̄nꝗ ānoꝝ erat ioachim cū regnare cepiſſet. et vndecim ānis regnauit in hierl̄m. Fecitꝗ malū coꝛā dn̄o deo ſuo. Contra hūc aſcēdit nabuchodonoſoꝛ rex chaldeoꝝ ᶜ ⁊ victū cathenis duxit in babylonem ad quā ⁊ vaſa dn̄i trāſtulit et poſuit ea in templo ſuo. ᵈ Reliqua autē verboꝝ ioachim ⁊ abominationū eius quas oꝑatus eſt: ᵉ ⁊ que inuenta ſunt in eo: ꝯtinent̄ in libꝛo regū iuda ⁊ iſrael ᶠ Regnauit āt ioachim fili⁹ ei⁹ pꝛo eo. ᵍ Octo annoꝝ erat

Capi. xxxvj.

a Tulit ẽ ꝑpulus. Hic vltio agit̄ de tpe filioꝝ ioſie ⁊ diuidit̄ i tres ptes ſm̄ tres filios eius ſcd̄a ibi. Conſtituit. q̄: tercia ibi. Regē vero ꝯſtituit. Sententia ꝑme ptis pꝫ ex dictis. iiij. Reg. xxiij. c. b Conſtituitꝗ regem. Hic ꝯn̄r agit̄ de tpe ioachim filij ioſie. ⁊ ſecūdo de tpe filij ei⁹ ibi. Regnauit autē ioachiꝫ. Sn̄ia aūt ꝑme ptis pꝫ ex dictis. iiij. Reg. xxiij. in fine. ⁊ i ꝑncipio xxiiij. capi. excepto q̄d ſequit̄.

c Et victū cathenis duxit in babylonē: fuit cōm vinct⁹ cathenis ad hoc ꝙ̄ ibi ducer̄. ſꝫ mutatū fuit ꝯſiliū: eo ꝙ̄ rebellauerat ꝯ regem babylonis et fuit occiſus. ⁊ ꝓiectū cadauer ei⁹ extͣ murū hierl̄m. ꝑut dictū fuit. iiij. Reg. xxiiij.

d Reliq̄ aūt verboꝝ ioachim ⁊ abominatōes eius. i. ſtigmata ⁊ figuras q̄ fecerat in coꝛpoꝛe ſuo, in honoꝛem idoloꝝ.

e Et que inuenta ſunt in eo. i. i cadauere eius ꝓiecto: vt dictū eſt.

f Regnauit autē ioachim. Hic ꝯn̄r arguit̄ de tpe ioachim nepotis ioſie. Et pꝫ ſententia ex dictis. iiij. Regū. xxiiij. ca. ⁊ .d. excepto quod ſeq̄tur.

g Octo annoꝝ erat ioachim. iiij. Regū. xxiiij. dicitur. Decē ⁊ octo ānoꝝ erat ioachim ꝛc. Dicendū ꝙ̄ ioachim

pater ei⁹ regnauit.xj.ānis. vt hr̄ in textu. ⁊ scđo āno re-
gni sui instituit filiū suū ioachim regē q̄ tūc erat octo an-
noꝝ.vt h̄ dr̄. ⁊ q̄ꝛ regnauit decē ānis: cū p̄re: iō fuit.xviij.
ānoꝝ: qn̄ cepit regnare mortuo p̄re. et sic loquit̄ scp̄tura
iiij. Regū. b Cunq̄ꝫ anni circulus volueret̄: nō est in-
telligendū ꝙ anni circulus esset reuolutus a principio regni sui. q̄a post patrē regnauit tm̄ trib⁹ mensib⁹ ⁊ decem dieb⁹: vt hr̄ in textu. ꝭ dr̄ hic reuolutio āni tp̄s aptū ꝓcedēdi ad bellū: in q̄ exercit⁹ babylonicus venit ꝯtra eū. ⁊ hoc fuit post tres mēses. et decē dies sue coronationis.

in domo sanctuarij vbi credebāt se hr̄e aliq̄d refugiū
ꝓ sanctitate loci. r Nō est misert⁹ adolescētis ⁊c.
ex quo p3 seueritas punitōis. q̄ꝛ in bellis solet parci
talib⁹ ꝑsonis. Cetera patēt ex dictis.iiij. Reg.xxv. vbi
plenius tractant̄ vsq̄ꝫ ibi. s Si q̄s euaserat gladiū

i Regē vero. hic ꝯñr agit̄ de tp̄e sedechie q̄ fuit terci⁹ fili⁹ iosie. ⁊ p̄mo ponitur tēpis sui descp̄tio. et scđo hui⁹ libri ad librū esdre ꝯtinuatio: ibi. Anno aūt primo. Circa primū p̄mo ponitur sedechie ⁊ populi sui multiplex trāsgressio. scđo sequens punitio: ibi Adduxitq̄ꝫ sup eos. Circa primū dr̄.

i Regē vero constituit sedechiā patruū ei⁹. in hebreo hr̄. Fratrē eius. eo modo loquendi q̄ abraā vocauit loth nepotē suū fratrē Gen.xiij. q̄ꝛ certū est ꝙ iste sedechias fuit auunculus ioachim. q̄ꝛ fuit frat̄ patris sui. vt p3 ex ꝑdictis.

k Nec erubuit faciem hiere. ꝓphete lo. ad se ex ore dñi ⁊ sic cōtēpsit ꝓphetā. ⁊ dñm eū mittē tē: ⁊ maxime: quia nō solū verbo eius nō acq̄euit. ꝭ etiā ip̄m in carcere reclusit. vt habetur Hieremie.xxxij.

ioachim cū regnare cepisset ⁊ trib⁹ mēsib⁹ ac decē dieb⁹ regnauit ī hierusalē fecitq̄ꝫ malū in conspectu domini. [b] Cunq̄ꝫ āni circulus volueretur: misit nabuchodonosor rex nūcios: q̄ ⁊ adduxerunt eū in babylonē: asportatis simul ꝑciosissimis vasis domus domini. [i] Regem vero constituit sedechiam patruū eius sup iudā ⁊ hierusalē. Uiginti ⁊ vnius anni erat sedechias cū regnare cepisset: ⁊ vndecim annis regnauit in hierusalem. Fecitq̄ꝫ malum in oculis domini dei sui: [k] nec erubuit faciem hieremie prophete loquentis ad se ex ore domini A rege quoq̄ꝫ nabuchodonosor recessit [l] qui adiurauerat eum ꝑ deū: et indurauit ceruicem suā ⁊ cor vt nō reuerteretur ad dñm deū israel. [m] Sed ⁊ vniuersi principes sacerdotū ⁊ populus ꝑuaricati sunt inique iuxta vniuersas abominationes gētiū. ⁊ polluerūt domū domini quā sanctificauerat sibi in hierl'm. [n] Mittebat āt dñs de⁹ patrū suoꝝ ad illos per manū nuncioꝝ suoꝝ de nocte consurgens ⁊ quotidie commonens: eo ꝙ parceret populo ⁊ habitaculo suo. [o] At illi subsannabant nūcios dei: et ꝑuipēdebant

sermones eius: illudebātq̄ꝫ prophetis donec ascenderet furor domini in populū ei⁹ [p] ⁊ esset nulla curatio [q] Adduxit enī super eos regem chaldeoꝝ: [q] et interfecit iuuenes eorum gladio in domo sanctuarij [r] Non est misertus adolescentis ⁊ virginis et senis nec decrepiti q̄dem sed omnes tradidit in manibus eius: vniuersaq̄ꝫ vasa domus domini tā maiora ꝙ minora et thesauros tēpli ⁊ regis: et principum transtulit in babylonē. Incenderūt hostes domū dei destruxerūtq̄ꝫ murū in hierusalē. Uniu̍sas turres cōbusserunt. ⁊ quicq̄d ꝑciosū fuerat demoliti sūt. [s] Si q̄s euaserat gladiū: ductus in babylonem seruiuit regi et filijs eius [t] donec imperaret rex persarū: [v] ⁊ cōpleret̄ sermo dñi ex ore hieremie: [x] et celebraret t̄ra sabbata sua. Cūctis eñi dieb⁹ desolationis egit sabbatū: vsq̄ꝫdum complerentur septuaginta anni. [y] Anno aūt p̄mo cyri regis persaꝝ: [z] ad explendū sermonē dñi quē locut⁹ fuerat per os hieremie: [a] suscitauit dñs spiritū cyri regis persarum: [b] qui iussit ꝑdicari in vniuerso regno suo etiam per scripturam dicens. Hec dicit cyrus rex ꝑsarū:

ductus in babylonē. excepto godolia et populo paupere sub cura eius dimisso. vt hr̄.iiij. Reg. vltio. ⁊ aliquib⁹ bellatorib⁹ q̄ euaserāt fugiendo.

t Donec imperaret rex ꝑsarū scꝫ cyrus: qui dedit licentiā iudeis redeūdi in terrā sua vt habet̄ infra.

v Et cōpleret̄ sermo dñi: ex ore hieremie. de septuaginta ānis hui⁹ babylonice captiuitatis.

x Et celebraret t̄ra sabbata sua. i. quiesceret a cultura. q̄ꝛ toto illo tp̄e ꝓ maiori parte remāsit inculta.

Anno autē primo. Hic vltimo ponit̄ continuatio hui⁹ libri ad librū esdre qui incipit a reductione captiuitatis babylonice sicut iste liber terminat̄ in deductione populi in babylonē. vt p3 ex ꝑdictis. dicit igit̄.

y Anno autē p̄mo cyri. s. a tēpore sue monarchie. quia iā pluribus annis regnauit in perside. ⁊ postea fuit cū dario auūculo suo rege medoꝝ ꝯ babylonē sub tali ꝯuētōne ꝙ capta babylonia dari⁹ p̄mo regnaret. ⁊ post cū monarchia veniret ad cyrū. q̄d ⁊ factū ē mortuo dario. q̄ post destructionē babylonis vixit duob⁹ annis. ⁊ tunc cyrus remisit captiuitatē. z Ad explēdū sermonē dñi ⁊c. q̄ꝛ tunc fuerūt septuaginta āni trāsmigratōnis cōpleti. q̄s ꝑdixerat hieremias Hiere.xxv.ca. ⁊.xxix. a Suscitauit domin⁹ spiritū. i. voluntatē cyri regis persarum. per ipsum enim monarchia translata est ad persas. b Qui iussit ꝑdicari. i. solenniter diuulgari

l Qui adiurauerat eū ꝑ deū ⁊ sic fuit trāsgressor iuramenti. m Sed ⁊ vniuersi p̄ncipes sacerdotum ⁊c. quia ad malicia regis secuta est malicia in omnibus alijs. n Mittebat aūt dñs ⁊c. in quo apparet diuina miseratio.
o At illi subsannabant nūcios dei. in quo declarat̄ eoꝝ obstinatio. p Et esset nulla curatio. respectu pene q̄ infligēda erat ex determinatōe diuine sentētie. tñ respectu culpe sp̄ pōt esse curatio q̄diu hō h3 vsum liberi arbitrij in vita p̄senti. q Adduxitq̄ꝫ. Hic ꝯñr describit̄ seq̄ns punitio cū dicit̄. q Et interfecit iuuenes eoꝝ gladio

[a]Oīa regna t̄re dedit mihi
dn̄s de⁹ celi[b] ⁊ ipe p̄cepit mi
hi vt edificarē ei domuȝ in
hierl'm q̄ est ī iudea. Quis
ex vobis ē in oī pplo e⁹. Sit
dn̄s de⁹ su⁹ cū eo ⁊ ascēdat.

Explicit liber Dabreia-
min siue Paralypomenon
secundus.

Incipit oratō manasses
regis iuda cū capt⁹ teneret
in babylone.

[a]Domine de⁹ omīpo
tens patrū nr̄orum
abraā ysaac ⁊ iacob
⁊ semī eoꝝ iusto q̄ fecisti ce-
lū ⁊ t̄rā cū omī ornatu eorū
[b]q̄ signasti mare v̄bo p̄cepti
tui: [c]q̄ cōclusisti abyssum ⁊
signasti t̄ribili ⁊ laudabili
nomī tuo: quē oēs pauēt et
tremūt a vultu v̄tut̄ tue:
⁊ insustētabil' ira sup pctō-
res cōminatōnis tue: imēsa
v̄o ⁊ inuestigabilis miseri-
cordia ꝓmissionis tue qm̄
tu es dn̄s altissim⁹ sup oēm
t̄rā longanimis ⁊ multū mi
sericors ⁊ penitēs sup mali
ciam hominū. Tu aūt dn̄e
scd̄m bonitatē tuā ꝓmisisti
pniam remissionis pctōrū
⁊ tu de⁹ iustoꝝ non posuisti
pniam iustis: abraā ysaac ⁊
iacob: his q̄ tibi nō pecca-
uerūt: [d]qm̄ peccaui sup nu-
merū harene maris multi-
plicate sunt iniq̄tates mee:
incuruat⁹ sum multo vincu
lo ferri. ⁊ nō ē respiratio mi
hi. q: excitaui iracūdiā tuā
⁊ malū corā te feci statuens
abominatōes: ⁊ mltiplicās
offensiones. [e]Et nūc flecto
genua cordis mei p̄cans ad
te bonitatem dn̄e. Peccaui
dn̄e peccaui ⁊ iniq̄tatē meā
agnosco. [f]Peto rogās te do-
mine remitte mihi remitte
mihi. ne simul ꝑdas me cū
iniq̄tatibꝫ meis: neq; inet-
num reſues mala mihi: [g]q:
indignū saluab' me s̄m ma-
gnā miscd̄iam tuā. ⁊ lauda
bo te semꝑ oībus diebꝫ vite
mee: [h]qm̄ te laudat oīs v̄tus
celoꝝ. ⁊ tibi est gloria in se-
cula seculoꝝ amen.

Explicit oratio ma
nasses regis iuda.

Explicit oratio regis manasses.

a Oīa regna terre. i. multa regna. q: regna orīētalia
fuerūt ei subiecta: nō aūt occidentalia. ⁊ est modus lo
quendi hyperbolicus ad sui magnificentiā.
b Et ipe p̄cepit mihi vt edificarē ei domū ⁊c̄. signa-
tū em̄ fuit sibi de ꝓphetia Esaie. xlv. ⁊ in eo completa
vbi p̄dixit Esai.
q cirus subiice-
ret sibi gentes ⁊
regna ⁊ captiui-
tatē iudeoꝝ re-
mitteret. ⁊ tem-
plū reedificari p̄
ciperet: qd̄ ⁊ fa-
ctū est: vt plen⁹
h̄r Esdre. j.

Postilla venē
rabilis fratr̄ Ni
colai de lyra sup
libros Paraly-
pomenon finit.

Oratio regis
manasses icipit.

a Domine
de⁹. Ista
oratō re-
gis manasses nō
ē i hebraico: nec
est de textu. ⁊ iō
nō intēdo eā ex-
quisite exponere
s̄ tm̄ breuit' per-
transire. In hac
em̄ orōne p̄mo
recurrit ad diui
nā magnificētiā
scd̄o r̄cognoscit
ꝓpriā miseriam:
ibi. Qm̄ peccaui
t̄cio petit miseri
cordiā: ibi. ⁊ nūc
flecto. Circa pri
mū cōfitet' p̄mo
dei oīpotentiā siue maiestatē ꝓpt' quā debet coli: dicēs
Dn̄e de⁹ omīpotēs ⁊c̄. b Qui signasti mare verbo
p̄cepti tui: dicēs Gen̄. j. Congregent' aque q̄ sub celo s̄t in
locū vnū ⁊c̄. c Qui ꝯclusisti abyssū. repetitio ē eiusdē
q: mare ⁊ abyssus idē importāt. Scd̄o fatet' ei⁹ iusticiam
seu equitatē q̄ dꝫ timeri: dicens. Terribili ⁊ laudabili ⁊c̄.
Tercio ei⁹ misericordiā seu pietatē q̄ ꝓmisit penitentib⁹
misereri: ibi. Et in-
uestigabil' miscd̄ia
ꝓmissionis tue ⁊c̄.
⁊ sequitur.
d Qm̄ peccaui.
hic r̄cognoscit suā
miseriā: p̄mo ī pec
catoꝝ multitudie:
ibi. Sup numeruȝ
harene maris ⁊c̄. ⁊
eoꝝ grauitatē seu
magnitudinē ibi.
Statuēs abomi-
nationes ⁊ mltipli
cans offensiones:
⁊ pꝫ. e Et nūc
flecto. h̄ dn̄r petit
misericordiā: prio
reuerenter. d. e
Et nc̄ flecto genua
cordis mei. q: ge-
nua corpis flectere
nō poterat. impedi
tus cōpedib⁹ ferri.
scd̄o istāt petit: ibi

f Peto rogās te
dn̄e ⁊c̄. petitionem
suā pluries ⁊ mul-
tiplicat' replicādo.
Tercio cōfidenter
p̄sumēs de diuina
miscd̄ia: ibi.
g Quia indignū
saluab' me s̄m mise
ricordiā tuā. ⁊ pro-
mittēs emendari:
ibi. Et laudabo te
semꝑ. ⁊ sic t̄minat
orōnē dicens.
h Qm̄ te laudat
oīs virtus celoꝝ. i.
oēs ordines ange-
loꝝ. ⁊ tibi est gloria
in secula seculoꝝ
Amen.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF